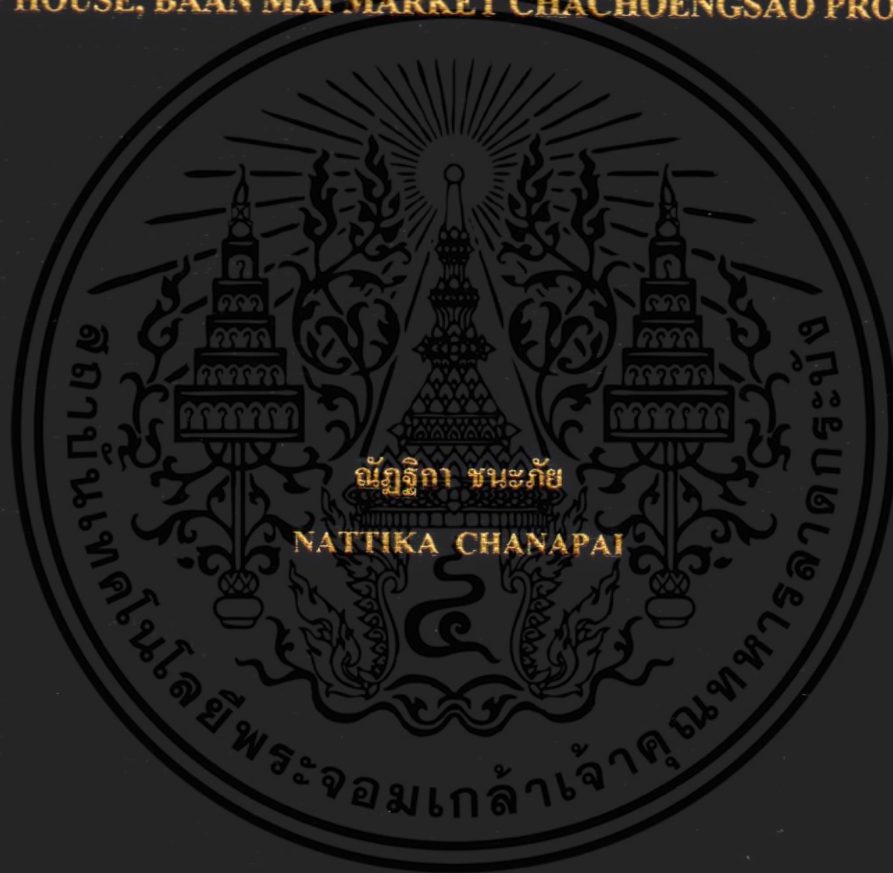

แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

ตลาดบ้านใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา

INTERIOR ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINE OF VERNACULAR
SHOP HOUSE, BAAN MAI MARKET CHACHOENGSAO PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2560

KMITL-2017-AR-M-003-005

แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น
ตลาดบ้านใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา

INTERIOR ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINE OF VERNACULAR
SHOP HOUSE, BAAN MAI MARKET CHACHOENSAO PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2560

KMITL-2017-AR-M-003-005

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**INTERIOR ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINE OF VERNACULAR
SHOP HOUSE, BAAN MAI MARKET CHACHOENSAO PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE PROGRAM IN INTERIOR ARCHITECTURE
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2017

KMITL-2017-AR-M-003-005

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2017

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ตลาดบ้านใหม่
จังหวัดฉะเชิงเทรา

INTERIOR ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINE OF VERNACULAR SHOP HOUSE,
BAAN MAI MARKET CHACHOENGSARO PROVINCE

นักศึกษา

นางสาวณัฐริกา ชนะภัย

รหัสประจำตัว

55620221

ปริญญา

สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรมภายใน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์จันทน์ เพชรานนท์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

-

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
รองศาสตราจารย์จันทน์ เพชรานนท์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ญาณินทร์ รักวงศ์วาน	
ดร. นุชนางค์ แก้วนิล	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 20 เมษายน 2560 เวลา 09.00 น.

สถานที่สอบ ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเชฐ โสวิทยสกุล)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ตลาดบ้านใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา
นักศึกษา	นางสาวณัฐริกา ชนະภักย์
รหัสประจำตัว	55620221
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2560
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.จันทน์ เพชรานนท์

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และกระแสการพัฒนาและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเริ่มเป็นที่แพร่หลาย ทำให้การพัฒนาฟื้นฟูตลาดโบราณ ประสพปัญหาในการรักษาเอกลักษณ์ของเรือนค้าขายภายในตลาด รูปแบบวิถีชีวิตและกิจกรรมการค้าขายแบบดั้งเดิมของผู้คนในตลาดบ้านใหม่ งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ตลาดบ้านใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อสานต่อจุดประสงค์ของคณะกรรมการชมรมรักษ์บ้านใหม่ที่ต้องการพัฒนา, อนุรักษ์ ตลาดบ้านใหม่เพื่อการท่องเที่ยววัฒนธรรม และหาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขาย กิจกรรม พฤติกรรม วิถีชีวิต ในปัจจุบัน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งได้ทำการศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมภายใน และกิจกรรมการใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น โดยการสำรวจสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น จำนวน 20 ร้าน และการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้สอยพื้นที่ โดยแจกแบบสอบถามพ่อแม่ค้า 20 คน และแจกแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามด้านความพึงพอใจ, กิจกรรมการใช้สอยพื้นที่, ทักษะการอนุรักษ์ จำนวน 40 คนต่อ 1 ร้านค้า แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเรือนค้าขายพื้นถิ่นมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และใช้โปรแกรมทางสถิติวิเคราะห์ห้ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นคำร้อยละและความวามถี่

จากผลการวิจัยพบว่า ในปัจจุบันรูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเดิมทั้งด้านรูปแบบและวัสดุขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน ที่ได้รับการปรับปรุงจากการซ่อมแซมขึ้นมาใหม่เนื่องจากการผุพัง อย่างไรก็ตามพบว่าผู้คนส่วนใหญ่ยังมีความพึงพอใจในรูปแบบสถาปัตยกรรมภายในอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นว่าการมีการรักษารูปแบบขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นไว้ให้เหมือนเดิม แต่สามารถใช้วัสดุทดแทนได้ ในส่วนกิจกรรมและการใช้สอยภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น มีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์อันใดในการนำ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รองรับการท่องเที่ยวในปัจจุบัน พบว่าผู้คนส่วนใหญ่ยังมีความพึงพอใจในกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันในระดับมาก

จากผลการวิจัยสามารถเสนอแนะแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ ควรรักษารูปแบบและองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมเอาไว้ในรูปแบบเดิม แต่สามารถปรับปรุงซ่อมแซมด้วยวัสดุอื่นได้ เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่ต้องการเห็นรูปแบบของเรือนค้าขายพื้นถิ่นรูปแบบดั้งเดิม ส่วนด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่นั้นต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เหมาะกับกิจกรรมการใช้สอยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แต่ให้อิงรูปแบบกิจกรรมและการค้าขายแบบเดิมไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะคนส่วนใหญ่ยังต้องการที่จะเห็นรูปแบบกิจกรรมการค้าแบบดั้งเดิมอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	Interior Environment Design Guideline of Vernacular Shop House, Baan Mai Market. Chachoengsao Province
Student	Miss Nattika chanapai
Student ID	55620221
Degree	Master of Architecture
Program	Interior Architecture
Year	2017
Thesis Advisor	Associate Professor Jantanee Bejrananda

ABSTRACT

At the present, Thailand happens a lot of tourism, and current development and cultural tourism is becoming ubiquitous. It cause to the restoration of antiques market development experience to the problem difficulties in maintaining to identity of the housing market within the market. This research is a study of the environment in the vernacular shop house. The purpose of the Ban Mai Market to develop and preserve the Rak Baan Mai Club market for cultural tourism. And find ways to organize the environment in the vernacular shop house in activities, current lifestyle activities that meet the needs of tourists. The study of the internal architecture. And the living space in the local trade. By surveying the environment in 20 shops. Questionnaires are use to collect data by 20 merchants. A total of 100 tourist information questionnaires were collected and collected from a questionnaire on customer satisfaction, space utilization, and conservation attitudes of 40 persons per store. The data of the study is analyzed and interpreted by mean and percentage.

The results of the study presented some significant findings, suggesting that, nowadays the environment in the vernacular shop house was changed by the style and material of the interior architecture. Because of the deterioration, the vernacular shop house was improve. In this case, satisfaction of the most of people by the interior architecture in vernacular shop house were at good level. In the part of people's opinion found that should be tradition of interior architecture in the vernacular shop house like the original format. To support tourism, which found that the most of people are satisfied with the activities and functional areas in the vernacular shop house was currently a high level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The results can guide in the environment in the vernacular in the vernacular shop house in Ban Mai Market that should maintain the architecture forms and elements in the traditional style. But can be improved the substitution materials. Because the most people hope to see the traditional style of the vernacular shop house. The activities and functional areas that need to updated and changed to the currently living. Although the most people still want to see a pattern of trading activities in the traditional style

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องด้วยความอนุเคราะห์จากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา
รศ.จันทน์ เพชรานนท์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและการแนะนำ ตลอดจนขั้นตอนกระบวนการวิจัยเสร็จ
สมบูรณ์ และคณะกรรมการคุมสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
รายงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณพ่อแม่และนักท่องเที่ยวในครอบครัวใหม่ที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์
ประกอบการวิจัยและข้อมูลด้านต่างๆ ขณะลงพื้นที่เก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับครอบครัวของข้าพเจ้าที่คอยสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ
ในทุกๆด้าน และให้กำลังใจเสมอมา

ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน สำหรับความ
ช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

ขอขอบคุณสาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เจ้าหน้าที่บัณฑิตทุกท่าน
ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล การประสานงานและข่าวสารเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา

สำหรับคุณประโยชน์และคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้
บิดามารดา ผู้เป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูบาอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพ
เจ้ามาจนตลอดจนถึงทุกวันนี้

ณัฐจิภา ชนะภักย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิจกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง	XI
สารบัญภาพ	XII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
1.2 ประเด็นปัญหา.....	2
1.3 คำถามงานวิจัย.....	2
1.4 ความสำคัญของงานวิจัย	2
1.5 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.8 คำนียามศัพท์	5
1.9 กรอบความคิด	6
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดบ้านใหม่.....	7
2.1.1 การอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่.....	8
2.1.2 กฎเกณฑ์เพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม	9
2.1.3 รูปแบบสถาปัตยกรรมในชุมชนตลาดบ้านใหม่.....	10
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	13
2.2.1 จุดกำเนิด พัฒนาการ สภาพทางกายภาพ และแนวโน้มการพัฒนา	13
2.2.2 ลักษณะเด่นของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่	14
2.2.3 การเลือกที่ตั้งร้านค้า รูปทรงของสถาปัตยกรรมและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง.....	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อVIอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2.2.4	ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการอยู่อาศัย.....	17
2.3	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาชุมชน.....	18
2.3.1	ความหมายและทฤษฎีการอนุรักษ์.....	18
2.3.2	กระบวนการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชน.....	19
2.3.3	แนวคิดการพัฒนาตลาดในเชิงอนุรักษ์.....	21
2.4	แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการจัดการนักท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์.....	25
2.4.1	ความหมายการท่องเที่ยว.....	25
2.4.2	รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม.....	26
2.4.3	การท่องเที่ยวและการจัดการนักท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์.....	26
2.4.4	แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม.....	27
2.4.5	การท่องเที่ยวในพื้นที่สำคัญทางวัฒนธรรม.....	29
2.4.6	การจัดการนักท่องเที่ยวในพื้นที่การอนุรักษ์.....	29
2.5	แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ.....	31
2.6	กรณีศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
3.1	วิธีการวิจัย.....	39
3.2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
3.3	เครื่องมือในการวิจัย.....	40
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
3.5	ขั้นตอนการวิจัย.....	45
3.6	ตัวแปรที่ศึกษา.....	46
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4.1	บริบททั่วไปของตลาดบ้านใหม่.....	54
4.1.1	การดำเนินชีวิตและรูปแบบกิจกรรมการค้าในอดีต.....	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อ VII ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4.1.2 การพัฒนาและการแลกเปลี่ยนของตลาดบ้านใหม่	55
4.1.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวตลาดบ้านใหม่.....	56
4.1.4 โครงสร้างองค์การตลาดบ้านใหม่และกฎระเบียบ.....	58
4.1.5 แนวโน้มการพัฒนาตลาดบ้านใหม่.....	58
4.1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ของคนในตลาดบ้านใหม่	59
4.2 สถาปัตยกรรมเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่.....	59
4.3 สภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น	70
4.4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	82
4.4.1 ข้อมูลทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้า	82
4.4.2 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	83
4.5 การใช้สอยพื้นที่ภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	84
4.5.1 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของพ่อค้าแม่ค้า	84
4.5.2 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของนักท่องเที่ยว	86
4.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายใน	89
4.6.1 ความคิดเห็นเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	89
4.7 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมในตลาดบ้านใหม่.....	92
4.8 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายใน	112
4.8.1 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าตลาดบ้านใหม่.....	112
4.8.2 ความพึงพอใจกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ร้านค้าตลาดบ้านใหม่	114
4.9 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายใน	117
4.9.1 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในร้านประเภทอุปโภค	117
4.9.1 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในร้านประเภทบริโภค	117
4.10 สรุปวิเคราะห์ความเชื่อมโยงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายใน กิจกรรมการ ใช้สอยและกายภาพทางสถาปัตยกรรม	118
4.10.1 ร้านประเภทอุปโภค.....	118
4.10.1 ร้านประเภทบริโภค	119
4.11 ปัญหาที่พบในการศึกษา.....	120

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	121
5.1 สรุปผลงานวิจัย.....	122
5.1.1 เรือนค้าขายพื้นถิ่น กับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง.....	122
5.1.2 รูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	123
5.1.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	127
5.1.4 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายใน.....	128
5.1.5 การรักษาและการอนุรักษ์รูปแบบทางสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	129
5.1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ภายในร้าน.....	130
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	130
5.2.1 เรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่.....	130
5.2.2 การพัฒนาตลาดบ้านใหม่.....	131
5.2.3 รูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	132
5.2.4 ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในเรือนพื้นถิ่น.....	133
5.2.5 การอนุรักษ์รูปแบบสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	134
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	134
5.3.1 แนวทางในการรักษารูปแบบสถาปัตยกรรมภายใน.....	135
5.3.2 แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในการใช้สอยพื้นที่.....	136
5.3.3 แนวทางการจัดโซนพื้นที่.....	137
5.3.4 แนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมพื้นที่ใช้สอยในตลาดบ้านใหม่.....	138
5.3.5 แนวทางการทำงานวิจัยต่อไป.....	139
บรรณานุกรม.....	145
ภาคผนวก.....	149
ประวัติผู้เขียน.....	171

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อIXอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ตัวแปรด้านความพึงพอใจเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมภายใน กิจกรรมการใช้สอยพื้นที่ภายในเรือน ค้ายายพื่นถิ่น	47
4.1 ข้อมูลทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้า 1	82
4.2 ข้อมูลทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้า 2	83
4.3 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม 1	83
4.4 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม 2	84
4.5 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้ายายพื่นถิ่นของพ่อค้าแม่ค้า 1	85
4.6 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้ายายพื่นถิ่นของพ่อค้าแม่ค้า 2	86
4.7 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้ายายพื่นถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถาม 1	87
4.8 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้ายายพื่นถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถาม 2	89
4.9 ความคิดเห็นเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม 1	90
4.10 ความคิดเห็นเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม 2	91
4.11 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านของเล่น 1	92
4.12 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านสุคนธ์รักษ์	93
4.13 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านยุพา	94
4.14 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านหาดตะหลิว	95
4.15 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านของเก่า	96
4.16 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านของเล่น 2	97
4.17 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านเสื้อผ้า 1	98
4.18 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านเสื้อผ้า 2	99
4.19 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านเสื้อผ้า 3	100
4.20 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านพีรบรรณ	101
4.21 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านต่อซาม	102
4.22 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านเป๊ะเอ๊ย	103
4.23 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านครัวป่าหนู	104
4.24 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านเฮียคุณ	105
4.25 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านลอดช่องแมงวงษ์	106

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.26 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านค้าเคียงน้ำ.....	107
4.27 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านค้าตามะพร้าว.....	108
4.28 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านค้าจุกดี.....	109
4.29 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านค้าหัวห่อใบบัวครุลิน.....	110
4.30 การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพสถาปัตยกรรมร้านค้าRed Cat Café.....	111
4.31 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านสถาปัตยกรรมต่อร้านค้าประเภทอุปโภค.....	113
4.32 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าประเภทบริโภค.....	114
4.33 ความพึงพอใจกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ร้านค้าอุปโภค.....	115
4.34 ความพึงพอใจกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ร้านค้าบริโภค.....	116
4.35 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในร้านประเภทอุปโภค.....	117
4.36 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในร้านประเภทบริโภค.....	118
5.1 แสดงวิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
5.2 แนวทางการรักษาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมสำหรับตลาดบ้านใหม่.....	135
5.3 แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในการใช้สอยพื้นที่.....	136

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงขอบเขตรวมของพื้นที่ศึกษา.....	4
1.2 แผนภูมิแสดงกรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย.....	6
2.1 ภาพถ่ายแสดงการตั้งถิ่นฐานเรือนพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ในอดีต.....	8
2.2 King Model พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช.....	22
2.3 กรอบแนวความคิดในการพัฒนาตลาดเชิงอนุรักษ์.....	22
2.4 รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นชุมชนริมน้ำจันทบูร.....	33
2.5 รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นและแบบเรือนแถวตลาดสามชุก.....	34
2.6 รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นชุมชนย่านพาณิชย์กรรมเก่าชุมชนเมืองฉะเชิงเทรา.....	35
2.7 รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นย่านยานาคะ กรุงโตเกียว.....	35
2.8 รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นย่านควาโกอะ จังหวัดไซตามะ.....	36
2.9 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ กับแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	38
3.1 แนวทางการดำเนินงานวิจัย.....	46
4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการค้าขายของเรือสินค้า ระหว่างคน ตลาด เรือสินค้า.....	55
4.2 สภาพเรือนค้าขายพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่ในอดีต.....	56
4.3 อาณาเขตตลาดบ้านใหม่.....	57
4.4 โครงสร้างชมรมรักษ์ตลาดบ้านใหม่.....	58
4.5 แผนที่แสดงที่ตั้งและประเภทเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่.....	60
4.6 ผังพื้นที่ชั้นล่างอาคารเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	61
4.7 รูปแบบเรือนพื้นถิ่นและรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม.....	61
4.8 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นถิ่นฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 1).....	62
4.9 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นถิ่นฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 2).....	63
4.10 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นถิ่นฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 3).....	64
4.11 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นถิ่นฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 4).....	65
4.12 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นถิ่นฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 5).....	66
4.13 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นถิ่นฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 6).....	67
4.14 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นถิ่นฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 7).....	68
4.15 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้ริมน้ำบางประกง.....	69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.16 ตำแหน่งที่ตั้งร้านที่สำรวจและเก็บข้อมูลที่สำคัญและเก็บข้อมูล.....	70
4.17 รูปแบบร้านประเภทซ็อกกลับ.....	71
4.18 รูปแบบร้านประเภทนั่งรับประทาน.....	71
4.19 แสดงการจัดวางสินค้าและเฟอร์นิเจอร์เต็มพื้นที่ร้าน.....	72
4.20 จัดวางสินค้าชนิดผนัง-เว้นทางสัญจรบริเวณกลางร้าน.....	73
4.21 พื้นที่ปรุงอาหารตั้งอยู่หน้าร้าน – พื้นที่นั่งรับประทานอยู่ภายในร้านและส่วนเก็บร้าน..... จะอยู่บริเวณหลัง.....	74
4.22 พื้นที่ปรุงอาหารตั้งอยู่หน้าร้าน – พื้นที่นั่งรับประทานอยู่ภายในร้านและส่วนเก็บร้าน..... จะอยู่บริเวณด้านใดด้านหนึ่งของอาคาร.....	74
4.23 พฤติกรรมการซื้อขายระหว่างพ่อค้าแม่ค้าและลูกค้าภายในร้านประเภทอุปโภค.....	75
4.24 พฤติกรรมการซื้อขายระหว่างพ่อค้าแม่ค้าและลูกค้าภายในร้านประเภทบริโภค.....	75
4.25 รูปแบบประตูบานเฟี้ยมไม้.....	76
4.26 รูปแบบลวดลายช่องระบายอากาศ.....	77
4.27 รูปแบบของพื้นปูนขัดมันและพื้นไม้.....	77
4.28 รูปแบบผนังฝ้าโครงคร่าวไม้ภายในและภายนอกอาคาร.....	78
4.29 รูปแบบเพดาน.....	78
4.30 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ดั้งเดิม.....	79
4.31 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ใหม่.....	79
4.32 การให้แสงสว่างภายในร้านด้วยไฟฟลูออเรสเซนต์.....	80
4.33 โทนสีของวัสดุที่เป็นไม้ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	80
4.34 การตกแต่งเพื่อสร้างบรรยากาศภายในร้าน.....	81
4.35 พัดลมคอหมุน.....	81
5.1 จัดวางสินค้าภายในร้านประเภทอุปโภค.....	124
5.2 จัดวางสินค้าภายในร้านประเภทบริโภค.....	124
5.3 รูปแบบ โครงสร้างเป็นเรือนค้าขายพื้นถิ่น.....	125
5.4 ประตูทางเข้าหลักเป็นรูปแบบประตูบานเฟี้ยมไม้.....	125
5.5 ช่องระบายอากาศจะอยู่บริเวณเหนือขอบวงกบประตูทางเข้าหลัก.....	125

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.6 รูปแบบพื้น	126
5.7 รูปแบบผนัง	126
5.8 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์	126
5.9 รูปบรรยากาศและการตกแต่ง	127
5.10 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายในร้านอุปโภค	127
5.11 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายในร้านบริโภค	128
5.12 แนวทางการจัดโซนพื้นที่ภายในตลาดบ้านใหม่	129
5.13 รูปด้านเรือนพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ ฟังตลาดล่าง (ทางเข้าหลัก)	138
5.14 รูปด้านเรือนพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ ฟังตลาดบน	140
5.15 รูปด้านเรือนพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ 1	141
5.16 รูปด้านเรือนพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ 2	142
5.17 รูปด้านเรือนพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ 3	143
5.18 ตัวอย่างบรรยากาศภายในตลาดบ้านใหม่	144

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ปัจจุบันประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวชุมชน จุดเด่นของชุมชนเก่าคือ ก็คือการคงรูปแบบวิถีชีวิตดั้งเดิม วัฒนธรรมในชุมชน ข้าวของเครื่องใช้ อาหารพื้นถิ่น อาคารบ้านเรือนที่สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาฝีมือช่าง เอกถัตถ์ทางสถาปัตยกรรม และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ ระยะเวลา ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสถานที่ตั้งชุมชน ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม และบรรยากาศของสถานที่เก่าแก่ เรียกอีกแบบว่า การโหยหาอดีตหรือการถวิลหาอดีต (Nostalgia) เช่น การท่องเที่ยวตลาดโบราณริมน้ำตลาดโบราณ เป็นต้น ในประเทศไทยมีชุมชนที่พัฒนาแล้ว ได้แก่ ตลาดอัมพวา, ตลาดสามชุก, ชุมชนริมน้ำจันทบูร, ชุมชนริมคลองบางหลวง, ชุมชนบางน้ำผึ้ง, ตลาดคลองสวน เป็นต้น และตลาดที่กำลังพัฒนา ที่ผู้วิจัยทำการศึกษาได้แก่ ตลาดบ้านใหม่

ตลาดบ้านใหม่ในจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นตลาดโบราณริมแม่น้ำบางปะกง เดิมตลาดบ้านใหม่เป็นที่ตั้งของชุมชนตลาดล่างและตลาดบน ตั้งอยู่ริมแม่น้ำบางปะกง ซึ่งในอดีต(พ.ศ.2411) ตลาดบ้านใหม่เป็นแหล่งค้าขาย และเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าของจังหวัดฉะเชิงเทรา ต่อมาประมาณ พ.ศ. 2500 วิถีชุมชนริมน้ำได้เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการเปลี่ยนแปลงการคมนาคมจากทางน้ำเป็นทางบก มีการสร้างถนนขนาดไปกับแม่น้ำบางปะกง ทำให้ผู้คนเริ่มมาใช้รถยนต์กันมากขึ้นและใช้เรือกันน้อยลงไปทุกที มีผลให้ศูนย์กลางเศรษฐกิจในชุมชนแห่งนี้ค่อยๆซบเซาลงไปตามลำดับ ใน พ.ศ.2547 ชาวบ้านในตลาดบ้านใหม่กลุ่มหนึ่งได้มองเห็นวิถีชีวิตและได้ก่อตั้ง “ชมรมรักษ์ตลาดบ้านใหม่” เพื่อดำเนินงานและดูแลจัดระเบียบร้านค้าและการอนุรักษ์เรือนพื้นถิ่น กลไกในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ ประกอบไปด้วยลักษณะทางกายภาพของตลาด คณะกรรมการบริการที่เข้มแข็ง การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งกลไกทั้งสามอย่างนี้มีหน้าที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้ตลาดบ้านใหม่ถูกพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี(สมร อร่ามวงษ์และพิชญ์ สมพงษ์.2554) การบริหารจัดการตลาดบ้านใหม่ต้องทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในชุมชนท้องถิ่นของตน เกิดการเรียนรู้และพึ่งตนเองได้ให้มากที่สุด และคำนึงถึงกลุ่มนักท่องเที่ยว(ศิริประภา แก้วอุดม.2553) และจากการร่วมมือของคนในชุมชนและหน่วยงานเทศบาลฉะเชิงเทราที่ช่วยกันพัฒนาฟื้นฟู ให้ตลาดบ้านใหม่กลับมามีชีวิตชีวา ทำให้ตลาดบ้านใหม่ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่น ประเภทชุมชนพื้นถิ่น ประจำปี 2554 จาก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2556 ซึ่งคัดเลือกโดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ (วารสารเทศบาลและเชิงเทรา ยุงทอง Lift ,ปีที่ 6 ฉบับที่ 14 กรกฎาคม – กันยายน 2556 หน้า11)

ปัจจุบันชมรมรักษ์บ้านใหม่ต้องการให้ตลาดบ้านใหม่เป็นชุมชนที่มีชีวิต คือเป็นตลาดที่มีคนอาศัยอยู่และประกอบอาชีพค้าขายเหมือนในอดีตและรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนคนไทยเชื้อสายจีน และรักษาสภาพเรือนค้าขายพื้นถิ่นให้อยู่ในสภาพดั้งเดิม แม้จะมีบางส่วนชำรุดไปตามกาลเวลาแต่ก็ให้คงรูปแบบเดิมไว้ให้มากที่สุดเพื่อความสอดคล้องกับการใช้งานในปัจจุบัน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบัน โดยศึกษาความพึงพอใจ กิจกรรม และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว รูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น เพื่อสามารถเสนอแนะแนวทางการออกสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับ กิจกรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งยังอนุรักษ์องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมให้คงอยู่ต่อไป

1.2 ประเด็นปัญหา

เนื่องจากตลาดบ้านใหม่เป็นตลาดโบราณที่มีความเก่าแก่นับร้อยปี อยู่ริมแม่น้ำบางปะกง มีรูปแบบอาคารเป็นเรือนไม้ห้องแถว ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมของตลาดบ้านใหม่ จนกระทั่งกระแสการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้รับความนิยม เกิดการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาปรับปรุงในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวและเพื่อผลประโยชน์ทางการพาณิชย์ ทำให้ชุมชนตลาดบ้านใหม่ค่อยๆสูญเสียเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิม จากเหตุผลดังกล่าวจึงเกิดเป็นประเด็นปัญหาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาช่วยในการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่

1.3 คำถามงานวิจัย

จากประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถตั้งคำถามการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาได้ดังนี้

1. ในปัจจุบันผู้คนมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่เพียงใด
2. การจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของตลาดบ้านใหม่ที่สอดคล้องกับกิจกรรมพฤติกรรม และวิถีชีวิตที่เกิดในปัจจุบันควรเป็นอย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ความสำคัญในงานวิจัย

ชมรมรักษ์ตลาดบ้านใหม่และคนในชุมชนได้ร่วมกันดูแลจัดระเบียบร้านค้าและการอนุรักษ์เรือนพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมไปถึงการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในชุมชนให้ดีขึ้น ป้องกันการถูกรื้อถอนเรือนค้าขายพื้นถิ่นในชุมชน แต่หลังจากตลาดบ้านใหม่เริ่มเป็นที่รู้จักของคนภายนอกชุมชนและเป็นที่ยอมรับ ทำให้มีการปรับปรุงพัฒนาเรือนค้าขายพื้นถิ่น รวมไปถึงรูปแบบของกิจกรรมการค้าขายภายในชุมชนตลาดบ้านใหม่เพื่อตอบสนองการท่องเที่ยวมากขึ้น จนเกิดการสูญเสียเอกลักษณ์ภายในชุมชน

ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จะมีส่วนช่วยในการเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์ เพื่อการรักษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นและรูปแบบกิจกรรมการค้าขายที่สอดคล้องกับปัจจุบัน

1.5 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ในสภาพปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ กิจกรรม และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว รูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น
3. เสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในตลาดบ้านใหม่ ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

1.6 ขอบเขตการวิจัย

สำหรับขอบเขตของการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

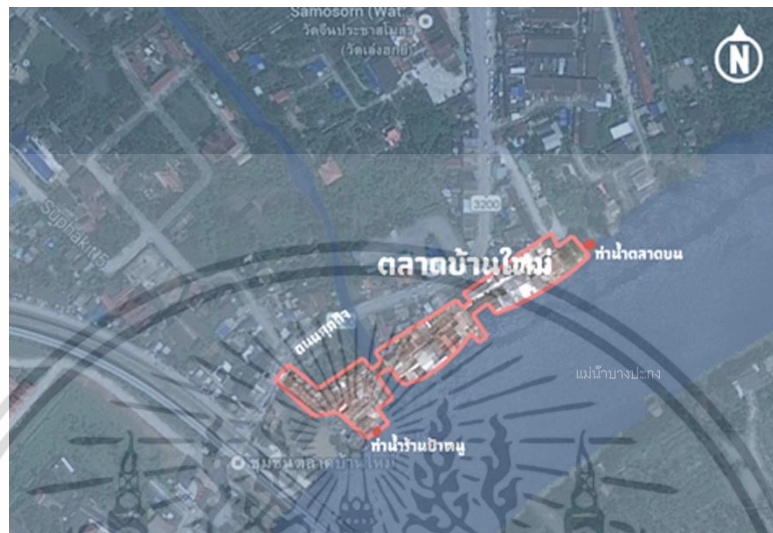
1. ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

เกณฑ์การเลือกเรือนตัวอย่างที่ศึกษา จะพิจารณาศึกษาเรือนค้าขายที่มีพื้นที่ค้าขายในตลาดบ้านใหม่ ที่เปิดให้บริการนักท่องเที่ยวภายในร้านเท่านั้น (คำนึงถึงความสะดวกในการเก็บข้อมูลภายในเรือนค้าขาย) โดยจะครอบคลุมพื้นที่ของตลาดบ้านใหม่ จำนวน 20 ร้าน แบ่งได้ 2 ประเภท

1. ร้านประเภทอุปโภค จำนวน 10 ร้าน ได้แก่ ร้านขายของเล่น1, ร้านสุคันธรักษ์, ร้านยุพา ร้านหาดตะหลิว, ร้านขายของเก่าและเสื้อผ้า, ร้านขายของเล่น2, ร้านเสื้อ1, ร้านเสื้อ2, ร้านเสื้อ3, ร้านพิรวรรณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ร้านประเภทบริโภค จำนวน 10 ร้าน ได้แก่ ร้านถ้วยเตี๋ยต่อชม, ร้านกาแฟเีอะเอีย, ร้านครัวป่าหนู, ร้านกาแฟเฮียคุณ, ร้านลอดช่องแม่วงษ์, ร้านตำเคียงน้ำ, ร้านตาลมะพร้าว, ร้านจุกดี, ร้านข้าวใบบัวครุฑิน, ร้าน Red Cat Café

ภาพที่ 1.1 แสดงขอบเขตรวมของพื้นที่ศึกษา

(ที่มา : <https://maps.google.com/> ออนไลน์ 20/6/2015)

2. ขอบเขตด้านประชากร สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้
  - คณะกรรมการชมรมชมรมรักษ์ตลาดบ้านใหม่ หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและรูปแบบกิจกรรมการค้าขายภายในตลาดบ้านใหม่
  - นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่เดินทางมาเยี่ยมชมหรือซื้อสินค้าภายในตลาดบ้านใหม่

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงรูปแบบสภาพแวดล้อมภายใน ที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่
2. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจในการรักษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ทำให้สามารถรักษาคุณค่ารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ให้อยู่ในระดับเกณฑ์การอนุรักษ์ที่เหมาะสม
4. ทำให้สามารถจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนพื้นถิ่น ที่ตอบสนองกับกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้คนในปัจจุบัน

1.8 คำนิยามศัพท์

สภาพแวดล้อมภายใน หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งหมดที่เกิดขึ้นภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นซึ่งหมายถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรม อันได้แก่ ลักษณะการจัดวางผังพื้นที่ ลักษณะรูปแบบและวัสดุพื้นผนัง เพดาน เฟอร์นิเจอร์ ลักษณะของแสง สี เสียง และการปรับอากาศภายในร้าน กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ภายในร้าน

เรือนค้าขายพื้นถิ่น หมายถึง อาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการค้าขายภายในตลาด ส่วนใหญ่เป็นเรือนไม้ ซึ่งมีจุดกำเนิดและพัฒนาการที่แตกต่างกันไปตามบริบทของท้องถิ่นนั้นๆ(อรศิริ ปาณินท์.2544)

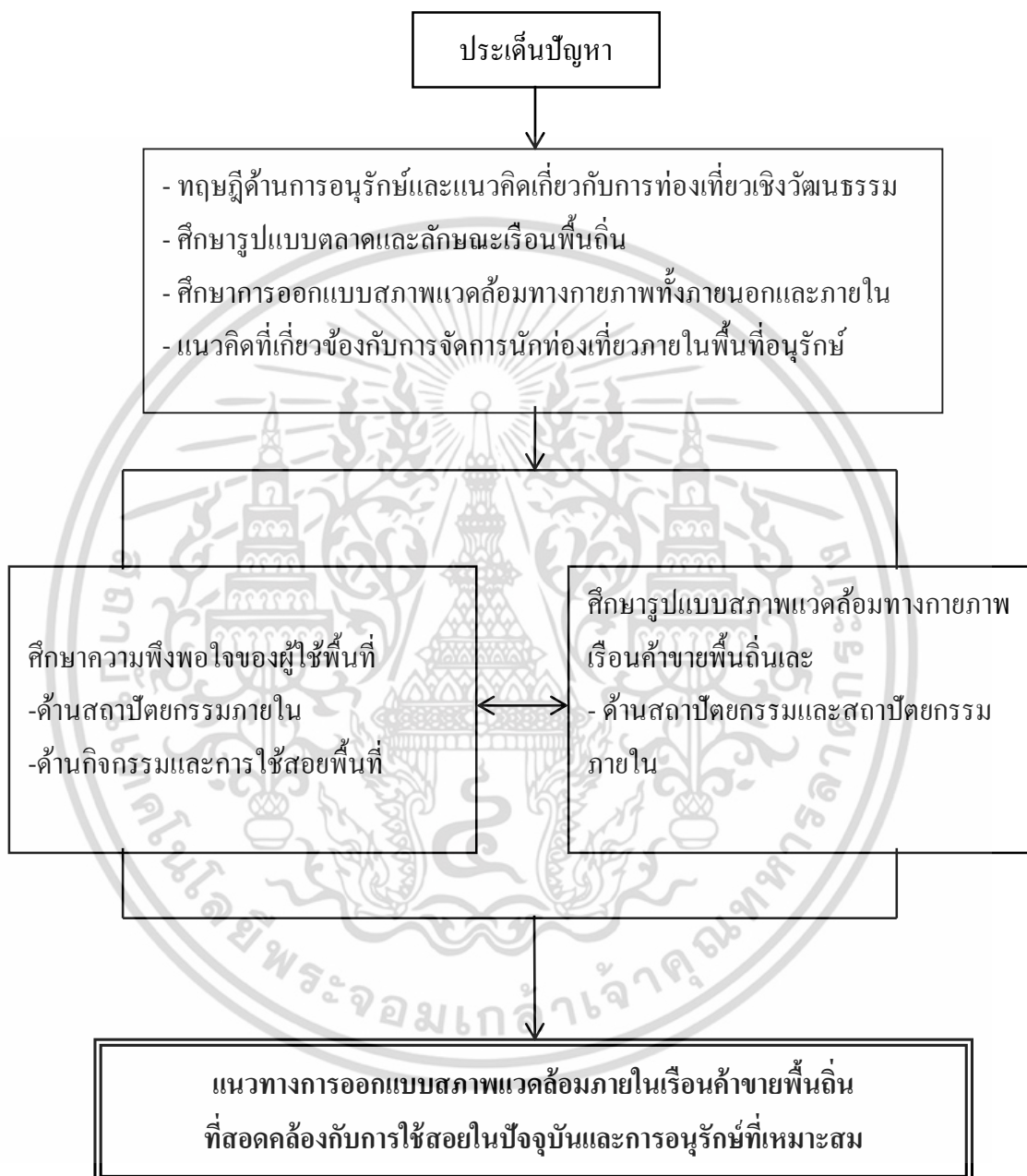
การอนุรักษ์ หมายถึง การอนุรักษ์พื้นที่ที่มีความหมายและความสำคัญทางประวัติศาสตร์ การอยู่อาศัย ประเพณีวัฒนธรรม ที่มีการสืบทอดมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานและซึ่งแสดงภูมิปัญญาของคนในชุมชนนั้นๆ ให้มีชีวิตอยู่ได้ กระบวนการอนุรักษ์จะต้องมีความสัมพันธ์กับชีวิตให้สังคมดำเนินไปด้วยกันได้ (จันจิรา เกื้อดวง.2548)

สภาพแวดล้อมภายใน หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งหมดที่เกิดขึ้นภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นซึ่งหมายถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรม อันได้แก่ ลักษณะการจัดวางผังพื้นที่ ลักษณะรูปแบบและวัสดุของพื้น ผนังเพดาน เฟอร์นิเจอร์ ลักษณะของแสง สี เสียง และการปรับอากาศ กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ภายในร้าน

การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสและเข้าร่วมการใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเก่าๆ ของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงประวัติความเป็นมาและการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของตน

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่นซึ่งไม่ใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น และเป็นการไปเยือนชั่วคราวด้วยความสมัครใจไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหารายได้ (ไพฑูริย์ พงสะบุตร และวิลาสวงศ์ พงสะบุตร.2542)

1.9 กรอบความคิด

ภาพที่ 1.2 แผนภูมิแสดงกรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหาข้อมูลต่างๆ แนวความคิดและทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดบ้านใหม่
  - 2.1.1 การอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่
  - 2.1.2 รูปแบบสถาปัตยกรรมในชุมชนตลาดบ้านใหม่
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับเรือนค้าขายพื้นถิ่น
  - 2.2.1 การตั้งถิ่นฐานและการกำเนิดย่านการค้าตลาด
  - 2.2.2 ลักษณะเด่นของเรือนค้าขายพื้นถิ่น
  - 2.2.3 การเลือกที่ตั้งร้านค้า รูปทรงของสถาปัตยกรรมและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
  - 2.2.4 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการอยู่อาศัย
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชน
  - 2.3.1 ความหมายและระดับการอนุรักษ์
  - 2.3.2 แนวทางการฟื้นฟูสถาปัตยกรรมภายในอาคารโบราณ
  - 2.3.3 แนวความคิดในการพัฒนาตลาดในเชิงอนุรักษ์
- 2.4 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่อนุรักษ์
  - 2.4.1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว
  - 2.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
  - 2.4.6 การท่องเที่ยวในพื้นที่สำคัญทางวัฒนธรรม
  - 2.4.4 การจัดการนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่การอนุรักษ์
  - 2.4.5 การท่องเที่ยวในพื้นที่สำคัญทางวัฒนธรรม
  - 2.4.6 การจัดการนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่การอนุรักษ์
- 2.5 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ
- 2.6 กรณีศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดบ้านใหม่

ตลาดบ้านใหม่ ตั้งอยู่ที่ถนนศุภกิจ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่ริมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่น้ำบางปะกงซึ่งอยู่ห่างตัวอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา 3.1 กิโลเมตร เดิมตลาดบ้านใหม่เป็นย่านชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนและย่านเศรษฐกิจเก่าแก่ของเมืองแปดริ้ว มีอายุมากกว่า 100 ปีมาแล้ว แต่เดิมเรียกว่า “ตลาดริมน้ำ” ตามที่สำนักศิลปากรที่ 5 ปราจีนบุรี ได้รวบรวมประวัติความเป็นมาของย่านตลาดบ้านใหม่ไว้ว่า สันนิษฐานว่า ย่านตลาดบ้านใหม่ที่ปรากฏเห็นในปัจจุบันได้สร้างขึ้นมาใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2447 – 2448 แทนตลาดริมน้ำเดิมที่ถูกไฟไหม้ไป แต่เดิมตัวตลาดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ “ตลาดบน” หรือ “ตั้งบน” และ “ตลาดล่าง” หรือ “ตั้งล่าง” เป็นห้องแถวไม้ต่อเนื่องไปจนถึงหัวตลาดและต่อเนื่องลงมา เป็นตลาดที่ขุนอภัยวิภาวดี (จีนอี) กับขุนพิพิธพาณิชย์กรรม (จีนแดง) คหบดีชาวจีนเป็นผู้ตั้งขึ้น ย่านตลาดบ้านใหม่พัฒนาขึ้นและมีการขยายพื้นที่เพิ่มเติมบริเวณริมคลองบ้านใหม่ โดยเชื่อมต่อกันด้วยสะพานไม้ ย่านตลาดบ้านใหม่ จึงคึกคักขึ้นมาก โดยเฉพาะในช่วงก่อนและช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2482-2488) เนื่องจากมีชาวกรุงเทพฯ อพยพหนีภัยสงครามมาอาศัยอยู่ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาพที่ 2.1 ภาพถ่ายแสดงการตั้งถิ่นฐานเรือนพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ในอดีต

2.1.1 การอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่

โครงการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่นั้นมีรายละเอียดและองค์ประกอบในด้านต่างดังต่อไปนี้

2.1.1.1 ปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์

- เศรษฐกิจในย่านชุมชนชบเซามาก
- อาคารบางหลังถูกทิ้งร้าง
- มีรูปแบบอาคารเรือนพื้นถิ่นที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์

2.1.1.2 แนวความคิดในการอนุรักษ์

- ต้องการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในตลาด
- ต้องการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมอาคารไม้ทั้งหมดให้อยู่ในสภาพเดิม

2.1.1.3 การดำเนินการอนุรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สรรหากรรมการที่มีจิตอาสาจากบุคคลหลายวัยหลายอาชีพ
- สืบค้นความเป็นตัวตนของตลาดบ้านใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาให้เป็นรูปธรรมทั้งด้านสถาปัตยกรรม อาหารการกิน ศิลปวัฒนธรรม
- ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดการวางแผนการดำเนินงาน
- ใช้กิจกรรมนำใจเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ
- สรุปผลงานหาข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขต่อไป

2.1.1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการฟื้นฟูชุมชนและเมืองเก่าสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ส่วน

- ประเด็นทางกายภาพ คือ เพื่อเป็นการปรับปรุงความเสื่อมโทรมทางกายภาพ ทั้งอาคารและสภาพแวดล้อม ตลอดจน โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น สวนพักผ่อน ศูนย์ชุมชน สนามเด็กเล่น ระบบป้องกันอัคคีภัย

- ประเด็นทางสังคม คือ เพื่อกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นและเป็นการดึงดูดให้กลุ่มคนวัยทำงานกลับเข้าสู่ชุมชน อีกทั้งกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมนั้นยังมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในชุมชน และยังสามารถช่วยกันปรับปรุงบ้านเรือนที่ถูกทิ้งร้างให้กลับมาใช้งานได้อีกครั้ง (Adaptive Reuse)

- ประเด็นทางเศรษฐกิจ คือ กระตุ้นให้เกิดการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจของพื้นที่ให้กลับมามีการเคลื่อนไหวและสามารถดำเนินการต่อไปได้

ในการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ ทำให้ทราบถึงที่มาที่ไปของโครงการที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์ แนวความคิดในการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ ขั้นตอนและการดำเนินการอนุรักษ์ รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ เพื่อที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางประกอบการเสนอแนะในการรักษา รูปแบบสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ได้

2.1.2 กฎเกณฑ์เพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

เนื่องจากตลาดบ้านใหม่ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่น ประเภทชุมชนพื้นถิ่น ประจำปี 2554 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2556 ซึ่งคัดเลือกโดยสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้นำเกณฑ์ในการพิจารณารางวัลมาอ้างอิง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (<http://www.asa.or.th> ออนไลน์ 11/06/2554)

2.1.2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการคือ สงวนรักษามรดกทางสถาปัตยกรรมไว้ด้วยกฎหมาย หรือขนบธรรมเนียมประเพณี หรือกิจกรรมอื่นๆที่ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชุมชน เป็นชุมชน ประชาคม หรือการจัดองค์กร เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2.2 หลักเกณฑ์ในการพิจารณา แบ่งเป็นตามลักษณะได้ 3 ลักษณะ ได้แก่

- ประเภทอาคารที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป และมีคุณสมบัติไม่น้อยกว่าเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ อาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม โดยไม่จำกัดว่าจะมีรูปแบบของชาติใด โดยเฉพาะและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี หรือสังคม โดยได้รับการบำรุงและรักษาเป็นอย่างดี ตามความสอดคล้องกับข้อกำหนด สามารถใช้ประโยชน์ได้กลมกลืนกับวิถีชีวิต

- ประเภทชุมชนพื้นถิ่น ต้องเป็นชุมชนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) ที่พบเห็นได้ทางกายภาพหรือทางจิตใจและชุมชนมีกิจกรรมในการสงวนรักษามรดกทางสถาปัตยกรรมไว้ได้ด้วยข้อกำหนด หรือขนบประเพณี หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชุมชน มีการรักษามรดกทางสถาปัตยกรรมไว้ และมีการจัดตั้งองค์กรเกี่ยวกับการอนุรักษ์มรดกสถาปัตยกรรมของชุมชน หรือการจัดองค์กรเพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์มรดกสถาปัตยกรรมในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยไม่จำกัดขนาดของชุมชน

- ประเภทบุคคลหรือองค์กร ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม ได้แก่ ผู้ออกแบบ ผู้ดำเนินการช่างฝีมือ ที่ริเริ่มผลักดันให้มีการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม และเป็นผู้ให้การสนับสนุน โครงการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทั้งนี้ต้องเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันในสังคมถึงแนวความคิดด้านการอนุรักษ์มิใช่สะสมของเก่า และเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

การศึกษาข้อมูลกฎเกณฑ์การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม ทำให้ทราบถึงคุณค่าทางมรดกทางวัฒนธรรมในด้านต่างๆ อีกทั้งกฎเกณฑ์การอนุรักษ์นี้จะทำให้เห็นว่าตลาดบ้านใหม่มีข้อดีด้านใดบ้างที่ควรรักษาและข้อด้อยด้านใดบ้าง ที่ควรนำมาปรับปรุง เพื่อเป็นการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ในอนาคต

2.1.3 รูปแบบสถาปัตยกรรมในชุมชนตลาดบ้านใหม่

อาคารประเภทเรือนไม้ค้าขายในตลาดบ้านใหม่มีลักษณะความต่อเนื่องและรูปแบบรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมในหลายจุดใกล้เคียงกัน อาคารเรือนพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ มีลักษณะอาคารเป็นเรือนค้าขายแบบเรือนแถวยาวต่อเนื่องซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมโดยรวมได้ดังนี้

2.1.3.1 ที่ว่างและพื้นที่ใช้สอย

พื้นที่ว่างนั้นเกิดจากการใช้สอยภายในอาคารเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อกิจกรรมการใช้สอย การอยู่อาศัย การค้าขาย เรือนไม้ที่นั่นเป็นสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองต่อกิจกรรมการค้าขาย และการอยู่อาศัยอย่างถาวร หรือพักผ่อนชั่วคราว จึงสามารถแบ่งพื้นที่กิจกรรมต่างๆ ได้แก่

- พื้นที่สาธารณะ ได้แก่ พื้นที่ค้าขายและพื้นที่แสดงสินค้ากับพื้นที่พบปะเพื่อนบ้าน ส่วนนี้จะเป็นพื้นที่ที่สามารถใช้ประโยชน์ในลักษณะกึ่งสาธารณะ เช่น นั่งเล่น พักผ่อนดูโทรทัศน์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนบริการ ได้แก่ คริว ห้องน้ำ ส่วนซักล้าง เป็นต้น
- ส่วนบุคคล ได้แก่ ส่วนที่พักอาศัย(นอน) กิจกรรมครอบครัว เป็นต้น

จึงเห็นได้ว่าในเรือนไม้ห้องแถว นั้น มีความต้องการใช้พื้นที่ไม่แตกต่างจากเรือนพักอาศัย และร้านค้า อีกทั้งยังต้องผสานพื้นที่ใช้สอยให้เกิดประโยชน์ที่สุด ดังนั้นในเรือนแถวค้าขายในแต่ละพื้นที่ทั้งในและนอกอาคารมักจะเกิดมิติทางที่ว่างการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ลักษณะการเกิดพื้นที่ที่สามารถประยุกต์ได้สะดวกมากกว่าเรือนแถวไม้แบบชั้นเดียวเพราะมีพื้นที่ในการจัดวางการใช้สอยมากขึ้น เรือนแถวไม้สองชั้น โดยส่วนใหญ่พื้นที่ของชั้นล่างใช้เป็นพื้นที่ค้าขายเกือบเต็มพื้นที่ ช่วงเสาช่วงสุดท้ายมักใช้เป็นส่วนบริการเหมือนเรือนแถวชั้นเดียว แต่ได้เนื้อหาของการใช้งานที่มากขึ้น ส่วนในชั้นบนขึ้นไปเป็นทั้งที่เก็บสินค้าและพื้นที่พักอาศัย

2.1.3.2 รูปทรงของตัวเรือนแถว

รูปทรงอาคารของตัวเรือนแถว มีปัจจัยหลักและทิศทางการขยายตัวมาจากความต้องการของจำนวนช่วงเสา อีกทั้งเป็นรูปแบบที่คุ้นตาและรับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นหลัก แต่ละคูหาจึงเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเป็นส่วนใหญ่ อาคารที่มีขนาดเล็กจะมีช่วงเสา 2 คูหา และ 4 คูหา และเพิ่มจำนวนคูหา 6-10 คูหา ส่วนจำนวนคูหาที่เป็นจำนวนคี่ เช่น 3 - 5 นั้นมีจำนวนประปรายพบเห็นได้น้อย เมื่อพิจารณาถึงรูปทรงอาคารแล้วเป็นสิ่งยืนยันอย่างชัดเจนว่าอาคารต้องใช้รูปทรงสี่เหลี่ยมเป็นสำคัญ เพราะมีความง่ายต่อการขยายตัว

การยื่นหุดของรูปทรงอาคารปัจจัยที่สำคัญคือ การต้องใช้ประโยชน์จากพื้นที่ที่มีการเจาะเข้าไป หรือยื่นพื้นที่นั้นออกมามากกว่าการพิจารณาถึงความสวยงาม เพราะในหลายๆอาคารพบว่าระเบียบที่มีการยื่นออกมาภายนอกอาคารนั้น เป็นการต่อเติมเพิ่มองค์ประกอบของอาคารเข้าไป ทำให้รูปทรงสี่เหลี่ยม ในผนังของอาคาร ดังนั้นความหมายในการเปิดปิดรูปทรงตัวเรือนด้วยการยื่นและถอย หรือเจาะเป็นช่องนั้นทุกประการสำคัญที่ตอบสนองการใช้งานเป็นหลัก ซึ่งต่างจากการออกแบบของสถาปนิกที่บางกรณีต้องคำนึงถึงความสวยงามขึ้นไปเป็นทั้งที่เก็บสินค้าและพื้นที่พักอาศัย

2.1.3.3 ผนังอาคาร

ส่วนใหญ่เป็นผนังไม้ที่มีการตีแนวไม้ตามทางแนวนอนและทางแนวตั้ง ตามความต้องการ ถ้าเป็นผนังแนวนอนจะใช้แบบตีฝาซ้อนเกร็ด เป็นรูปแบบที่เรียบง่ายนิยมใช้แพร่หลาย ส่วนผนังไม้ตีตามแนวตั้งมีรูปแบบในการเล่นลวดลาย เช่น แบบตีทับสายบัวตีตั้งแบบมีลิ้วทับแนวในแบบการตีเรียงทางตั้งผนังแบบแนวราบจะไม่นิยม

วัสดุที่ใช้จะใช้ไม้เป็นหลัก ไม้ที่ใช้ระยะหลังเมื่อมีการปรับปรุงซ่อมแซมจะใช้ไม้ยาง ไม้สักที่เคยใช้ในอดีตไม่นิยมเพราะในปัจจุบันมีราคาสูง วัสดุผนังเดิมที่มาทดแทนวัสดุเดิมของเรือนแถวไม้ในกลุ่มคนมีรายได้น้อย คือ สังกะสี ซึ่งมีบทบาทมากในระยะหลัง สังกะสีก็เป็นวัสดุที่ทำลาย

สุนทรียภาพของความสวยงามและคุณค่าในเรือนแถวไม้เป็นอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3.4 ช่องเปิดอาคาร

ช่องเปิดอาคาร เป็นส่วนที่เจาะช่องเพื่อการระบายอากาศและรับแสงเข้าสู่ตัวอาคาร รายละเอียดและการตกแต่งของช่องประตู หน้าต่าง หรือช่องลมต่างๆ ในเรือนแถวไม้

การระบายอากาศของเรือนแถวไม้พื้นดินที่สำรวจนั้น ส่วนใหญ่มักมีการทำช่องระบายอากาศแบบโปร่งบริเวณเหนือขอบวงกบประตู – หน้าต่าง โดยปล่อยเป็นช่องโล่งเต็มเสา และมีลวดลายประดับ สำหรับอาคารทั่วไป ช่องโล่งมักเป็นระแนงไม้ตีขวางยึดติดกับคั้งไม้ที่มีช่วงห่างกัน 1.00 เมตร ไม้ที่ใช้ทำระแนงไม้มีขนาด 1”x3/4” หรือตามความสวยงามไม่ใหญ่จนเกินไป ถ้าเป็นอาคารที่มีการออกแบบอย่างมีแบบแผนหรือมีฐานะ ช่องระบายอากาศมักจะมีลวดลายที่สวยงาม ลายฉลุ บางอาคารใช้แผ่นไม้ที่มีการแกะลายมาประกบเรียงเป็นลายซ้ำๆ ซึ่งเป็นลวดลายของเรือนแบบขนมปังจิง หรือการใช้ลวดลายไทย

2.1.3.5 ประตู - หน้าต่าง

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการใช้งานทั้งทางด้านประโยชน์ใช้สอยและความงาม

ประตูทางเข้าหลัก ของเรือนแถวไม้นั้น ส่วนใหญ่เป็นประตูบานเฟี้ยมมีความกว้างของประตูประมาณ 0.20 – 0.50 เมตร แล้วแต่รูปแบบของประตูเฟี้ยม การออกแบบของประตูบานเฟี้ยมจากการสังเกตจะมีจำนวนประตูโดยเฉลี่ย 6 บาน (ในกรณีที่มีความกว้างของช่วงเสามาก ก็จะมีจำนวนที่แปรเปลี่ยนไป) ในรายละเอียดของลักษณะทางกายภาพของประตูนั้น จากการสังเกตประตูบานเฟี้ยมจะมี บานไม้ลูกฟักประกอบตัวบาน ลูกฟักนั้นมีทั้งแบบเป็นลูกฟักทั้งบาน และมีบานเฟี้ยมแบบแผ่นไม้ทั้งแผ่น หรือแผ่นไม้ขนาด 1”ตีชิดกันเป็นแผ่น ในเรือนแถวไม้

ลักษณะของเรือนแถวไม้ที่มีประตูบานเฟี้ยมอยู่นั้นให้ความรู้สึกถึงความ เป็นเรือนค้ำขายอย่างแท้จริง และเป็นสิ่งที่คู่กันอย่างไม่แยกออกเมื่อพบเห็นอาคารที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของประตู ทำให้องค์ประกอบของอาคารดูแปลกไปทันที

2.1.3.6 โครงสร้างอาคาร

เรือนแถวไม้ในตลาคบ้านไม้ มีลักษณะที่เหมือนกัน โครงสร้างส่วนใหญ่เป็นระบบเสาและคาน พื้นไม้วางอยู่บนตงไม้ที่รองรับด้วยคานตามกรรมวิธีการออกแบบโครงสร้างทั่วไปเป็นเทคโนโลยีของท้องถิ่นที่ใช้ความสามารถที่ไม่ซับซ้อนมาก

ช่วงเสาของเรือนไม้ มีระยะห่างประมาณ 3.00 – 3.50 เมตร ความกว้างของอาคารนั้นจะมีปัจจัยที่มีความยาวของวัสดุเป็นตัวกำหนด ระยะช่วงเสาอาจมาจากประสบการณ์การถ่ายทอดจากแหล่งอื่นๆ หรือการเลียนแบบกันมา จึงใช้ช่วงเสาประมาณนี้

โครงสร้างหลังคา มักจะมีการสร้างในลักษณะโครงถักไม้ เพราะความยาวของจันทันที่พาดลงมาจากรั้งไม้ลงเสา นั้นมีความงามที่มากตามความลาดชันขององศาหลังคา การค้ำยันในลักษณะของโครงถักจึงเป็นการเสริมความมั่นคงในการรับแรงเป็นอย่างดีสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องพื้นฐาน

ที่ช่างพื้นดินสามารถถ่ายทอดความรู้สู่อาคารได้สะดวกกว่า โครงสร้างที่ซับซ้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ นั้น ทำให้ทราบถึงความดั้งเดิมทั้งด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม วัสดุ ลวดลายการตกแต่ง เพื่อ

นำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบที่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมและที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมมากน้อยเท่าไร และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการเสนอแนะทางการปรับปรุงซ่อมแซมองค์ประกอบต่างๆให้มีแนวทางและรูปแบบที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อการอนุรักษ์คุณค่าด้านเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นไว้ให้คงอยู่ตามวัตถุประสงค์ของชมรมรักษ์บ้านใหม่ ที่มีจุดประสงค์อนุรักษ์ให้อยู่ในสภาพดั้งเดิม

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับเรือนค้าขายพื้นถิ่น

2.2.1 จุดกำเนิด พัฒนาการ สภาพทางกายภาพ และแนวโน้มในอนาคต

2.2.1.1 จุดกำเนิด ของเรือนค้าขายเกี่ยวกับเรือนค้าขายพื้นถิ่นและตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุการสร้างเกินกว่า 50 ปี จะเป็นตลาดที่เริ่มต้นริมน้ำอันเป็นผลมาจากการคมนาคมขนส่งทางน้ำ โดยเฉพาะจากแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดเช่น แม่น้ำบางปะกง หรือคลองหลักที่ติดต่อกับแม่น้ำ ตลาดเริ่มแรกจะเริ่มจากการจอดเรือค้าขายในแหล่งชุมชนเบื้องต้น และค่อยๆปรับตัวเป็นตลาดนัดริมฝั่งซึ่งค่อยๆพัฒนาเป็นตลาดการรับส่งสินค้าจากเรือและสินค้าจากพ่อค้าที่เดินทางมาทางบก เมื่อตลาดเป็นที่รู้จักสามารถให้บริการแก่ชุมชนรอบข้างได้ด้วยตัวตลาดก็ขยายตัวรวม มีทั้งร้านค้าที่พักอาศัยสร้างรายล้อมตลาดและมีการขยายตัวตามความสามารถในการให้บริการและคลองตัวของการขนส่ง

2.2.1.2 พัฒนาการ พบพัฒนาการของเรือนค้าขายและตลาดพื้นถิ่นในสองลักษณะ คือ การพัฒนาการในตัวเองโดยยึดการคมนาคมทางน้ำเป็นระบบขนส่งหลัก ตลาดร้านค้าลักษณะดังกล่าวค่อยๆปรับตัวจากตลาดริมน้ำ ตลาดน้ำ ตลาดนัด ตลาดสดริมน้ำ มาจนถึงกลุ่มตลาดและร้านค้าซึ่งล้อมรอบด้วยเรือนแถวไม้ชั้นเดียว และสองชั้น เริ่มพัฒนาเป็นชุมชนค้าขาย มีวัด ศาลเจ้า เป็นชุมชน มีการค้าขายแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชนใกล้เคียง ส่วนพัฒนาการในอีกลักษณะหนึ่ง คือ อิทธิพลซึ่งมาจากการพัฒนาโครงการคมนาคมทางบกโดยรวมของรัฐ โดยในระยะ 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับต่างๆ มีการพัฒนาเครือข่ายการคมนาคม แบบครบวงจร กระจายตัวไปตามพื้นที่ต่างๆ ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงตลาดพื้นถิ่นริมน้ำดั้งเดิม ด้วยปัจจัยนี้เองที่เป็นผลต่อการปรับเปลี่ยนระบบการค้าและวงจรชีวิตของตลาดพื้นถิ่นเพราะเมื่อการขนส่งทางบกสะดวกขึ้น การขนส่งทางน้ำแต่เดิมไร้ความหมาย ทำให้รูปลักษณะของสินค้าและจุดขนถ่ายสินค้าแปรเปลี่ยนของประเภทสินค้าการเกษตร และเครื่องใช้ประจำวัน จากแหล่งผลิตที่มีการคมนาคมขนส่งทางน้ำ

ต่อเนื่องกันมาเป็นสินค้าหลากหลาย จากหลายแหล่งผลิต ซึ่งการขนส่งทางบกเข้าถึงลักษณะเด่น ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของสินค้าเฉพาะแห่งของตลาดเริ่มเลือนหายไปเป็นสินค้าหลากหลายเหมือนกัน ไปหมด รวมทั้งการปรับเปลี่ยนจุดถ่ายสินค้า จากริมน้ำมาเป็นริมถนนใหม่

2.2.1.3 สภาพทางกายภาพ ของเรือนค้าขายและตลาดพื้นถิ่น หากเป็นร้านค้าและตลาดที่มีอายุการสร้างตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปยังพบเรือนแถวไม้ชั้นเดียวและสองชั้น บางแห่งเป็นเรือนแถวสร้างขนานทางเดินกลาง ซึ่งมีหลังคาคลุมทางเดินยกสูงขึ้นเหนือระดับหลังคาห้องแถว ลักษณะของห้องแถวไม้แบบนี้เห็นได้ชัดว่าชั้นบนใช้พักอาศัย เพราะส่วนใหญ่มีระเบียงพักผ่อนยื่นออกมาด้านหน้าของตัวเรือนหากเป็นเรือนแถวชั้นเดียวมักจะมีกลิ่นของห้องมาก เพราะด้านหน้าใช้ค้าขายด้านหลังใช้พักอาศัย ชั้นล่างนิยมเปิดเป็นประตูบานเฟี้ยมไม้ซึ่งเปิดได้ตลอดเวลา เรือนค้าขายนี้บางแห่งมีองค์ประกอบตกแต่งที่ประณีตบรรจง เช่น ช่องลมลายฉลุ สำหรับตัวตลาดสดจะเป็นโครงสร้างไม้มุงหลังคาสังกะสีหรือกระเบื้องเปิดโล่ง สภาพของเรือนค้าขายผันแปรไปตามช่วงเวลาการสร้างบางแห่ง เมื่อเรือนเก่าผุพังลงก็สร้างเรือนไม้ใหม่ขึ้นมาใหม่ซึ่งรูปแบบการเปลี่ยนแปลงไปแต่บางแห่งปรับเปลี่ยนเป็นตึกแถว พร้อมเปลี่ยนตำแหน่งมาสร้างริมถนนตัดใหม่

2.2.2 ลักษณะเด่นของเรือนพื้นถิ่นในชุมชนเมือง

2.2.2.1 ความสัมพันธ์และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสภาพแวดล้อมที่ตั้ง

จุดกำเนิดของตลาดและเรือนค้าขายแบบพื้นถิ่นจะเหมือนกันแทบทั้งหมด คือ เริ่มจากพื้นที่ริมแม่น้ำลำคลองที่มีเรือขนส่งทั้งเล็กและใหญ่ขึ้นลงอยู่เป็นประจำ ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของคนไทย และกลุ่มชาติพันธุ์ๆ ที่อพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งอยู่ในประเทศไทยนั้น แหล่งแรกที่เลือกคือริมน้ำ เพื่อการบริโภค และทำการเกษตร(นิเวศน์ ฉิมพาสร.2538) กลุ่มคนจีนที่เคลื่อนย้ายมาร่วมในฐานะพ่อค้าเร่ นำสินค้ามาขายตามหมู่บ้านและรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวบ้าน และบางส่วนจะเข้ามาอยู่ร่วมในชุมชน โดยรับจ้างทั่วไปในช่วงแรก เมื่อมีทุนมากก็ขยายกิจการ มีการแต่งงานกับคนในท้องถิ่นที่เป็นคนไทย กลุ่มคนจีนได้ขยายกิจการการค้าโดยเฉพาะ โรงสีข้าว และอุตสาหกรรมอื่นๆ ในความสัมพันธ์และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสภาพแวดล้อมของแหล่งที่ตั้ง ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องคือ

- การคมนาคมและการขนส่งทางน้ำ
- ความคล่องตัวในการเข้าถึงแหล่งที่ตั้ง
- การรวมตัวของประชาชนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง
- ความหลากหลายของผลิตผลในชุมชนที่สามารถนำมาซื้อแลกเปลี่ยน

2.2.2.2 ชีวิตและความเชื่อ การอยู่อาศัย และการค้าขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ชีวิตและความเชื่อ

มีการผสมผสานการอยู่ระหว่างคนจีน คนไทย และลูกหลานไทย-จีน ในชุมชนซึ่งใช้ทั้งคำขาย และพักอาศัย คนจีนที่อยู่ในชุมชนยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนในการเช่นไหว้บรรพบุรุษ ไหว้เจ้าต่างๆ ตามลักษณะของศาสนาพุทธแบบมหายาน ดังนั้นจะพบว่าในชุมชนที่เป็นตลาดและร้านค้าของคนจีนทุกแห่งจะมีศาลเจ้าอย่างน้อย 1 ศาล บางแห่งอาจจะมีหลายศาล เมื่อถึงเทศกาลสารทจีน ตรุษจีน หรืองานประจำปีของศาลเจ้า จะมีการเฉลิมฉลองต่างๆ รวมทั้งการแสดงงิ้วหน้าศาลเจ้า คนจีน คนไทยเชื้อสายจีนที่มีความนับถือ เลื่อมใสต่างๆก็มาทำพิธีเช่นไหว้บูชาที่ศาลเจ้า เจ้าแม่ รวมถึงคนไทยแท้ๆ ซึ่งอยู่ในชุมชนใกล้เคียง มักจะเข้ามากราบไหว้ศาลเจ้า

2. การอยู่อาศัย วงจรการดำรงชีวิตจะอยู่ในที่เดียวกัน คือ

04.00 - 05.00 น. รับสินค้า เตรียมจัด

05.00 - 08.30 น. ซื่อขายในตลาดสด ตลาดอาหาร และตลาดนัดเช้า

08.30 - 15.00 น. ซื่อขายในตลาดสด (บ่าย)

15.00 - 21.00 น. ซื่อขายในร้านค้า ตลาดอาหาร

21.00 - 04.00 น. พักผ่อน นอน

หากเป็นเรือค้าขายที่ไม่ใช่ตลาดสด ตลาดนัด ก็จะเริ่มเปิดตั้งแต่ประมาณ 08.30 น. ไปถึง 17.00 - 18.00 น. ก็จะหยุดขายเก็บของหน้าร้าน เหลือเฉพาะแต่ในร้าน ซึ่งในช่วงดังกล่าวสภาพเรือนค้าขายจะกลายเป็นบ้านพักอาศัย ผู้คนเริ่มพักผ่อน ออกมานั่งคุยกันหน้าร้าน เด็กๆ ในย่านวิ่งเล่นในถนนที่เก็บของหน้าร้านไปในร้านแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่การจ้างงานของพื้นที่ว่าง ในย่านๆ เด็กๆ วิ่งเล่น จักรยาน ตีแบตมินตัน ในถนนหรือทางเดินในตลาด ในช่วงเย็นที่ตลาดวายแล้วผู้ใหญ่ที่นั่งคุยกัน บางร้านที่มีระเบียงบ้านชั้นบน นั่งพักผ่อนบนระเบียงบ้าน

นอกจากวงจรชีวิตการอยู่ตามปกติแล้ว ชีวิตของผู้คนในตลาดและเรือนแถวยังต้องการการใช้พื้นที่ร่วมกัน โดยไม่มีปัญหาการแสดงการแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น การใช้ท่าเรือขนส่งและโดยสารร่วมกัน ท่าเรือของตลาดมีทั้งท่าเรือสาธารณะ และท่าเรือของบ้านที่ตั้งติดน้ำบ้านที่อยู่ห่างไกลสามารถใช้ท่าเรือร่วมกันได้ด้วยความเอื้อเฟื้อ ลักษณะการอยู่ของผู้คนในชุมชน ตลาด และเรือนค้าขายแบบพื้นถิ่น พบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการอยู่ที่มีลักษณะพิเศษ ดังนี้คือ

- ความใกล้ชิด และความเอื้ออาทรระหว่างเพื่อนบ้าน
- ความคล่องตัวในการใช้พื้นที่กลางร่วมกัน (เก็บของ, ท่าเรือ)

3. การค้าขาย

การค้าขายของตลาดแต่ละแห่งที่ตั้ง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันจะพบทั้งความเหมือนและความต่าง ความเหมือน คือ ลักษณะสินค้าที่เป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตจะเหมือนกัน เช่น ของใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประจำวัน ของชำ และอาหาร ความต่าง คือ ลักษณะการค้า หรือสินค้าที่เป็นสินค้าหลักหรือสินค้าที่ขึ้นชื่อของแต่ละแห่งจะต่างกัน และสิ่งนี้จะเป็นตัวดึงดูดให้คนต่างชุมชนเข้ามาซื้อของในตลาดซึ่งเป็นของที่ชุมชนของตนไม่มี

ตลาดที่เป็นจุดผ่านของเรือขึ้นล่องจากพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิต อาจมีสินค้าสำคัญของตลาดจากเรือที่ขึ้นล่องผ่านตลาดได้ หรือเมื่อเปลี่ยนระบบการคมนาคมขนส่งจากทางเรือเป็นทางรถยนต์ ประเภทของสินค้าหลักของตลาดก็อาจเปลี่ยนตามไปด้วย

ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับลักษณะเด่นของการค้าขายของตลาดและเรือค้าขายพื้นถิ่น คือ

1. ผลผลิตในพื้นที่
2. ผลผลิตที่มาจากแหล่งผลิตอื่นที่มีการขนส่งผ่านอย่างคล่องตัวทางเรือ
3. ผลผลิตที่มาจากแหล่งผลิตอื่นที่มีการขนส่งผ่านอย่างคล่องตัวมายังตลาด

ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่า ระบบของการคมนาคมขนส่งจากแหล่งผลิตมายังตลาดเป็นปัจจัยหลักสำคัญยิ่งต่อประเภทของสินค้าและการคงอยู่ของระบบเศรษฐกิจของตลาดพื้นถิ่น

2.2.2.3 รูปทรงของสถาปัตยกรรมซึ่งสัมพันธ์กับชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลักษณะเด่นของรูปทรงสถาปัตยกรรมของตลาด และเรือค้าขายพื้นถิ่นในชุมชนเมือง คือ ความเรียบง่าย ซึ่งตรง และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชีวิต ทั้งรูปทรง พื้นที่ใช้งานส่วนรวมพื้นที่ใช้งานเฉพาะตัว วัสดุในการก่อสร้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการอยู่

2.2.3 การเลือกที่ตั้งร้านค้า รูปทรงของสถาปัตยกรรมและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเนื่อง

ตลาดเริ่มแรก เริ่มจากทำน้ำที่จืดเรือขายสินค้าได้ เริ่มมีพื้นที่ติดริมน้ำ เริ่มมีเพิงค้าขาย หลังคามุงจากอย่างง่าย ๆ ใ้รู้ว่า เป็นแหล่งเริ่มการค้าขาย

2.2.3.1 เมื่อตลาดนัดอยู่ตัวมีกิจกรรมสม่ำเสมอเป็นที่รู้จักของคนในชุมชน และชุมชนข้างเคียง จึงเปลี่ยนรูปแบบเป็นตลาดขนาดใหญ่ตามเศรษฐกิจในตอนนั้น

2.2.3.2 เมื่อการค้าขายเริ่มเป็นตลาดถาวร สามารถขายได้ตลอดทั้งวัน ตลาดสดเริ่มมีการพัฒนาการข้างเคียง มีการผนวกเรือนแถวพักอาศัยกระหนาบสองข้าง ซึ่งเป็นผลดีเพราะเท่ากับตลาดสด มีคนคอยเฝ้าระวังภัยตลอดวันตลอดเวลา ร้านค้าที่กระหนาบข้างตลาดสดจะเริ่มขายของที่เกี่ยวเนื่องและเป็นที่ต้องการของลูกค้าที่มาซื้อของที่ตลาดสด เช่น ของชำ กาแฟ อาหาร เสื้อผ้า เครื่องใช้ และการบริการ

2.2.3.3 รูปทรงสถาปัตยกรรมเป็นลักษณะเรียบง่าย ตัวตลาดโครงสร้างไม้หลังคาจั่ว อาจเป็นชั้นเดียว หรือยกหลังคาสองชั้น เพื่อระบายอากาศด้วยก็ได้ ช่วงระยะแรกมุงด้วยจากต่อมาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระเบื้องวาวและปรับเปลี่ยนเป็นสังกะสีหรือกระเบื้อง ยกพื้นเรือนสูงกว่าถนนทางเดิน มีชานยาว ต่อเนื่องหน้าร้าน เพื่อวางขายของ ในเรือนแถวส่วนหน้าขายของ ส่วนหลังพักอาศัย

2.2.3.4 ในบางพื้นที่พัฒนาการของเรือนค้าขายพื้นถิ่นอาจแยกอิสระจากตลาดสด เช่น ตลาดลำพญา อำเภอบางเลน และตลาดวัดคอนหวาย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ตัวร้านค้า จะสร้างกระหนาบทางเดินกลาง ซึ่งสร้างแบบมีหลังคาคลุมให้สามารถขายตลาดสดได้ตลอดเวลา ถึงแม้จะเป็นหน้าฝนก็ตาม เรือนค้าขายจะเรียงเป็นแถว แบ่งสร้างเป็นช่วง ประมาณ 6-7ห้อง ไม่ติดกันทีเดียว มักแยกห่างกัน เพื่อให้มีทางออกไปยังแม่น้ำหรือพื้นที่ข้างหลังได้ ตลาด และเรือนค้าขายพื้นถิ่น มิใช่เพียงตัวตลาดเท่านั้น แต่รวมทั้งชายขายของ ทางเดินกลาง พื้นที่เก็บของ และพื้นที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการใช้สอยของตลาดด้วย พื้นที่ใช้สอยของตลาด และเรือนค้าขายพื้นถิ่นเป็นไปตามความต้องการที่ประหยัดสุดของการใช้สอย

2.2.4 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการอยู่อาศัย

1. ระบบการระบายอากาศที่หลังคา ที่แยกออกได้หลายประเภท เช่น การระบายอากาศตอนบนสุดของหลังคาคลุมทางเดินกลางระหว่างเรือนแถวเป็นการระบายอากาศที่หลังคาทั้งสองชั้นของตลาด

2. ระบบการระบายอากาศของช่องลมตอนบนเหนือสุดของผนัง

3. การเปิดช่องของประตูหน้า และหลังให้อากาศถ่ายเทได้ โดยไม่มีผนังกัน ซึ่งต่างไปจากตึกแถวปัจจุบันที่ระบายอากาศยากมาก

4. การเลือกใช้วัสดุก่อสร้างที่ไม่เก็บความร้อน เรือนค้าพื้นถิ่นใช้วัสดุก่อสร้างที่เป็นไม้ ซึ่งทำให้อุณหภูมิในอาคารเย็นกว่าผนังอิฐ การเลือกใช้วัสดุที่เป็นไม้นี้ชาวบ้านทราบดี เพราะจากแบบสอบถามที่ถามถึงความพึงพอใจในที่อยู่ คำตอบของความพึงพอใจเนื่องเกี่ยวกับการอยู่อาศัย เพราะอากาศไม่ร้อน สำหรับหลังคาซึ่งในอดีตใช้หลังคามุงจากทำให้อุณหภูมิภายในเย็นกว่าปัจจุบันเปลี่ยนเป็นสังกะสี หรือกระเบื้อง

ปัจจัยหลักที่ทำให้ตลาดและเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากศูนย์ธุรกิจการค้าในชุมชนเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือ

1. ความสัมพันธ์และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสภาพแวดล้อม แหล่งที่ตั้งของตลาด

2. สินค้าหลักของแต่ละตลาด

3. ชีวิต การอยู่ และวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่

4. ลักษณะของสถาปัตยกรรมที่แตกต่างไปจากศูนย์การค้าสมัยใหม่

5. ความต่อเนื่องของชีวิตและสังคมวัฒนธรรมที่มีมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน

การศึกษาข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวกับเรือนค้าขายพื้นถิ่น เพื่อเป็นการศึกษาถึงบริบททั่วไปใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรือนพื้นถิ่น ทั้งในเรื่องจุดกำเนิด, พัฒนาการ, สภาพทางกายภาพ และแนวโน้มในอนาคต, ลักษณะเด่นของเรือนค้าขายพื้นถิ่น, รูปทรงและองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม, รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการอยู่อาศัย ที่เกิดขึ้นในชุมชนการค้าอื่นๆ ที่มีลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรมและรูปแบบของกิจกรรมการค้าขายที่คล้ายคลึงกัน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับชุมชนตลาดบ้านใหม่และหาแนวทางในการพัฒนาฟื้นฟูต่อไปในอนาคต

2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาชุมชน

2.3.1 ความหมายและทฤษฎีการอนุรักษ์

การอนุรักษ์ หมายถึง การดูแลรักษาอาคารเพื่อให้คงคุณค่าไว้ และหมายถึงการป้องกันรักษา การสงวน การปฏิสังขรณ์ และการบูรณะ (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร.2549)

การอนุรักษ์ นั้นเป็นกระบวนการปฏิบัติกรอย่างมีระบบและแบบแผน หมายถึง ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อรักษาความสำคัญของสิ่งที่มีคุณค่าให้คงความสมบูรณ์มากที่สุดทั้งในเรื่องของสภาพทางกายภาพ หรือเอกลักษณ์ด้านอื่นๆ ที่พึงรับรู้ได้ต่อชิ้นงานนั้น การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชนจึงต้องมีมาตรการและการวางแผนงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสิ่งที่อนุรักษ์มากที่สุด โดยมีลำดับการปฏิบัติการเบื้องต้น (ปิ่นรัชฎ์ กาญจนนัยฐิติ.2552)

การอนุรักษ์ที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรม คือ การรู้จักรักษาไว้มิให้สูญเสียไปหรือให้อยู่ในสภาพคงเดิม เริ่มจากการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ในทางวิชาการหลากหลายสาขาที่เกี่ยวข้องในลักษณะสหวิชาการขอแนะนำ เงื่อนไขต่างๆ ที่นำไปสู่การเลือกสรรวิธีการที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุด (วิฑูรย์ เหลียวรุ่งเรือง.2552)

การอนุรักษ์ ในภาษาอังกฤษนั้น มีอยู่ 2 คำ คือ Historic Preservation นิยมใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนคำว่า Conservation นิยมใช้ในประเทศอังกฤษ ปัจจุบัน Conservation เป็นคำที่นิยมใช้อย่างกว้างขวางในระดับนานาชาติ (สิทธิพร ภิรมย์ริน.2547)

ทฤษฎีการอนุรักษ์ (Conservation)(John Ruskin. 1880) มีแนวคิดหลักที่จะเก็บรักษาสสิ่งที่เป็นของแท้ดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการป้องกันการเสื่อมสลายด้วยการหมั่นดูแลรักษาซ่อมแซมเพื่อรักษาสภาพให้มากที่สุด

ทฤษฎีการบูรณะ/ปฏิสังขรณ์ (Restoration) โดย Viollet Le duc (อ้างในบุญเสริม เปรมธาดา. 2546) มีแนวคิดในการทำให้โบราณสถานมีความมั่นคงแข็งแรงสำหรับการใช้งานได้ในอนาคต ทั้งนี้อาจรวมถึงการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรูปโฉมบางประการให้ดูเหมาะสมถูกต้องกับหลักการออกแบบในอดีต ซึ่งถือเป็นแนวคิดที่อยู่ขัดแย้งข้ามกับทฤษฎีการอนุรักษ์อย่างสิ้นเชิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีการอนุรักษ์หน้าอาคาร (Facadism) (David Highfield. 1991) มีแนวคิดหลักในการเก็บรักษาผนังภายนอกอาคาร เพื่อคงเอกลักษณ์และลักษณะดั้งเดิมของเมืองไว้ให้มากที่สุดส่วนภายในอาคาร สามารถเปลี่ยนแปลงหรือถอนแล้วก่อสร้างด้วยโครงสร้างใหม่ได้

ทฤษฎีการต่อเติม (Addition) (อ้างในบุญเสริม เปรมธาดา.2546) มีแนวความคิดหลักเพื่อเติมส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารให้สามารถรองรับการใช้งานตามความต้องการของผู้ใช้ หรือทำให้อาคารมีความมั่นคงแข็งแรงมากขึ้นโดยไม่ก่อให้เกิดความบิดเบือนข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ โดยอาศัยการตีความ (Interpretation) จากของรูปแบบเดิมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของอาคาร

การฟื้นฟู/การปรับปรุงใหม่ (Adaptive reuse/ Renovation/ Rehabilitation) การสงวนรักษาอาคารเพื่อการเปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยให้รองรับประโยชน์ในปัจจุบันได้ เพื่อให้อาคารกลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง โดยอาจทำร่วมกับการอนุรักษ์แบบอื่นได้ด้วย

การจำลอง (Reconstruction/ Replication/ Rebuilt) การสร้างอาคารขึ้นมาใหม่โดยอาศัยข้อมูลการค้นคว้าทางโบราณคดี โดยส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างบนพื้นดินเดิม จากอาคารที่พังลงไป

การอนุรักษ์ในระดับสากล เป็นเกณฑ์ที่นักอนุรักษ์ยึดถือ ได้แก่ กฎบัตรระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์และบูรณะ โบราณสถานและแหล่งที่ตั้ง (The Venice Charter 1964) ได้ย้ำว่าจุดมุ่งหมายการอนุรักษ์ นอกจากการรักษา และส่งเสริมความแท้ความดั้งเดิมของโบราณสถานแล้วยังรวมถึงการรักษาและส่งเสริมคุณค่าทางด้าน โบราณคดี และประวัติศาสตร์ของโบราณสถาน

ผู้วิจัยสรุปความหมายการอนุรักษ์และทฤษฎีในการอนุรักษ์ การอนุรักษ์เป็นการสงวน รักษาคุณค่ารูปแบบอาคารทางสถาปัตยกรรม วัสดุ ลวดลาย เอกลักษณ์ รวมทั้งวัฒนธรรม วิถีชีวิต ภูมิปัญญาพื้นถิ่น เพื่อรักษาคุณค่าให้ยังคงอยู่ ซึ่งในงานวิจัยได้ศึกษาและใช้วิธีการอนุรักษ์ 2 วิธี ดังนี้ การอนุรักษ์แบบฟื้นฟูและการปรับปรุงใหม่ รักษารูปแบบอาคารสถาปัตยกรรมเดิมไว้และปรับเปลี่ยนพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารให้มีประโยชน์และสอดคล้องกับการใช้งานในปัจจุบัน และการอนุรักษ์แบบจำลอง สร้างอาคารใหม่ในพื้นที่ว่าง โดยศึกษารูปแบบ เอกลักษณ์ วัสดุ ลวดลายของรูปแบบอาคารเดิม เพื่อสร้างพื้นที่เชื่อมโยงกับอาคารเก่าให้ต่อเนื่องกัน

2.3.2 แนวทางการฟื้นฟูสถาปัตยกรรมภายในอาคาร

จากแหล่งข้อมูลของ H.WardJandI ได้แสดงให้เห็นรายละเอียดดังนี้

2.3.2.1 วิธีการบ่งชี้และประเมินลักษณะเด่นขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายในก่อนที่จะทำการฟื้นฟู

1. ศึกษาประวัติอาคาร ความสำคัญทางด้านทางประวัติศาสตร์และคุณค่าทาง

สถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ศึกษาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายในด้วยการเดินสำรวจอย่างละเอียด เพื่อระบุว่าส่วนใดเป็นลักษณะเด่นที่สำคัญจะต้องสงวนไว้ และส่วนใดไม่สำคัญสามารถเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนแปลงได้

- ศึกษาพื้นที่หลักและพื้นที่รองของอาคาร สามารถแยกแยะได้โดยดูจาก ตำแหน่ง ขนาด สัดส่วนหรือการใช้สอย

- พื้นที่หลักมีความสำคัญต่อลักษณะของอาคาร ดังนั้นควรสงวนรักษาไว้

- พื้นที่รอง เช่น ส่วนบริการ ห้องน้ำ ห้องครัว ห้องเก็บของ พื้นที่รองส่วนใหญ่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่กระทบต่อลักษณะสำคัญที่สงวนไว้

-ศึกษารายละเอียดทางสถาปัตยกรรมและวัสดุที่จะต้องสงวนรักษาด้วย ลักษณะพื้นดินที่เรียบง่ายแต่อาจมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการประดับตกแต่งอย่างหรูหรา

-ศึกษาคำแนะนำที่ตั้งของระบบต่างๆด้วย

3. ตรวจสอบการต่อเติมตัดแปลงอาคาร ตรวจสอบว่ามีส่วนใดมีพิงเสียหายต้องซ่อมแซม

- เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันกับผังพื้นดั้งเดิม

-ทำผังปัจจุบัน รายละเอียดประกอบแบบและถ่ายรูปสภาพปัจจุบันไว้เป็นหลักฐานก่อนที่จะทำการฟื้นฟู

4. ออกแบบและเขียนแบบก่อสร้าง

-จะต้องไม่เปลี่ยนแปลงลักษณะเด่นของอาคารหรือทำรายละเอียดสถาปัตยกรรมและวัสดุที่สำคัญ

2.3.2.2 คำแนะนำในการฟื้นฟูสภาพสถาปัตยกรรมภายใน

1. ควรสงวนรักษาผังพื้น และพื้นที่ภายในที่เป็นลักษณะสำคัญของอาคาร

-ขนาดของพื้นที่ สัดส่วน การเชื่อมต่อของห้องต่างๆและโถงทางเดิน ความสัมพันธ์ของส่วนประกอบของพื้นที่ว่าการเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ต่างๆ

- ส่วนพื้นที่รองของอาคารสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่น ในส่วนบริการ (ห้องน้ำ, ห้องเครื่อง, อุปกรณ์สำนักงาน) เข้าไปได้

2. หลีกเลี่ยงการแบ่งพื้นที่ไปทำลายลักษณะเด่นของอาคาร

-หลีกเลี่ยงการแบ่งห้องในส่วนที่เป็นลักษณะเด่น

-หลีกเลี่ยงการเพิ่มชั้นลอยในส่วนที่เป็นลักษณะเด่น

3. หลีกเลี่ยงการเจาะพื้นหรือเพดานที่จะไปทำลายพื้นที่ที่เป็นลักษณะเด่นของอาคาร

4. ถ้าเพดานสูงเป็นลักษณะเด่นของอาคารก็ไม่ควรลดระดับเพดานลงมา

5. ควรสงวนรักษารายละเอียดทางสถาปัตยกรรมภายในที่เป็นลักษณะเด่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-รายละเอียดทางสถาปัตยกรรม เช่น เสา บัว เพดาน บัวพื้น จังหวะของช่องผนัง วัสดุ พื้น ผนัง เพดาน สี ปูนปั้น ดวงโคม อุปกรณ์จับ หรือ สิ่งประดับตกแต่งอื่นๆ

6. การรักษาน้ำได้ดั้งเดิมเอาไว้

7. การสงวนรักษา “งานระบบ” ดั้งเดิมเอาไว้แม้จะไม่ได้ใช้จริง

- ระบบต่างๆ (เช่น ระบบเครื่องปรับอากาศ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา) ที่เพิ่มเติมเข้าไปไม่ควรทำลายลักษณะเด่นของอาคาร

8. หลีกเลี่ยงการเปลี่ยนวัสดุพื้นผนัง

- หลีกเลี่ยงการลอกสีเดิมออกเพื่อที่จะ โข่วอิฐ หรือ ไม้ และไม่ควรทาสีทับ

9. หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือหรือสารเคมีที่จะทำลายวัสดุดั้งเดิม

2.3.2.3 ปฏิบัติตามกฎหมายอาคาร

1. กฎด้านความปลอดภัย

2. กฎด้านป้องกันเพลิง

การป้องกันส่วนประกอบภายในอาคารไม่ให้เสียหายระหว่างการก่อสร้าง

1. ระบุในแปลนอย่างชัดเจนว่าส่วนไหนต้องป้องกันไม่ให้เสียหาย

2. กำหนดส่วนที่ต้องสงวนรักษาในสถานที่ก่อสร้างอย่างชัดเจน

3. กลุ่มส่วนที่ต้องการสงวนรักษาด้วยผ้าดิบ พลาสติก หรือ วัสดุอื่นๆ เพื่อป้องกันการสึก

หรือแตกหักเสียหายระหว่างการก่อสร้าง

4. ตรวจสอบงานก่อสร้างอย่างใกล้ชิด

5. ระวังความเสียหายระหว่างการรื้อ

6. วางแผนป้องกันการโจรกรรมระหว่างการก่อสร้าง

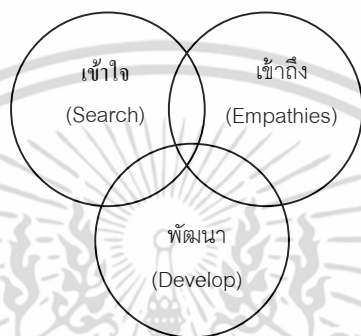
การศึกษาข้อมูลแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชน เป็น การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ที่มีขั้นตอน กระบวนการและรูปแบบของการอนุรักษ์ที่แตกต่าง กันไป เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการเสนอแนะการอนุรักษ์ ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้การอนุรักษ์แบบ การฟื้นฟู(Rehabilitation) เป็นการบูรณะส่วนที่มีคุณค่าและนำอาคารกลับมาใช้สอยใหม่บางครั้ง เรียกวินิจฉัยว่าการปรับการใช้สอย (Adaptive Reuse) วิธีนี้จึงต้องประเมินว่าส่วนใดของอาคารที่มีความ สำคัญเพื่อดำเนินการรักษาหรือบูรณะในส่วนนั้นก่อนไม่ทำให้ส่วนเดิมเสียคุณค่าและความ แท้โดยเฉพาะในเรื่องของมุมมองและสภาพโดยรอบวิธีนี้เป็นที่นิยมในพื้นที่เมืองเก่าที่ยังมีชีวิต

2.3.3 แนวคิดการพัฒนาตลาดในเชิงอนุรักษ์

การพัฒนาตลาดเก่าในเชิงอนุรักษ์ที่มีอายุมากกว่า100ปีขึ้นไปนั้นเป็นสถานที่ทางสถาปัตยกรรม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

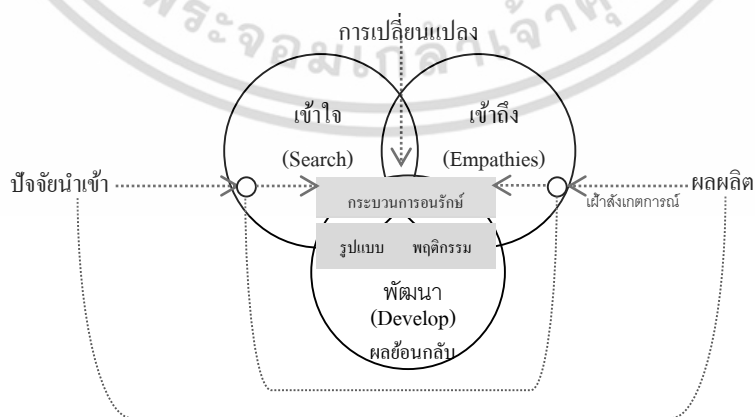
ที่มีคุณค่ายิ่ง เข้าหลักการในการที่จะเก็บรักษาตามที่ Yukio Nishimaru บันทึกโดย เบญจมาศ ภูอินทร์ ให้ข้อมูลไว้ว่า คณะกรรมการการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมเอเชียจะเน้นในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การใช้มรดกโลกอย่างชาญฉลาด (Wise Use of Heritage)
2. มรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม (Intangible Dimension of Heritage)
3. การอนุรักษ์เมืองในเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (East & Southeast Asian Context of Urban Preservation)

ภาพที่ 2.2 King Model พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ดังนั้นกรอบแนวความคิดในการพัฒนาตลาดเชิงอนุรักษ์ในปัจจุบันคงจะต้องยึดกรอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้ให้ไว้และสามารถประยุกต์ใช้ได้ทุกๆ หัวข้อในการปฏิบัติงาน คือ "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" กรอบแนวความคิดนี้สามารถประยุกต์กระบวนการเพื่อใช้ในการพัฒนาตลาดเก่าที่มีอายุและคุณค่าทางสถาปัตยกรรมได้ ซึ่งกรอบนี้จะขอเรียกว่า " King Model" (พิชัย สดภิบาล.2549) การนำเอากรอบดังกล่าวมาประยุกต์กรอบแนวความคิดเพื่อพัฒนาตลาดเก่าในเชิงอนุรักษ์ ควรเริ่มตามกรอบนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวความคิดในการพัฒนาตลาดเชิงอนุรักษ์ (ที่มา : พิชัย สดภิบาล.2549)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาตามกรอบของ King Model แล้ว มีสามหัวข้อหลักที่จะต้องตอบโจทย์ ตามหัวข้อต่อไปนี้

2.3.3.1 เข้าใจ (Search) การที่จะเข้าใจได้นั้นจำเป็นที่จำต้องศึกษาข้อมูล เช่น ถ้าต้องการที่จะอนุรักษ์ เราต้องทราบเสียก่อนว่าจะอนุรักษ์อะไร มรดกของชาติ มรดกของโลก เป็นมรดกทางวัฒนธรรมตามข้อกำหนดของคณะกรรมการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมหรือเปล่า เป็นต้น หรือการแยกประเภทของการอนุรักษ์ (Categories of Preservation) มีตั้งแต่ขนาดใหญ่ เช่น บริเวณพื้นที่ไปจนถึงขนาดเล็ก เช่น ประเพณี วิถีชีวิต ถ้าจะขยายความเกี่ยวกับประเภทของสิ่งที่ควรอนุรักษ์ควรจะคำนึงถึง

- บริเวณธรรมชาติ (Natural Areas) พื้นที่บริเวณที่มีสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติที่สวยงาม หรือมีคุณค่าด้านนิเวศวิทยา วัฒนธรรม โบราณคดี และประวัติศาสตร์

- เมืองเล็กและหมู่บ้าน (Town and Villages) เมืองเล็กและหมู่บ้าน แสดงให้เห็นการผสมผสานในทุกๆด้านของวิถีชีวิตได้ชัดเจน บ้าน ที่ทำงาน วัด โรงเรียน ร้านค้า ไร่นา สวน อาคารสาธารณะ ฯลฯ ล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของชุมชน

- เส้นขอบฟ้าและช่องมองทิวทัศน์ (Skylines and View Corridors) เส้นขอบฟ้าเป็นเอกลักษณ์อันหนึ่งของเมือง อาจอนุรักษ์โดยการจำกัดความสูงของอาคาร ช่องมองทิวทัศน์ช่วยให้ผู้คนได้มองเห็นอาคาร บริเวณ หรือสถานที่สำคัญของเมือง รวมไปถึงบริเวณที่มีความสวยงามตามธรรมชาติที่ตั้งอยู่ออกไป

- ย่านและชุมชนย่อย (Districts and Neighborhoods) ในเมืองทุกเมืองมักจะมีย่านที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ หรือมีความสวยงามทางด้านสถาปัตยกรรม หรือตามธรรมชาติชุมชนย่อยหรือเป็นที่อยู่อาศัยของกลุ่มชุมชนบางกลุ่มที่มีเชื้อชาติลักษณะทางสังคม วิถีชีวิต

- ภูมิทัศน์ถนน (Streetscapes) ถนนเป็นโครงสร้างและองค์ประกอบที่สำคัญของชุมชน แต่ละชุมชนมักจะมีถนนสายสำคัญที่แสดงเอกลักษณ์ด้วยองค์ประกอบของภูมิทัศน์ถนน เช่น ต้นไม้ อาคารสองข้าง อุปกรณ์ประกอบถนน ฯลฯ

- รูปด้านหน้าอาคาร (Facade) รูปด้านหน้าอาคารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของภูมิทัศน์ถนน หรือที่ว่างของชุมชน (Urban Space/Plaza)

- อาคาร (Building) อาคารมักจะได้รับความสนใจที่จะอนุรักษ์เป็นลำดับแรกเนื่องจากมีคุณสมบัติตามเกณฑ์หลายข้อ ปัจจุบันมักจะรวบรวมบริเวณที่ตั้งและบริเวณข้างเคียงให้เป็นส่วนประกอบเพิ่มเข้ามาอีก

- วัตถุและชิ้นส่วน (Objects and Fragments) นอกเหนือจากอาคารแล้วยังมีสิ่งก่อสร้างและชิ้นส่วนของอาคารสิ่งก่อสร้างที่ยังคงเหลืออยู่ไม่ถูกทำลายมีความสำคัญสมควรกับกาอนุรักษ์

- มรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) มรดกทางวัฒนธรรมไม่ว่าจะเป็นรูปแบบที่ชัดเจน เช่น สถานที่ หรือเป็นนามธรรมเช่น ประเพณี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบันมรดกทางวัฒนธรรมหรือ Cultural Heritage เป็นคำนิยามที่ใช้อย่างแพร่หลาย มีความหมายลึกซึ้ง กว้างขวาง และครอบคลุมสิ่งที่ควรได้รับการอนุรักษ์ทุกประเภท

2.3.3.2 เข้าถึง (Empathies) คือเข้าถึงหลักเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อการอนุรักษ์ (Criteria for Preservation) นักอนุรักษ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ การใช้พิจารณาคัดเลือก การตัดสินใจเพื่อการอนุรักษ์ ซึ่งพิชัย สดพิบาล(2549) ได้สรุปไว้และสอดคล้องกับการทำความเข้าใจพื้นที่ในกระบวนการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชนของ ปันรัชฎ์ กาญจนนัฐติ(2552) คือ

- สุนทรียภาพ (Aesthetic) ความสวยงาม แบบอย่าง(Style) ความสำเร็จในการออกแบบหรือการก่อสร้างในสมัยหนึ่ง ความพิเศษ มีคุณค่าทางด้านศิลปะ สถาปัตยกรรม และวิศวกรรม

- ตัวแทน (Typical) อาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่เป็นตัวแทนของรูปแบบทางศิลปะ สถาปัตยกรรม และวิศวกรรม ที่แพร่หลาย เช่น บ้านไทยภาคกลาง

- ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ (Historic Role) อาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญในสมัยใดสมัยหนึ่งหรือเหตุการณ์หนึ่งในประวัติศาสตร์

- ส่งเสริมบริเวณข้างเคียง (Enhancement of Adjacent Areas) อาคารกลุ่มอาคารหรือบริเวณที่ช่วยส่งเสริมให้บริเวณนั้น โดยรวมทั้งหมดมีคุณค่า หากขาดส่วนใดส่วนหนึ่งจะทำให้คุณค่าลดลง

- ความเป็นเลิศในทางใดทางหนึ่ง (Superlatives) อาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่มีความเป็นเลิศหรือยอดเยี่ยมในทางใดทางหนึ่ง เช่น อาคารหลังแรก เก่าที่สุด สูงที่สุด ยาวที่สุด ใหญ่ที่สุด

- ความสำคัญทางด้านวัฒนธรรม (Cultural Significance) อาคารสถานที่ขนบธรรมเนียม ประเพณี แนวทางปฏิบัติ วิถีชีวิตของผู้คน กลุ่มเชื้อชาติ การสักการบูชา พิธีกรรมทางศาสนา อาจมีความสำคัญทางวัฒนธรรม สำหรับชุมชนใดชุมชนหนึ่งโดยเฉพาะ

2.3.2.3 พัฒนาการ (develop) การพัฒนาประกอบไปด้วยกระบวนการในการอนุรักษ์ (Preservation) การจัดการ การบริหารศิลปวัฒนธรรม รูปแบบ กลยุทธ์ตามแนวทางของการอนุรักษ์ แต่ละหัวข้อ กล่าวเช่น การพัฒนาในการอนุรักษ์เพื่องานมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรม (Intangible Dimension of Heritage) จะต้องกำหนดกลยุทธ์และกระบวนการตามหัวข้อต่อไปนี้

- พิธีการ (Rituals)

- ความเชื่อ (Beliefs)

- วิถีชีวิต (Lifestyle)

- การใช้สอย (Use & Function)

- ฝีมือช่าง (Carpentry & Craftsmanship)

- ข้อมูลด้านวัฒนธรรมทั่วไป (Cultural Information in General)

- ความร่วมมือจากประชาชน (Public Involvement)

- การอนุรักษ์เมืองชุมชนของภูมิภาคเขตร้อนแถบของประเทศไทย ตามแนวทางของ

คณะกรรมการการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมเอเชียจะเน้นหัวข้อของกลยุทธ์และกระบวนการดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เอกลักษณ์ของอาคาร (Building Identity)
- ความหลากหลาย (Diversity)
- ทางน้ำเป็นทางสัญจรหลัก (Water as High Way)
- ให้ชุมชนเป็นพื้นฐาน (Community - based)
- ให้กิจกรรมเป็นตัวนำ (Activity - led)
- สังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Rapidly Changing Society)

ใน 3 หัวข้อจะมีการบูรณาการกันเป็นปัจจัยการเข้าใจในงานพัฒนาเชิงอนุรักษ์ การกำหนดปัจจัยนำเข้าจะอยู่ในส่วนของหัวข้อความเข้าใจ เช่นความต้องการที่จะพัฒนาตลาดในเชิงอนุรักษ์ ความเปลี่ยนแปลงบ่อยๆที่เกิดขึ้น ดังเช่น การเปลี่ยนแปลงจากการเดินทาง ทางน้ำเป็นทางบก ความเจริญทางเทคโนโลยียุคโลกาภิวัตน์ การพัฒนาด้านต่างๆ รูปแบบวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมก็ต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะต้องเฝ้าระวังสังเกตการณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อผ่านกระบวนการแต่ละรูปแบบที่ออกแบบให้สอดคล้องกันกับงานพัฒนาในเชิงอนุรักษ์ และใช้พฤติกรรมของชุมชนเป็นหลักและแรงผลักดันไปตามทิศทางที่กำหนด

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการจัดการนักท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์

2.4.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยวที่องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ กรุงโรมประเทศอิตาลี (นิคม จารุมณี. 2544) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้คือการท่องเที่ยวหมายถึงการเดินทางที่มี 3 คำ เป็นเงื่อนไขในการท่องเที่ยวคือ

1. การท่องเที่ยวจะต้องมีการเดินทาง (Travel) หมายถึง การเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่งโดยใช้พาหนะนำไปเป็นระยะทางไกลหรือไกลก็ได้
2. การท่องเที่ยวจะต้องมีจุดหมายปลายทาง (Destination) หมายถึง มีสถานที่ที่เลือกเดินทางไปเยือนและใช้ช่วงเวลานั่งอยู่ ณ ที่นั้นมักมีสถานที่สวยงามทางทัศนียภาพ หรือเป็นสถานที่ที่มีรากฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ หรือเป็นสถานที่มีวัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรมที่น่าสนใจ มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการท่องเที่ยวที่เพียงพอสำหรับสนองความต้องการและความพอใจแก่ผู้มาเยือน
3. การท่องเที่ยวจะต้องมีจุดหมาย (Purpose) หมายถึง มีจุดประสงค์ในการเดินทางไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรืออยู่ประจำ แต่มีจุดมุ่งหมายในการเดินทางอย่างอื่น โดยมีจุดมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่า 1 อย่างก็ได้

สรุปความหมายของการท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยวในสถานที่ที่มีประวัติศาสตร์มีวัฒนธรรม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเพณี ซึ่งมีความน่าสนใจต่อนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยว สถานที่ต่างๆ และได้พักผ่อน มีความสัมพันธ์ที่ดี

2.4.2 รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism)

2.4.2.1 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดี ในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่า ของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

2.4.2.2 การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Traditional Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นจัดขึ้น ได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพ พิธีกรรมต่างๆ และได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

2.4.2.3 การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural Tourism / Village Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่น ได้ความรู้ ครอบงำผลงานสร้างสรรค์ และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

2.4.3 การท่องเที่ยวและการจัดการนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่อนุรักษ์

ปีรัฐบัญญัติ.2552 กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นลักษณะของการท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับมรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชนเก่าเป็นอย่างมาก สถาปัตยกรรมที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และชุมชนพื้นถิ่น เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้พอๆกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่มีความซับซ้อน เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆอีกมาก เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา เป็นต้น ความต้องการของชุมชนพื้นถิ่นจึงจำเป็นอย่างมาก การจัดการและการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือมีการจัดการมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น มีแนวโน้มที่แหล่งท่องเที่ยวนั้นจะเปลี่ยนแปลงลักษณะกายภาพ สูญเสียความงดงามและคุณค่าเฉพาะไปไม่ได้ นอกจากนี้การพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งท่องเที่ยวโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญของมรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชน มักก่อให้เกิดความสูญเสียคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ และคุณค่าทางด้านสุนทรียภาพ และอาจนำมาซึ่งความเสื่อมถอยของวัฒนธรรม ส่งผลต่อวิถีชีวิตของชุมชนที่ต้องการอนุรักษ์ด้วย

- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้
- แหล่งสำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและโบราณคดี
- แหล่งที่มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เด่นชัด
- บริเวณที่มีการค้าขายหรือประกอบอาชีพที่น่าสนใจ
- พิพิธภัณฑ์และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม
- เทศกาลทางวัฒนธรรม
- แหล่งพิเศษตามความต้องการของนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม
- แหล่งที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์

2.4.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

จะต้องพัฒนาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว 3 ประการ คือ

1. สิ่งดึงดูดใจจากการท่องเที่ยว (Attractions) ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ อาจจะเป็นสิ่งดึงดูดใจเกี่ยวกับสถานที่ (Site) หรือสิ่งดึงดูดใจจากเหตุการณ์

2. ความสำราญจากแหล่งท่องเที่ยว แยกออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ปัจจัยพื้นฐาน อันได้แก่ การคมนาคม ยานพาหนะ ลานจอดรถ น้ำ ไฟฟ้า ระบบกำจัดน้ำเสีย ระบบกำจัดขยะ ระบบการสื่อสาร (โทรศัพท์ ปรินทรีย์ ฯลฯ)

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวกสบาย ได้แก่ ที่พักแรม ร้านอาหาร ภัตตาคาร ร้านขายของที่ระลึก สถานเริงรมย์ บริการรถเช่า บริการนำเที่ยว เป็นต้น

3. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) คือ วิธีการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว มีความหมายครอบคลุมเรื่องของ ยานพาหนะ ระยะเวลา ระยะเวลา ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งความสามารถในการเข้าถึงนี้ มีองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึง 2 ประการคือ

3.1 องค์ประกอบเชิงปริมาณ หมายถึง ความเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ความจุ และความถี่ ของยานพาหนะ

3.2 องค์ประกอบเชิงคุณภาพ หมายถึง ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความประหยัด และความปลอดภัย

สุดาพร วรพล .2540 ได้ให้ข้อคิดในการพัฒนาจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผู้มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่น ควรรวมตัวกันสร้าง ข่ายงานในการพัฒนาร่วมกัน สังคมทุกระดับควรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว
2. ต้องทำความเข้าใจว่าชุมชนเป็นใคร และต้องทำให้ชุมชนเข้าใจถึงผลที่จะได้รับทั้งทาง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อที่จะได้หันมาให้ความร่วมมือในการจัดการร่วมกัน
3. นักท่องเที่ยวควรได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่ตนจะไปเยือนก่อนเพื่อ เป็นการเพิ่มคุณค่าของประสบการณ์ที่จะได้รับเมื่อเดินทางไปถึงสถานที่นั้น
4. การพัฒนาชุมชนด้านจิตสำนึกให้ความรู้เตรียมทักษะในด้านต่างๆที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- 5 จัดให้มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม ให้มีปริมาณเพียงพอ ราคาเหมาะสม การจัดร้าน เป็นสัดส่วน มีระเบียบ
6. สิ่งที่จะนำไปปฏิบัติต่อการท่องเที่ยวในแหล่งมรดกวัฒนธรรมจะต้องผ่านการยอมรับจาก ชุมชนท้องถิ่นก่อน

ศิริ ฮามสุโพธิ์.2539 กล่าวถึงการจัดสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในแง่ของการอนุรักษ์ ไว้ 10 ประการ คือ

1. การออกกฎหมายเวนคืนที่ดินในสถานที่ท่องเที่ยว เพราะถ้าสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในความ ครอบครองของเอกชน ซึ่งดูแล ปรับปรุง โดยเจ้าของที่ดินเอง อาจจะทำให้สถานที่ท่องเที่ยวเกิด ความเสียหาย หรือหมดคุณค่า หรืออาจมีการเกิดค่าบริการที่ไม่เป็นธรรมกับนักท่องเที่ยว ทำให้ นักท่องเที่ยวเข้าไปสถานที่ท่องเที่ยวนั้นน้อย
2. สร้างสถานที่ท่องเที่ยวไว้ในย่านชุมชน หรือไม่ไกลจากย่านชุมชน
3. จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้เพียงพอ
4. จัดให้ระบบการรักษาความสะอาด เพราะความสะอาดคือหัวใจสำคัญของแหล่ง ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- 5 จัดให้มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม ให้มีปริมาณเพียงพอ ราคาเหมาะสม การจัดร้าน เป็นสัดส่วน มีระเบียบ
6. สร้างร้านอาหารสินค้าที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง เพื่อเป็นการรวบรวมสินค้าที่เป็น สัญลักษณ์ หรือผลิตผลของท้องถิ่นที่กระจัดกระจาย มารวมกันไว้ในที่เดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวก ในการซื้อของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเวลาค่อนข้างจำกัด
7. สร้างสถานที่พักผ่อน ซึ่งควรจะอยู่ในรูปของบ้านพักประเภทเกสต์เฮาส์ (Guest House) แทนการสร้างอาคารสูงหลายชั้น เพราะจะบดบังทัศนียภาพที่สวยงาม
8. การทำป้ายโฆษณาตามสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อชี้แจงข้อปฏิบัติเมื่อเข้าไปในสถานที่ ท่องเที่ยว
9. การเก็บรักษาค่าบริการ ซึ่งไม่ควรจะแพงมากนัก

10. การรักษาความปลอดภัย สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบางแห่งจะอยู่ห่างไกลชุมชน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือมีบริเวณที่กว้างขวาง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคำนึง

2.4.5 การท่องเที่ยวในพื้นที่สำคัญทางวัฒนธรรม

ปีนรัชฎ์ กาญจนะจิติ.2552 กล่าวไว้ว่า เมื่อพิจารณาองค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ภายในพื้นที่สำคัญทางวัฒนธรรมประกอบด้วยทรัพยากรทางวัฒนธรรมชุมชน และธุรกิจท่องเที่ยว จะพบว่า การวางแผน การจัดการพื้นที่ เพื่อการท่องเที่ยว ประกอบขึ้นหลายหน่วยงานและหลากหลายความต้องการการใช้หลักการของการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยคำนึงความต้องการที่แตกต่าง การท่องเที่ยวในพื้นที่สำคัญทางวัฒนธรรมดังต่อไปนี้

2.4.5.1 การพัฒนาการท่องเที่ยวภายในชุมชนจะต้องคำนึงถึงคุณค่าทางด้านกายภาพ และด้านวัฒนธรรม ที่ทำให้ชุมชนแต่ละแห่งมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะก่อนที่จะทำโครงการอนุรักษ์หรือพัฒนาชุมชน จำเป็นต้องมีความเข้าใจ ความสำคัญ และคุณค่าของสถานที่นั้นอย่างถ่องแท้ การตัดสินใจใดๆก็ตามที่เกี่ยวกับการพัฒนา หรือการอนุรักษ์ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของ ความเข้าใจในคุณค่าเหล่านั้น

2.4.5.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวกำหนดรูปแบบของการท่องเที่ยวภายในชุมชน จะต้องคำนึงถึงศักยภาพในด้านการรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งในแง่ของกายภาพชุมชน ระบบและบริการต่างๆ ที่รองรับนักท่องเที่ยว และความเปราะบางทางวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของพื้นที่

2.4.5.3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนจะต้องยึดความสมดุลทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนหลัก การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในเชิงลบต่อคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของชุมชนนั้น

2.4.5.4 ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการพัฒนาจัดการอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) เพื่อการใช้มรดกทางวัฒนธรรมในปัจจุบัน และในอนาคต

2.4.5.5 ชุมชนควรมีบทบาทในการวางแผนจะต้องเคารพความต้องการของชุมชนถึงแม้ว่าความต้องการนั้นอาจเป็นข้อจำกัดในการจัดการพื้นที่

2.4.6.6 ประชาชนในชุมชนควรได้รับประโยชน์โดยตรงจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวอย่างเท่าเทียมกันในทุกๆระดับ โดยประโยชน์ที่ได้รับอาจอยู่ในรูปแบบที่แตกต่างกัน

2.4.6 การจัดการนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่การอนุรักษ์

การจัดการพื้นที่อนุรักษ์นอกจากจะต้องรักษาทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าแล้วการจัดการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้พื้นที่นั้นก็มีความสำคัญเช่นกัน วัตถุประสงค์ของการจัดการ

นักท่องเที่ยวมีอยู่สองประการ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประการแรก คือ การจัดการเพื่อป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ภายในพื้นที่ ทั้งนี้เป็นเพราะพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม หรือรบกวนนักท่องเที่ยวอื่นได้ ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ต้องการเรียนรู้ มีความชื่นชมในคุณค่าของมรดก จะส่งผลดีต่อการอนุรักษ์และเผยแพร่คุณค่าของพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ประการที่สอง ในการจัดการพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ ต้องการการสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวในขณะที่เดียวกัน และเพื่อประสบการณ์ในการท่องเที่ยวก็ต้องการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการนักท่องเที่ยวในพื้นที่เชิงอนุรักษ์ คือการสร้างประสบการณ์ที่ดีที่สุดในการท่องเที่ยว สำหรับผู้ที่เข้ามาเที่ยวในพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการสนับสนุนวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์ และการจัดการพื้นที่ทางวัฒนธรรมในระยะยาวอีกด้วย

แนวทางและวิธีดำเนินการเพื่อการจัดการท่องเที่ยวมีหลายลักษณะ แต่ทั้งหมดนี้มีวัตถุประสงค์เดียวกัน นั่นคือการเพิ่มประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว การรักษาคุณภาพและชื่อเสียงที่ดีของแหล่งท่องเที่ยวไว้ และการสร้างสภาพแวดล้อมวัฒนธรรมที่มีคุณภาพสูงสุดสำหรับนักท่องเที่ยวและคนในพื้นที่ วิธีการที่จะนำมาใช้ในการจัดการนักท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวทั่วโลก อาทิเช่น

2.4.6.1 การควบคุมนักท่องเที่ยวและการแก้ปัญหาคความแออัดในพื้นที่ ปัญหาสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว คือ การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวและความแออัดในพื้นที่ การกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวจำนวนมากในพื้นที่ใดๆ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่ต้องอนุรักษ์ไว้แล้ว ยังทำให้ประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพลดน้อยลงไปด้วย การแก้ปัญหานี้ อาจทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ช้มากและอาจเป็นวิธีที่ดีที่สุด คือ การจำกัดขนาดของกลุ่มท่องเที่ยวและการกำหนดเวลาในการเยี่ยมชม หรือการต้องตัดหมายเพื่อเข้าชม ข้อเสียของวิธีเหล่านี้คือ การสูญเสียรายได้จากนักท่องเที่ยว และอาจสร้างความไม่พอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่ไม่สามารถเข้ามาชมในเวลาที่ต้องการได้ ในแหล่งสำคัญทางวัฒนธรรมบางแห่งที่นักท่องเที่ยว ต้องการเข้ามาชม ได้ใช้วิธีจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าชมได้

การแบ่งเขตการใช้พื้นที่ (Zoning) อาจช่วยลดความหนาแน่นและการปะทะระหว่างนักท่องเที่ยวและการจราจรได้ การกำหนดให้มีถนนคนเดินเป็นวิธีการจัดการเคลื่อนตัวของนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่จำกัดได้วิธีหนึ่ง และยังช่วยลดผลกระทบจากการจราจรที่เกิดขึ้นกับอาคารเก่าในบริเวณริมถนนอีกด้วย ในเมืองเก่าหลายแห่งที่มีถนนคนเดิน พบว่าร้านค้าในบริเวณนั้นจะได้รับประโยชน์จากกิจกรรมการค้าขายมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาเรื่องที่ยจอดรถและบริการเข้าถึงยากก็ตาม

การลดจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ อาจทำได้โดยการเปิดแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆในบริเวณนั้นให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชม เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวที่มีความแออัดไปสู่พื้นที่อื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.6.2 การป้องกันมรดกทางกายภาพไม่ให้เสียหายจากนักท่องเที่ยว มรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม มักเกิดความเสียหายโดยน้ำมือของนักท่องเที่ยวอยู่เสมอๆ วิธีการที่จะลดความเสียหายนี้คือการป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวเข้าไปสัมผัสและต้องมรดกนั้น โดยตรงในประเทศไทยมักให้นักท่องเที่ยวอดรอกเท้าก่อนจะเดินเข้าไปในอาคารเก่าเพื่อป้องกันการขีดข่วนพื้นผิวเดิม

2.4.6.3 การสื่อความหมายการสื่อความหมายเป็นการให้ความรู้และข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ข้อมูลที่ให้อาจช่วยให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในขณะที่เยี่ยมชมแหล่งวัฒนธรรม การสื่อความหมายให้กับนักท่องเที่ยวสามารถทำได้หลายลักษณะ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ ป้าย แผนที่ การนำข้อมูลผ่านกิจกรรม การจัดนิทรรศการ หรือ มัคคุเทศก์ เป็นต้น

สรุปการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นการจัดการพื้นที่การอนุรักษ์ สิ่งที่สำคัญในการคำนึงคือ ริเริ่มและตีความหมาย คุณค่า ออกแบบวางแผนงานในการจัดการท่องเที่ยว และการรับรองการท่องเที่ยวต่างๆ การจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์สามารถปรับแนวทางที่ได้ให้ไว้เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทและสถานที่ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะทำการจัดการนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้พื้นที่มรดกยังคงคุณค่าและความสำคัญไว้ได้ และมีโอกาสให้คนในพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยได้เติบโตควบคู่กับการรักษาประวัติศาสตร์ชุมชน รักษาสังคมและวัฒนธรรมใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่สถาปัตยกรรมภายในที่เกิดขึ้นใน

2.5 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจหรือความพอใจ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” มีความหมายตามพจนานุกรมทางด้านจิตวิทยาโดย แซปลิน ให้คำจำกัดความว่า เป็นความรู้สึกของผู้รับบริการต่อสถานประกอบการตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าไปติดต่อขอรับบริการนั้นๆ (วันชัย แก้วศิริ โภภณ.2550)

แม็คคอร์มิก (MacComock.1965) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง แรงจูงใจของมนุษย์ ซึ่งตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) มีความเกี่ยวข้องกับกลัศจรรย์กับผลสัมฤทธิ์ และสิ่งจูงใจ (Incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

วรูม (Vroom.1964) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทักษะคิดด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทักษะคิดด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเอง

เมনারด์ ดับบริล เชลล์ (Maynard W.Shelly.1975) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ซึ่งสรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึก แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ความรู้สึกในทางบวกและ

ความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นเข้าใช้ประโยชน์ในการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางลบความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ

จากความหมายของความพึงพอใจที่มีผู้ให้ไว้ ผู้วิจัยได้สรุปว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางบวกของบุคคลหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่ตน แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันหรือมีความพึงพอใจมากขึ้นอยู่กับค่านิยมความชอบ ความรู้สึก ความพอใจ ความต้องการของแต่ละบุคคลและความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจตลอดสิ่งเร้า ซึ่งสามารถทำให้เกิดความพึงพอใจแตกต่างกัน เช่น ความสะดวกสบาย การให้บริการที่ดี เป็นต้น

2.6 กรณีศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาคณะศึกษาศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการอนุรักษณ์ชุมชน ประกอบด้วยการอนุรักษณ์

2.6.1 โครงการโครงการฟื้นฟูชุมชนริมน้ำจันทบูร

(สถาบันอาศรมศิลป์. 2552,รัตนิน สุพฤติพานิชย์.2554)

ย่านท่าหลวงตั้งอยู่ในอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เป็นย่านที่มีการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนและชาวจีนในเมืองเก่า ในอดีตเป็นแหล่งศูนย์การค้าขาย เป็นห้องแถวพาณิชย์ที่มีรูปแบบเป็นห้องแถวไม้ และตึกก่ออิฐฉาบปูนที่ได้รับอิทธิพลตะวันตกผสมผสานกับอาคารห้องแถวแบบจีนที่ตั้งเรียงกันอยู่ชานาบนริมน้ำ ซึ่งมีลักษณะโค้งตามลักษณะตามธรรมชาติของแม่น้ำ แต่ด้วยการพัฒนาของเมืองและระบบการจราจรทางบก ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างย่านเมืองเก่าลดลง สถาบันอาศรมศิลป์ ได้จัดโครงการเพื่อการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม และมองเห็นคุณค่าการอนุรักษณ์สถาปัตยกรรมอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยมีสถาปนิกเข้าไปกระตุ้นการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเชื่อว่าการอนุรักษณ์ต้องเป็นไปเพื่อรองรับวิถีชีวิต ทำให้ชุมชนสามารถมีบทบาทเป็นผู้กำหนดเป้าหมายของตนเองได้ โดยเริ่มจากการเรียนรู้คุณค่าของดีประวัติศาสตร์ของชุมชนร่วมกัน จนทำให้เกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน ชาวชุมชนจึงค้นพบว่า การพัฒนาชุมชนนั้นต้องรักษาไว้ซึ่งวิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมให้คงอยู่และนำมาพัฒนาคุณค่าให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้แก่เยาวชนรุ่นหลังต่อไป

จุดประสงค์ของงานวิจัยเพื่อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นพื้นฐาน ให้ประชาชนได้มีความเข้าใจในคุณค่าและความสำคัญของพื้นที่ มีบทบาทในการปกป้องดูแล สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษณ์ ตะหนักถึงความสำคัญในพื้นที่ของตนเอง กำหนดกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เผยแพร่เห็นประโยชน์จะเอามาใช้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับผิดชอบ การส่งเสริมองค์กร การรวมกลุ่มอาชีพ บทบาทผู้ประกอบการความร่วมมือทางธุรกิจด้านการท่องเที่ยว เพื่อนำประโยชน์มาสู่ชุมชน เสนอให้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์

จากการศึกษาข้อมูล คนในชุมชนลงความเห็นว่าไม่อยากให้เน้นในเชิงพาณิชย์เป็นตลาดนัดที่มีแม่ค้าจากต่างถิ่นมาออกร้านขายของ อยากให้นักท่องเที่ยวมาชื่นชมสถาปัตยกรรมบ้านโบราณมากกว่า ร้านค้าของที่นี้จึงเป็นร้านดั้งเดิมจากต้นตระกูลจริงๆ กลุ่มอาคารสามารถจำแนกตามลักษณะการก่อสร้างเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาคารไม้ กลุ่มอาคารปูนและกลุ่มอาคารครึ่งปูนครึ่งไม้ สภาพอาคารมีการซ่อมแซมและทาสีให้สวยงาม การดำเนินงานการอนุรักษ์ซ่อมแซมบ้าน พยายามทำให้ได้ทุกปี โดยเจ้าของบ้านจะต้องร่วมมือด้วยทั้งความเห็นพ้องกับรูปแบบการซ่อมแซมและการสนับสนุนทุนทรัพย์ ต้องการให้อาคารทุกหลังได้เปิดรับนักท่องเที่ยวจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ในชุมชน ส่วนร้านค้าภายนอกที่เข้ามา ต้องเน้นให้เข้ากับบรรยากาศของบ้านเรือนโบราณและรูปแบบของงาน การจัดการพื้นที่ต้องมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทรัพยากร ให้บุคคลในชุมชนมีความกระตือรือร้น พร้อมที่จะอนุรักษ์และพัฒนาชุมชน

ภาพที่ 2.4 รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นชุมชนริมน้ำจันทบุรี

2.6.2 แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ชุมชนตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี (รจ รัตนพานู.2547)

ตลาดสามชุก ตั้งอยู่ที่อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในอดีตเป็นตลาดที่การค้าติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าที่สำคัญเมื่อ 100 กว่าปีก่อน มีผู้คนหลากหลายเชื้อชาติ ทั้งไทย จีน มอญ มาแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าและการตั้งถิ่นฐาน สร้างบ้านเมืองขึ้น ต่อมามีการพัฒนาระบบถนน ทำให้ความสำคัญลดลง เกิดการรื้ออาคารเพื่อสร้างอาคาร ทำให้คนในชุมชนเกิดเห็นคุณค่า จึงรวมตัวเป็นคณะกรรมการดำเนินการอนุรักษ์ตลาดของตน ไว้รวมถึงรื้อฟื้นชีวิตให้กับตลาดอีกด้วยเพื่อศึกษาคุณค่าความสำคัญของพื้นที่ในการเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ชุมชนตลาดสามชุก เพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการจัดวางพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

จากการศึกษาพบว่า ย่านชุมชนตลาดสามชุกเป็นย่านการค้าที่มีอายุการตั้งถิ่นฐานมาเป็นเวลากว่า 100 ปี ลักษณะกายภาพของพื้นที่ประกอบไปด้วยโครงสร้างชุมชนที่สำคัญสองส่วน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อม เช่น กลุ่มอาคารเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่เป็นอาคารก่อสร้างด้วยวัสดุประเภทไม้ มีการเกาะกลุ่มเป็นย่านการค้าริมฝั่งแม่น้ำสุพรรณอย่างแน่นหนา โครงสร้างอีกหนึ่ง คือคนในย่านชุมชนที่มีรูปแบบการดำรงชีวิตแบบสังคมและครอบครัวและสังคมการค้า จากสองอย่างนี้ทำให้ชุมชนมีเอกลักษณ์ทั้งในทางมิติทางสังคมและวัฒนธรรม

ดังนั้นข้อเสนอแนะแนวทางทางการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ชุมชนตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการกำหนดแนวทางการส่งเสริมเอกลักษณ์ของพื้นที่ในด้านสังคมวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมชุมชน กำหนดมาตรการและร่วมมือจากคนในท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐ สำหรับการวางกรอบพัฒนาเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมและประยุกต์ในโอกาสต่อไป

ภาพที่ 2.5 ภาพร่างรูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นและรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม

2.6.2 การอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมเก่าชุมชนเมืองระยอง (กนกวรณ ภัคมาน.2551)

ศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดในการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมเก่าของเมือง และการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์ฟื้นฟูย่านพาณิชยกรรมเก่าในชุมชน

โดยทำการสำรวจความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ ผู้เชี่ยวชาญด้านผังเมืองและการอนุรักษ์ชุมชนและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว เกี่ยวกับกระบวนการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนรวมถึงศึกษาแนวทางที่จะสามารถแก้ไข เพื่อให้ประชาชนร่วมมือและช่วยกันอนุรักษ์และฟื้นฟูของชุมชนตน

ผลจากการวิจัยพบว่าประชาชนในพื้นที่มีความยินดีและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์แต่ยังขาดความเข้มแข็งเพราะไม่มีสถานที่รวมกลุ่ม อีกทั้งลักษณะการประกอบอาชีพทำเป็นคนต่างอยู่ ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางทางการอนุรักษ์ที่ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางดินเศรษฐกิจต่อคนในชุมชน ซึ่งสามารถทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมและก่อให้เกิดความแข็งแรงในชุมชนอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.6 รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นย่านพาณิชยกรรมเก่าชุมชนเมืองละเซ็งเทรา

2.6.4 ย่านยานากะ กรุงโตเกียว (Yanaka, Tokyo)

(เลอสม สถาปิตานนท์ และคณะ ,2546)(ศึกษาจากหนังสือ มะจีชีคีรี)

ย่านยานากะเป็นพื้นที่ย่านการค้าและย่านอยู่อาศัยเก่าแก่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเก่าเอโดะ(Edo) ในกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ย่านยานากะ โอบล้อมไปด้วยภูเขาและเป็นย่านที่รอดพ้นจากสงคราม และแผ่นดินไหว การเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ วิถีชีวิตและสังคมจึงเปลี่ยนแปลงน้อย พบได้จากสภาพแวดล้อม อาคารบ้านเรือน ศาลเจ้า จุดเริ่มต้นของการอนุรักษ์ การดำเนินการอนุรักษ์เริ่มจากการร่วมกลุ่มของแม่บ้านย่านยามานะเซะเนน เพื่อพิมพ์วารสารรายปีเผยแพร่ข่าวสารประวัติศาสตร์ ทำให้คนในย่านเห็นความสำคัญของพื้นที่ ปี พ.ศ. 2529 มหาวิทยาลัยศิลปะโตเกียวได้เข้ามามีส่วนร่วมและร่วมมือกับผู้อยู่อาศัย พัฒนากิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านให้มีอาชีพมากขึ้น ก่อตั้งโรงเรียน “โรงเรียนยามากะ” เป็นแกนนำในการอนุรักษ์และปลูกชีวิตของชุมชนยามากะมีอาสาสมัคร 30 คน ให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงการอนุรักษ์และแนวทางพัฒนาชุมชน โดยออกมาเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน” ไม่ได้ออกกฎมาบังคับ ร่วมถึงการเสนองานอนุรักษ์อาคารส่วนกลางของย่าน เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลชุมชน และสำนักงานขององค์กรชุมชนรวมถึงสถานที่จัดแสดงผลงานของศิลปินที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงาน โรงเรียนยานากะ อาคารแสดงศิลปะสกายบาส(Sky Bath) โรงอาบน้ำเก่าและอาคารแสดงศิลปะโอกูรายา(Oguraya) ซึ่งเป็นโกดังสินค้าเก่า เป็นต้น สักยภาพที่สำคัญของย่านยานากะ คือ ความเข้มแข็งของผู้คนภายในชุมชนทั้งผู้อาศัยเก่าและผู้อย่างมาอาศัยใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนภาพที่ 2.7 รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นย่านยานากะ กรุงโตเกียว ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.5 ย่านคาวาโกเอะ จังหวัดไซตามะ (Kawagoe,Saitama)

(เลอสม สถาปิตานนท์ และคณะ,2546)(ศึกษาจากหนังสือมาจิซึคิริ)

ย่านคาวาโกเอะ เป็นย่านการค้าเก่าในจังหวัดไซตามะ ทางตะวันตกเฉียงเหนือของกรุงโตเกียวเป็นเมืองรูปแบบปราสาท(JoukaMachi) คือมีเจ้าเมืองอยู่ศูนย์กลาง ล้อมรอบด้วยที่อยู่ของขุนนางในระดับสูง และมีกลุ่มร้านค้าบ้านเรือนของชาวบ้านรอบนอก เป็นเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ยังคงขนาด สัดส่วนของอาคารดั้งเดิม เพราะทางรัฐบาลท้องถิ่นออกกฎหมายกลุ่มอาคารทางประวัติศาสตร์และมีการควบคุมการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมอาคารใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ยังคงรูปแบบอาคารดั้งเดิมที่สูง 1 - 2 ชั้น

การอนุรักษ์ย่านคาวาโกเอะ ได้รับการร่วมมือจาก 3 ภาคส่วน ได้แก่ หน่วยงานรัฐบาล นักวิชาการ คนในชุมชน โดยหน่วยงานรัฐได้กำหนดพื้นที่ย่านคาวาโกเอะเป็นพื้นที่อนุรักษ์ กระทรวงศึกษา วิทยาศาสตร์ การกีฬา และวัฒนธรรมให้งบในการสำรวจศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ นักวิชาการได้ร่วมตัวจัดตั้ง “กลุ่มผู้รักโกคัง” (Kuranokai) เนื่องจากเป็นอาคารสถาปัตยกรรมร้านค้าแบบโกคังเหลืออยู่จำนวนมากและพัฒนาแนวทางและฟื้นฟูการค้าขาย จากการทำงานทั้งสามฝ่ายได้ก่อตัวเป็นรูปธรรมในปี พ.ศ. 2525 กลุ่มผู้ค้าย่านคาวาโกเอะ และกลุ่มผู้รักโกคัง จัดทำข้อตกลงร่วมกันในการวางผังชุมชนและรูปแบบสถาปัตยกรรม ร้านค้าโกคังที่ได้รับการอนุรักษ์แล้ว จะมีการเปิดกิจการเป็นร้านค้าที่ขายสินค้าหลากหลาย และรักษาสินค้าดั้งเดิมที่สืบทอดจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 2.8 รูปแบบเรือนพื้นดินย่านคาวาโกเอะ จังหวัดไซตามะ

จากการศึกษากรณีศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นนั้นสามารถนำมาเชื่อมโยงสู่กรอบแนวความคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

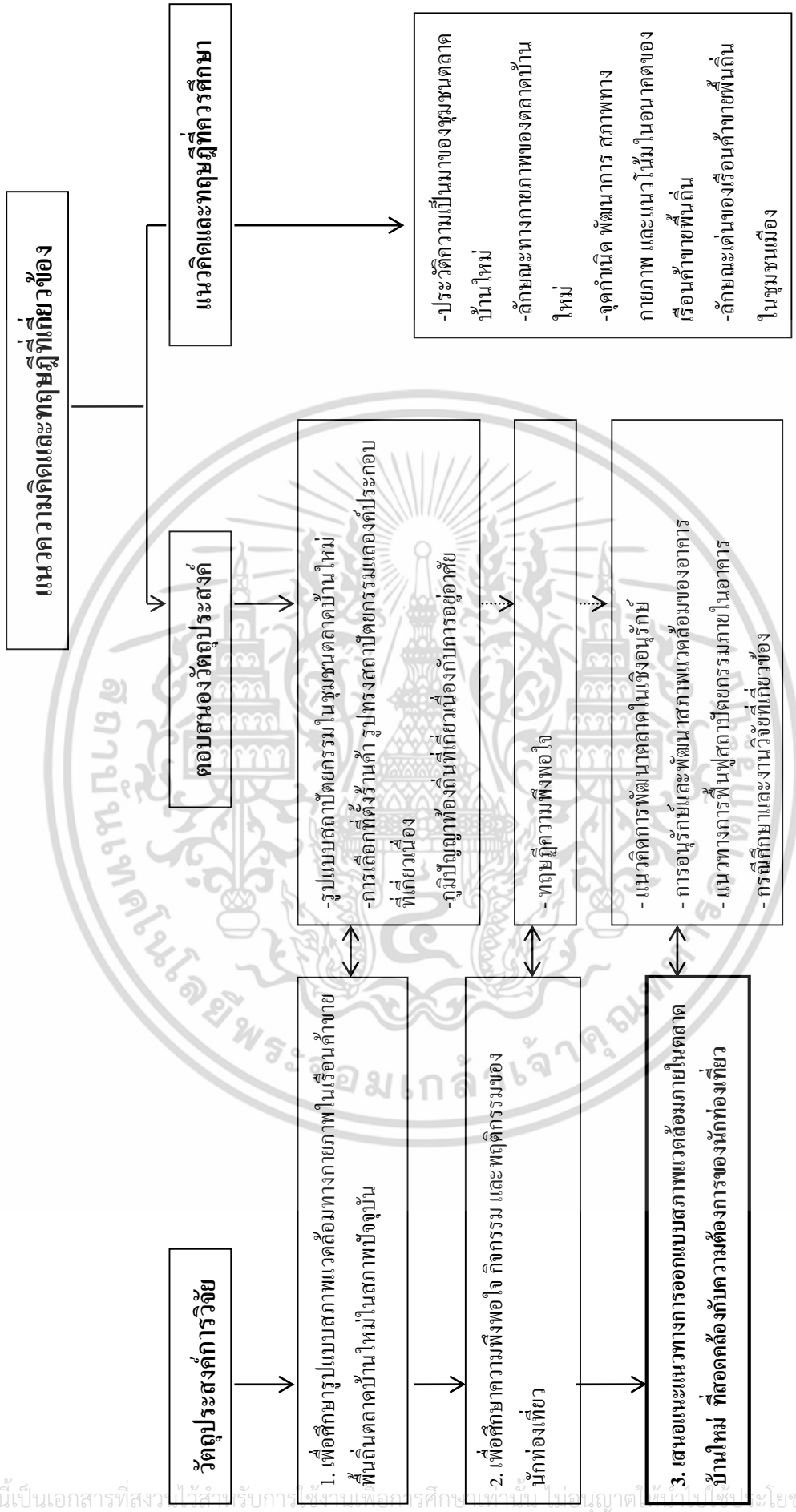
- เพื่อศึกษารูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในเรือนค้าขายพื้นดินตลาดบ้านใหม่ในสภาพปัจจุบัน โดยทำความเข้าใจพื้นที่อนุรักษ์ ประเมินคุณค่า และความสำคัญของพื้นที่ ใช้แนวคิดหลักที่จะเก็บรักษาสิ่งที่เป็นของแท้ดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุดเท่า และเก็บรักษาผนังภายนอกอาคาร เพื่อ

คงเอกลักษณ์และลักษณะดั้งเดิม สามารถเปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยภายในอาคารให้รองรับเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ในปัจจุบันได้ เพื่อให้อาคารกลับมามีประโยชน์อีกครั้ง โดยอาจทำร่วมกับการอนุรักษ์แบบอื่นได้ด้วย เช่น การซ่อมแซมจำเป็นต้องศึกษาจากต้นแบบที่ยังพอ หากการใช้วัสดุเดิมไม่สามารถกระทำได้ด้วยเหตุผลทางเทคนิคหรือทางเศรษฐกิจ จึงจะพิจารณาวัสดุใหม่ที่สร้างความแตกต่างน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.9 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ กับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาหรือบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบและแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกตและสำรวจ และการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยจากการพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบสถาปัตยกรรมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่น กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนพื้นถิ่น ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยนี้ก็เพื่อนำไปเป็นแนวทางการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงและจัดการสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นชุมชนตลาดบ้านใหม่ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและกิจกรรมการค้าขายที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นการรักษาเอกลักษณ์ของรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของชุมชนตลาดบ้านใหม่ไว้อีกด้วย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

3.2.1 เรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ที่ได้กำหนดไว้ในขอบเขตพื้นที่ที่ต้องการศึกษา พบว่ามีเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดประมาณ 120 ร้าน แต่บางหลังไม่ได้เปิดทำการค้าขาย และบางร้านไม่ได้เปิดให้ผู้คนเข้าเยี่ยมชม ดังนั้นในการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้ จะเลือกเก็บข้อมูลเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่มีกิจกรรมการค้าขายเกิดขึ้นและสามารถเข้าไปเยี่ยมชมเข้าไปใช้สอยในพื้นที่ได้ และมีรูปแบบที่เหมาะสมแก่การศึกษา ซึ่งจะทำการเก็บข้อมูลจากเรือนค้าขายเหล่านี้โดยใช้แบบสำรวจและสังเกต จำนวน 20 ร้าน

3.2.2 ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับตลาดบ้านใหม่

เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของผู้คนในตลาดบ้านใหม่และรูปแบบกิจกรรมการค้าขายในอดีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงภายในตลาดบ้านใหม่ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ระเบียบ กฎเกณฑ์ และแนวทางในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ที่ใช้ร่วมกัน แนวโน้มในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ต่อไปในอนาคต และมีความรู้ในด้านสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่แบบดั้งเดิม เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์(ผู้ริเริ่มโครงการ) จำนวน 1 คน

3.2.3 ผู้ที่มาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่หรือนักท่องเที่ยว

เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีจำนวนไม่แน่นอน ไม่สามารถระบุจำนวนได้ ดังนั้นจำนวนหรือขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลจึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามร้านค้าละ 40 ชุดต่อ 1 ร้านค้า

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย แบบสำรวจและสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และอุปกรณ์อื่นๆ ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.3.1 แบบสำรวจและสังเกต

ใช้การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วยรายละเอียด 2 ส่วนหลัก ดังนี้

ส่วนที่หนึ่งประกอบไปด้วย

- ชื่อร้าน ตำแหน่งที่ตั้ง และวันที่เก็บข้อมูล
- พื้นที่ว่างสำหรับการเขียนแบบร่างของผังพื้นของเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่สำรวจ
- พื้นที่ว่างสำหรับนำเสนอรูปถ่ายของเรือนค้าขายพื้นถิ่น

ส่วนที่สอง ประกอบไปด้วยการจดบันทึกลักษณะทั่วไปของเรือนค้าขายพื้นถิ่น

- กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในร้าน (พฤติกรรม, กิจกรรม)
- ลักษณะประตูทางเข้า (รูปแบบ, วัสดุ)
- รูปแบบและวัสดุของระนาบที่ปิดล้อม (พื้น,ผนัง,เพดาน)
- รูปแบบเฟอร์นิเจอร์และการตกแต่ง (รูปแบบ,วัสดุ,การจัดวาง)
- บรรยากาศภายในร้าน (แสง,สี,เสียง,การปรับอากาศ)
- ขนาดของพื้นที่ภายในร้าน (ไม่รวมพื้นที่หน้าร้าน)

3.3.2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งประเด็นต่างๆได้ดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชนในอดีตจนถึงปัจจุบัน
- การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชนในอดีตจนถึงปัจจุบัน
- ระเบียบกฎเกณฑ์และแนวทางในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และภาพที่คนในชุมชนอยากเห็นในตลาดบ้านใหม่
- แนวโน้มในการพัฒนาชุมชนในอนาคต
- ความต้องการให้มีกิจกรรมที่แตกต่างจากเดิมภายในชุมชน
- ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกิดภายในชุมชน

3.3.3 แบบสอบถาม

แบบสอบถามสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่สนทนาคติและพฤติกรรมของผู้อาศัยในตลาดบ้านใหม่ และนักท่องเที่ยวแบบสอบถามผสมระหว่างปลายปิดกับปลายเปิด (Mixed Form) เป็นแบบสอบถามที่กำหนดคำตอบไว้หลายคำตอบในข้อความหรือรายการของคำถามแต่ละข้อ และแบบประเมินค่าโดยให้มีน้ำหนักเปรียบเทียบกันและให้เลือกรับ จำนวน 4 ส่วน (ภาคผนวก)

3.3.3.1 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต่างๆ ดังนี้

- สถาปัตยกรรมภายใน ได้แก่ ลักษณะการวางผัง, รูปแบบพื้น, ผนัง, เพดาน, วัสดุเฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ

- ด้านการใช้สอยพื้นที่ เช่น ด้านกิจกรรมและพฤติกรรมการใช้สอยพื้นที่ภายในร้าน

ในส่วนนี้แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ (Check-List) โดยให้เลือกรับตามแบบมาตราวัด Likert Scale ซึ่งแบ่งระดับความพึงพอใจ เป็น 5 ระดับ

- 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ น้อย
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจพอปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจพอใจมาก
- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจพอใจมากที่สุด

3.3.3.2 ที่สนทนาคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายใน ซึ่งจะเน้นศึกษาตัวแปรที่มีลักษณะเชิงกายภาพที่สามารถพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูได้ และตัวแปรรูปแบบการใช้สอยพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมภายในเท่านั้น ซึ่งตัวแปรที่จะศึกษาได้แก่ ลักษณะโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม, รูปแบบการจัดวางผัง, รูปแบบและวัสดุของพื้น, ผนัง, เพดาน, รูปแบบวัสดุของประตู, และช่องระบายอากาศ, การเข้าใช้งานพื้นที่, และองค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนนี้เป็นตัวเลือกที่ได้กำหนดขึ้นตามระดับของการอนุรักษ์ซึ่งมีความเคร่งครัดที่แตกต่างกันไปตามลำดับ เพื่อศึกษาความเห็นของผู้คนที่เข้ามาใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันว่าเห็นพ้องกับการอนุรักษ์ในระดับใด โดยกำหนดตัวเลือกออกเป็น 4 ระดับ

- 1 หมายถึง อนุรักษ์หรือปรับปรุงอย่างไรก็ได้
- 2 หมายถึง อนุรักษ์ให้คล้ายของเดิม
- 3 หมายถึง อนุรักษ์ให้เหมือนเดิม สามารถใช้วัสดุทดแทนได้
- 4 หมายถึง อนุรักษ์ให้เหมือนของแบบดั้งเดิมเท่านั้น

3.3.3.3 การใช้สอยภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่น ซึ่งตัวแปรที่จะทำการศึกษา ได้แก่ การให้แสงสว่าง, การสร้างบรรยากาศ, การปรับอากาศ, ความเหมาะสมของกิจกรรมกับลักษณะพื้นที่, ความรู้สึกต่อขนาดพื้นที่ จำนวนสินค้าและกิจกรรม, สิ่งที่ควรคำนึงในการการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่น, จุดสนใจที่ทำให้เข้าใช้บริการ, รูปแบบของสินค้าและบริการในปัจจุบัน, การจัดวางสินค้าภายในร้าน, การวางขายสินค้านำร้าน, การต้อนรับและการให้บริการลูกค้า, การสื่อถึงเอกลักษณ์ของเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่, การสื่อถึงเอกลักษณ์ของกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่ ซึ่งจะวิเคราะห์ผลตามตัวเลือกที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละหัวข้อตัวแปร

3.3.3.4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย ในส่วนของความรู้ความเข้าใจการอนุรักษ์ ประสิทธิภาพในการท่องเที่ยว ความพึงพอใจในการกลับมาเยี่ยมชมอีกครั้ง เป็นแบบสอบถามการประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่า 3 ระดับ

- 1 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/ประสิทธิภาพ/ความพึงพอใจ น้อย
- 2 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/ประสิทธิภาพ/ความพึงพอใจ ปานกลาง
- 3 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/ประสิทธิภาพ/ความพึงพอใจ มาก

3.3.4 อุปกรณ์อื่นๆ ในการทำการวิจัย

- อุปกรณ์จัดบันทึก ใช้ในการบันทึกสำรวจและสังเกตสิ่งต่างๆ
- กล้องถ่ายภาพ ใช้ในการถ่ายรูปสภาพแวดล้อมของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในการสำรวจ
- ตลับเมตรและเครื่องมือวัด ใช้ในการวัดระยะความกว้าง ยาว สูงของพื้นที่ใช้สอย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในงานวิจัยนี้สามารถแบ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลออกได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากหลายแหล่งข้อมูล เช่น เอกสารหรือหนังสือ เว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต และรูปภาพที่มีความเกี่ยวข้องกับตลาดบ้านใหม่ สภาพแวดล้อมของสถาปัตยกรรมพื้นที่ที่ถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาและการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชน รวมถึงกรณีศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลจากการศึกษาเบื้องต้นจะทำให้ผู้วิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยต่อไป

3.4.2 การสำรวจพื้นที่เบื้องต้น

เป็นการสำรวจพื้นที่ที่จะทำการกำหนดขอบเขตของการศึกษา ด้านประชากร และด้านข้อมูลที่จะทำการศึกษา อีกทั้งยังสำรวจผังบริเวณและสภาพแวดล้อมโดยรวมของตลาดบ้านใหม่ที่เกี่ยวกับรูปแบบของสถาปัตยกรรมค้าขายพื้นถิ่น สภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนสถาปัตยกรรมภายใน และยังทำการสำรวจไปถึงจำนวนของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ด้วย มีการเก็บข้อมูลโดยการจดบันทึกและถ่ายรูป ซึ่งการสำรวจพื้นที่เบื้องต้นนี้ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจด้วยตัวเอง ในวันศุกร์ที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2557 เวลา 11.00-15.00 น.ผลที่ได้จากการสำรวจนั้นสามารถกำหนดขอบเขตและการออกแบบขั้นตอนกระบวนการวิจัยได้

3.4.3 การสำรวจและสังเกต

การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น(วัตถุประสงค์ข้อ2) ซึ่งได้แก่รูปแบบสถาปัตยกรรมภายใน และการใช้สอยพื้นที่ โดยใช้แบบสำรวจที่ผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้น ประกอบกับการสังเกต เพื่อเขียนแบบร่างผังพื้นที่ของเรือนค้าขายพื้นถิ่นแต่ละหลัง การวัดระยะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสอบถามเจ้าของเรือนค้าขายพื้นถิ่นด้วยตัวเอง ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกเฉพาะเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่มีความเหมาะสมในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ทำการเก็บข้อมูลจำนวน 20 ร้าน โดยทำการสำรวจและสังเกต จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่

- วันเสาร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2558 เวลา 11.00-16.00 น.
- วันอาทิตย์ที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2558 เวลา 09.00-14.00 น.
- วันเสาร์ที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 เวลา 10.00-15.00 น.
- วันอาทิตย์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 เวลา 09.00-16.00 น.

(หมายเหตุ : เนื่องจากตลาดบ้านใหม่เปิดทำการเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา8.00-16.00 จึงสามารถลงพื้นที่เก็บข้อมูลได้เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์)

ผลจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและสังเกตสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ว่ารูปแบบของสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายในตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบันมีลักษณะเช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไรเพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคม

3.4.4 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่ในเกณฑ์

ลงพื้นที่ เพื่อทำการตรวจสอบและกำหนดกลุ่มตัวอย่างของอาคาร ในวันอาทิตย์ที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ตั้งแต่เวลา 10.00 -15.00น.

3.4.5 การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ ผู้มีความรู้ความเกี่ยวกับตลาดบ้านใหม่ เกี่ยวกับบริบททั่วไปของชุมชน ตลาดบ้านใหม่ จำนวน 1 คน ในวันอาทิตย์ที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 มีรายละเอียดดังนี้

- การดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชนในอดีตจนถึงปัจจุบัน
  - การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชนในอดีตจนถึงปัจจุบัน
  - ระเบียบกฎเกณฑ์และแนวทางการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ในอนาคต
  - ความต้องการให้มีกิจกรรมที่แตกต่างจากเดิมภายในชุมชน
  - ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และภาพที่คนในชุมชนอยากเห็นในตลาดบ้านใหม่
- เป็นรูปแบบใด
- ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกิดภายในชุมชน

ผลจากการสัมภาษณ์นี้จะสามารถสรุปเป็นข้อมูลพื้นฐานของการวิจัย เพื่อประวัตินความเป็นมาของการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ และสามารถช่วยเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการอนุรักษ์เรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ต่อไปได้

3.4.6 การแจกแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสามารถแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ

3.4.6.1 การแจกแบบสอบถามเบื้องต้น (Pilot study) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) คือเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มนักท่องเที่ยวในตลาด เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีความหลากหลายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปและการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเบื้องต้นจำนวน 100 ชุด ในวันเสาร์ที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 เวลา 10.00 - 15.00 น. ซึ่งผลของข้อมูลบางส่วนสามารถนำมาสรุปเป็นผลการวิจัยได้

3.4.6.2 การแจกแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตัวเองโดยการแจกแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

3.4.6.2.1 พ่อค้าแม่ค้าด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ เลือกเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้านค้าที่สามารถเข้าใช้งานได้ และเป็นผู้มีสิทธิ์สามารถในการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในได้ ทำการแจกแบบสอบถาม 20 ชุด วันเสาร์ที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2558

3.4.6.2.2 นักท่องเที่ยว ด้วยวิธีการเลือกใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญหรือตามสะดวก

(Accidental or Convenience Sampling) เก็บข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามด้านความพึงพอใจ, การใช้บริการพื้นที่, ทศนคติการอนุรักษ์ จำนวน 40 ชุดต่อร้านค้า โดยทำการสำรวจและสังเกต ได้แก่

- วันเสาร์ที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2558 เวลา 10.00-15.00 น.
- วันอาทิตย์ที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2558 เวลา 09.00-15.00 น.
- วันเสาร์ที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2558 เวลา 11.00-16.00 น.
- วันอาทิตย์ที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2558 เวลา 09.00-15.00 น.

(หมายเหตุ : เนื่องจากตลาดบ้านใหม่เปิดทำการเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 8.00-16.00 จึงสามารถลงพื้นที่เก็บข้อมูลได้เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์)

ผลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามและสามารถสรุปถึงความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันของผู้เข้าใช้พื้นที่ และยังสามารถสรุปเป็นแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นภายใต้การอนุรักษ์และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อีกด้วย

3.5 ขั้นตอนการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ขั้นตอนการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล และขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้คือ

ส่วนที่ 1

- การศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดของตลาดบ้านใหม่จากเอกสาร บทความ และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาตลาดบ้านใหม่

- เก็บข้อมูลโดยการสำรวจและสังเกตรูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยการสัมภาษณ์ สำรวจและสังเกต และการถ่ายภาพ เพื่อสร้างแบบสอบถาม

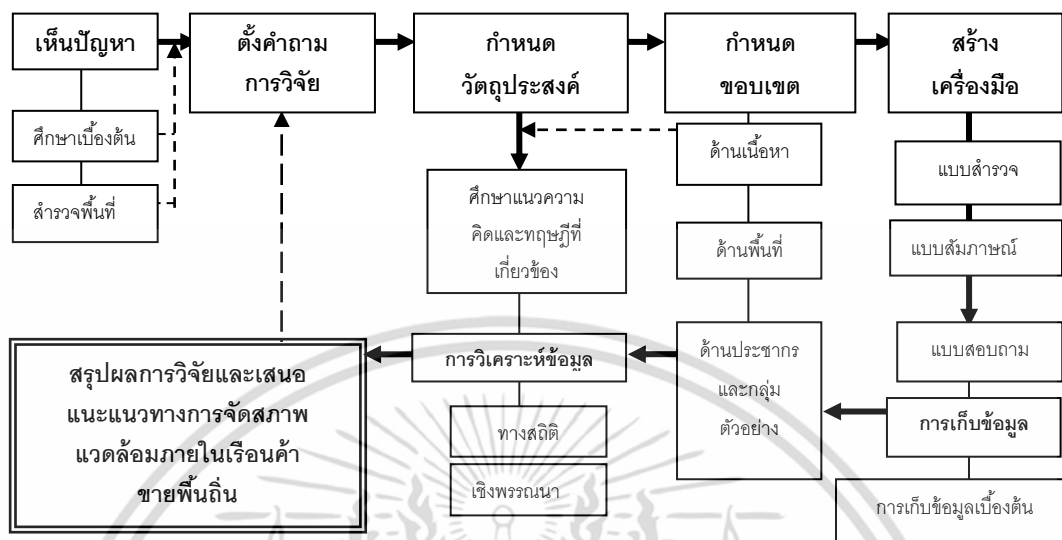
ส่วนที่ 2

- เก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามถามเพื่อศึกษาความพึงพอใจและการจัดการสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลทั้งจากการสำรวจและสังเกต การแจกแบบสอบถามประมวลผลและสรุป

- การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่เป็นอยู่ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบัน นำผลที่ได้มาอภิปรายผลร่วมกับแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่

ภาพที่ 3.1 แนวทางการดำเนินงานวิจัย

3.6 ตัวแปรที่ศึกษา

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวแปรที่จะนำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ 3 ด้าน ได้แก่

1. ตัวแปรด้านความพึงพอใจ
  - เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น
  - เกี่ยวกับการใช้สอยพื้นที่
2. ตัวแปรที่เกี่ยวกับทัศนคติด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม
  - เกี่ยวกับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน
3. ตัวแปรที่เกี่ยวกับการใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น
  - เกี่ยวกับการใช้งานพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น
  - เกี่ยวกับกิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้น
4. ตัวแปรด้านข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
  - เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว
  - เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ด้านการอนุรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 ตัวแปรด้านความพึงพอใจเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมภายใน กิจกรรมการใช้สอยพื้นที่
ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม ด้านข้อมูลทั่วไป

ข้อที่	ตัวแปร	Value	Coding	การแสดงผล	ประเภทตัวแปร
ด้านสถาปัตยกรรมภายใน					
1	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดวางผังของร้านค้า	-พอใจมากที่สุด -พอใจมาก -พอใจปานกลาง -พอใจน้อย -พอใจน้อยที่สุด	5 4 3 2 1	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
2	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบ สี และวัสดุพื้น	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
3	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบ สี และวัสดุผนัง	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
4	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบ วัสดุฝ้าเพดาน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
5	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบ สี วัสดุของประตู-หน้าต่าง ช่องระบายอากาศ	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
6	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบ สี วัสดุของเฟอร์นิเจอร์	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
7	ความพึงพอใจเกี่ยวกับภาพรวมของโทนสีตกแต่งภายใน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
8	ภาพรวมของการใช้วัสดุตกแต่งภายใน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
9	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบของการให้แสงสว่างภายในร้าน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
10	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบ การปรับอากาศภายในร้าน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
11	ความพึงพอใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมภายในร้าน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
12	ความพึงพอใจเกี่ยวกับความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
13	ความพึงพอใจเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่ในแต่ละร้าน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ข้อที่	ตัวแปร	Value	Coding	การแสดงผล	ประเภทตัวแปร
ด้านการใช้สอยพื้นที่					
14	ความพึงพอใจเกี่ยวกับการดึงดูดใจให้เข้าร้าน	" -พอใจมากที่สุด -พอใจมาก -พอใจปานกลาง -พอใจน้อย -พอใจน้อยที่สุด	"	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
15	ความพึงพอใจเกี่ยวกับการต้อนรับและการให้บริการของผู้ขาย	"	"	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
16	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบของสินค้าและการบริการ	"	"	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
17	ความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดวางสินค้าหรือเฟอร์นิเจอร์	"	"	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
18	ความพึงพอใจเกี่ยวกับการตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	"	"	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
19	ความพึงพอใจเกี่ยวกับความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	"	"	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
20	ความพึงพอใจเกี่ยวกับบรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	"	"	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
21	ความพึงพอใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์ (ลักษณะเฉพาะ) ความเป็นกิจกรรมของตลาดบ้านใหม่	"	"	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
ด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม					
22	ลักษณะ โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	- ให้เหมือนของดั้งเดิม - ให้เหมือนเดิมแต่ใช้วัสดุทดแทนได้ - แค่ให้คล้ายของเดิมก็พอ - ปรับปรุงอย่างไรก็ได้	"	ความถี่, ร้อยละ	Nominal

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ข้อที่	ตัวแปร	Value	Coding	การแสดงผล	ประเภทตัวแปร
ด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม					
23	รูปแบบการจัดวางผังของร้านค้า	- ให้เหมือนของดั้งเดิม - ให้เหมือนเดิมแต่ใช้วัสดุทดแทนได้ - แคะให้คล้ายของเดิมก็พอ - ปรับปรุงอย่างไรก็ได้	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
24	รูปแบบสีและวัสดุของพื้น	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
25	รูปแบบสีและวัสดุผนัง	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
26	รูปแบบสีและวัสดุของฝ้าเพดาน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
27	รูปแบบสีและวัสดุของประตูและช่องระบายอากาศ	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
28	รูปแบบสีและวัสดุของเฟอร์นิเจอร์	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
29	รูปแบบของโคมไฟที่ติดตั้งภายในร้าน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
30	การใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
31	องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	”	”	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
ความคิดเห็นเบื้องต้นการใช้สอยพื้นที่					
32	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้แสงสว่างภายในร้าน	- แสงธรรมชาติ - หลอดฟลูออเรสเซน - หลอดอินแคนเดสเซนต์ - แบบไหนก็ได้	1 2 3 4	ความถี่, ร้อยละ	Nominal

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ข้อที่	ตัวแปร	Value	Coding	การแสดงผล	ประเภทตัวแปร
ความคิดเห็นเบื้องต้นการใช้สอยพื้นที่					
33	การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	- ไม่จำเป็นต้องมี - รูปภาพเก่าๆ - เพลงเก่าๆ - ภาพยนตร์เก่าๆ	1 2 3 4	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
34	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับอากาศภายในร้าน	- ไม่จำเป็นต้องมี - พัดลมเพดาน - พัดลมตั้งพื้น - เครื่องปรับอากาศ	1 2 3 4	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
35	ความแออัดของขนาดพื้นที่ จำนวนสินค้าและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในร้าน	- รู้สึกแออัด - รู้สึกเฉยๆ - รู้สึกโล่งสบาย	1 2 3	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
36	สิ่งที่ควรคำนึงในการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่น	- ผลกำไรด้านการค้า - เอกสิทธิ์และการอนุรักษ์ชุมชน - ความเหมาะสมกับสินค้าและบริการ - สมัยนิยม	1 2 3 4	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
37	จุดสนใจที่ทำให้เข้าใช้บริการของเรือนค้าพื้นถิ่น	- ชนิดของสินค้าและบริการ - การบริการของเจ้าของร้าน - ความเก่าและดั้งเดิม - บรรยากาศและการตกแต่งร้านที่ดูใส่ใจ	1 2 3 4	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
38	รูปแบบของสินค้าและบริการในตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน	- เป็นของดั้งเดิมจริงๆ - เป็นของเก่าบ้าง ของใหม่บ้าง - ของใหม่แต่ทำให้เก่า	1 2 3	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
39	บริเวณที่เกิดกิจกรรมการซื้อขาย	- ทางเดินหน้าร้าน - ภายในร้าน - ทั้งภายนอกภายใน	1 2 3	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ข้อที่	ตัวแปร	Value	Coding	การแสดงผล	ประเภทตัวแปร
40	รูปแบบของสินค้าและบริการใน ตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน	- เป็นของดั้งเดิมจริงๆ - เป็นของเก่าบ้าง ของใหม่บ้าง - ของใหม่แต่ทำให้เก่า	1 2 3	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
41	รูปแบบการจัดวางสินค้าภายในร้าน	- วางชิดผนัง เดินตรง กลาง - วางกลางร้านเดินข้างๆ - วางหน้าร้านซื้อขายง่าย	1 2 3	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
ด้านข้อมูลทั่วไป					
42	เพศ	- ชาย - หญิง	1 2	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
43	อายุ	- น้อยกว่า 18 ปี - อายุ 19- 25 ปี - อายุ 26- 35 ปี - อายุ 36- 45 ปี - อายุ 46- 55 ปี - อายุ มากกว่า 55 ปี	1 2 3 4 5 6	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
44	ระดับการศึกษา	- ประถม - มัธยม - อนุปริญญา(ปวช./ปวส.) - ปริญญาตรี - สูงกว่าปริญญาตรี	1 2 3 4 5	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
45	อาชีพ	- นักเรียน - รับราชการ - พนักงานเอกชน - พนักงานรัฐวิสาหกิจ - ธุรกิจส่วนตัว - อื่นๆ.....	1 2 3 4 5 6	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
46	ถิ่นฐานที่อยู่อาศัย	- กรุงเทพฯ - ต่างจังหวัด (.....) - จังหวัดละเชิงเทรา	1 2 3	ความถี่, ร้อยละ	Nominal

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ข้อที่	ตัวแปร	Value	Coding	การแสดงผล	ประเภทตัวแปร
47	ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวตลาดเก่า ตลาดโบราณ	- ไม่เคย - เคย	1 2	ความถี่, ร้อยละ	Nominal
48	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาให้คงไว้(อนุรักษ์)สถาปัตยกรรม	- น้อย - ปานกลาง - มาก	1 2 3	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal
49	การอยากกลับมาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่	- น้อย - ปานกลาง - มาก	1 2 3	ความถี่, ร้อยละ	Ordinal

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในงานวิจัยนี้ได้ใช้กระบวนการการศึกษาและวิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ได้มาซึ่งความสมบูรณ์ของข้อมูลด้านต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลจึงได้ทำการแยกชนิดข้อมูลออกตามกระบวนการศึกษาวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะมีลักษณะและประเภทของข้อมูลที่แตกต่างกันไป แล้วจึงใช้วิธีที่เหมาะสมทำการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้น โดยสามารถที่จะแบ่งประเภทของข้อมูลดังนี้

3.7.1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาด้านต่างๆ ของตลาดบ้านใหม่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยลำดับและแยกเป็นประเด็นตามรายละเอียดของเนื้อหา

3.7.2. ข้อมูลจากแบบสำรวจ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของรูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น สามารถแยกประเด็นต่างๆออกได้ คือ

- ผังร้านและการจัดวางพื้นที่ ทำการวิเคราะห์ด้วยการนำเสนอรูปแบบแปลนของแต่ละร้าน
- องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ทำการวิเคราะห์เป็นเชิงพรรณนาด้วยการบรรยายถึงลักษณะและรายละเอียดของรูปแบบทางสถาปัตยกรรมภายในแต่ละส่วน

3.7.3 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งในแบบสอบถามนั้นประกอบไปด้วยข้อมูลทั้งหมด 4 ส่วนซึ่งจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนี้

- ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมภายใน, กิจกรรมการใช้สอยพื้นที่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติในการหาค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard) ค่าต่ำสุด(Minimum) ค่าสูงสุด(Maximum) แล้วแปลผลคะแนนค่าเฉลี่ย เป็นระดับ จากข้อมูลที่เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Rating Scale) ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) (เดิมศักดิ์ สุขวิบูลย์.2552)

1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจในระดับ	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจในระดับ	น้อย
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจในระดับ	ปานกลาง
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจในระดับ	มาก
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจในระดับ	มากที่สุด

- ระดับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติในการหาความถี่(Frequencies) ร้อยละ(Percent) และแผนภูมิ(Charts) แล้วแปรผลตามแนวทางของระดับการอนุรักษ์ที่ ฌฐวุฒิ อัสวโกวิทวงศ์.2550 ได้กำหนดไว้ดังนี้

ตัวเลือกในแบบสอบถาม	ระดับการอนุรักษ์
- ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	- ระดับที่สถาปัตยกรรมคง"ความแท้"สูง
- ให้เหมือนเดิม สามารถใช้วัสดุทดแทนได้	- ระดับที่สถาปัตยกรรมเทียบเคียง"ความแท้" แต่สามารถวัสดุ ทดแทนได้
- ให้คล้ายของเดิมก็พอ	- ระดับที่สถาปัตยกรรมบูรณะคล้ายเดิม
- ปรับปรุงอย่างไรก็ได้	- ไม่คำนึงถึงการอนุรักษ์

- กิจกรรมและใช้สอยพื้นที่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติในการหาความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percent) และแผนภูมิ (Charts) แล้วแปรผลตัวแปรจากตัวเลือกในแบบสอบถามในแต่ละข้อ

- ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติในการหาความถี่ (Frequencies) ร้อยละ(Percent) และแผนภูมิ(Charts) ในส่วนของความรู้ความเข้าใจการอนุรักษ์ ประสพการณ์ในการท่องเที่ยว ความพึงพอใจในการกลับมาเยี่ยมชมอีกครั้ง โดยพิจารณาการแบ่งระดับแบบอิงเกณฑ์ โดยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนน ซึ่งอยู่ระหว่าง 1 - 3 คะแนน และแบ่งค่าเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ ซึ่งสามารถแปรผลคะแนนได้ดังนี้

1.50 – 2.00	มีความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจระดับ	น้อย (เนื่องจากค่าต่ำสุดคือ 1.50)
2.01 – 2.50	มีความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจระดับ	ปานกลาง
2.51 – 3.00	มีความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจระดับ	มาก (เนื่องจากค่าสูงสุดคือ 3.00)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนและกระบวนการวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ในด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งข้อมูลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงภายในตลาดบ้านใหม่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้และริเริ่มโครงการรักษามรดกวัฒนธรรมจำนวน 1 คน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ทั้งด้านสถาปัตยกรรมและการใช้สอยพื้นที่ในเรือนค้าขายพื้นถิ่น เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจในการสำรวจและการสังเกตเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่สามารถเข้าศึกษาได้ จำนวน 20 ร้าน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจะแบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ชุด

- ชุดที่ 1 เก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้พื้นที่, ทักษะคิดในการอนุรักษ์, กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนพื้นถิ่น เก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวจำนวน 40 คนต่อ 1 ร้านค้า

- ชุดที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน

ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยคำความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณนำเสนอโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและประกอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณด้วยตารางและรูปภาพประกอบคำอธิบาย

4.1 บริบททั่วไปของตลาดบ้านใหม่

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของตลาดบ้านใหม่ เพื่อทำความเข้าใจวิถีชีวิตความเป็นอยู่ รูปแบบการค้าขายในอดีต การพัฒนาฟื้นฟูด้านต่างๆ กระบวนการอนุรักษ์ ตลอดจนแนวโน้มในการพัฒนาในอนาคต ความคิดเห็นของคนในพื้นที่ตลาดบ้านใหม่

4.1.1 การดำเนินชีวิตและรูปแบบกิจกรรมการค้าในอดีต

ในสมัยก่อนการค้าขายในตลาดเริ่มจากการค้าขายกันเองในตลาดและชุมชนโดยรอบ ในปีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ. 2445 ได้มีการย้ายที่ว่าการมณฑลมาตั้งที่เมืองฉะเชิงเทรา จึงเกิดความเจริญในด้านต่าง ๆ ที่หลังไหลเข้ามาสู่เมืองฉะเชิงเทรา เขตตำบลบ้านใหม่ พ่อค้า แม่ค้า ก็เริ่มเข้ามาเปิดกิจการค้าขายกันมากขึ้น กลายเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าสำคัญของเมืองแปดริ้ว ภายในตลาดบ้านใหม่นั้นมีร้านค้าขายสินค้าที่หลากหลาย สินค้าอุปโภคและบริโภค ทั้งร้านที่ทำขนม ขายเครื่องทอง เสื้อผ้า อาหาร ร้านกาแฟ ร้านขายขนมและของเล่น โชว์ห่วย ร้านตัดผม ร้านตัดผม ร้านขายยา โรงบ่อน โรงฝิ่น เป็นต้น ซึ่งร้านค้าจะขายสินค้าที่แตกต่างกันตามความถนัด ทุกร้านค้าจะเปิดร้านกันแต่เช้ามีดเพื่อจัดร้านและปิดร้านก่อนค่ำเนื่องจากไฟฟ้าไม่มี ทำการเปิดค้าขายทุกวัน ซึ่งแตกต่างจากปัจจุบัน ที่วันธรรมดาจะมีเพียงร้านอาหารไม่กี่ร้านที่ยังคงเปิดให้บริการ แต่วันเสาร์-วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ร้านค้าขายต่างๆทั้งประจำและตั้งแผงลอย จะเปิดเป็นจำนวนมากต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมในวันเสาร์-อาทิตย์ จะเปิดเวลา 8.30น.-16.00น. หลังจากนั้นก็จะเริ่มทยอยกันเก็บของและปิดร้าน กลับบ้านซึ่งบางร้านไม่ได้พักอาศัยอยู่ในตลาดเพียงแค่มาร้านเฉพาะวันหยุดเท่านั้น ที่กล่าวมาเป็นรูปแบบการค้าภายในตลาดบ้านใหม่เท่านั้น กล่าวคือตลาดบ้านใหม่ในอดีตเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าจากเรือสินค้าสู่ชุมชน และส่งขายต่อภายนอกชุมชน

ภาพที่ 4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการค้าขายของเรือสินค้า ระหว่างคน ตลาด เรือสินค้า

4.1.2 การพัฒนาและการแลกเปลี่ยนแปลงของตลาดบ้านใหม่

ตลาดบ้านใหม่เป็นย่านชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนและย่านเศรษฐกิจเก่าแก่ของเมืองแปดริ้วมีอายุมากกว่า 100 ปีแล้ว แต่เดิมเรียก "ตลาดริมน้ำ" สันนิษฐานว่า ย่านตลาดบ้านใหม่ที่ปรากฏเห็นในปัจจุบัน ได้ถูกสร้างขึ้นใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2447-2448 แทนตลาดเดิมที่ถูกไฟไหม้ไป แต่เดิมตัวตลาดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ตลาดบน (ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของคลองตลาดบ้านใหม่ข้างวัดเทพนิมิตต่อเนื่องไปจนถึงวัดจีนประชาสโมสร(เล่งฮกยี่) และ "ตลาดล่าง" เป็นห้องแถวไม้ต่อเนื่องไปจนถึงหัวตลาดและต่อเนื่องลงไปจนถึงวัดอุภัยภาติการาม

ย่านตลาดบ้านใหม่พัฒนาขึ้นและมีการขยายพื้นที่เพิ่มเติมบริเวณริมคลองตลาดบ้านใหม่ทางด้านใต้ออกไปเรียกว่า "ตลาดกลาง" โดยเชื่อมต่อกับสะพานไม้ ย่านตลาดบ้านใหม่จึงคึกคักขึ้นมาในช่วง พ.ศ.2482-2488 ซึ่งเป็นช่วงก่อนและช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้มีชาวกรุงเทพฯ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อพยพหนีภัยสงครามมาอยู่ที่จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้การเดินทางไปยังสถานที่หมู่บ้าน อำเภออื่นๆ หรือจังหวัดอื่นๆ สามารถเดินทางไปได้ทั้งทางบกและทางน้ำ ทั้ง 2 การเดินทางนี้ต้องมาขึ้นเรือที่ทำเรือตลาดบ้านใหม่หรือขึ้นรถลากต่อไป ตลาดบ้านใหม่ช่วงระยะเวลานั้นจึงเปรียบเหมือนชุมชนทางของการค้าขายและการเดินทาง ต่อมาเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตั้งแต่นั้นมาตลาดบ้านใหม่ค่อยๆ ซบเซาลง ประกอบกับการสร้างสะพานข้ามคลองเชื่อมต่อกับถนนในปี พ.ศ.2500 ทำให้เส้นทางรถยนต์สามารถเดินทางไปได้ไกลจนถึงตัวเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา การขนส่งทางรถยนต์สะดวกและรวดเร็วกว่า เส้นทางทางขนส่งทางน้ำจึงถูกลดบทบาทลงวิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำจึงค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ย่านตลาดบ้านใหม่มีสภาพเงียบเหงา บ้านเรือนบางหลังชำรุดทรุดโทรม จากการประกอบกิจการการค้าขายก็เปลี่ยนมาเป็นเพียงการอยู่อาศัยเพียงเท่านั้น ตลาดบ้านใหม่จึงซบเซาไปนานกว่า 40 ปี

ภาพที่ 4.2 สภาพเรือนค้าขายพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่ในอดีต
(ที่มา:ภาพถ่ายภายในตลาดบ้านใหม่)

จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2447 ชาวชุมชนตลาดบ้านใหม่จำนวนหนึ่ง ต้องการฟื้นฟูวิถีชีวิตของชุมชนย่านตลาดบ้านใหม่กลับมาอีกครั้ง โดยมองเห็นศักยภาพที่ยังคงมีเค้ารอยวัฒนธรรมไทย-จีนที่โดดเด่น และอาคารเรือนไม้ห้องแถว และยังมีผู้มาติดต่อขอใช้สถานที่ในการถ่ายทำภาพยนตร์ย้อนยุคอยู่หลายเรื่อง จึงเกิดเป็น "โครงการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน" ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา สร้างรายได้ให้กับชุมชนและเป็นแหล่งการเรียนรู้ของประชาชน นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว และเปิดตลาดอย่างเป็นทางการในวันที่ 23 ตุลาคม 2547

4.1.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวตลาดบ้านใหม่

การฟื้นฟูและพัฒนาตลาดบ้านใหม่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภายในชุมชนย่านตลาดบ้านใหม่สร้างอาชีพและรายได้ให้กับคนในชุมชน
2. เพื่อพลิกฟื้นวิถีชีวิตชุมชนตลาดบ้านใหม่ให้คนรุ่นหลังได้เดินทางเข้ามาสัมผัสอีกครั้ง ซึ่งการบริหารจัดการย่านตลาดบ้านใหม่นั้นได้ตั้ง “ชมรมรักรักตลาดบ้านใหม่” ขึ้นเป็นองค์กรกลางที่ทำหน้าที่เป็นการเฉพาะ เนื่องจากพื้นที่บริเวณย่านตลาดบ้านใหม่นั้นประกอบด้วยพื้นที่บางส่วนของสองชุมชน คือ ชุมชนตลาดบน และชุมชนตลาดล่าง

- ชุมชนตลาดบน จัดตั้งขึ้นวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2543 โดยพื้นที่ตลาดบนเริ่มต้นจากคลองบ้านใหม่ทางด้านเหนือขึ้นไปวัดจีนประชาสโมสร ตลาดบนมีสภาพชุมชนเป็นเรือนแถวไม้เก่าแก่ที่หันหน้าเข้าหากัน เว้นทางเดินตรงกลาง ด้านขวาติดแม่น้ำบางปะกง ด้านซ้ายติดถนนสายฉะเชิงเทรา-บางน้ำเปรี้ยว มีศาสนาสถานคือศาลเจ้าปู่เจ้าม้าว(ศาลเจ้าอาม้า/ศาลเจ้าแม่ทับทิม) ชาวชุมชนในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นคนภายนอกพื้นที่ที่มาเช่าพื้นที่ในการค้าขายในตลาดบ้านใหม่ มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว

- ชุมชนตลาดบ้านใหม่(ตลาดล่าง) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2541 มีสภาพชุมชนเป็นเรือนแถวไม้เก่าแก่ ด้านขวาติดแม่น้ำบางปะกง อีกฝั่งติดกับถนนศุภกิจ บางส่วนติดกับคลองบ้านใหม่ที่กั้นหัวตลาดกับถนนศุภกิจ มีศาสนาสถานในชุมชนคือศาลเจ้าพ่อโกมินทร์ ประชาชนส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทย-จีน อาศัยอยู่ที่ตลาดบ้านใหม่ มีอาชีพ ค้าขาย รับจ้าง

ภาพที่ 4.3 อาณาเขตชุมชนตลาดบ้านใหม่(ตลาดบน)และชุมชนตลาดล่าง
(ที่มา : ปรับปรุงจากแผนที่แสดงอาณาเขตชุมชนตลาดบ้านใหม่(ตลาดบน)และชุมชนตลาดล่าง)

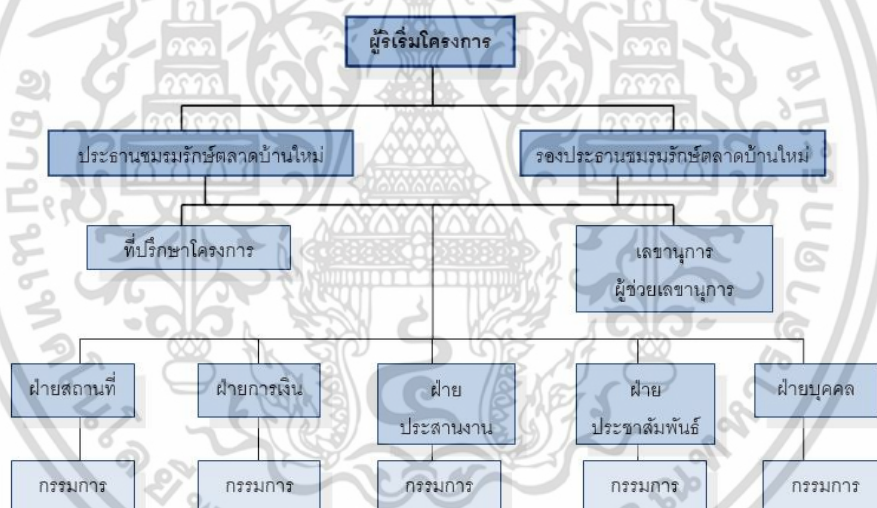
จากประวัติความเป็นมาของตลาดบ้านใหม่กล่าวได้ว่าสองชุมชนเป็นหนึ่งเดียวกัน แม้สองชุมชนจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปก็เพื่อความสะดวกต่อการกำหนดบริเวณของตลาด ต่อมาด้วยนโยบายของกระทรวงมหาดไทยที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีการรวมตัวกันพัฒนาชุมชนของตนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จึงได้แบ่งแยกเขตพื้นที่ออกจากกัน และในการบริหารงานของแต่ละชุมชนจะมีกรรมการชุมชนและอาสาสมัครของแต่ละชุมชนเอง(เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา.2550ก) ซึ่งการดำเนินงานต่างๆตามความต้องการหรือสภาพปัญหาภายในของแต่ละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชน แต่การบริหารจัดการภายในตลาดบ้านใหม่จะเป็นหน้าที่ของชมรมรักษ์บ้านใหม่ โดยมีตัวแทนจากทั้งสองชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการของชมรมรักษ์บ้านใหม่

4.1.4 โครงสร้างองค์กรตลาดบ้านใหม่และกฎระเบียบ

ชมรมรักษ์บ้านใหม่ดำเนินงานในรูปแบบ คณะกรรมการเรียกว่า คณะกรรมการชมรมรักษ์ตลาดบ้านใหม่ โดยมีผู้ริเริ่มโครงการและคือ นางจิตติมา ฉายแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา นายบุญทวี สุขรัตน์อมรกุล รองนายกเทศมนตรีเมืองฉะเชิงเทรา เป็นประธานชมรม มีรองประธาน ที่ปรึกษา เลขานุการ และแบ่งออกเป็นฝ่ายต่างๆ 5 ฝ่าย คณะกรรมการชมรมรักษ์บ้านใหม่นั้นเลือกมาจากผู้ค้าขายในตลาดเพื่อเป็นตัวแทนของสมาชิกผู้ค้าขาย และส่วนสมาชิกชมรมก็คือ พ่อค้าแม่ค้าผู้ขายของภายในตลาดบ้านใหม่(ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิก 187 ร้าน ตามที่ขึ้นทะเบียนไว้กับคณะกรรมการของตลาดบ้านใหม่ ปี 2552) ชมรมรักษ์บ้านใหม่จะทำหน้าที่เป็นแกนนำในการบริหารจัดการย่านตลาดบ้านใหม่

ภาพที่ 4.4 โครงสร้างชมรมรักษ์ตลาดบ้านใหม่

(ที่มา : ดัดแปลงมาจาก ศิริประภา แก้วอุดม,2553)

4.1.5 แนวโน้มในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่

คณะกรรมการชมรมรักษ์บ้านใหม่ได้ปรึกษาหารือกับเทศบาลเมืองฉะเชิงเทราเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงนำไปสู่การแต่งตั้ง “คณะกรรมการการจัดระเบียบการเข้าขายของในตลาดบ้านใหม่มีหน้าที่จัดทำทะเบียนผู้ค้าขาย และออกใบอนุญาตขายของภายในตลาดบ้านใหม่ การวางของขายไม่เกินขอบเขตที่กำหนด พิจารณาและอนุญาตชนิดสินค้าและกำหนดราคาขาย ทำหน้าที่ร่วมมือกับคณะกรรมการชมรมรักษ์บ้านใหม่ กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนิน กิจกรรมต่างๆที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่เอกสารนี้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารถือว่าผิดกฎหมาย หากมีผู้ใดฝ่าฝืนจะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

จะจัดขึ้น การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ให้เข้ามาจัดระเบียบการเข้าขายของในตลาดบ้านใหม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยงาม รักษาเอกลักษณ์ความเป็นวัฒนธรรมไทย – จีน ให้นักท่องเที่ยวมาอีกครั้ง และแนวโน้มในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ซึ่งผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของตลาดบ้านใหม่ส่วนใหญ่ คือ อาหารซึ่งมีทั้งเป็นร้านอาหาร และรถเข็นแผงลอย โดยอาหารที่จำหน่ายมีทั้งอาหารไทย อาหารจีน สตรีโบริธ และ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวให้มีเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่ การจัดวางสินค้าเพื่อเชิญชวนให้เกิดการค้าขาย การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวโดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปปรับทราบข้อมูล จัดกิจกรรมเทศกาลต่างๆภายในตลาดบ้านใหม่ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวอยู่ตลอดเวลา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นทุกอย่างสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม บางครั้งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายการพัฒนาของหน่วยงานรัฐฯ ที่รับผิดชอบ

4.1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ของคนในตลาดบ้านใหม่

จากการสัมภาษณ์พ่อค้า แม่ค้า ในตลาดบ้านใหม่ที่ได้จากการสัมภาษณ์พ่อค้าแม่ค้า มีความพึงพอใจในสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจการค้าขายที่เป็นอยู่ เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่หลั่งไหลเข้ามาเยี่ยมชมวิถีชีวิตและจับจ่ายซื้อสินค้าและรับประทานอาหารในตลาดบ้านใหม่เป็นจำนวนมาก ทำให้ตลาดบ้านใหม่กลับมาคึกคักอีกครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่ยอมรับรูปแบบกิจกรรมและลักษณะการค้าขายมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เข้ากับสังคมในปัจจุบัน สำหรับความคิดเห็นเรื่องสินค้าที่นำมาวางขายนั้นในปัจจุบันมีความหลากหลายและไม่สามารถควบคุมได้แต่เน้นไปที่สินค้าทางวัฒนธรรม ส่วนหนึ่งก็เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและเพื่อความอยู่รอดของพ่อค้าแม่ค้าด้วย ส่วนความคิดเห็นเรื่องของการอนุรักษ์รูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น พ่อค้าแม่ค้าส่วนใหญ่ยอมรับเงื่อนไขและข้อตกลงร่วมกันว่ารูปแบบทางสถาปัตยกรรมและกิจกรรมการค้าขายนั้นเป็นจุดเด่นของตลาดบ้านใหม่ที่น่าเสนอวิถีชีวิตของตลาดบ้านใหม่ แต่ก็ยอมรับอีกเช่นกันว่าบางครั้งก็ไม่สามารถที่จะทำตามกฎระเบียบหรือข้อตกลงได้อย่างเคร่งครัดได้ทุกข้อตกลงเนื่องจากปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณและการซ่อมแซม วัสดุ หรือแม้แต่ฝีมือช่างโบราณ ที่จะทำให้เหมือนเก่านั้นหาได้ยาก อีกทั้งยังมีปัญหาเรื่องความขัดแย้งภายในชุมชนบ้างเนื่องจากภายในตลาดนั้นมีการแบ่งแยกในเรื่องของกรรมสิทธิ์ที่ดินของรัฐและของเอกชน

4.2 สถาปัตยกรรมเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่

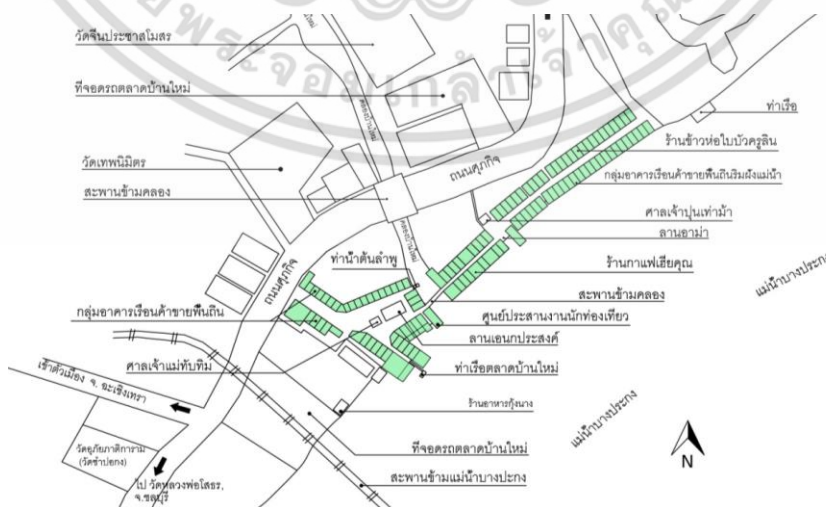
การศึกษาลักษณะของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ในสภาพปัจจุบัน เพื่อสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบในปัจจุบันที่ยังคงเหลืออยู่ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาโดยการลงพื้นที่สำรวจเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ ประกอบกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอีกหนึ่งทาง

สถาปัตยกรรมเรือนพื้นถิ่นของตลาดบ้านใหม่ มีลักษณะเริ่มต้นในรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นริมน้ำภาคกลางทั่วไป คือ อาคารบ้านเรือนที่มีพื้นที่เกาะตัวริมฝั่งแม่น้ำ เป็นรูปแบบของชุมชนการค้าขายในลักษณะที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นยุคสมัยที่เกิดจากการขนส่งสินค้า แลกเปลี่ยนในพื้นที่ตลาดบ้านใหม่ สถาปัตยกรรมที่ได้จากการสำรวจพื้นที่ พบว่าอาคารบ้านเรือนในตลาดเก่าที่เป็นตลาดบ้านใหม่ ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง เป็นย่านที่มีท่าเรือขนถ่ายสินค้าและขึ้นลงของผู้คนที่มาเทียบท่า โดยจะมีท่าเรือสำหรับพักสินค้าและเพื่อสัญจรเป็นระยะต่อเนื่องกันไป

ห้องแถวหรือเรือนแถวนั้น เป็นนวัตกรรมทางสถาปัตยกรรมที่มาพร้อมความเจริญของตลาดห้องแถวเก่าที่หลงเหลือในปัจจุบัน มีลักษณะเรือนแถวไม้ชั้นเดียว และเรือนแถวไม้สองชั้น จะปลูกติดต่อกัน 10 - 20 ห้อง แต่ละห้องมีความกว้างประมาณ 3.00 เมตร และลึกประมาณ 10 - 12.00 เมตร ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเป็นรูปแบบที่มีความคล้ายคลึงกับรูปแบบทางสถาปัตยกรรมในชุมชนตลาดที่ใกล้เคียงอย่างเช่น ชุมชนคลองสวน สาเหตุมาจากการจดจำและการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์การก่อสร้าง

สถาปัตยกรรมที่เป็นองค์ประกอบของตลาดบ้านใหม่นี้ ส่วนใหญ่เป็นสถาปัตยกรรมที่เริ่มต้นมาพร้อมกับการปลูกสร้างตลาดมีอายุมากกว่า 100 ปี อาคารส่วนใหญ่เป็นอาคารเรือนแถวไม้ ซึ่งอาคารไม้เหล่านี้เป็นอาคารที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมตลาดบ้านใหม่ได้ชัดเจน อาจมีบางส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเดิมที่สภาพทรุดโทรม

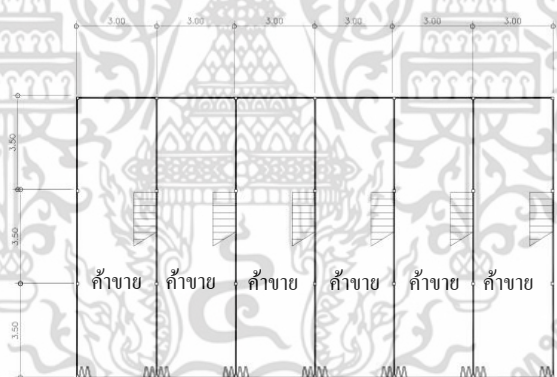

ภาพที่ 4.5 แผนที่แสดงที่ตั้งและประเภทเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่

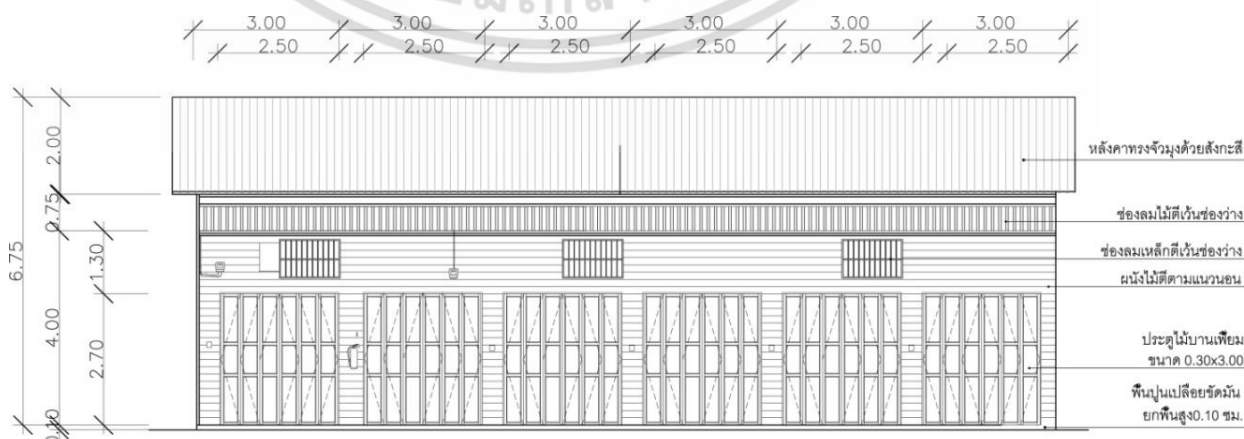
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาและจำแนกรูปแบบอาคารบ้านเรือนภายในตลาดบ้านใหม่ออกเป็นเรือนค้าขายแบบเรือนแถว, เรือนพักอาศัย ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับเรือนค้าขายพื้นถิ่นรูปแบบเรือนค้าขายแบบเรือนแถว ด้วยการค้าขายในกลุ่มนี้เป็นอาคารเรือนแถวแบบต่อเนื่อง เป็นรูปแบบที่ใช้ในตลาดบ้านใหม่ โดยชั้นล่างเป็นพื้นที่ค้าขาย ส่วนพื้นที่ชั้นบนเป็นที่พักอาศัย แต่ในปัจจุบันเรือนค้าขายส่วนใหญ่ชั้นบนได้ถูกรื้อทิ้งจากการทรุดโทรมและไม่มีผู้พักอาศัย จึงเหลือเพียงชั้นล่างที่เป็นพื้นที่ค้าขายและกันพื้นที่เป็นที่พักอาศัย แต่บางเรือนค้าขายที่มีการซ่อมแซมทดแทนวัสดุเดิมยังใช้ชั้นบนเป็นที่อยู่อาศัยเหมือนเดิม

รูปแบบดั้งเดิมของเรือนค้าขายพื้นถิ่นแบบเรือนแถวต่อเนื่อง โครงสร้างอาคารเป็นโครงสร้างไม้ในระบบเสาคาน ระยะช่วงเสาประมาณ 3.00-3.50เมตร วัสดุหลักเดิมใช้กระเบื้องหางว่าว ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นสังกะสีและกระเบื้องซีเมนต์ไยหิน วัสดุปูพื้นเป็นพื้นขัดมัน ฝาผนังโครงคร่าไม้ ประตูแบบบานพับและวงกบไม้ที่ช่องลมระบายอากาศด้านบน มีพื้นที่ใช้สอย 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นพื้นที่โล่งใช้ประโยชน์ในการค้าขาย ส่วนพื้นที่ชั้นบนใช้เป็นที่พักอาศัย ปัจจุบันเป็นองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมบางส่วนมีการชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลา ทำให้เรือนค้าขายพื้นถิ่นที่พบเห็นในปัจจุบันขาดความสมบูรณ์ของรูปแบบดั้งเดิม

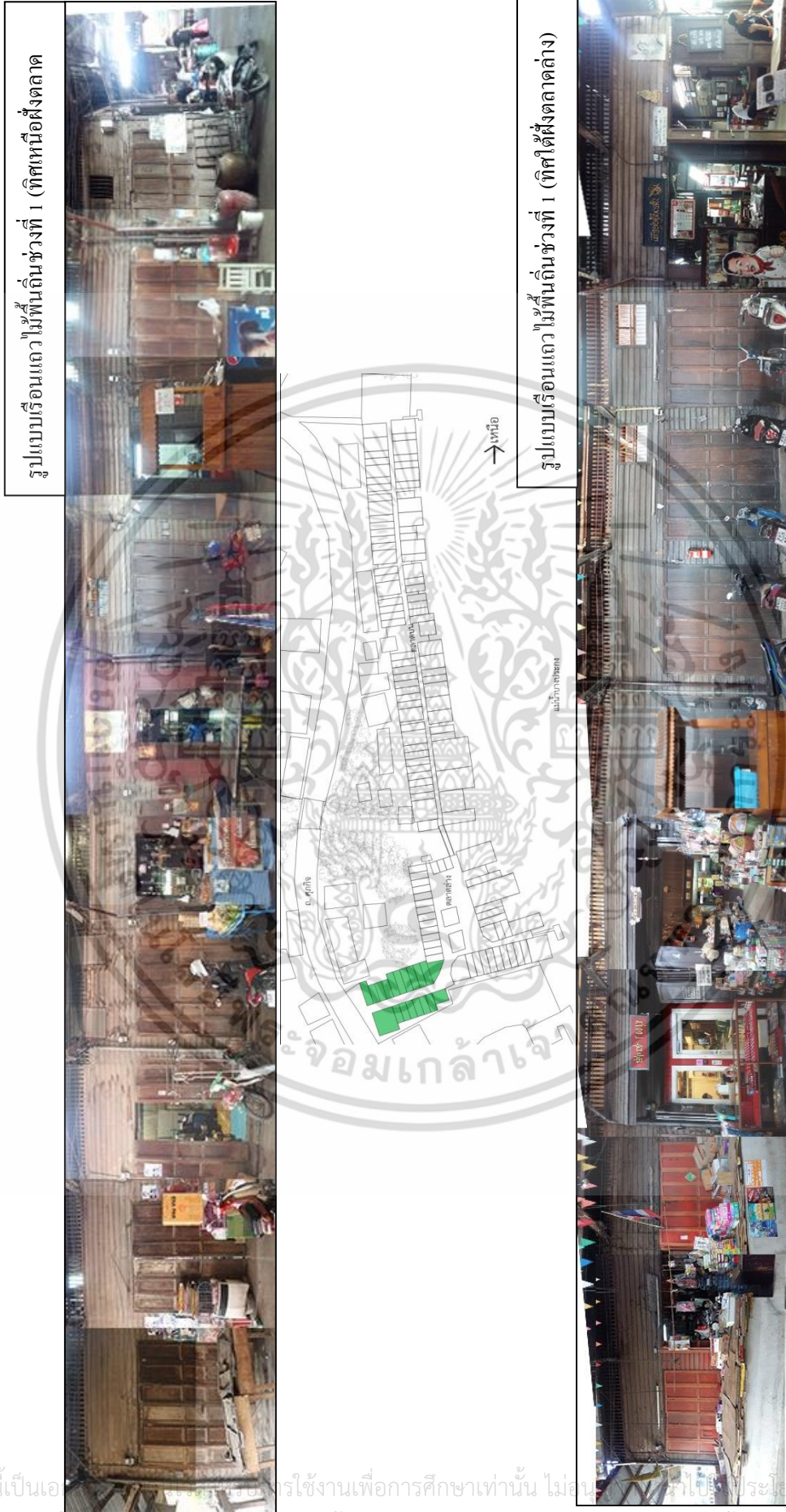

ภาพที่ 4.6 ผังพื้นที่ชั้นล่างอาคารเรือนค้าขายพื้นถิ่น

ภาพที่ 4.7 รูปแบบเรือนพื้นถิ่นและรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.8 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นดินฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 1) ติดกับทางเข้าหลัก อยู่ทางทิศใต้ติดถนนศูนย์กลางและวัดอุภัยภาติกกรม(วัดชำปอกง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.9 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นดินฝั่งตลาดล่าง(ช่วงที่ 2) อยู่ติดกับลานกิจกรรมชุมชนบริการนักท่องเที่ยว

รูปแบบเรือนแถวไม้พื้นดินช่วงที่ 3 (ทิศตะวันตกฝั่งตลาดบน)

รูปแบบเรือนแถวไม้พื้นดินช่วงที่ 3 (ทิศตะวันออกฝั่งตลาด

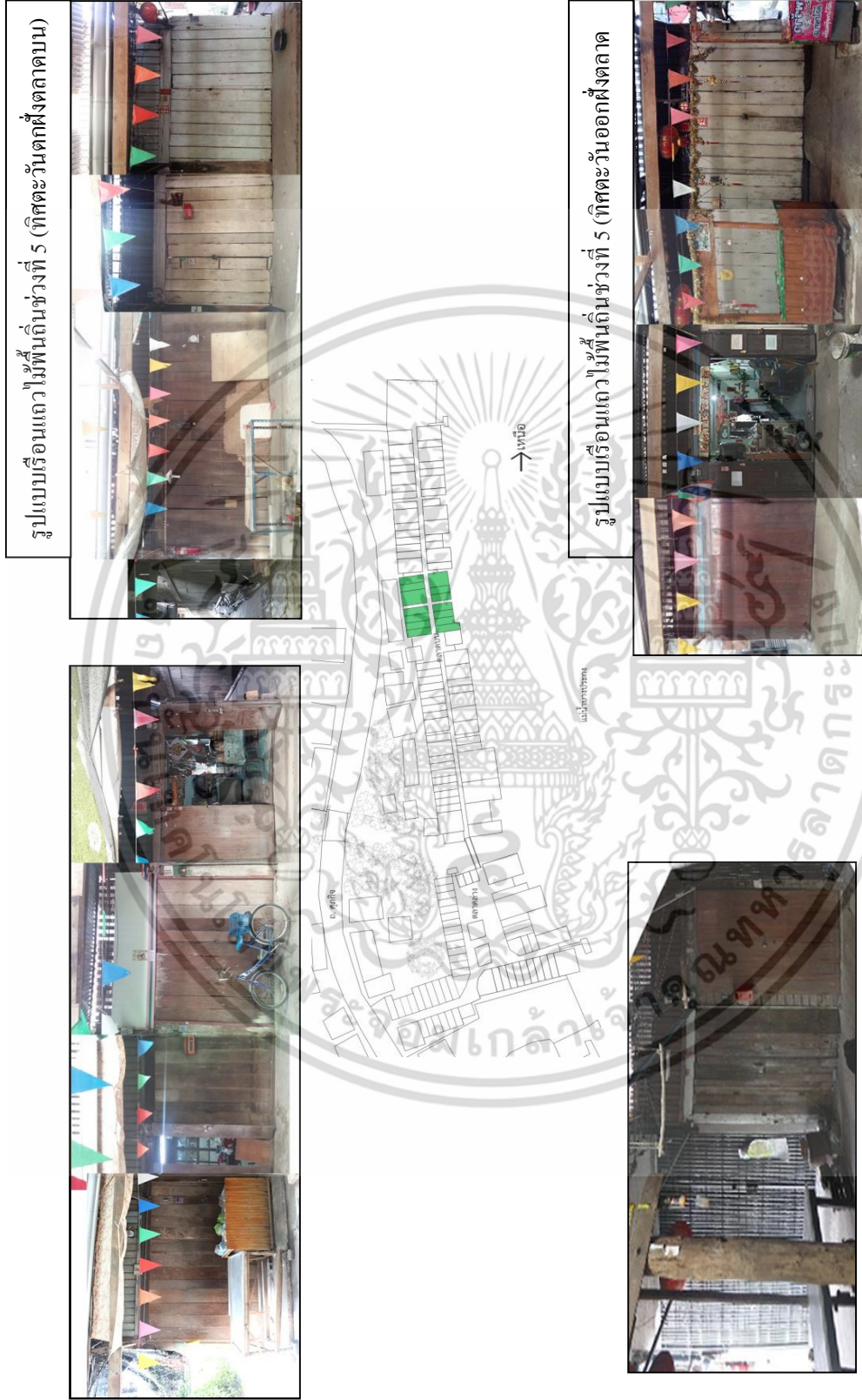
ภาพที่ 4.10 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นดินฝั่งภายในตลาดบ้านใหม่ช่วงที่ 3 (ตลาดบน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

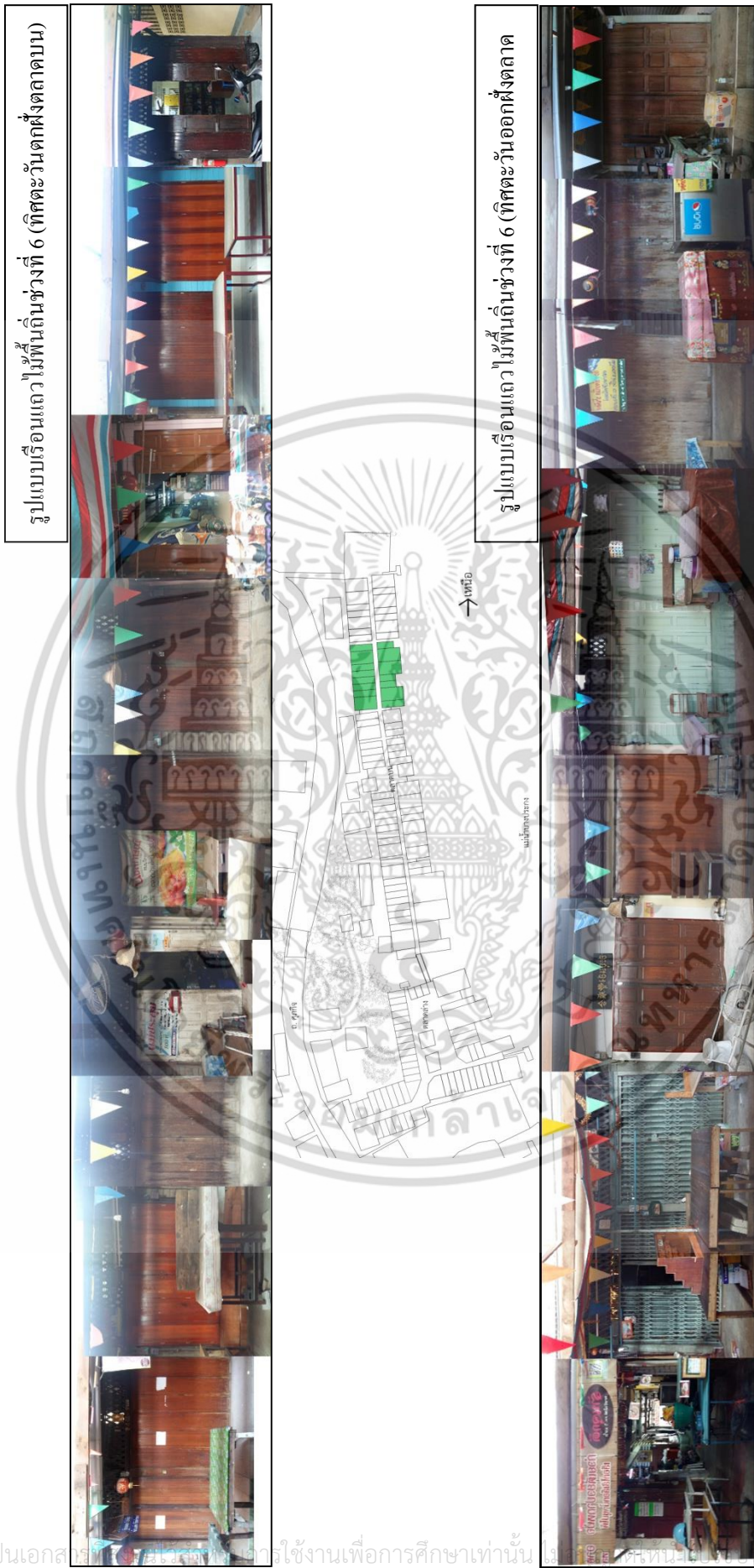
ภาพที่ 4.11 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นดินฝั่งตลาดบน (ช่วงที่ 4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เผยแพร่เห็นประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

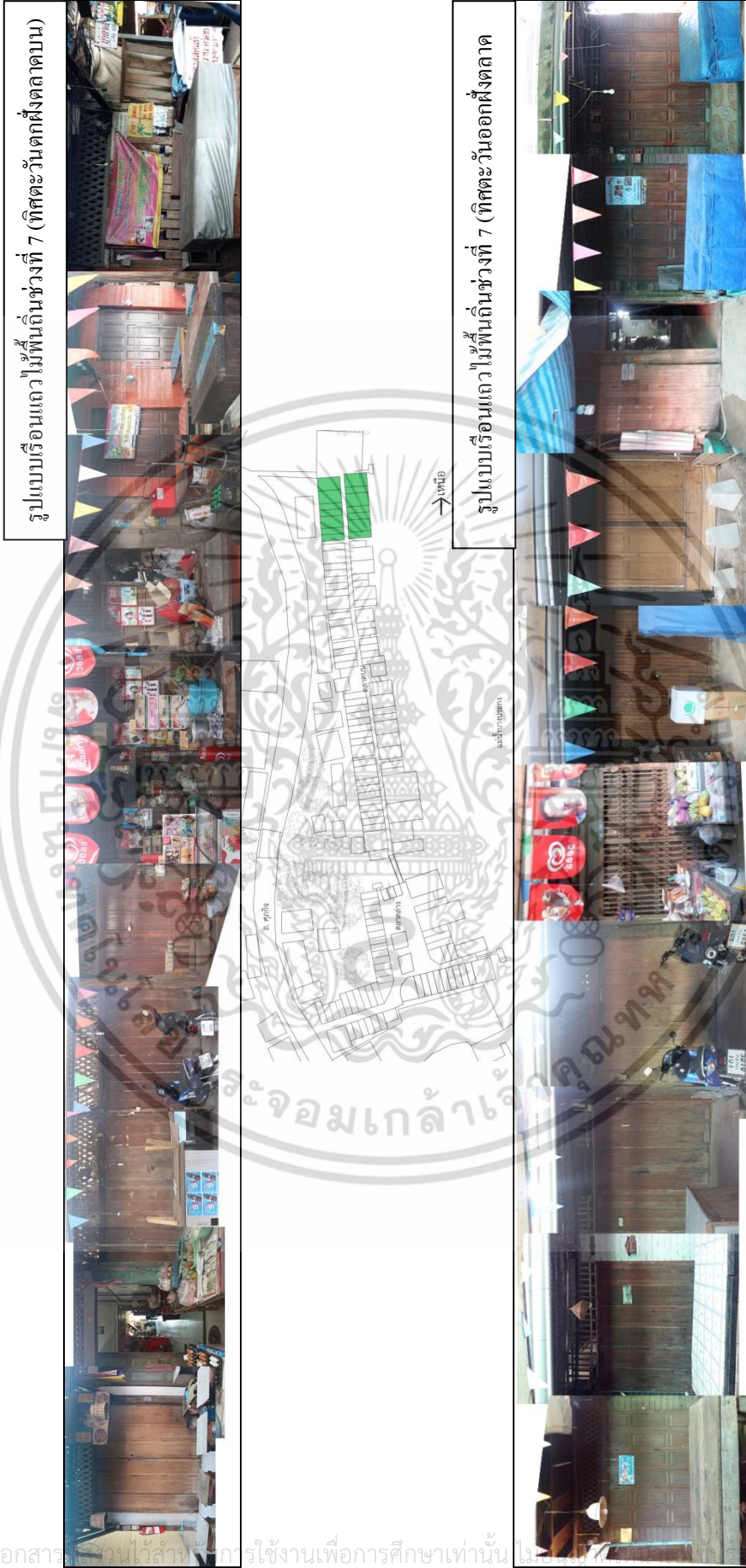
ภาพที่ 4.12 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นดินฝั่งตลาดบน (ช่วงที่ 5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.13 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นดินฝั่งตลาดบน (ช่วงที่ 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.14 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้พื้นถิ่นฝั่งตลาดบม (ช่วงที่ 7)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารไปเผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.15 รูปด้านเรือนห้องแถวไม้ริมน้ำบางประกง

เอกสารนี้เป็นเอกสารทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้รับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 สภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

การศึกษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรือนค้าขายพื้นถิ่นจำนวน 20 ร้าน โดยพิจารณาเลือกร้านที่เปิดให้บริการนักท่องเที่ยวและสามารถเข้าใช้พื้นที่ภายในร้านได้ และแสดงออกลักษณะรูปแบบที่โดดเด่นรวมถึงความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลร้านค้านั้นๆ

เรือนค้าขายพื้นถิ่นประเภทอุปโภค

1. ร้านขายของเล่น 1
2. ร้านสุคันธรักษ์ (ขายของเล่น)
3. ร้านเครื่องประดับยูพา
4. ร้านหาดตะหลิว(ของที่ระลึก)
5. ร้านขายของเสื้อผ้า+ของเก่า
6. ร้านขายของเล่น 2
7. ร้านขายเสื้อผ้า 1
8. ร้านขายเสื้อผ้า 2
9. ร้านขายเสื้อผ้า 3
- 10.ร้านพิรวรรณ(ขายของเล่น)

เรือนค้าขายพื้นถิ่นประเภทบริโภค

1. ร้านก๋วยเตี๋ยวต่อชาม(ก๋วยเตี๋ยว)
2. ร้านกาแฟเป๊ะเฮีย(ร้านกาแฟ)
3. ร้านครัวครุฑมู(ร้านอาหาร)
4. ร้านกาแฟเฮียคุณ(ร้านกาแฟ)
5. ร้านลอคช่องแมงวงษ์
6. ร้านตำเคียงน้ำ(ร้านอาหาร)
7. ร้านตาลมะพร้าว(ร้านอาหาร)
8. ร้านจุกคี(ร้านอาหาร)
9. ร้านข้าวใบบัวครูลิน(ร้านอาหาร)
10. ร้านกาแฟ Red Cat Cafe

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานวิจัยเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.1 ประเภทของเรือนค้าขายพื้นถิ่น

จากการสำรวจและสังเกต สามารถจำแนกตามลักษณะกิจกรรมการใช้งานได้ 2 ประเภท

4.3.1.1 ร้านประเภทเลือกอุปโภค

ร้านประเภทอุปโภคคือ ร้านค้าที่ให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปใช้บริการเลือกชมและเลือกซื้อสินค้าภายในร้านเท่านั้น ได้ศึกษาเก็บข้อมูลจำนวน 10 ร้าน ได้แก่ ร้านขายของเล่น1,ร้านสุคันธรักษ์, ร้านเครื่องประดับยุพา, ร้านหาดตะหลิว, ร้านขายเสื้อผ้าและของเก่า, ร้านขายของเล่น 2,ร้านขายเสื้อ, ร้านขายเสื้อผ้า1, ร้านขายเสื้อผ้า2, ร้านพิรพรรณ

ภาพที่ 4.17 รูปแบบร้านประเภทอุปโภค

4.3.1.2 ร้านประเภทบริโภค

ร้านประเภทบริโภค คือ ร้านค้าที่ให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปใช้บริการเลือกซื้อสินค้าแล้วสามารถนั่งรับประทานอาหารได้ภายในร้านในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นร้านค้าที่ขายอาหารและเครื่องดื่ม ได้ศึกษาเก็บข้อมูลจำนวน 10 ร้าน ได้แก่ ร้านถ้วยเตี้ยต่อชาม,ร้านกาแฟเป๊ะเอี้ย, ร้านครัวครุฑ, ร้านกาแฟเอี้ยคุณ,ร้านลอดช่องแมงมัย, ร้านดำเคียงน้ำ, ร้านตาลมะพร้าว,ร้านขายกล้วยดี, ร้านข้าวใบบัวครุฑลิน, ร้านRed Cat Café

ภาพที่ 4.18 รูปแบบร้านประเภทบริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 ด้านพื้นที่ใช้สอย

การวิเคราะห์ด้านพื้นที่ใช้สอยในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ทำการวิเคราะห์ตามประเภทของเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่ได้จำแนกไว้ก่อนหน้านี้ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่คือ

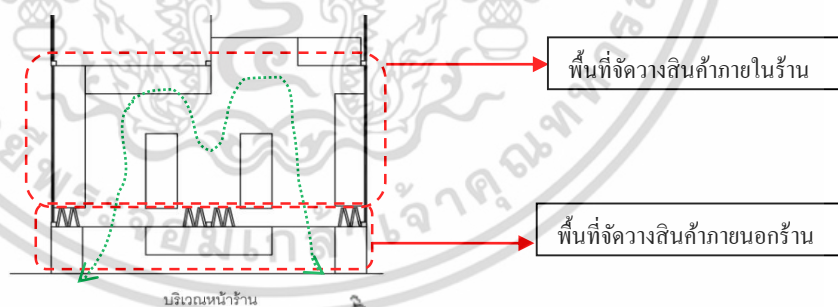
4.3.2.1 ร้านประเภทอุปโภค ประกอบด้วยพื้นที่ใช้สอยส่วนต่างๆ ภายในร้าน แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

- พื้นที่สำหรับวางขายสินค้า จากการสำรวจพบว่าแต่ละร้านจะมีรูปแบบการจัดพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับพื้นที่ ประเภทสินค้าที่ขาย, ความสะดวกในการใช้สอยของลูกค้า และความพึงพอใจของเจ้าของร้าน รูปแบบที่พบเห็นเช่น วางสินค้าบนพื้น, จัดวางบนโต๊ะ, จัดวางในตู้กระจก, และการแขวนบริเวณผนังหรือเพดาน พื้นที่จัดวางสินค้าและเฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่จะวางอยู่บริเวณหน้าร้านและภายในร้าน

- พื้นที่สำหรับผู้ขาย คือ พื้นที่หรือผู้ขายใช้เสิร์ฟหรือดูแลร้าน จากการสำรวจพบว่าพื้นที่สำหรับผู้ขายนี้ มีโต๊ะและเก้าอี้สำหรับนั่งเก็บเงินเท่านั้น

จากการสำรวจศึกษาจำแนกรูปแบบการจัดวางสินค้าและเฟอร์นิเจอร์ได้ดังนี้

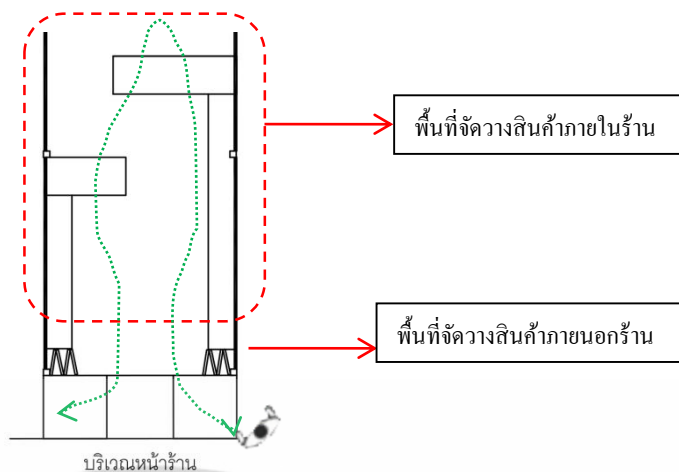
1. จัดวางสินค้าและเฟอร์นิเจอร์เพิ่มพื้นที่ร้าน คือ นอกจากจะมีการจัดสินค้าวางสินค้าและเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ ชิดผนังแล้ว ยังมีการจัดวางสินค้าและเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ ภายในบริเวณที่ว่างภายในร้านที่เหลืออีกด้วย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นร้านที่มีความกว้าง 2 คูหาขึ้นไป จากการสำรวจพบร้านที่มีการจัดวางรูปแบบนี้จำนวน 4 ร้าน ได้แก่ ร้านสุคันธรักษ์, ร้านขายเสื้อผ้า1, ร้านขายเสื้อและของเก่า, ร้าน, ร้านพิรวรรณ

ภาพที่ 4.19 แสดงการจัดวางสินค้าและเฟอร์นิเจอร์เพิ่มพื้นที่ร้าน

2. จัดวางสินค้าชิดผนัง เว้นทางสัญจรบริเวณกลางร้าน คือ การจัดสินค้าและเฟอร์นิเจอร์ต่างไว้ติดกับผนัง แล้วเว้นทางเดินตรงกลางร้านไว้เพื่อการสัญจรและให้ลูกค้าสามารถเดินดูและเลือกชมสินค้าได้สะดวก อีกทั้งยังง่ายต่อการควบคุมดูแลร้านซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นร้านที่มีพื้นที่ 1 คูหาเท่านั้น จากการสำรวจพบว่าร้านที่มีรูปแบบการจัดร้านนี้มีจำนวน 6 ร้าน ได้แก่, ร้านของเล่น1, ร้านทองยุพา, ร้านหาดตะหลิว, ร้านขายของเล่น2, ร้านเสื้อผ้า1, ร้านเสื้อผ้า2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.20 จัดวางสินค้าชนิดผนัง-เว้นทางสัญจรบริเวณกลางร้าน

4.3.2.2 ร้านประเภทบริโภค ประกอบด้วยพื้นที่ใช้สอยส่วนต่างๆ ภายในร้าน แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- พื้นที่สำหรับเตรียมอาหารหรือปรุงอาหารและเครื่องเค็ม คือ พื้นที่ที่พ่อค้าแม่ค้าทำการเตรียมอาหารตามที่ลูกค้าสั่ง ซึ่งอาจประกอบไปด้วยตู้สำหรับใส่วัตถุดิบและเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการปรุงอาหาร ขนาดของพื้นที่นั้นขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ขายและเครื่องมือในการปรุงอาหาร

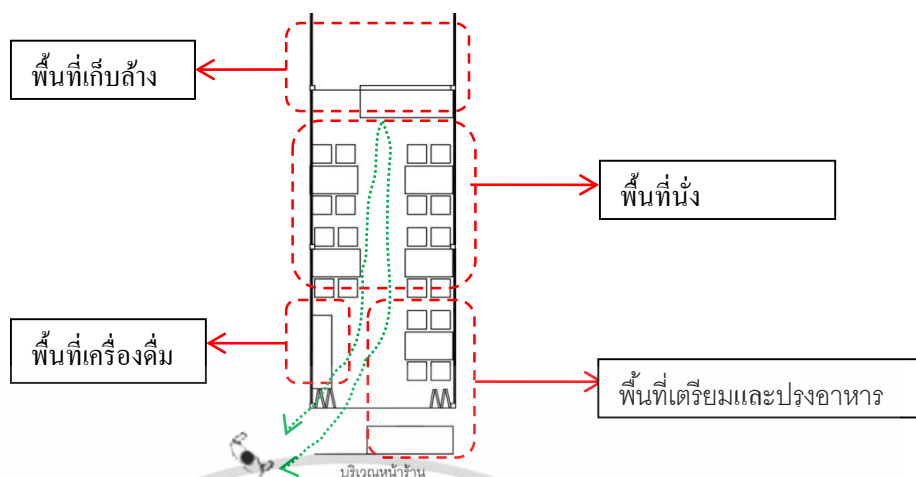
- พื้นที่สำหรับนั่งรับประทาน คือ พื้นที่รองรับลูกค้าที่เข้าใช้บริการภายในร้าน ซึ่งจะเป็นพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดภายในร้าน และจัดโต๊ะเก้าอี้เพื่อรองรับลูกค้าโดยคำนึงการสัญจรภายในร้านและจำนวนของลูกค้าที่ร้านสามารถรองรับได้

- พื้นที่ส่วนเก็บล้าง คือ พื้นที่ใช้เก็บทำความสะอาดอุปกรณ์ หลังจากลูกค้ารับประทานเสร็จแล้ว บางร้านอาจใช้พื้นที่บริเวณข้างห้องน้ำเป็นพื้นที่เก็บล้าง จากการศึกษาพบว่าเราสามารถจำแนกรูปแบบการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในร้านประเภทนั่งรับประทานได้ 2 รูปแบบ

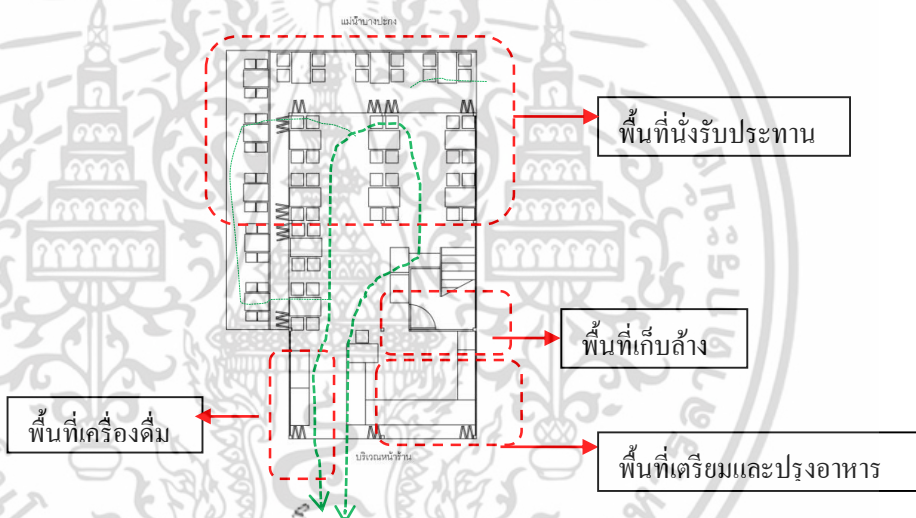
1. พื้นที่ปรุงอาหารตั้งอยู่หน้าร้าน - พื้นที่นั่งรับประทานอยู่ภายในร้าน คือ พื้นที่สำหรับจัดเตรียมและปรุงอาหารตั้งอยู่บริเวณหน้าร้าน เพื่อให้ผู้คนที่พบเห็นได้ง่าย และทำให้ทราบว่าร้านขายอะไร และง่ายต่อการเชื่อเชิญลูกค้าที่เดินผ่านไปมาบริเวณทางเดินให้เข้าร้าน ภายในร้านจัดเป็นพื้นที่สำหรับนั่งรับประทานของลูกค้าเพื่อป้องกันการรบกวนจากความวุ่นวายภายนอก และง่ายต่อการให้บริการและควบคุมดูแล ส่วนเก็บร้านจะอยู่บริเวณหลังร้าน เพื่อป้องกันมลภาวะทางสายตาและทางกลิ่นรบกวนแก่ลูกค้าขณะรับประทาน หรือในกรณีที่ฝั่งอาคารด้านหลังติดริมแม่น้ำสามารถมองเห็นบรรยากาศข้างนอกส่วนเก็บร้านจะอยู่ด้านข้าง มีร้านที่มีการจัดการพื้นที่ใช้สอยให้ส่วนเก็บร้านจะอยู่บริเวณหลังมีจำนวน 4 ร้าน ได้แก่ ร้านก๋วยเตี๋ยวต่อซาม, ร้านกาแฟเป๊ะเอ๊ย, ร้านลอดช่องแม่วงษ์, ร้านข้าวใบบัวครูลิน และร้านที่มีการจัดการพื้นที่ใช้สอยส่วนเก็บร้านจะอยู่ด้านข้างผนังฝั่งใดฝั่งหนึ่ง มีจำนวน 6 ร้าน ได้แก่ ร้านครัวครุฑ, ร้านกาแฟเสียวคุณ, ร้านดำเคียงน้ำ, ร้านตาลมะพร้าว,

ร้านจุกดี, ร้าน Red Cat café

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.21 พื้นที่ปรุงอาหารตั้งอยู่หน้าร้าน – พื้นที่นั่งรับประทานอยู่ภายในร้านและส่วนเก็บร้านจะอยู่บริเวณหลัง

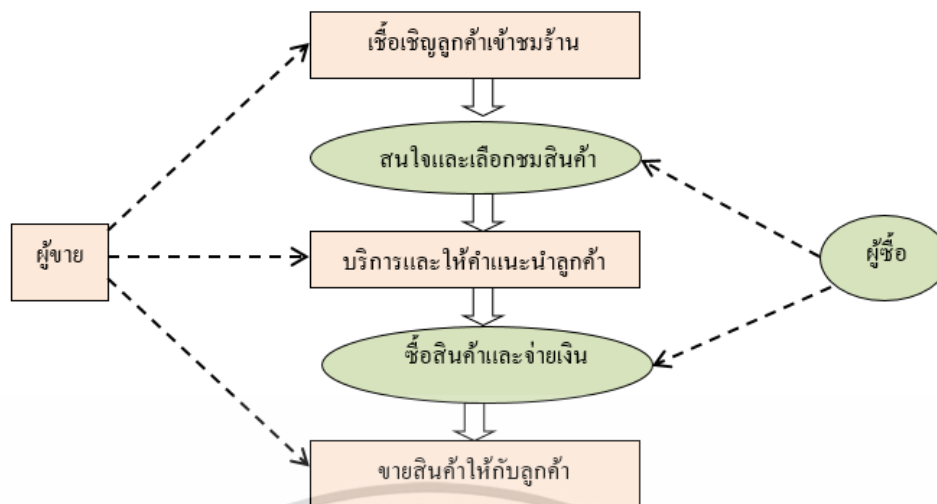

ภาพที่ 4.22 พื้นที่ปรุงอาหารตั้งอยู่หน้าร้าน – พื้นที่นั่งรับประทานอยู่ภายในร้านและส่วนเก็บร้านจะอยู่บริเวณด้านใดด้านหนึ่งของอาคาร

4.3.3 ด้านกิจกรรมการค้าขาย

4.3.3.1 ร้านประเภทอุปโภค กิจกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อชม เลือกซื้อสินค้าภายในร้าน เริ่มจากการที่ผู้ชายชักชวนลูกค้าให้เข้าชมภายในร้าน และเมื่อลูกค้าเกิดความสนใจก็จะเข้ามาชมเลือกสินค้า ผู้ขายก็ทำหน้าที่ให้บริการและคำแนะนำกับลูกค้าในเรื่องของราคา บางครั้งก่อนซื้อก็มีการต่อรองราคาระหว่างผู้ขาย เมื่อตกลงราคากัน ได้จึงตัดสินใจซื้อสินค้านั้นดังกล่าว

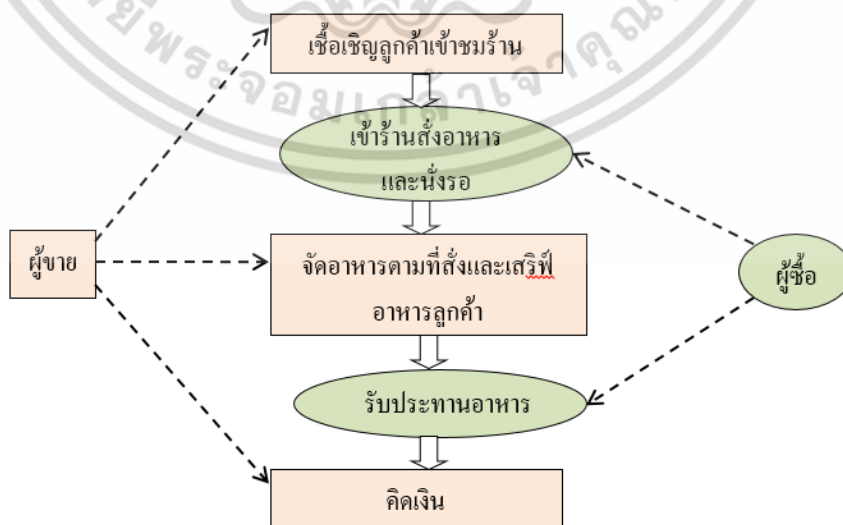
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.23 พฤติกรรมการซื้อขายระหว่างพ่อค้าแม่ค้าและลูกค้าภายในร้านอุปโภค

ลูกค้าจะใช้เวลาภายในร้านประมาณ 5-10 นาที(แล้วแต่ความสนใจ) บางร้านค้าจะมีพนักงานเป็นผู้แนะนำ แต่บางร้านก็จะมีเพียงเจ้าของร้านเพียงคนเดียวที่คอยดูแลร้าน แต่ละร้านมีพฤติกรรมและกิจกรรมของการค้าขายเพื่อให้บริการเชิงพาณิชย์เพียงอย่างเดียว ในขณะที่บางร้านก็ยังมีส่วนของการพักอาศัยหรือพักผ่อนอยู่ด้วย

4.3.3.2 ร้านประเภทบริโภค กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในร้านก็คือการรับประทานอาหารเช้าหรือเครื่องดื่ม เริ่มตั้งแต่พ่อค้าแม่ค้าเชิญลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการภายในร้าน เมื่อลูกค้าเข้ามาในร้านเลือกที่นั่ง สั่งอาหารและนั่งรอที่โต๊ะ หลังจากนั้นพ่อค้าหรือแม่ค้าก็จะปรุงอาหารตามเมนูที่ได้รับ และให้ลูกมือหรือเด็กเสิร์ฟนำอาหารมาเสิร์ฟให้กับลูกค้า เมื่อลูกค้ารับประทานเสร็จ ก็จะเรียกคิเงิน จ่ายเงินและออกจากร้านไป

ภาพที่ 4.24 พฤติกรรมการซื้อขายระหว่างพ่อค้าแม่ค้าและลูกค้าภายในร้านประเภทบริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ผู้ที่นำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

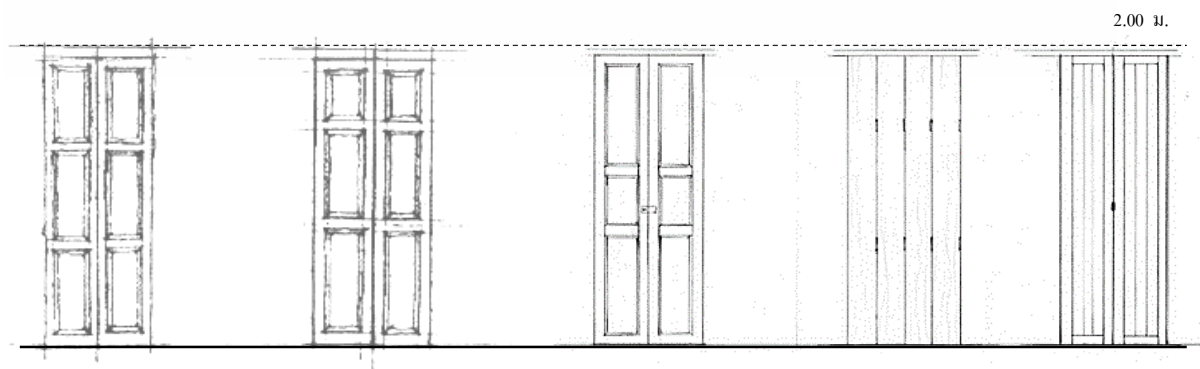
จากการสังเกตพบว่าในแต่ละร้านจะมีจำนวนผู้ให้บริการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ขึ้นอยู่กับขนาดของร้านและจำนวนลูกค้าในแต่ละวัน โดยส่วนใหญ่ลูกค้าจะเข้ามาใช้บริการเป็นกลุ่มคือตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เช่นจากการสุ่มจับเวลานักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มจะใช้เวลาภายในร้านประมาณ 30-40 นาที

4.3.4 รูปแบบโครงสร้าง

เรือนแถวไม้ในตลาดบ้านใหม่มีลักษณะโครงสร้างที่เหมือนกัน คือเป็นเรือนค้ำขายพื้นดินแบบเรือนแถวสองชั้นเป็นโครงสร้างระบบเสา-คานไม้ พื้นไม้วางอยู่บนตงไม้ที่รองรับด้วยคานตามกรรมวิธีการการออกแบบโครงสร้างไม้ทั่วไป ขนาดเสาไม้ประมาณ 0.20 x 0.20 เมตร ระยะห่างของช่วงเสาประมาณ 3.00 - 3.50 เมตร มีทั้งเสาสี่เหลี่ยมจัตุรัสและเสากลม คานมีทั้งรูปแบบคานเดี่ยวและคานคู่ขนาดประมาณ 2 x 8 นิ้ว รองรับตงขนาดประมาณ 2 x 6 นิ้ว ซึ่งจะรองรับไม้พื้นชั้นบนอีกทอดหนึ่ง ในปัจจุบันโครงสร้างเดิมที่เป็นไม้เกิดการชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ทำให้บางหลังต้องทำการปรับปรุงซ่อมแซมด้วยวัสดุใหม่ที่ทำได้ง่ายในปัจจุบันและใกล้เคียงกับของเดิม

4.3.5 ประตูทางเข้าหลัก

เป็นรูปแบบประตูบานเฟี้ยมไม้ สูงประมาณ 2.00 เมตร ความกว้างของบานประตูประมาณ 0.35 - 0.40 เมตร แล้วแต่ความเหมาะสมของช่วงเสา ใน 1 คูหาใช้บานประตูประมาณ 6 บาน หรือขึ้นอยู่กับความกว้างของเสาแต่ละคูหา ลักษณะของบ้านประตูเป็นแบบเรียบง่าย คือ บานไม้ไม่มีลูกฟักประกอบตัวบาน บานลูกฟักนั้นมีทั้งแบบเป็นลูกฟักไม้ทั้งบานหรือมีการผสมผสาน โดยช่วงบนเป็นช่องเกร็ดไม้ และช่วงล่างเป็นลูกฟัก บานไม้ติดด้วยแผ่นไม้แนวตั้ง จากการสำรวจเรือนพื้นดินจำนวน 20 หลัง พบว่าเรือนค้ำขายพื้นดินจำนวน 17 หลัง ที่ยังคงรูปแบบประตูบานเฟี้ยมแบบดั้งเดิม และมีจำนวน 3 หลังที่มีรูปแบบประตูรูปแบบอื่นๆ เข้ามาแทนที่ประตูบานเฟี้ยมไม้ ด้วยเหตุผลความปลอดภัยและการชำรุดทรุดโทรมของวัสดุ เช่น ประตูบานพับเหล็ก จำนวน 2 หลัง, ประตูบานเปิดกระจกเฟรมอลูมิเนียม จำนวน 1 หลัง

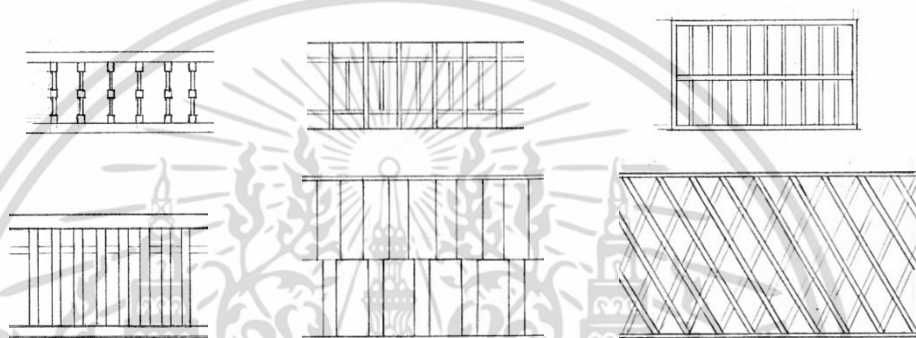

ภาพที่ 4.25 รูปแบบประตูบานเฟี้ยมไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.6 ช่องระบายอากาศ

ช่องระบายอากาศนั้นส่วนใหญ่จะทำช่องระบายอากาศแบบโปร่งในบริเวณเหนือขอบวงกบ ประตูทางเข้าหลัก โดยมีความยาวเต็มช่วงเสา มีความสูงประมาณ 0.40 – 1.00 เมตร ช่องระบายอากาศแบบไม้ระแนง สามารถพบเห็นได้ตามเรือนไม้ทั่วไป ซึ่งไม้ระแนงที่ใช้มีขนาด $1 \times \frac{3}{4}$ นิ้ว หรือตามความสวยงาม โดยแต่ละหลังก็จะมีรูปแบบลวดลายที่แตกต่างกันไป ปัจจุบันบางร้านได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านค้า จึงมีการปิดทึบหรือติดกระจกสีช่องระบายอากาศด้านบนของประตูทางเข้า จากการสำรวจเรือนค้าขายพื้นถิ่นจำนวน 20 ร้าน พบว่ามีช่องระบายอากาศเหนือประตูจำนวน 19 และไม่มีช่องระบายอากาศจำนวน 1 ร้าน

ภาพที่ 4.26 รูปแบบลวดลายช่องระบายอากาศ

4.3.7 รูปแบบพื้น

รูปแบบพื้นที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปจะเป็นรูปแบบ พื้นปูนขัดมันอย่างง่าย ไม่มีการตกแต่งสี เทเติมพื้นที่แต่ละคูหา และ พื้นไม้ปูเต็มพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันก็ยังสามารถพบเห็นได้ทั่วไป หรือเป็นแบบผสมระหว่างพื้นไม้และพื้นปูนขัดมัน ปัจจุบันยังสามารถพบเห็นได้ จากการสำรวจเรือนค้าขายพื้นถิ่นจำนวน 20 ร้าน พบ 2 ร้านที่มีการเปลี่ยนแก้ไขด้วยการปูพื้นกระเบื้องจำนวน 2 ร้าน

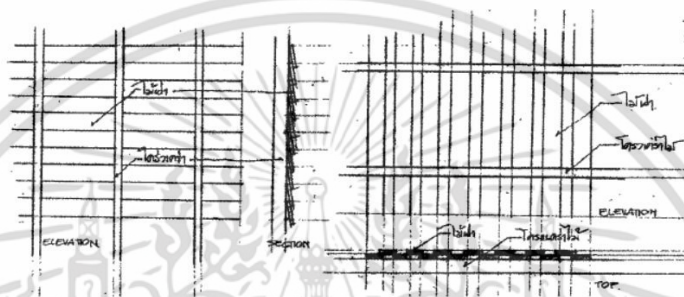

ภาพที่ 4.27 รูปแบบของพื้นปูนขัดมันและพื้นไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.8 รูปแบบผนัง

รูปแบบดั้งเดิม เป็นแบบผนังโครงคร่าวไม้ ขนาดโครงคร่าวไม้ประมาณ 1.50x3 นิ้ว ระยะห่างของโครงคร่าวไม้ประมาณ 0.50-0.60 ซม. ไม้ฝาความกว้างประมาณ 0.10-0.15 ซม. ลักษณะการทำผนังมีรูปแบบการก่อสร้างแตกต่างกันออกไป เช่น ตีเกล็ดในแนวนอน และผนังทับแนวหรือตีปิดร่องในแนวตั้ง ในปัจจุบันรูปแบบของผนังได้มีการปรับปรุงซ่อมแซมและเปลี่ยนแปลงไปเพื่อตอบสนองการใช้สอยในปัจจุบัน ซึ่งจากการสำรวจพบว่า มีรูปแบบของผนังไม้จำนวน 10 ร้าน, แผ่นไม้อัดหรือยิปซัมบอร์ดจำนวน 6 ร้าน, ผนังไม้ทาสีจำนวน 2 ร้าน, ผนังปูนจำนวน 2 ร้าน

ภาพที่ 4.28 รูปแบบผนังฝาโครงคร่าวไม้ภายในและภายนอกอาคาร

4.3.9 รูปแบบเพดาน

แต่เดิมเพดานชั้นล่างของเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ จะเป็นโครงสร้างของระบบพื้นชั้นบนซึ่งประกอบด้วย คานที่พาดจากเสาเพื่อรองรับไม้ตงซึ่งมีหน้าที่รองรับพื้นไม้อีกทอดหนึ่ง ไม้พื้นในแต่ละหลังจะมีขนาดที่แตกต่างกันไป บางหลังมีการใช้ไม้ตีปิดตามร่องไม้ หรือทาสีปิดทับให้เข้ากับผนังเพื่อความสวยงาม ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงรูปแบบของฝ้าเพดานที่สามารถพบเห็นได้หลากหลาย ซึ่งจากการสำรวจพบว่า เรือนค้าขายพื้นถิ่นที่มีรูปแบบเดิมคือ โครงสร้างของพื้นและคานชั้นบนมีจำนวน 3 ร้าน และแบบรื้อเพดานเปิดโล่งเห็นโครงสร้างหลังคาจำนวน 5 ร้าน, ฝ้าเพดานยิปซัมบอร์ด 11 ร้าน , เพดาน โครงเหล็ก 1 ร้าน

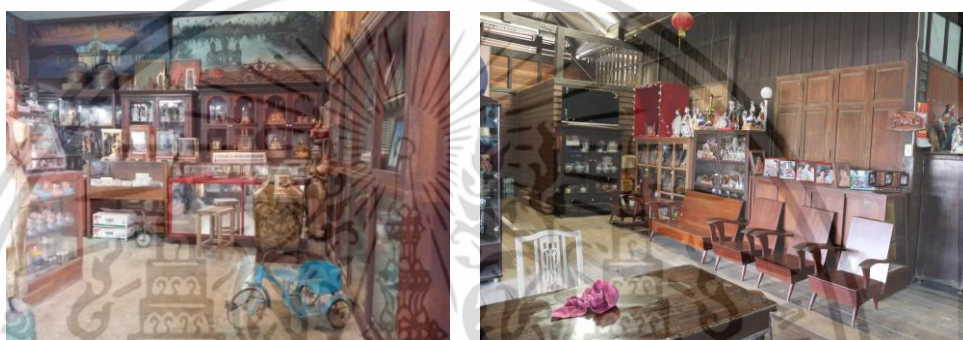
ภาพที่ 4.29 รูปแบบฝ้าเพดาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.10 เฟอร์นิเจอร์

ในเรื่องรูปแบบและวัสดุของเฟอร์นิเจอร์ที่พบเห็นจากการสำรวจและสังเกตนั้นมีความหลากหลายและแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับลักษณะของร้าน บริการ หรือสินค้าที่ขาย สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ได้ดังนี้

4.3.10.1 เฟอร์นิเจอร์รูปแบบดั้งเดิม จากการศึกษาพบว่าบางร้านยังคงมีเฟอร์นิเจอร์เก่าๆ ให้สามารถพบเห็นอยู่ แต่มีปริมาณน้อยมาก ตัวอย่างเช่น ตู้ไม้บานกระจก เนื่องจากวัสดุที่เป็นไม้เกิดการชำรุดตามการใช้งานและเวลา จากการสังเกตพบว่าเฟอร์นิเจอร์ที่พบเหมือนกันคือตู้ไม้กระจก จากการสอบถามพบว่าส่วนใหญ่เป็นไม้สัก

ภาพที่ 4.30 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ดั้งเดิม

4.3.10.2 เฟอร์นิเจอร์รูปแบบใหม่ ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์ที่ซื้อมาในยุคหลังๆ หรือสร้างขึ้นใหม่ เพื่อตอบสนองกับกิจกรรมการใช้สอยที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ที่ทำจากเหล็กหรือพลาสติก รวมถึงอื่นอีกมากมายที่สามารถพบเห็น

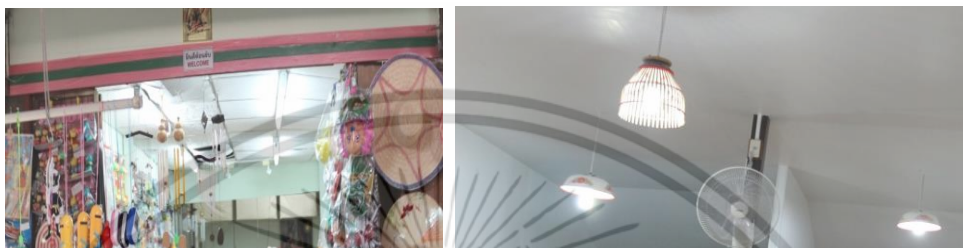

ภาพที่ 4.31 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ใหม่หรือเฟอร์นิเจอร์ใหม่ทำเหมือนแบบดั้งเดิม

4.3.11 บรรยากาศและการตกแต่ง

จากการสำรวจพบว่าในปัจจุบันร้านค้าต่างๆ ได้มีการประดับตกแต่งและสร้างบรรยากาศเพื่อให้เป็นจุดเด่นของแต่ละร้านเพื่อดึงดูดใจให้ลูกค้าเข้าใช้บริการซึ่งจะพบรูปแบบการตกแต่งที่ต่างกัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การให้แสงสว่างภายในร้าน เนื่องจากลักษณะของเรือนค้าขายพื้นถิ่นที่เป็นห้องแถวที่แสงสามารถเข้าถึงได้เพียงด้านเดียว ทำให้ภายในร้านมีแสงสว่างค่อนข้างน้อยจึงมีความจำเป็นที่ต้องใช้ไฟฟ้าช่วยในการให้แสงสว่างตอนกลางวัน อีกทั้งเพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับบรรยากาศในร้าน หรือสินค้าที่ขายตามที่เจ้าของร้านต้องการ ซึ่งจากการสำรวจพบว่าแสงสว่างที่ใช้ในเรือนค้าขายพื้นถิ่นนั้นเป็นฟลูออเรสเซนต์หรือฟีนอลิกจำนวน 16 ร้าน, ไฟอินแคนเดสเซนต์จำนวน 3 ร้าน, ใช้ฟลูออเรสเซนต์และไฟอินแคนเดสเซนต์ทั้งสองอย่างรวมกัน จำนวน 1 ร้าน

ภาพที่ 4.32 การให้แสงสว่างภายในร้านด้วยฟลูออเรสเซนต์และอินแคนเดสเซนต์

2. โทนสีภายในร้าน จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่ภายในร้านที่มีรูปแบบดั้งเดิมหลงเหลืออยู่นั้นจะเน้นโทนสีของวัสดุที่เป็นไม้ คือสีน้ำตาล ไม่ว่าจะเป็นสีของผนังไม้ ประตูไม้ เพดานไม้ (พื้นและกำแพงชั้นสอง) หรือจะเป็นเฟอร์นิเจอร์ไม้ภายในร้าน ส่วนสีของพื้นนั้นจะเป็นสีวัสดุของพื้นปูขัดมัน แต่บางร้านมีการปรับปรุงในภายหลังอาจมีความแตกต่างไป

ภาพที่ 4.33 โทนสีของวัสดุที่เป็นไม้ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

3. การตกแต่งเพื่อสร้างบรรยากาศภายในร้าน จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่ของร้านค้าที่ศึกษานั้นมีการประดับตกแต่งภายในร้านด้วยรูปภาพเก่าๆหรือ สินค้าที่ทำขึ้นใหม่แต่ให้ความรู้สึกเหมือนของเก่า ทั้งที่เป็นสินค้าเพื่อขายให้นักท่องเที่ยวและของที่ใช้ตกแต่งภายในร้านเพื่อสร้างความสนใจให้ลูกค้าได้เยี่ยมชม ร้านค้าประเภทนั่งรับประทานอาหารจะเป็นเพลงเก่าๆ เช่นเพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.34 การตกแต่งเพื่อสร้างบรรยากาศภายในร้าน

4. ลักษณะการปรับอากาศ จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่ของร้านที่ศึกษาใช้พัดลมเพื่อช่วยในการสร้างสภาวะความน่าสบายภายในร้าน ซึ่งจากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่ใช้พัดลมแบบคอหมุนจำนวน 11 ร้าน พัดลมเพดานแบบสามใบพัดจำนวน 2 ร้าน, เครื่องปรับอากาศจำนวน 2 ร้าน, และพัดลมตั้งพื้นจำนวน 4 ร้าน

ภาพที่ 4.35 พัดลมแบบคอหมุนที่ใช้กันทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.4.1 ข้อมูลทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้า

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นที่เป็นพ่อค้าแม่ค้าที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน พบว่า พ่อค้าแม่ค้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 70 พ่อค้าแม่ค้าครึ่งหนึ่งมีอายุเฉลี่ย 56 ปีขึ้นไป ร้อยละ 50 พ่อค้าแม่ค้าเกือบครึ่งการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 45 และระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 30 พ่อค้าแม่ค้าเกือบครึ่งมีการค้าขายมานานกว่า 10 ปี ร้อยละ 35 ค้าขายมา 5-10 ปี ร้อยละ 25 พ่อค้าส่วนใหญ่มีถิ่นฐานที่อยู่อาศัยในตลาดบ้านใหม่ ร้อยละ 80 พ่อค้าแม่ค้าส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวตลาดเก่าตลาดโบราณ ร้อยละ 65 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้า 1 (n=20)

ข้อมูลทั่วไป		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	หญิง	14	70
	ชาย	6	30
อายุ	อายุ 56ขึ้นไป	10	50
	อายุ 46-55ปี	4	20
	อายุ 36-45ปี	3	15
	อายุ 26-35ปี	3	15
	อายุ 19-25ปี	-	-
	ต่ำกว่า 18ปี	-	-
ระดับการศึกษา	ประถม	9	45
	มัธยม	6	30
	อนุปริญญา(ปวช/ปวส)	4	20
	ปริญญาตรี	1	5
	สูงกว่าปริญญาตรี อื่นๆ	- -	- -
ระยะเวลา ในการค้าขาย	มากกว่า 10 ปี	7	35
	5-10ปี	5	25
	3-5 ปี	4	20
	1-3 ปี	2	10
	น้อยกว่า 1ปี	2	10
ถิ่นฐานที่อยู่อาศัย	ในตลาดบ้านใหม่	16	80
	มาจากที่อื่น	4	20
ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว ตลาดเก่า ตลาดโบราณ	เคย	13	65
	ไม่เคย	7	35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหาค่าเฉลี่ย 3 ระดับ ของข้อมูลทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้า พบว่าพ่อค้าแม่ค้าคิดว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในระดับปานกลาง (2.30) และคิดว่าอยากให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่ในระดับมาก (2.85) (ตาราง 4.2)

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้า 2 (n=20)

	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอนุรักษ์	2.25	0.6	1	3
อยากให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่	2.85	0.4	2	3

4.4.2 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นที่เป็นนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 70 ผู้ตอบแบบสอบถามจะอยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปีร้อยละ 38 และ อายุ 19-25 ปีร้อยละ 28 ผู้ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่งหนึ่งมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีร้อยละ 52 ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่งมีอาชีพเป็นพนักงานเอกชนร้อยละ 44 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีถิ่นฐานที่อยู่อาศัยในชุมชนเมืองร้อยละ 68 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวตลาดเก่าตลาดโบราณร้อยละ 69 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม 1 (n=100)

ข้อมูลทั่วไป		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	หญิง	70	70
	ชาย	30	30
อายุ	อายุ 26-35ปี	38	38
	อายุ 19-25ปี	28	28
	อายุ 36-45ปี	11	11
	ต่ำกว่า 18ปี	10	10
	อายุ 46-55ปี	7	7
	อายุ 56-65ปี 66ปีขึ้นไป	2 2	2 2
ถิ่นฐานที่อยู่อาศัย	ชุมชนเมือง	68	68
	ชนบท	32	32
ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวตลาดเก่า ตลาด โบราณ	เคย	69	69
	ไม่เคย	31	31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป		ความถี่	ร้อยละ
อาชีพ	พนักงานเอกชน	44	44
	นักเรียน/นักศึกษา	18	18
	ค้าขาย	18	18
	รัฐวิสาหกิจ	8	8
	ข้าราชการ	5	5
	แม่บ้าน	4	4
	รับจ้างทั่วไป	3	3
	อื่นๆ	2	2

การหาค่าเฉลี่ย 3 ระดับ ของข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามคิดว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในระดับปานกลาง (2.33) และคิดว่าจะกลับมาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่อีกครั้งในระดับมาก (2.76) (ตาราง 4.4)

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว 2 (n=100)

	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอนุรักษ์	2.33	0.6	1	3
ความต้องการกลับมาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่	2.76	0.4	2	3

4.5 การใช้สอยพื้นที่ภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่น

4.5.1 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของพ่อค้าแม่ค้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อค้าแม่ค้าที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 คน พบว่าพ่อค้าแม่ค้าครึ่งหนึ่งคิดว่าแสงสว่างภายในร้านควรจะเป็นแสงธรรมชาติร้อยละ 50 พ่อค้าแม่ค้ากว่าครึ่งหนึ่งคิดว่าการตกแต่งและการสร้างบรรยากาศคือ รูปภาพเก๋ๆร้อยละ 45 เพลงเก๋ๆร้อยละ 35 พ่อค้าแม่ค้ากว่าครึ่งหนึ่งคิดว่าการปรับอากาศภายในร้านคือพัดลมแบบสามใบพัดร้อยละ 55 พ่อค้าแม่ค้ากว่าครึ่งหนึ่งรู้สึกเฉยๆต่อความแออัดของขนาดพื้นที่ร้อยละ 60 พ่อค้าแม่ค้าเกือบครึ่งหนึ่งคิดว่าสิ่งที่ควรคำนึงในการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่นคือเอกลักษณ์และการอนุรักษ์ชุมชนร้อยละ 45 และความเหมาะสมและบริการร้อยละ 35 พ่อค้าแม่ค้ากว่าครึ่งคิดว่าจุดสนใจที่ทำให้ลูกค้ามาเที่ยวและใช้บริการคือความเก่าและดั้งเดิมร้อยละ 60 พ่อค้าแม่ค้าครึ่งหนึ่งคิดว่ารูปแบบของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สินค้าและเป็นของเก่าบ้างของใหม่บ้างร้อยละ 50 เป็นของดั้งเดิมร้อยละ 35 พ่อค้าแม่ค้ากว่าครึ่งหนึ่งคิดว่าการวางสินค้าควรจัดวางหน้าร้านเพื่อซื้อขายได้ง่ายร้อยละ 60 พ่อค้าแม่ค้ากว่าครึ่งคิดว่าบริเวณที่ควรเกิดการซื้อขายคือทั้งภายนอกและภายในร้านร้อยละ 75 (ตาราง 4.5)

ตารางที่ 4.5 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของพ่อค้าแม่ค้า 1 (n=20)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
การให้แสงสว่างภายในร้าน แสงธรรมชาติ หลอดฟลูออเรสเซนต์ หลอดอินแคนเดสเซนต์ แบบไหนก็ได้	10 5 3 2	50 25 15 10
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน รูปภาพเก่าๆ เพลงเก่าๆ ไม่จำเป็นต้องมี ภาพยนตร์เก่าๆ	9 7 3 1	45 35 15 5
การปรับอากาศภายในร้าน พัดลมเพดานแบบสามใบพัด พัดลมคอหมุน/ตั้งพื้น ไม่จำเป็นต้องมี เครื่องปรับอากาศ	11 7 1 1	55 35 5 5
ความแออัดของขนาดพื้นที่ จำนวนสินค้าและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในร้าน รู้สึกเฉยๆ รู้สึกโล่งสบาย รู้สึกแออัด	12 5 3	60 25 15
สิ่งที่ควรคำนึงในการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่น เอกลักษณ์และการอนุรักษ์ชุมชน ความเหมาะสมกับสินค้าและบริการ ผลกำไรด้านการค้า สมัยนิยม	9 7 3 1	45 35 15 5
จุดสนใจที่ทำให้เข้าใช้บริการของเรือนค้าพื้นถิ่น ความเก่าและดั้งเดิม ชนิดของสินค้าและบริการ บรรยากาศและการตกแต่งร้านที่ถูกรใจ การบริการของเจ้าของร้าน	12 4 2 2	60 20 10 10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
รูปแบบของสินค้าและบริการในตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน		
เป็นของเก่าบ้าง ของใหม่บ้าง	10	50
เป็นของคั้งเดิมจริงๆ	7	35
ของใหม่แต่ทำให้เก่า	3	15
รูปแบบการจัดวางสินค้าภายในร้าน		
วางหน้าร้านซื้อขายง่าย	12	60
วางชิดผนัง เดินตรงกลาง	5	25
วางกลางร้านเดินข้างๆ	3	15
บริเวณที่เกิดกิจกรรมการค้าขาย		
ทั้งภายในและภายนอก	15	75
ทางเดินหน้าร้าน	4	20
ภายในร้าน	1	5

การหาค่าเฉลี่ย 3 ระดับ ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พบว่าพ่อค้าแม่ค้าคิดว่าความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขายและลักษณะพื้นที่ภายในร้านอยู่ในระดับปานกลาง(2.37) คิดว่าพฤติกรรมการใช้บริการของลูกค้าอยู่ในระดับปานกลาง(2.50) คิดว่าเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่อยู่ในระดับมาก(2.60) คิดว่ากิจกรรมการค้าขายในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่อยู่ในระดับปานกลาง(2.40) (ตาราง4.6)

ตารางที่ 4.6 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของพ่อค้าแม่ค้า 2 (n=20)

การใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขายและลักษณะพื้นที่ภายในร้าน	2.37	0.9	1	3
เรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่	2.60	0.9	1	3
กิจกรรมการค้าขายในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่	2.40	1.1	1	3

4.5.2 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของนักท่องเที่ยว

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว 100 คน พบว่านักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่งคิดว่าทำให้แสงสว่างภายในร้านควรจะเป็นแสงธรรมชาติ รองลงมาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือแบบใดก็ได้ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามครั้งหนึ่งคิดว่า การตกแต่งและการสร้างบรรยากาศของร้านที่เหมาะสมในตลาดบ้านใหม่คือ รูปภาพเก่าๆ รองลงมาคือเพลงเก่าๆ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่งคิดว่า การปรับอากาศภายในร้านควรจะเป็นคือพัดลมคอกหมุนหรือตั้งพื้น และพัดลมแบบสามใบพัด นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่งหนึ่งคิดว่า รู้สึกเฉยๆ ต่อความแออัดของขนาดพื้นที่ จำนวนสินค้าและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในร้าน รองลงมา รู้สึกโล่งสบาย นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่งคิดว่า สิ่งที่ควรคำนึงในการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่นคือเอกลักษณ์และการอนุรักษ์ชุมชน รองลงมาคือความเหมาะสมและบริการ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งคิดว่า จุดสนใจที่ทำให้ลูกค้ามาเที่ยวและใช้บริการคือความเก่าและดั้งเดิมของร้าน รองลงมาคือชนิดของสินค้าและบริการ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่งคิดว่า รูปแบบของสินค้าและบริการในตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบันเป็นของเก่าบ้างของใหม่บ้าง รองลงมาคือเป็นของดั้งเดิม นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามครั้งหนึ่งคิดว่า รูปแบบการจัดวางสินค้าที่เหมาะสมควรจัดวางหน้าร้านเพื่อซื้อขายได้ง่าย และรองลงมาคือวางจัดผนังและเดินตรงกลาง นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งคิดว่า บริเวณที่ควรเกิดการซื้อขายคือทั้งภายนอกและภายในร้าน รองลงมาคือทางเดินหน้าร้าน (ตาราง 4.7)

ตารางที่ 4.7 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถาม 1 (n=100)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
การให้แสงสว่างภายในร้าน		
แสงธรรมชาติ	58	58
หลอดฟลูออเรสเซนต์	18	18
หลอดอินแคนเดสเซนต์	16	16
แบบไหนก็ได้	8	8
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน		
รูปภาพเก่าๆ	64	64
เพลงเก่าๆ	26	26
ไม่จำเป็นต้องมี	9	9
ภาพยนตร์เก่าๆ	1	1
การปรับอากาศภายในร้าน		
พัดลมเพดานแบบสามใบพัด	45	45
พัดลมคอกหมุน/ตั้งพื้น	45	45
ไม่จำเป็นต้องมี	7	7
เครื่องปรับอากาศ	3	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
ความแออัดของขนาดพื้นที่ จำนวนสินค้าและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในร้าน		
รู้สึกละเอียด	56	56
รู้สึกโล่งสบาย	32	32
รู้สึกแออัด	12	12
สิ่งที่ควรคำนึงในการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่น		
เอกลักษณ์และการอนุรักษ์ชุมชน	44	44
ความเหมาะสมกับสินค้าและบริการ	32	32
ผลกำไรด้านการค้า	14	14
สมัยนิยม	10	10
จุดสนใจที่ทำให้เข้าใช้บริการของเรือนค้าขายพื้นถิ่น		
ความเก่าและดั้งเดิม	29	29
ชนิดของสินค้าและบริการ	26	26
บรรยากาศและการตกแต่งร้านที่ดูถูกใจ	23	23
การบริการของเจ้าของร้าน	21	21
รูปแบบของสินค้าและบริการในตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน		
เป็นของเก่าบ้าง ของใหม่บ้าง	56	56
เป็นของดั้งเดิมจริงๆ	36	36
ของใหม่แต่ทำให้เก่า	8	8
รูปแบบการจัดวางสินค้าภายในร้าน		
วางหน้าร้านซื้อขายง่าย	52	52
วางชิดผนัง เดินตรงกลาง	26	26
วางกลางร้านเดินข้างๆ	22	22
บริเวณที่เกิดกิจกรรมการซื้อขาย		
ทั้งภายนอกภายใน	49	52
ทางเดินหน้าร้าน	36	26
ภายในร้าน	15	22

การหาค่าเฉลี่ย 3 ระดับ การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามคิดว่าความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขายและลักษณะพื้นที่ภายในร้านอยู่ในระดับปานกลาง(2.33) คิดว่าพฤติกรรมการใช้บริการของลูกค้าอยู่ในระดับมาก (2.63) คิดว่าเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่อยู่ในระดับมาก(2.54) คิดว่ากิจกรรมการค้าขายในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่อยู่ในระดับปานกลาง(2.37)

(ตาราง 4.8) เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 การใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของนักท่องเที่ยว2 (n=100)

การใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขายและลักษณะพื้นที่ภายในร้าน	2.33	0.9	1	3
พฤติกรรมการใช้บริการของลูกค้า	2.63	0.8	1	3
เรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่	2.54	0.9	1	3
กิจกรรมการค้าขายในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่	2.37	1.1	1	3

4.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายใน

4.6.1 ความคิดเห็นเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามเบื้องต้นเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน พบว่านักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งมาที่เขตตลาดบ้านใหม่เพราะอยากมาเยี่ยมชมบรรยากาศต่างๆ ของตลาดบ้านใหม่ รองลงมาคือเพื่อศึกษาข้อมูลและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนโบราณ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่ง คิดว่าสิ่งที่ได้รับจากการมาที่เขตตลาดบ้านใหม่คือการได้รับประทานอาหาร ชื้อสินค้า รองลงมาคิดว่าได้มาพักผ่อนหย่อนใจ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งคิดว่าจุดเด่นที่น่าสนใจของตลาดบ้านใหม่คือเรือนค้าขายเก่าๆ รองลงมากิจกรรมการค้าขาย นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่งมีความเข้าใจเกี่ยวกับ“การอนุรักษ์” คือการรักษาของเดิมไว้ทั้งหมด รองลงมาคือเข้าใจว่าการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิม อาจใช้วัสดุทดแทนได้ นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่งหนึ่งส่วนใหญ่อยากให้มีสภาพเรือนพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่มีลักษณะเป็นรูปแบบดั้งเดิมสมัยโบราณ รองลงมาอยากมีรูปแบบที่ผสมของเก่า-ใหม่ เพื่อการใช้งานในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยากให้กิจกรรมการค้าขายภายในตลาดบ้านใหม่เป็นแบบเก่าดั้งเดิมเหมือนสมัยก่อน รองลงมาอยากให้เป็นการค้าแบบผสมเก่าและใหม่เข้าด้วยกัน (ตาราง 4.9)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม1 (n=100)

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
เหตุผลที่ทำให้คุณอยากมาเที่ยวตลาดบ้านใหม่		
เยี่ยมชมบรรยายการเก่าของตลาดบ้านใหม่	42	42
มาซื้อสินค้าและอาหาร	32	32
มาเที่ยวตามกระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	18	18
มาเพื่อศึกษาข้อมูลและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน	8	8
สิ่งที่ได้รับในการมาเที่ยวตลาดบ้านใหม่		
ได้อาหารและของฝาก	43	43
ได้พักผ่อนหย่อนใจ	29	29
ได้ข้อมูลความรู้	25	25
ได้เชื่อว่ามีมาถึงแล้ว	3	3
จุดเด่นหรือเอกลักษณ์ที่น่าสนใจของตลาดบ้านใหม่		
เรือนค้าขายแบบเก่า	43	43
กิจกรรมการค้าขาย	29	29
สินค้าที่ขาย	25	25
ผู้คนที่อยู่อาศัยได้เชื่อว่ามีมาถึงแล้ว	3	3
“การอนุรักษ์”(รักษาไว้)ในความคิดของนักท่องเที่ยว		
ให้เหมือนเดิม วัสดุทดแทนได้	48	48
ให้เหมือนเดิมทั้งหมด	42	42
การปรับปรุงในลักษณะคล้ายของเดิม	8	8
การสร้างใหม่มีสภาพเหมือนเดิม	2	2
ลักษณะของเรือนค้าขายพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่ที่อยากเห็น		
แบบดั้งเดิมสมัยโบราณ	54	54
รูปแบบที่ผสมผสานเก่า-ใหม่ เพื่อการใช้งานในปัจจุบัน	35	35
เป็นแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	11	11
เป็นเรือนค้าขายแบบสมัยใหม่	-	-
ลักษณะของกิจกรรมการค้าขายในตลาดบ้านใหม่ที่อยากให้เป็น		
เป็นรูปแบบเก่าแก่ดั้งเดิมเหมือนสมัยก่อน	47	47
รูปแบบการค้าที่ผสมแบบเก่าและใหม่เข้าด้วยกัน	44	44
เป็นแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	8	8
เป็นรูปแบบการค้าขายสมัยใหม่	1	1

การหาค่าเฉลี่ย 3 ระดับ ข้อมูลทั่วไป พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่งในการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ปานกลาง(2.33) มีความพึงพอใจการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปานกลาง(2.23) รู้สึกชอบสภาพบ้านเรือนค้าขายกิจกรรมการค้าขายในตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน
ปานกลาง(2.40) (ตาราง 4.10)

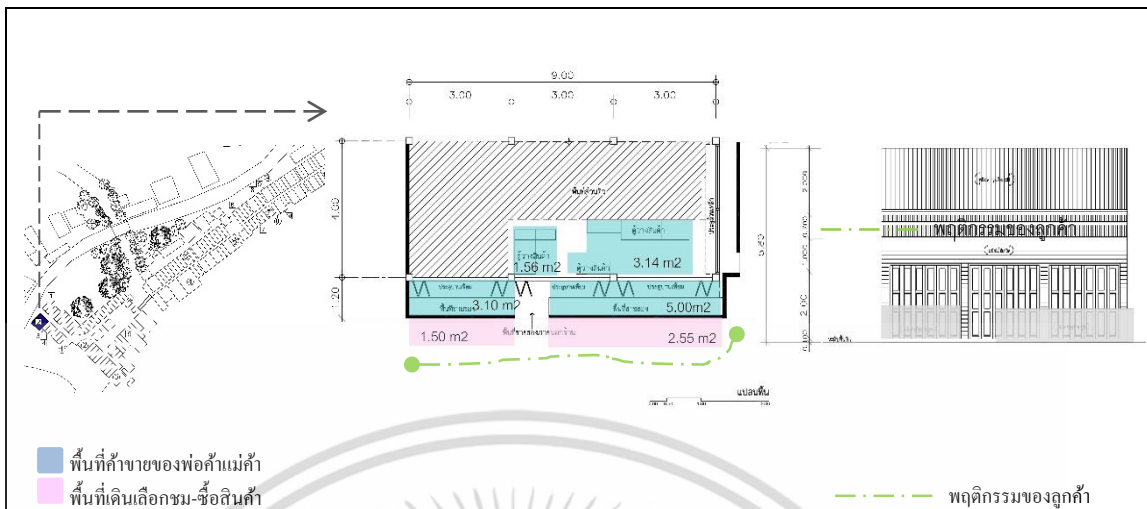
ตารางที่ 4.10 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 (n=100)

	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความคิดเห็นในการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่	2.33	0.9	1	3
ความพึงพอใจกับการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน	2.23	0.6	1	3
ความรู้สึกรู้สึกต่อสภาพบ้านเรือนค้าขายกิจกรรมการค้าขายในตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน	2.40	1.0	1	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านสุคันธรักษ์

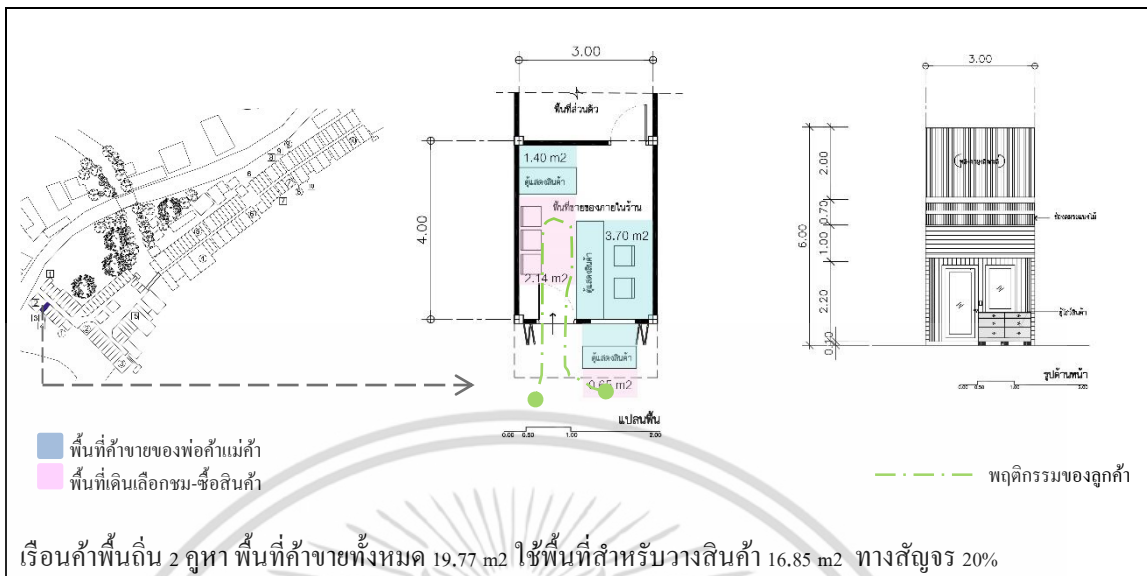
เรือนค้าพื้นถิน 2 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 19.77 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 16.85 m²

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม <u>รูปแบบการวางผัง</u> จัดวางสินค้าหน้าร้านเป็นส่วนใหญ่ ภายในร้านเก็บของ <u>ประตู</u> ประตูไม้บานเฟี้ยม บานมี กรอบลูกฟัก, ประตูเหล็กแบบม้วน พื้น ปูนขัดมัน <u>ผนัง</u> ผนังโครงเคร่าไม้ตีซ้อนเกร็ด <u>เพดาน</u> คานและพื้น ไม้ชั้นสอง	กิจกรรมและการใช้สอย <u>รูปแบบสินค้า</u> ขายของเล่นทั่วไป <u>กิจกรรม-พฤติกรรม</u> เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอก้านเท่านั้น <u>การจัดวางสินค้า</u> วางสินค้าวางที่โต๊ะและแขวนโชว์ตามผนัง บริเวณภายนอก	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง เน้นแสงธรรมชาติเป็นหลัก ไฟฟลูออเรสเซนต์ <u>โทนสี</u> สีน้ำตาล ส้ม <u>วัสดุ</u> ไม้ <u>การปรับอากาศ</u>
		เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะไม้, และแผงแขวนสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

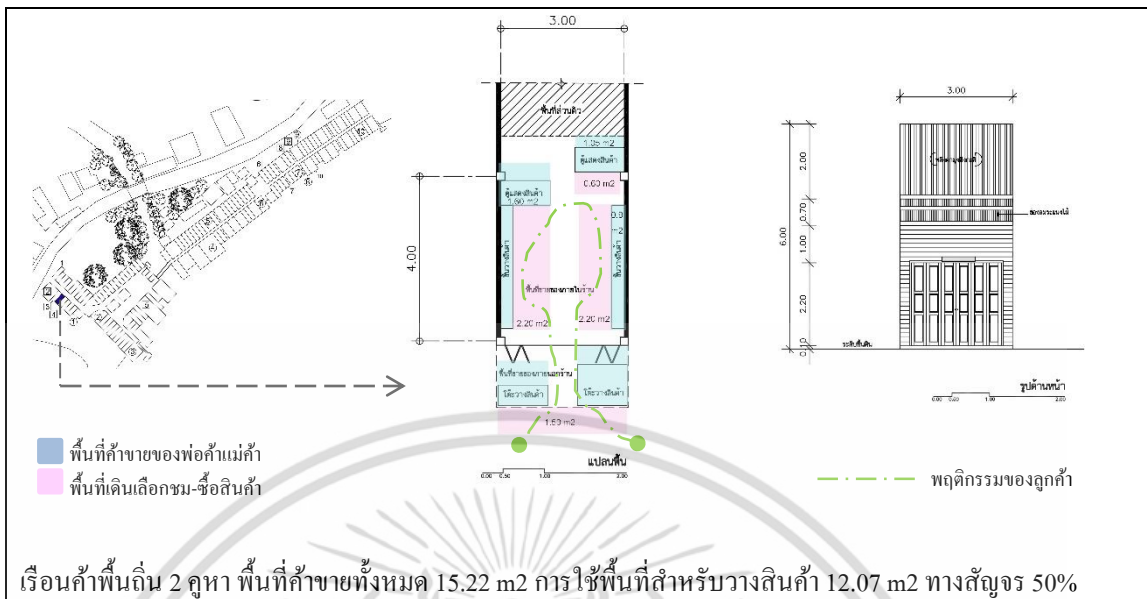
ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านยูฟ่า

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง จัดวางสินค้าหน้าร้านเป็นส่วนใหญ่ ภายในร้านเก็บของ ประตู ประตูไม้บานเฟี้ยมและประตู กระจก พื้น ปูกระเบื้อง ผนัง ผนังโครงคร่าวไม้ตีซอห์นเกร็ด เพดาน ฝ้ายิปซัมบอร์ด	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า เครื่องประดับ (ทอง-เงิน-อัญมณี) กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้าภายใน-นอกร้าน การจัดวางสินค้า แสดงสินค้าบริเวณหน้าร้านและซื้อขาย สินค้าภายในร้าน	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง เน้นแสงธรรมชาติเป็นหลัก โทนสี สีแดง,ขาว วัสดุ ไม้จริง, ไม้สังเคราะห์ การปรับอากาศ เครื่องปรับอากาศ เฟอร์นิเจอร์ ตู้โชว์กระจกโครงไม้, เคาน์เตอร์ทำสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

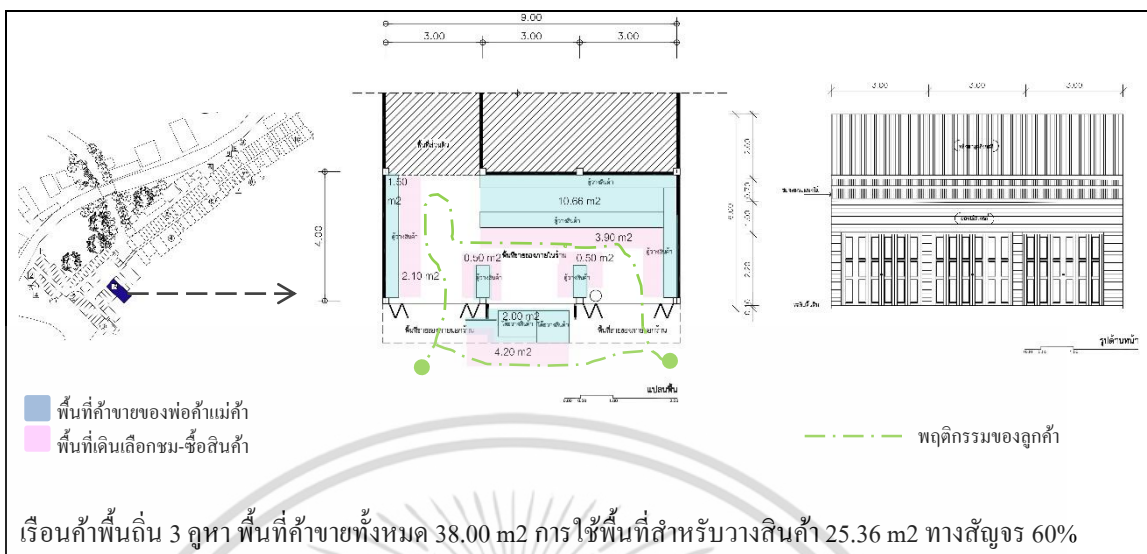
ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าตลาดหัว

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง วางสินค้าด้านหน้าร้านและภายในร้าน ประตู ประตูไม้บานเฟี้ยม บานมีกรอบลูกฟัก พื้น ปูนขัดมัน ผนัง ผนังโครงคร่าวไม้ตีซ้อนเกร็ด เพดาน เปิดโล่งเห็น โครงหลังคา	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายของที่ระลึก กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอกร้านและภายในร้าน เว้นทางเดินตรงกลาง การจัดวางสินค้า หน้าร้านใช้โต๊ะวางสินค้า ภายในร้านวางสินค้าบนชั้นวางของ ซิดผนังทั้งสองฝั่ง	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง เน้นแสงธรรมชาติเป็นหลัก และเสริมไฟอินแคนเดสเซ้น โทนสี สีน้ำตาล วัสดุ ไม้ การปรับอากาศ เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะไม้, ชั้นวางของ, ตู้ไม้วางสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านขายของเก่า

ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง วางสินค้าด้านหน้าร้านและภายในร้าน โชว์ของเก่าภายในร้าน ประตู ประตูไม้บานเฟี้ยม บานมีกรอบลูกท้อ, พื้น ปูนขัดมัน ผนัง ผนังยิปซัมบอร์ด เพดาน ฝ้ายิปซัมบอร์ด	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายของและโชว์ของเก่า, ของทั่วไป กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอกร้านและภายในร้าน เว้นทางเดินตรงกลาง การจัดวางสินค้า หน้าร้านใช้โต๊ะวางสินค้า ภายในร้านวางสินค้าบนชั้นวางของ ชิดผนังทั้งสองฝั่ง	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง เน้นแสงธรรมชาติเป็นหลัก และเสริมไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี สีน้ำตาล วัสดุ ไม้, ยิปซัมบอร์ด การปรับอากาศ พัดลมสามใบพัด
		เฟอร์นิเจอร์ ตู้โชว์โครงไม้กฤษภะจก แบบสูงและแบบเตี้ย, โต๊ะไม้วางสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านขายของเล่น 2

เรือนค้าพื้นถื่น 1 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 16.55 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 14.12 m² ทางสัญจร 30%

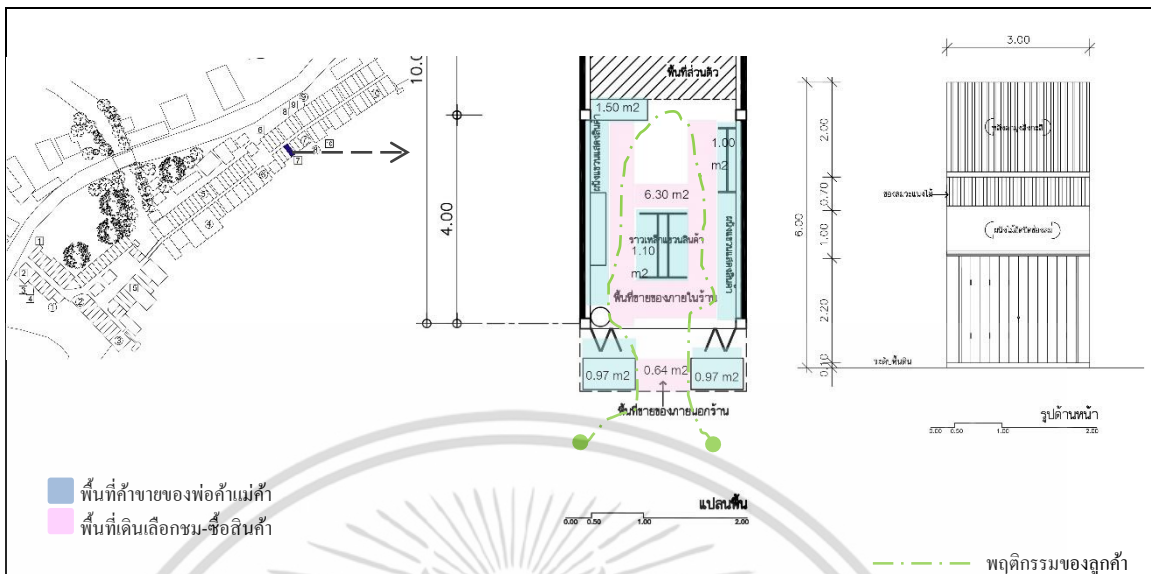

ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง วางสินค้าด้านหน้าร้านและภายในร้าน ประตู ประตูไม้บานเฟี้ยม พื้น ปูนขัดมัน, ปูเสื่อน้ำมัน ผนัง ผนังยิปซัมบอร์ด เพดาน ฝ้ายิปซัม T-Bar	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายของและโชว์ของเก่า, ของทั่วไป กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอกร้านและภายในร้าน เส้นทางเดินตรงกลาง การจัดวางสินค้า หน้าร้านใช้โต๊ะวางสินค้า ภายในร้านแขวนสินค้าที่ผนังทั้งสองฝั่ง	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี สีขาว ฟ้าอ่อน วัสดุ ยิปซัมบอร์ด <u>การปรับอากาศ</u>
		เฟอร์นิเจอร์ ตู้โชว์โครงไม้กรุกระจกแบบเตี้ย, โต๊ะไม้วางสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านขายเสื้อผ้า 1

เรือนค้าขายพื้นดิน 1 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 16.80 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 13.48 m² ทางสัญจร 30%

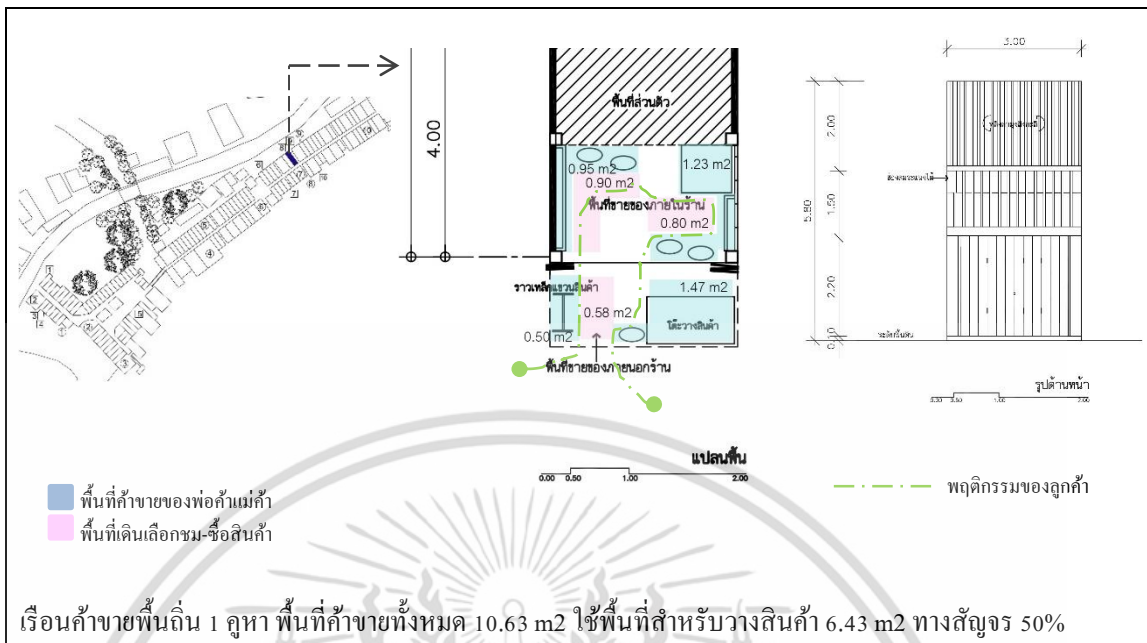
ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง วางสินค้าด้านหน้าร้านและภายในร้าน ประตู ประตูไม้บานเฟี้ยม พื้น ปูกระเบื้อง ผนัง ผนังยิปซัมบอร์ด เพดาน ฝ้ายิปซัมบอร์ด	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายเสื้อผ้า กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอกร้านและภายในร้าน เดินวนภายในร้าน การจัดวางสินค้า หน้าร้านใช้โต๊ะวางสินค้า ภายในร้านแขวนสินค้าที่ผนังทั้งสองฝั่ง และตรงกลางวางราวแขวนสินค้า	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี สีขาว ฟ้า วัสดุ ยิปซัมบอร์ด การปรับอากาศ เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะไม้ขาเหล็ก, ราวแขวน อคูมินิยม, ตู้กระจกโชว์ สินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านขายเสื้อ 2

เรือนค้าขายพื้นที่ 1 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 10.63 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 6.43 m² ทางสัญจร 50%

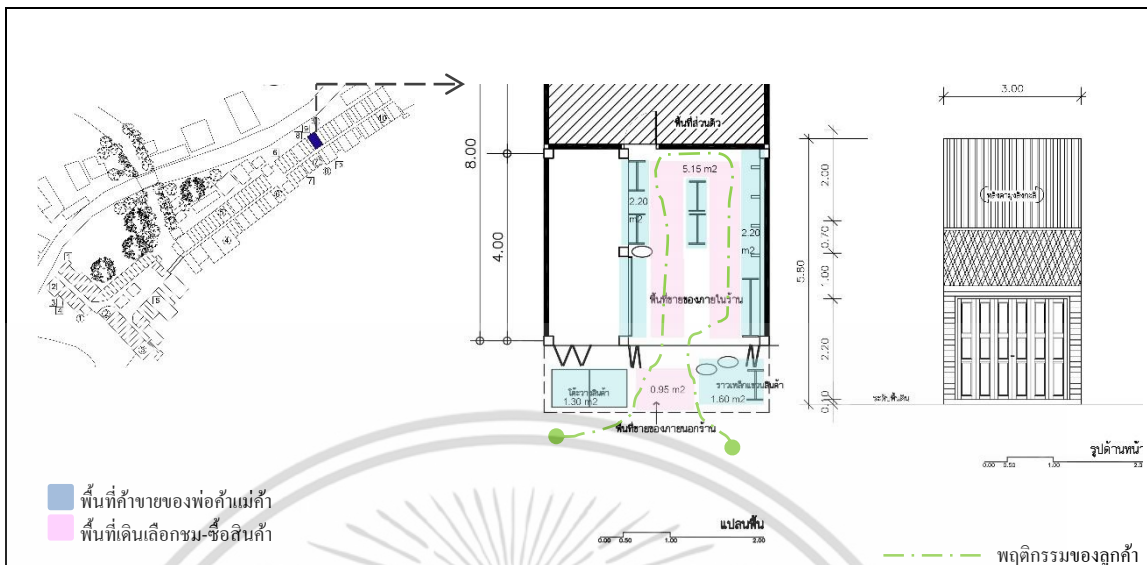
ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง วางสินค้าด้านหน้าร้านและภายในร้าน ประตู ประตูไม้บานเฟี้ยม พื้น ปูนขัดมัน ผนัง ผนังโครงเคร่าไม้ เพดาน ฝ้าและพื้นไม้ชั้นสอง	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายเสื้อผ้า กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอกร้านและภายในร้าน เว้นทางเดินตรงกลาง การจัดวางสินค้า หน้าร้านใช้โต๊ะวางสินค้า ภายในร้านแขวนสินค้าที่ผนังทั้งสองฝั่ง	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี สีขาว วัสดุ ไม้ การปรับอากาศ เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะไม้, ราวแขวนอลูมิเนียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านขายเสื้อ 3

เรือนค้าขายพื้นดิน 1.5 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 25.67 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 14.50 m² ทางสัญจร 50%

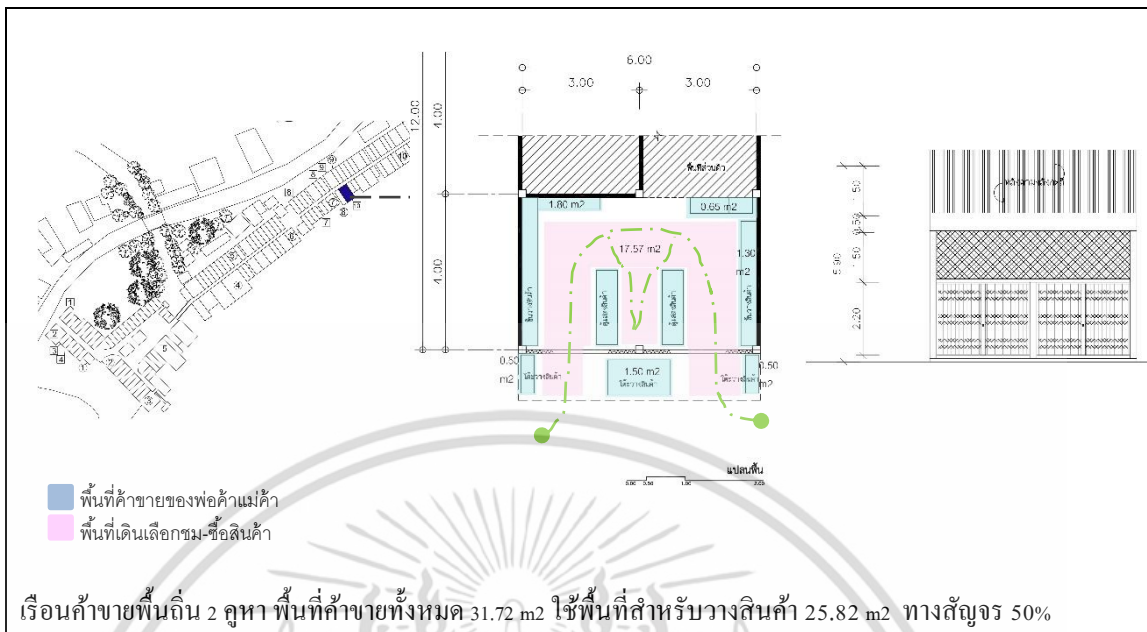
ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง วางสินค้าด้านหน้าร้านและภายในร้าน ประตู ประตูไม้บานเฟี้ยม พื้น ปูกระเบื้อง ผนัง ผนังยิปซัมบอร์ด เพดาน เปิดโล่งและคานกับพื้นไม้ชั้นสอง	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายเสื้อผ้า กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอกร้านและภายในร้าน เว้นทางตรงกลาง สลับกับคารเดินทาง การจัดวางสินค้า หน้าร้านใช้โต๊ะวางสินค้า ภายในร้านแขวนสินค้าที่ผนังทั้งสองฝั่ง และตรงกลางวางราวแขวนสินค้า	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี สีน้ำตาล เขียว วัสดุ ยิปซัมบอร์ด, กระเบื้อง การปรับอากาศ พัดลมสามใบพัด เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะไม้ขาเหล็ก, ราวแขวน อลูมิเนียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านพิรวรรณ

ภาพบรรยากาศภายในร้าน

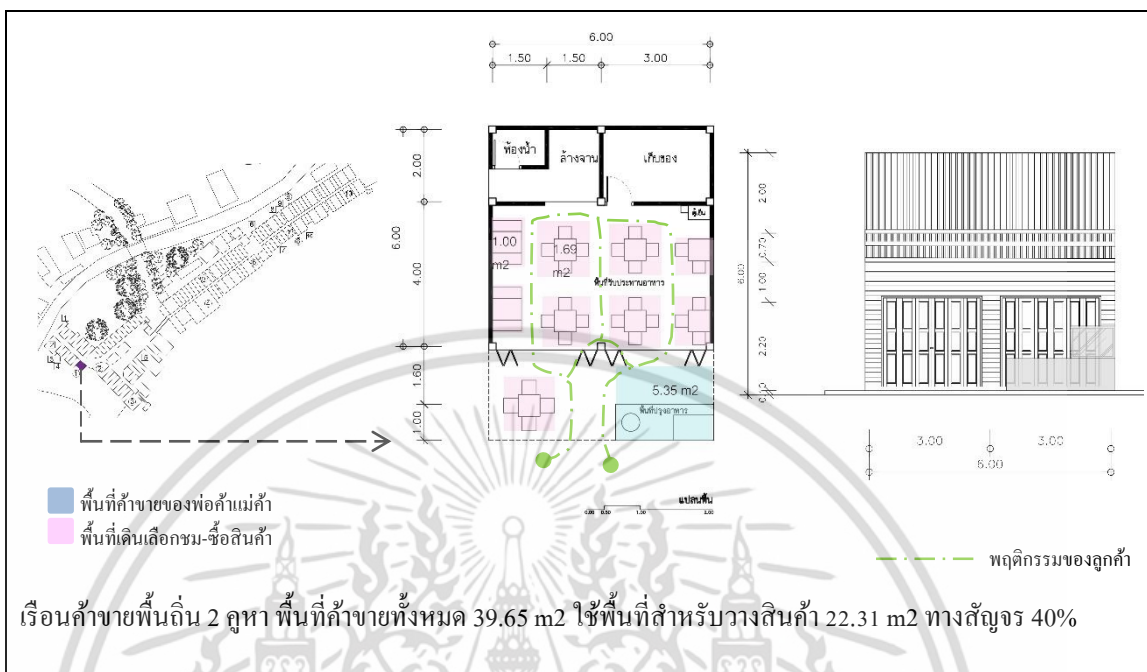

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง วางสินค้าด้านหน้าร้านและภายในร้าน ประตู ประตูเหล็กแบบขีด พื้น ปูนขัดมัน ผนัง ผนังยิปซัมบอร์ด เพดาน กานและพื้นไม้ชั้นสอง	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายของเล่น กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอกร้านและภายในร้าน เดินวนรอบร้าน การจัดวางสินค้า หน้าร้านใช้โต๊ะวางสินค้า ภายในร้านวางสินค้าที่ชั้นวางของทั้งสองฝั่ง และตรงกลางวางตู้แสดงสินค้า	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี สีฟ้า วัสดุ ยิปซัมบอร์ด การปรับอากาศ - เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะไม้, ชั้นเหล็กวางของ, ตู้กระจกโชว์สินค้าโครงอลูมิเนียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทร้านค้าบริโภค

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าก๋วยเตี๋ยวต่อชาม

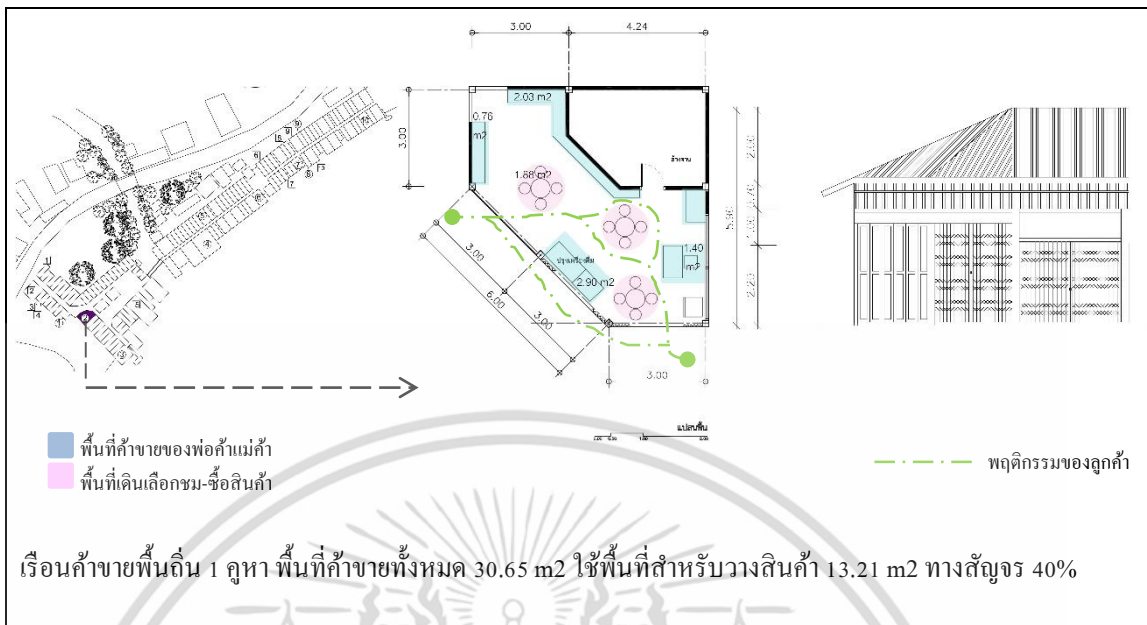
ภาพบรรยากาศภายในร้าน

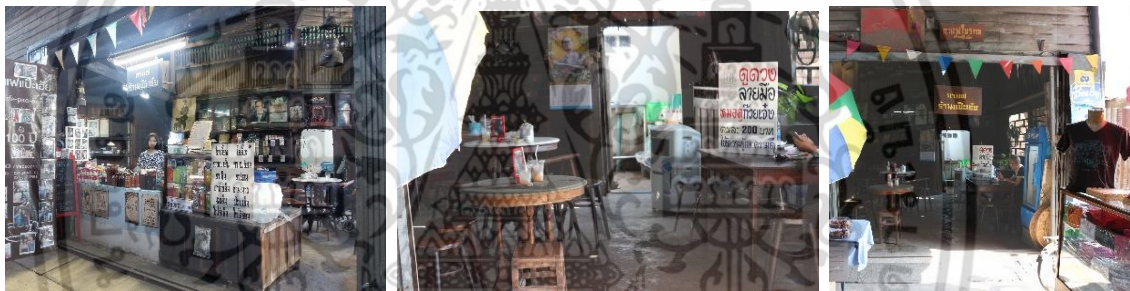
องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง จัดพื้นที่ปรุงอาหารไว้หน้าร้าน พื้นที่ทานอาหารอยู่ภายในร้าน ส่วนล้าง เก็บของอยู่หลังร้าน ประตูบานเพื่อบรรเทาความร้อน พื้นที่ปูนขัดมัน ผนัง ผนังโครงคร่าวไม้ เพดาน เปิดโล่ง เห็นโครงสร้างหลังคา	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายก๋วยเตี๋ยว กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชมหน้าร้าน และจะรับประทานจะ เข้ามานั่งข้างในเพื่อนสั่งอาหารและ รับประทาน การจัดวางสินค้า จัดวางพื้นที่ปรุงไว้หน้าร้าน เพื่อให้ลูกค้า เห็นสิ่งที่ขายได้ชัดเจน	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี สีน้ำตาล วัสดุ ไม้ การปรับอากาศ พัดลมใบพัด พัดลมคอมมอน เฟอร์นิเจอร์ ชุดโต๊ะเก้าอี้ไม้, ชุดตู้ไม้ สำหรับขายก๋วยเตี๋ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านเป๊ะเอ๊ย

ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง จัดพื้นที่ปรุงเครื่องดื่มภายในร้าน บริเวณด้านหน้า ประตู ประตูเหล็กแบบขีด, ประตูบานเฟี้ยม พื้น ปูนขัดมัน ผนัง ผนังโครงคร่าไม้ เพดาน เปิดโล่งเห็น โครงหลังคา	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายกาแฟ เครื่องดื่ม กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม และสั่งซื้อกลับบ้านที่หน้าร้าน หรือ นั่งทานในร้าน การจัดวางสินค้า หน้าร้านวางเคาน์เตอร์โชว์เครื่องดื่ม และพื้นที่รับประทานอาหารอยู่ภายในร้าน	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ แสงธรรมชาติ โทนสี สีนํ้าตาล วัสดุ ไม้ การปรับอากาศ - เฟอร์นิเจอร์ ชุดโต๊ะเก้าอี้ไม้แบบกลม, เคาน์เตอร์ไม้และเคาน์เตอร์ปูนปรุงเครื่องดื่ม, ตู้โชว์กระจกโครงไม้

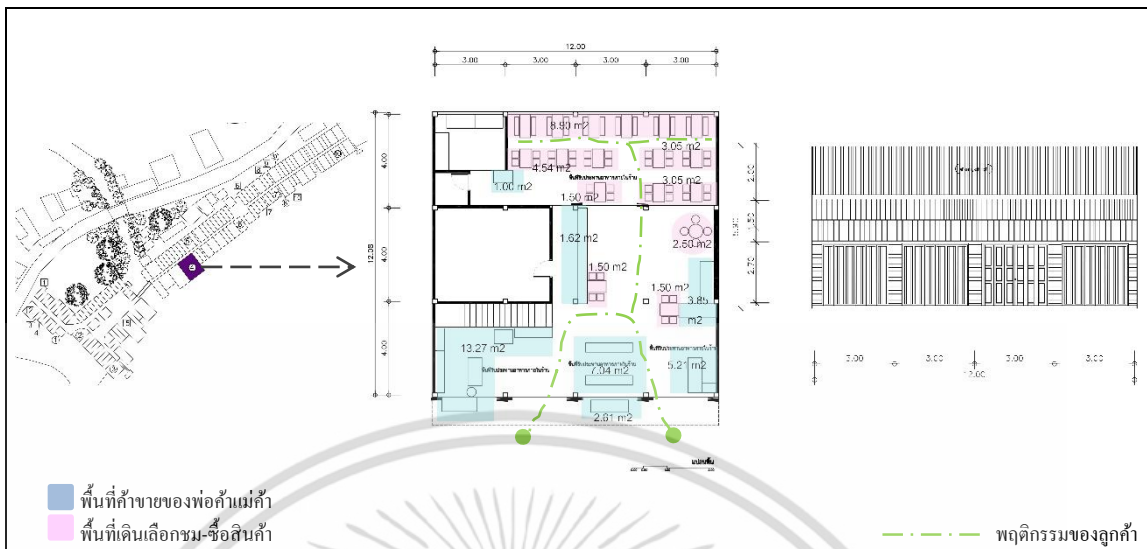
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านครัวป่าหนุ

■ พื้นที่ค้าขายของพ่อค้าแม่ค้า ■ พื้นที่เดินเลือกชม-ซื้อสินค้า --- พฤติกรรมของลูกค้า เรือนค้าขายพื้นถิ่น 5 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 162.62 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 96.60 m² ทางสัญจร 40%		
ภาพบรรยากาศภายในร้าน		
องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง แบ่งพื้นที่นั่งรับประทานอาหารเป็นสองฝั่ง, ปรงอาหาร, เก็บล่าง, เก็บของ อย่างชัดเจน ประตู ประตูบานเพ็ยม พื้น ไม้ ผนัง ผนังโครงคร่าวไม้ตีซอเนกรีด เพดาน คานและพื้นไม้ชั้นสอง	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ร้านอาหาร กิจกรรม-พฤติกรรม เลือกที่นั่งภายในร้าน สั่งอาหาร รับประทานอาหาร คิดเงิน กลับ การจัดวางสินค้า พื้นที่นั่งรับประทานจะอยู่ภายในอาคาร แบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนภายในอาคาร และส่วนระเบียง	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟอินแคนเดสเซ่น แสงธรรมชาติ โทนสี สีน้ำตาล วัสดุ ไม้ การปรับอากาศ พัดลมคอนกรีต หมูน เฟอร์นิเจอร์ ชุดโต๊ะเก้าอี้ไม้, เกาน์เตอร์ไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านเฮียคุณ

เรือนค้าขายพื้นถิ่น 3 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 117.97 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 62.14 m² ทางสัญจร 60%

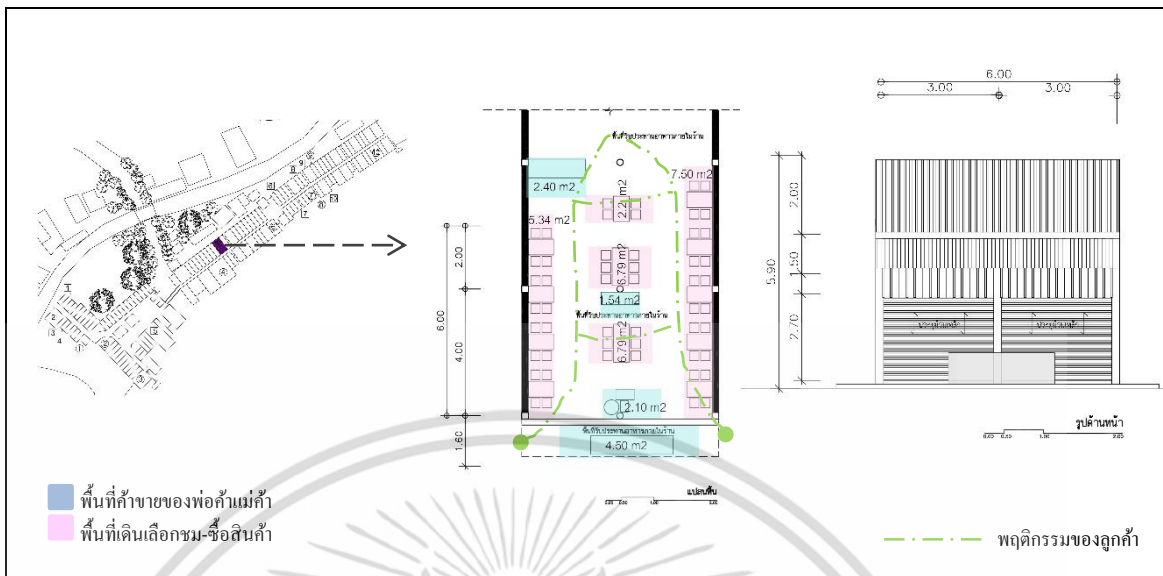
ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง จัดวางพื้นที่ปรุงอาหารไว้ภายในร้านด้านหน้า และส่วนทานอาหารและ พื้นที่ล้างด้านหลังร้าน ติดระเบียงริมน้ำ ประตู บานเพ็ชรม้วน พื้น ไม้ ผนัง ผนังโครงเคร่าไม้ เพดาน เปิดโล่งเห็นโครงหลังคา	กิจกรรมการและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายเครื่องดื่ม-กาแฟ , ก๋วยเตี๋ยวเย็นตาโฟ, แก้วที่ระลึก กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชมสินค้าภายในร้าน ส่วนรับประทานอาหาร สามารถเลือกที่นั่งได้เลย แล้วค่อยสั่งอาหาร การจัดวางสินค้า วางส่วนปรุงแยกจากกันระหว่างเครื่องดื่มด้านหน้าร้านและปรุงอาหาร ส่วนพื้นที่รับประทานจะอยู่ด้านหลัง	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี สีน้ำตาล วัสดุ ไม้ การปรับอากาศ - เฟอร์นิเจอร์ เคาน์เตอร์ไม้, ชุดโต๊ะเก้าอี้ไม้, ตู้ไม้โชว์สินค้า, ตู้โชว์กระจกโครงไม้, โต๊ะไม้วางของ

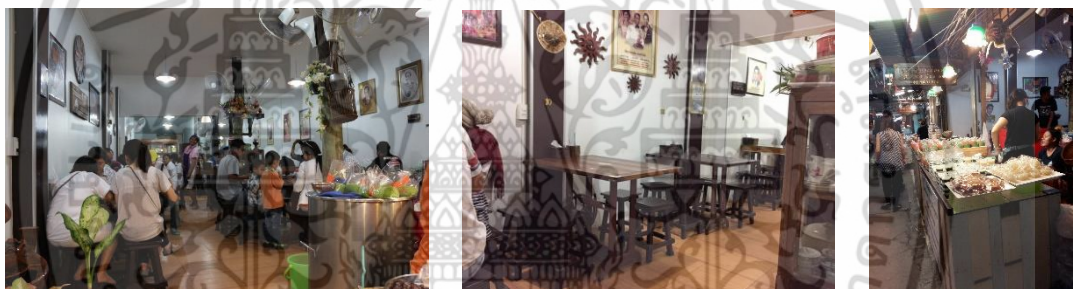
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.25 การวิเคราะห์หลักเกณฑ์ทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าช่อง

เรือนค้าขายพื้นดิน 2 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 31.72 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 25.82 m² ทางสัญจร 40%

ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง จัดวางพื้นที่ปรุงอาหารไว้บริเวณหน้าร้าน ประตู ประตูเหล็กแบบม้วน พื้น ปูกระเบื้อง ผนัง ผนังยิปซัมบอร์ด เพดาน ฝ้ายิปซัมบอร์ด	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ขายของหวาน กิจกรรม-พฤติกรรม เดินเลือกชม-ซื้อสินค้านอกร้านสำหรับช้อกลับ เลือกที่นั่ง สั่งอาหาร รับประทานอาหารสำหรับนั่งทานในร้าน การจัดวางสินค้า วางสินค้าหน้าร้าน เพื่อสะดวกต่อการตัดสินใจใช้บริการ	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟอินแคนเดสเซนต์ โทนสี สีน้ำตาล ส้ม วัสดุ ยิปซัมบอร์ด การปรับอากาศ พัดลมคอหมุน เฟอร์นิเจอร์ ชุดโต๊ะไม้, โต๊ะไม้, เกาน์เตอร์ ไม้วางสินค้า, ตู้โชว์กระจกโครงไม้

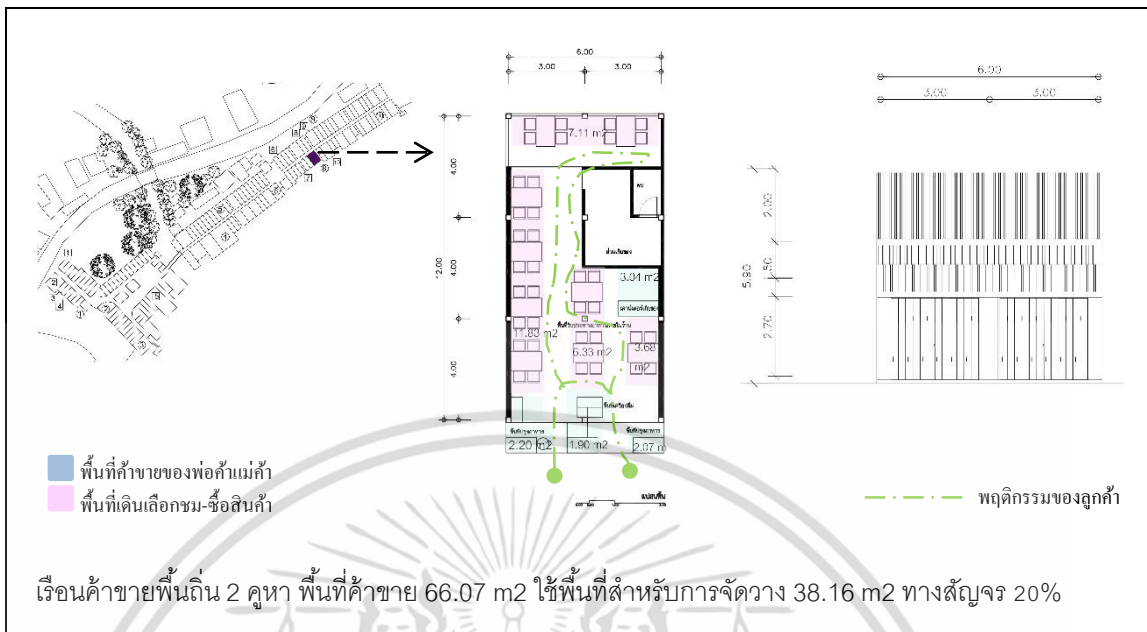
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าเคียงน้ำ

พื้นที่ค้าขายของพ่อค้าแม่ค้า พื้นที่ดินเลือกชม-ซื้อสินค้า พฤติกรรมของลูกค้า		
เรือนค้าขายพื้นดิน 2 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 124.00 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 79.76 ทางสัญจร 40%		
ภาพบรรยากาศภายในร้าน		
องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง จัดวางพื้นที่ปรุงอาหารเตรียม อาหารภายในอาคารด้านหน้า ประตู บานเฟี้ยม พื้น ไม้ ผนัง ผนังไม้ตีแนวตั้ง เพดาน ฝ้าเพดานยิปซัมบอร์ด	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ร้านอาหาร กิจกรรม-พฤติกรรม เลือกชมและเลือกที่นั่งพร้อมสั่งอาหาร รับประทาน การจัดวางสินค้า พื้นที่ปรุงอาหารเตรียมอาหารจัดไว้หน้าร้าน สะดวกต่อการตัดสินใจใช้บริการ	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง แสงธรรมชาติเป็นหลัก ไฟอินแคนเดสเซนต์ โทนสี น้ำตาล ขาว วัสดุ ไม้ การปรับอากาศ พัดลมคอกหมุน
		เฟอร์นิเจอร์ เก้าอี้เตอร์รี่ปรุงอาหาร, ชุดโต๊ะเก้าอี้ไม้ทำสี, ชุดโต๊ะพับเหล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.27 การวิเคราะห์หลักขณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านตาลมะพร้าว

ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม <u>รูปแบบการวางผัง</u> พื้นที่ปรุงอาหารด้านหน้าอาคาร ส่วนรับประทานอาหารอยู่ภายในร้าน เกือบของ ส่วนร้านอยู่ด้านหลัง <u>ประตู บาน ฝ้าเพดาน</u> พื้น ปูนขัดมัน <u>ผนัง</u> ผนังยิปซัมบอร์ด <u>เพดาน</u> ฝ้ายิปซัมบอร์ด	กิจกรรมและการใช้สอย <u>รูปแบบสินค้า</u> ร้านขายอาหาร (ผัดไทย, ก๋วยเตี๋ยวปลา) <u>กิจกรรม-พฤติกรรม</u> เลือกชมและเลือกที่นั่งพร้อมสั่งอาหารรับประทาน <u>การจัดวางสินค้า</u> พื้นที่ปรุงอาหารเตรียมอาหารจัดไว้หน้าร้าน สะดวกต่อการตัดสินใจใช้บริการ	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี น้ำตาล แดง <u>วัสดุ</u> ยิปซัมบอร์ด <u>การปรับอากาศ</u> พัดลมคอนกรีต <u>เฟอร์นิเจอร์</u> ชุดโต๊ะเก้าอี้ไม้, เคาน์เตอร์ไม้ปรุงอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 การวิเคราะห์หลักเกณฑ์ทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านจุกดี

เรือนค้าขายพื้นถิ่น 1.5 คูหา พื้นที่ค้าขายทั้งหมด 38.29 m² ใช้พื้นที่สำหรับวางสินค้า 26.73 m² ทางสัญจร 20%		
ภาพบรรยากาศภายในร้าน		
องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง จัดวางพื้นที่ปรุงอาหารเตรียมอาหารภายในอาคารด้านหน้า พื้นที่นั่งรับประทานภายใน ประตูบานเพ็ช พื้น ปูนขัดมัน ผนัง ผนังยิปซัมบอร์ด เพดาน คานและพื้นไม้ชั้นสอง	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า ร้านอาหาร (ก๋วยเตี๋ยวปากหม้อ) กิจกรรม-พฤติกรรม เลือกชมและเลือกที่นั่งพร้อมสั่งอาหาร รับประทาน การจัดวางสินค้า พื้นที่ปรุงอาหารเตรียมอาหารจัดไว้หน้าร้าน สะดวกต่อการตัดสินใจใช้บริการ	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี ขาวเหลือง วัสดุ ไม้สังเคราะห์, ยิปซัมบอร์ด การปรับอากาศ พัดลม คอกมูน เฟอร์นิเจอร์ ชุดเก้าอี้ โต๊ะไม้, โต๊ะ โครงเหล็กกรุไม้

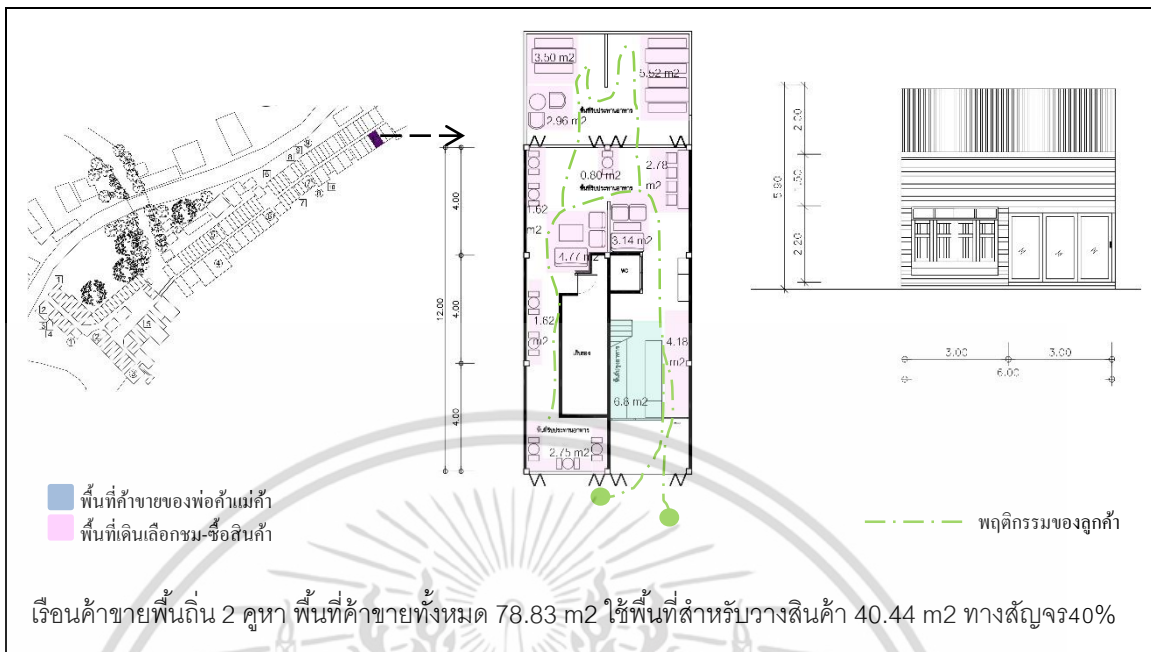
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.29 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านข้าวห่อใบบัวครูลิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.30 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้าน Red Cat Café

ภาพบรรยากาศภายในร้าน

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง ตกแต่งหน้าร้านด้วยตุ๊กตา วางพื้นที่ปรุงอาหารภายในร้าน แบ่งพื้นที่นั่งรับประทานภายในและนอก ประตู กระจกลูกบิดบานพับไม้ และเพิ่มกระจกลูกบิดบานเลื่อนเพื่อโชว์หน้าร้าน พื้น ปูนขัดมัน ผนัง ปูนฉาบเรียบ เพดาน ฝ้าเหล็กและฝ้าไม้ชั้นสอง	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า กาแฟ และ ขนมหวาน กิจกรรม-พฤติกรรม เลือกชมสินค้าบริเวณหน้าร้าน ซื้อมากลับหรือนั่งรับประทานภายในร้าน การจัดวางสินค้า จัดวางสินค้าและปรุงอาหารด้านหน้า มีพื้นที่นั่งรับประทานทั้งภายในและภายนอก	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง ไฟฟลูออเรสเซนต์ โทนสี น้ำตาล แดง ดำ วัสดุ ไม้ เหล็ก ปูน การปรับอากาศ เครื่องปรับอากาศ ,พัดลมตั้งพื้น
		เฟอร์นิเจอร์ ชุดโต๊ะไม้ , ชุดโซฟาบุผ้า-ผนัง, เคาน์เตอร์บาร์โครงเหล็กกรุไม้, ตู้กระจกโชว์สินค้า, เกานเตอร์ปูน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.8 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายใน

สำหรับการวิเคราะห์และแปลผลคะแนนความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ ดังนี้

1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจในระดับ	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจในระดับ	น้อย
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจในระดับ	ปานกลาง
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจในระดับ	มาก
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจในระดับ	มากที่สุด

โดยพิจารณาเกณฑ์ที่มีค่า 3.51 ขึ้นไป ในการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

4.8.1 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าตลาดบ้านใหม่

4.8.1.2 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าประเภทอุปโภค

จากการสังเกตสามารถแยกร้านค้าออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มร้านของเล่น กลุ่มร้านเสื้อผ้า และกลุ่มร้านอื่นๆ ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน พบว่า

- ร้านค้ากลุ่มร้านของเล่น มีระดับความพึงพอใจมากของร้านขายของเล่น1 การจัดวางผังที่มีรูปแบบการจัดวางสินค้าบริเวณหน้าร้านและภายในร้าน(3.54) วัสดุพื้นที่เป็นพื้นปูนขัดมัน(3.51) รูปแบบผนังที่เป็น ไม้ตีซ้อนเกล็ด(3.52) เพดานคาน ไม้พื้น ไม้ชั้นสอง(3.55) รูปแบบประตูไม้บานเพื่อยมกรอบลูกฟูก(3.55) โทสน้ำตาล(สีธรรมชาติของวัสดุ)(3.57) ภาพรวมของวัสดุที่เป็นวัสดุไม้(3.54) อีกทั้งร้านของเล่น1ตั้งอยู่หัวมุมอาคารทำให้สามารถรับแสงสว่างที่เป็นแสงธรรมชาติได้สองทาง(3.52) การปรับอากาศภายในร้านติดตั้งพัดลมคอกหมูน(3.50) และมีความเป็นเอกลักษณ์ด้วยการคงรูปแบบอาคารเรือนพื้นถิ่น ไม้(3.55) ยกเว้นเฟอร์นิเจอร์ที่มีความพึงพอใจปานกลางมีรูปแบบเฟอร์นิเจอร์เป็น โต๊ะไม้และ โต๊ะเหล็กวางสินค้า(3.45)

- ร้านค้ากลุ่มเสื้อผ้า พบว่ามีความพึงพอใจปานกลางของร้านเสื้อผ้า2 ในเรื่องของวัสดุพื้นที่เป็นพื้นปูนขัดมัน(3.48) ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวตั้ง(3.42) เพดานคาน ไม้พื้น ไม้ชั้นสอง(3.38) รูปแบบประตูไม้บานเพื่อยมทาสีขาว(3.47) โทสีภายในร้านสีขาว(3.45) เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้โต๊ะไม้วางสินค้าหน้าร้าน(3.48) และราวแขวนอลูมิเนียมภาพรวมวัสดุที่เป็นไม้เป็นส่วนใหญ่(3.48) แสงสว่างภายในร้านที่ใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ในการตกแต่งร้าน(3.47) ร้านไม่มีการปรับอากาศ(3.40) และยังคงรูปแบบความเป็นเอกลักษณ์อาคารเรือนพื้นถิ่น ไม้(3.45) เมื่อวิเคราะห์เทียบพบว่าร้านเสื้อผ้า3 พบว่าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความพึงพอใจปานกลางในการจัดวางผังวางสินค้าหน้าร้านและภายในร้านและวางราวแขวนเสื้อผ้าตรงกลางร้าน(3.48)

- ร้านค้ากลุ่มอื่นๆ พบว่ามีความพึงพอใจมากกว่าร้านหาดตะลั่ว ในการจัดวางผังวางสินค้าหน้าร้านและภายในร้าน วางสินค้าชนิดผนัง เว้นทางเดินตรงกลาง วัสดุพื้นเป็นพื้นขัดมัน ผนังเป็นผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวตั้ง ประตูไม้บานที่ไขมกรอบลูกฟัก เฟอร์นิเจอร์ที่เป็นรูปแบบคล้ายแบบเดิม โทนนีน้ำตาล ภาพรวมวัสดุส่วนใหญ่เป็นไม้ แสงสว่างตกแต่งด้วยไฟอินแคนเดสเซ้น ไม่มีติดตั้งปรับอากาศ มีความเป็นเอกลักษณ์ของเรือนพื้นถิ่น ยกเว้นเพดานที่เปิดโล่งเห็นโครงหลังคา(ตาราง 4.31)

ตารางที่ 4.31 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านสถาปัตยกรรมต่อร้านค้าประเภทอุปโภค

ความพึงพอใจ สถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย									
	กลุ่มร้านของเล่น				กลุ่มร้านเสื้อผ้า			กลุ่มร้านอื่นๆ		
	ของ เล่น1	พีร์ วรรณ	ของ เล่น2	สุคันธ รักษ์	ชาย เสือ2	ชาย เสือ3	ชาย เสือ1	หาด ตะ ลั่ว	ยูพา	ของ เก่า
การจัดวางผัง	3.54	3.45	3.30	2.90	3.45	3.48	3.28	3.63	3.50	3.45
สีและวัสดุพื้น	3.51	3.48	3.25	3.20	3.48	3.25	3.28	3.52	3.45	3.48
สีและวัสดุผนัง	3.52	3.42	3.32	3.35	3.42	3.25	3.20	3.58	3.35	3.30
สีและฝ้าเพดาน	3.55	3.18	3.03	3.40	3.38	3.35	3.07	3.42	3.25	3.35
สีและวัสดุประตู	3.55	3.23	3.35	3.45	3.47	3.43	3.32	3.52	3.38	3.50
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.45	3.48	3.15	3.15	3.48	3.45	3.38	3.55	3.45	3.50
โทนนีโดยรวม	3.57	3.28	3.10	3.38	3.45	3.40	3.30	3.56	3.48	3.40
ภาพรวมของวัสดุ	3.54	3.28	3.20	3.33	3.48	3.35	3.30	3.60	3.48	3.38
แสงสว่างในร้าน	3.52	3.38	3.08	3.07	3.47	3.35	3.33	3.54	3.45	3.35
การปรับอากาศ	3.50	3.28	3.03	2.97	3.40	3.27	3.25	3.50	3.40	3.45
ความเป็นเอกลักษณ์	3.55	3.30	3.00	3.35	3.45	3.43	3.28	3.58	3.45	3.43

4.8.1.2 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าประเภทบริโภคร

จากการสังเกตสามารถแยกร้านค้าออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มร้านเครื่องดืม-ขนม และกลุ่มปรุงอาหาร ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน พบว่า

- ร้านค้ากลุ่มร้านเครื่องดืมและขนมมีความพึงพอใจมากกว่าร้านเฮียคุณ วัสดุพื้นที่เป็นพื้นไม้ (3.55) รูปแบบผนังที่เป็นผนังไม้ตีแนวตั้ง(3.58) เฟอร์นิเจอร์เป็นของดั้งเดิมผสมของใหม่(3.52) โทนนีน้ำตาลของวัสดุไม้(3.55) ภาพรวมของวัสดุที่วัสดุไม้(3.53) แสงสว่างเป็นแสงธรรมชาติมีพื้นที่นั่งรับประทานเป็นระเบียบดีริมน้ำ(3.58) การปรับอากาศติดตั้งพัดลมคอหมุน(3.58) และ

ความเป็นเอกลักษณ์ด้วยการคงรูปแบบอาคารเรือนพื้นถิ่นไม้(3.54) ยกเว้นรูปแบบประตูไม้บาน
เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของโรงเรียนเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่จะขอสงวนสิทธิ์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เยี่ยมชมศิลา-ฟ้าฟุ้งพอใจปานกลาง(3.45) เมื่อวิเคราะห์เทียบพบว่าร้านRed cat café มีความพึงพอใจมากในการวางผังแบบการวางพื้นที่ปรุงเครื่องดื่มน้ำร้าน และพื้นที่นั่งภายในร้านและนอกร้าน(3.52) พอใจปานกลางเพดานเป็นโครงเหล็กพื้นไม้ชั้นสอง(3.45)

- กลุ่มร้านปรุงอาหารพบว่ามีความพึงพอใจมากของร้านครัวป่าหนู การจัดวางผังโดยแยกพื้นที่ปรุงอาหาร พื้นที่นั่งรับประทานอาหาร พื้นที่เก็บของและล้างเป็นสัดส่วน(3.52) เนื่องจากร้านมีขนาดหลายคูหาทำให้สามารถแบ่งพื้นที่ได้ วัสดุพื้นไม้(3.55) ผงไม้ตีชอนเกล็ดแวนอน(3.53) เพดานคานไม้พื้นไม้ชั้นสอง(3.54) ประตูไม้บานเฟี้ยมกรอบลูกฟัก(3.56) เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้เป็นเฟอร์นิเจอร์แบบดั้งเดิมผสมของใหม่ที่ทำให้เหมือนเก่า(3.50) โทนสีเป็นโทนน้ำตาลจากสีธรรมชาติของวัสดุ(3.53) ภาพรวมวัสดุเป็นไม้(3.55) แสงสว่างตกแต่งด้วยไฟอินเคนเดสเซน(3.53) การปรับอากาศใช้พัดลมคอกหมู(3.50) มีความเป็นเอกลักษณ์ของเรือนพื้นถิ่นคงอยู่(3.58)(ตาราง 4.32)

ตารางที่ 4.32 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมร้านค้าประเภทบริโภค

ความพึงพอใจด้าน สถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย									
	กลุ่มร้านเครื่องดื่มและขนม				กลุ่มร้านปรุงอาหาร					
	เสียดูณ	Red Cat Café	เป๊ะ เอี้ย	ลอด ช่อง	ครัวป่า หนู	ต่ำ เคียง น้ำ	ต่อ ขาม	ตาลมะ พร้าว	จุกดี	ข้าวใบ บัว กรุลิน
การจัดวางผัง	3.45	3.52	3.25	3.15	3.52	3.52	3.50	3.25	3.13	3.38
สีและวัสดุพื้น	3.55	3.50	3.50	3.13	3.55	3.48	3.52	3.00	3.13	3.23
สีและวัสดุผนัง	3.58	3.35	3.40	3.15	3.53	3.50	3.45	2.93	3.10	3.30
สีและฝ้าเพดาน	3.43	3.45	3.30	3.05	3.54	3.40	3.35	2.85	3.07	3.15
สีและวัสดุประตู	3.45	3.35	3.15	2.90	3.56	3.50	3.52	3.02	3.18	3.25
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.52	3.48	3.43	3.15	3.50	3.42	3.48	3.08	3.20	3.33
โทนสีโดยรวม	3.55	3.47	3.40	3.13	3.53	3.43	3.45	3.05	2.93	3.37
ภาพรวมของวัสดุ	3.53	3.20	3.38	2.93	3.55	3.47	3.50	2.95	2.95	3.20
แสงสว่างในร้าน	3.58	3.52	3.28	2.90	3.53	3.57	3.47	3.18	3.10	3.35
การปรับอากาศ	3.56	3.45	3.37	2.98	3.50	3.45	3.46	2.85	2.93	3.35
ความเป็นเอกลักษณ์	3.54	3.50	3.42	2.45	3.58	3.57	3.50	3.20	3.22	3.38

4.8.2 ความพึงพอใจกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ร้านค้าตลาดบ้านใหม่

4.8.2.1 ความพึงพอใจกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ร้านค้าประเภทอุปโภค

จากการสังเกตสามารถแยกร้านค้าออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มร้านของเล่น กลุ่มร้านเสื้อผ้า และกลุ่มร้านอื่นๆ ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ร้านค้ากลุ่มร้านของเล่น มีความพึงพอใจมากกว่าร้านของเล่น1 ในความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขายเป็นรูปแบบการค้าขายแบบดั้งเดิม(3.58) มีความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่มีวางสินค้าทั้งภายใน-ภายนอก(3.55) และมีความพึงพอใจปานกลาง รูปแบบการจัดวางสินค้าที่วางชิดผนังทั้งสองด้านเว้นทางเดินตรงกลาง(3.45) ไม่มีการตกแต่งและการสร้างบรรยากาศที่(3.48) มีความแออัดปานกลาง(3.45) เมื่อวิเคราะห์เทียบพบว่าร้านพีรธรรมมีความพึงพอใจมากในการสร้างจุดสนใจโดยเน้นของเก่าและใหม่เข้าด้วยกัน(3.52) การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้าโดยพ่อค้าแม่ค้าจะยืนอยู่บริเวณหน้าร้านทำการเชิญชวนลูกค้า(3.58)

- กลุ่มร้านเสื้อผ้า พบว่ามีความพึงพอใจมากในความเหมาะสมของกิจกรรมการค้า(3.52) ความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ใช้ภายในและภายนอกร้าน(3.55) การสร้างจุดสนใจของร้านด้วยชนิดของสินค้าที่เป็นสินค้าพื้นถิ่น(3.54) พื่อใจปานกลางรูปแบบการจัดวางสินค้าภายนอกร้านตกแต่งด้วยหุ่นโชว์(3.50) ภายในร้านวางสินค้าชิดผนังทั้งสองข้าง เว้นตรงกลาง(3.50) ไม่มีการตกแต่ง(3.45) มีความแออัดปานกลาง(3.43)

- ร้านในกลุ่มอื่นๆ พบว่ามีความพึงพอใจมากร้านหาดตะหลิว ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้า(3.53) การสร้างจุดสนใจด้วยสินค้าที่เป็นของที่ระลึก(3.75) การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้าที่อยู่บริเวณหน้าร้านทำให้การเชิญชวนลูกค้า(3.52) รูปแบบสินค้าเป็นของเก่าและใหม่(3.56) การจัดวางสินค้าวางสินค้าภายนอกและภายในร้าน วางสินค้าชิดผนังทั้งสองข้าง เว้นทางเดินตรงกลาง(3.55) ไม่มีการตกแต่ง(3.58) มีความแออัดปานกลาง(3.50) (ตาราง4.33)

ตารางที่ 4.33 ความพึงพอใจกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ร้านค้าประเภทอุปโภค

ความพึงพอใจกิจกรรม และการใช้สอย	ค่าเฉลี่ย									
	กลุ่มร้านของเล่น				กลุ่มร้านเสื้อผ้า			กลุ่มร้านอื่นๆ		
	ของ เล่น1	พีร ธรรม	ของ เล่น2	สุคัน ทรัพย์	ขาย เสื้อ2	ขาย เสื้อ3	ขาย เสื้อ1	หาด ตะ หลิว	ยูพา	ของ เก่า
ความเหมาะสมของ กิจกรรม	3.58	3.55	3.43	3.28	3.52	3.48	3.45	3.53	3.20	3.43
ความเหมาะสมการใช้ สอยพื้นที่	3.55	3.50	3.43	3.40	3.55	3.43	3.45	3.75	3.40	3.45
การสร้างจุดสนใจร้าน	3.45	3.52	3.40	3.35	3.54	3.48	3.10	3.58	3.47	3.45
การให้บริการ	3.54	3.58	3.55	3.50	3.55	3.48	3.40	3.52	3.40	3.52
รูปแบบของสินค้า	3.56	3.48	3.18	2.95	3.50	3.42	3.32	3.56	3.00	3.20
รูปแบบการวางสินค้า	3.45	3.40	3.13	3.13	3.50	3.43	3.27	3.55	3.20	3.15
สร้างบรรยากาศในร้าน	3.48	3.36	3.33	3.10	3.45	3.40	3.32	3.58	3.40	3.33
ความแออัดของในร้าน	3.45	3.43	3.10	2.85	3.43	3.36	3.32	3.50	3.38	3.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.8.2.2 ความพึงพอใจกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ร้านค้าประเภทบริโภค

จากการสังเกตสามารถแยกร้านค้าออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มร้านเครื่องดื่ม-ขนม และกลุ่มปรุงอาหาร ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน

- กลุ่มร้านเครื่องดื่ม-ขนม พบว่ามีความพึงพอใจมากกว่าร้านเสียดูค ความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ทั้งภายในร้านพร้อมแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน(3.52) การให้บริการของพ่อค้ามีการเชิญชวนลูกค้า (3.57) รูปแบบสินค้าเป็นแบบเก่าผสมของใหม่(3.54) การตกแต่งด้วยรูปภาพ(3.55) ภายในร้านไม่มีความแออัด(3.57) เมื่อวิเคราะห์เทียบพบว่ามีความพึงพอใจร้านแป๊ะเอี้ย ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าที่เป็นร้านค้าแบบดั้งเดิม(3.60) และร้านRed cat café การสร้างจุดสนใจร้านด้วยรูปแบบเก่าผสมใหม่พร้อมตกแต่งหน้าร้านให้เหมาะกับการถ่ายรูป(3.53)

- กลุ่มปรุงอาหารพบว่ามีความพึงพอใจมากกว่าร้านครัวป่าหนู ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้า(3.60) การใช้สอยพื้นที่แบ่งพื้นที่ปรุงอาหารชัดเจน(3.58) รูปแบบสินค้าที่เป็นอาหารพื้นถิ่น (3.58) การตกแต่งร้านด้วยรูปภาพเก่าๆ(3.58) มีความพึงพอใจปานกลางการสร้างจุดสนใจเนื่องจากร้านอยู่ในซอย(3.45) ความแออัดของกิจกรรมเนื่องจากพื้นที่รับรองของลูกค้าที่แน่นหนา(3.45) เมื่อวิเคราะห์เทียบพบว่ามีความพึงพอใจปานกลางร้านต่อซาม รูปแบบการจัดวางสินค้าภายในและภายนอกร้านโดยพื้นที่ปรุงอาหารอยู่บริเวณด้านหน้าร้านลูกค้าสามารถรับรู้ได้ว่าร้านขายอาหารอะไร(3.47) (ตาราง4.34)

ตารางที่ 4.34 ความพึงพอใจกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ร้านค้าประเภทบริโภค

ความพึงพอใจกิจกรรม และการใช้สอย	ค่าเฉลี่ย									
	กลุ่มร้านเครื่องดื่มและขนม				กลุ่มร้านปรุงอาหาร					
	เสียดูค	Red Cat Café	แป๊ะ เอี้ย	ลอด ช่อง	ครัวป่า หนู	ตำ เคียง น้ำ	ต่อ ซาม	ตาลมะ พร้าว	จุกดี	ข้าวใบ บัว กรุลิน
ความเหมาะสมของ กิจกรรม	3.56	3.53	3.60	3.15	3.60	3.47	3.55	3.48	3.43	3.45
ความเหมาะสมการใช้ สอยพื้นที่	3.52	3.47	3.45	3.20	3.58	3.55	3.54	3.35	3.30	3.25
การสร้างจุดสนใจร้าน	3.50	3.53	3.45	3.08	3.45	3.40	3.47	3.33	3.27	3.30
การให้บริการ	3.57	3.52	3.50	3.30	3.57	3.52	3.50	3.48	3.45	3.43
รูปแบบของสินค้า	3.54	3.38	3.52	3.15	3.55	3.45	3.43	3.25	3.27	3.38
รูปแบบการวางสินค้า	3.47	3.47	3.45	3.20	3.47	3.45	3.52	3.35	3.20	3.38
สร้างบรรยากาศในร้าน	3.55	3.50	3.54	3.25	3.58	3.47	3.43	3.17	3.15	3.18
ความแออัดของในร้าน	3.57	3.52	3.45	3.17	3.45	3.43	3.40	3.32	3.28	3.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.9 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายใน

4.9.1 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในร้านประเภทอุปโภค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน พบว่านักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่งหนึ่งคิดว่ารูปแบบโครงสร้างสถาปัตยกรรม, การจัดวาง, รูปแบบสีวัสดุพื้น, ผนัง, ฝ้าเพดาน, ประตู หน้าต่าง ช่องระบายอากาศ, เฟอร์นิเจอร์, โทนสี, การตกแต่ง, ลักษณะการใช้งานพื้นที่, องค์กรประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม ควรอนุรักษ์ให้เหมือนเดิม สามารถใช้วัสดุทดแทนได้ (ตาราง 4.35)

ตารางที่ 4.35 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในร้านประเภทอุปโภค

องค์กรประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ % ให้เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทน									
	ของเล่น1	ของเล่น2	พืชรพรรณ	ลูกันธรักษ์	ยูพา	หาดตะหลิว	ของเก่า	ขายเสื้อ1	ขายเสื้อ2	ขายเสื้อ3
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	67	56	55	57	57	65	53	60	58	51
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	52	55	60	49	54	62	47	53	58	58
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	60	50	58	57	59	56	55	55	47	43
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	58	55	55	42	52	43	50	52	55	50
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	60	50	57	50	50	50	53	50	50	51
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	59	62	57	52	54	48	55	48	49	52
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	58	60	54	51	55	65	43	58	48	55
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	55	58	50	60	50	65	52	60	57	59
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	65	45	62	50	52	75	52	55	58	60
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ในร้าน	50	40	58	55	45	68	43	53	51	50
องค์กรประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมเรือนค้าขายพื้นถิ่น	60	50	58	57	56	65	49	60	56	55

4.9.2 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในร้านประเภทบริโภคน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวจำนวน 40 คน พบว่านักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่งหนึ่งคิดว่ารูปแบบโครงสร้างสถาปัตยกรรม, รูปแบบการจัดวางผัง, วัสดุพื้น, ผนัง, ฝ้าเพดาน, ประตูและช่องระบายอากาศ, เฟอร์นิเจอร์, โทนสี, การตกแต่งภายใน, ลักษณะการใช้งาน, องค์กรประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนพื้นถิ่นควรอนุรักษ์ให้เหมือนเดิมแต่สามารถใช้วัสดุทดแทน (ตาราง 4.36)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.36 การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในร้านประเภทบริโภค

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ % ให้เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทน									
	แป๊ะ เอี้ย	เฮี้ย คุณ	Red Cat Café	ลอค ห้อง	ต่อ ชาม	คร้ว ป่า หนุ	ตำ เคียง น้ำ	ตาลมะ พร้าว	จุกดี	ข้าวใบ บัว กุหลิน
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	53	50	55	50	50	60	57	48	55	47
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	58	60	50	50	60	62	62	52	60	50
รูปแบบสี และวัสดุพื้น	52	50	50	53	47	61	55	50	55	60
รูปแบบสี และวัสดุผนัง	49	58	54	49	40	60	59	50	50	50
รูปแบบสี และวัสดุฝ้าเพดาน	58	52	45	55	53	60	60	55	51	58
รูปแบบสี และวัสดุประตู หน้าต่าง	50	50	50	45	58	58	58	55	53	50
รูปแบบสี และวัสดุเฟอร์นิเจอร์	55	62	62	48	50	56	45	60	60	52
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	50	56	54	50	58	53	58	45	40	52
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	43	41	56	48	55	58	55	56	54	48
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ในร้าน	49	48	47	48	50	58	57	50	46	52
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมเรือนค้าขายพื้นถิ่น	50	55	45	55	55	55	55	50	54	45

4.10 สรุปวิเคราะห์ความเชื่อมโยงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายใน กิจกรรมการใช้สอยและสภาพทางสถาปัตยกรรม

4.10.1 ประเภทร้านอุบโภค

- ร้านค้ากลุ่มร้านของเล่น มีรูปแบบการจัดวางผังและการใช้สอยพื้นที่ที่มีรูปแบบการจัดวางสินค้าบริเวณหน้าร้านและภายในร้าน การจัดวางสินค้าที่วางชิดผนังทั้งสองด้านเว้นทางเดินตรงกลาง มีกิจกรรมกรรมการค้าขายแบบดั้งเดิม สร้างจุดสนใจโดยเน้นของเก่าและใหม่เข้าด้วยกัน รูปแบบวัสดุพื้นปูนขัดมัน ผนังที่เป็นไม้ตีซ้อนเกล็ด เพดานคานไม้พื้นไม้ชั้นสอง รูปแบบประตูไม้บานเพี้ยมกรอบลูกฟัก โทนสีน้ำตาล(สีธรรมชาติของวัสดุ) ภาพรวมของวัสดุที่เป็นวัสดุไม้ ควรอนุรักษ์ให้เหมือนเดิมสามารถใช้วัสดุทดแทนได้ การตกแต่งและการสร้างบรรยากาศใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นของเก่าผสมของใหม่ แสงสว่างที่ใช้ควรเป็นแสงธรรมชาติ การปรับอากาศภายในร้านติดตั้งพัดลมคอหมุน มีองค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมคงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของเรือนค้าขาย

- ร้านค้ากลุ่มเสื้อผ้า มีรูปแบบการจัดวางผังและการใช้สอยพื้นที่ที่มีรูปแบบการจัดวางสินค้าบริเวณหน้าร้านและภายในร้าน การจัดวางสินค้าที่หน้าร้านโชว์สินค้า สร้างจุดสนใจของร้านด้วยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนิดของสินค้าที่เป็นสินค้าพื้นถิ่น รูปแบบวัสดุพื้นที่เป็นพื้นปูนขัดมัน ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวตั้ง เพดานคานไม้พื้นไม้ชั้นสอง รูปแบบประตูไม้บานเฟี้ยม โทนสีภายในร้านสีขาว ภาพรวมของวัสดุที่เป็นวัสดุไม้ ควรอนุรักษ์ให้เหมือนเดิมสามารถใช้วัสดุทดแทนได้ การตกแต่งและการสร้างบรรยากาศใช้เฟอร์นิเจอร์เก่าผสมของใหม่ใช้โต๊ะไม้และราวแขวนอูมิเนียม แสงสว่างภายในร้านที่ใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์ ไม่มีการปรับอากาศ มีองค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมคงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของเรือนค้าขาย

- ร้านค้ากลุ่มอื่นๆ มีรูปแบบการจัดวางผังและการใช้สอยพื้นที่ที่มีรูปแบบการจัดวางสินค้า บริเวณหน้าร้านและภายในร้าน วางสินค้าชิดผนัง เว้นทางเดินตรงกลาง มีกิจกรรมกรรมการค้าขายแบบดั้งเดิม สร้างจุดสนใจโดยเน้นขายของที่ระลึก รูปแบบวัสดุพื้นปูนขัดมัน ผนังที่เป็นไม้ตีซ้อนเกล็ด เพดานคานเปิดโล่ง รูปแบบประตูไม้บานเฟี้ยมกรอบลูกฟัก โทนสีน้ำตาล(สีธรรมชาติของวัสดุ) ภาพรวมของวัสดุที่เป็นวัสดุไม้ ควรอนุรักษ์ให้เหมือนเดิมสามารถใช้วัสดุทดแทนได้ การตกแต่งและการสร้างบรรยากาศใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นของเก่าผสมของใหม่ แสงสว่างที่ใช้เป็นแสงไฟอินแคนเดสเซนต์ ไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ/พัดลมภายในร้าน มีองค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมคงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของเรือนค้าขาย

4.10.2 ประเภทร้านบริโภค

- ร้านค้ากลุ่มร้านเครื่องดื่มและขนม มีการวางผังแบบการวางพื้นที่ปรุงเครื่องดื่มหน้าร้าน และพื้นที่นั่งภายในร้านและนอกร้าน การใช้พื้นที่ทั้งภายในร้านพร้อมแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน กิจกรรมการค้าที่เป็นรูปแบบใหม่ สร้างจุดสนใจร้านด้วยรูปแบบเก่าผสมใหม่พร้อมตกแต่งหน้าร้าน รูปแบบวัสดุพื้นไม้ รูปแบบผนังที่เป็นผนังไม้ตีแนวตั้ง รูปแบบประตูไม้บานเฟี้ยมทาสี โทนสีเป็นโทนสีน้ำตาลจากสีธรรมชาติของวัสดุ ภาพรวมของวัสดุที่วัสดุไม้ ควรอนุรักษ์ให้เหมือนเดิมสามารถใช้วัสดุทดแทนได้ การตกแต่งและการสร้างบรรยากาศ ตกแต่งด้วยรูปภาพ ใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นของเก่าผสมของใหม่ แสงสว่างเป็นแสงธรรมชาติผสมกับแสงไฟอินแคนเดสเซนต์ มีองค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมคงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของเรือนค้าขายแต่ปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมการค้าขายภายในอาคารให้เข้ากับปัจจุบัน

- กลุ่มร้านปรุงอาหาร มีการจัดวางผังโดยแยกพื้นที่ปรุงอาหาร พื้นที่นั่งรับประทานอาหาร พื้นที่เก็บของและล้างเป็นสัดส่วน มีความเหมาะสมของกิจกรรมการค้ามีรูปแบบสินค้าที่เป็นอาหารพื้นถิ่น รูปแบบวัสดุพื้นไม้ ผนังไม้ตีซ้อนเกล็ดแนวนอน เพดานคานไม้พื้นไม้ชั้นสอง ประตูไม้บานเฟี้ยมกรอบลูกฟักโทนสีเป็นโทนสีน้ำตาลจากสีธรรมชาติของวัสดุ ภาพรวมของวัสดุที่วัสดุไม้ ควรอนุรักษ์ให้เหมือนเดิมสามารถใช้วัสดุทดแทนได้ การตกแต่งและการสร้างบรรยากาศ ตกแต่งด้วยรูปภาพ เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้เป็นเฟอร์นิเจอร์แบบดั้งเดิมผสมของใหม่ที่ทำให้เหมือนเก่า แสงสว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตกแต่งด้วยไฟอินเคนเดสเซ็นต์ การปรับอาคารใช้พัดลมคอนมูนมืองค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมคงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของเรือนค้าขาย

4.11 ปัญหาที่พบในการศึกษา

4.11.1 ปัญหาของพ่อค้าแม่ค้า

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อค้าแม่ค้า พบว่าปัญหาอื่นๆในการใช้สอยพื้นที่เรือนค้าขายพื้นดินที่พบ ได้แก่ การค้าขายไม่เป็นไปตามที่กำหนด การเปลี่ยนแปลงสินค้าไม่ตรงกับที่ลงทะเบียน การขายสินค้าเหมือนกันโดยมีข้อกำหนดไว้ว่าในตลาดต้องมีสินค้าที่เหมือนกันเพียง 2 ร้านเท่านั้น ความไม่เป็นระเบียบของการวางขายสินค้า การถ่ายเทอากาศภายในมีน้อย สินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมีน้อยเกินไป

4.11.2 ปัญหาของนักท่องเที่ยว

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว พบว่าปัญหาอื่นๆในการใช้สอยพื้นที่เรือนค้าขายพื้นดินที่พบ ได้แก่ ควรพัฒนาให้มีถึงขยะตามจุดต่างๆในตลาด, ควรมีห้องน้ำสาธารณะ, มีที่นั่งพักผ่อนระหว่างการท่องเที่ยวตลาด, ควรมีสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ของตลาดมีพืชผักท้องถิ่น พื้นที่วางขายสินค้าบางช่วงแออัด ควรอนุรักษ์รูปแบบอาคารให้เหมือนเดิมให้มากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ตลาดบ้านใหม่” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ศึกษาลักษณะรูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ความพึงพอใจในการรักษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในและความเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

จากคำถามการวิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งผลของการวิจัยที่จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาฟื้นฟูรูปแบบสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ให้เป็นในทิศทางที่ควรจะเป็นดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ในสภาพปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ กิจกรรม และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว รูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น
3. เสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในตลาดบ้านใหม่ ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ในการศึกษาต่อไป

ตารางที่ 5.1 แสดงวิธีวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	วิธีเก็บข้อมูล	เครื่องมือวิจัย	จำนวน
เรือนค้าขายพื้นถิ่น	การสำรวจและสังเกต	แบบสำรวจ	20 ร้าน
ผู้รู้เกี่ยวกับตลาดบ้านใหม่	การสัมภาษณ์	แบบสัมภาษณ์	1 คน
พ่อค้าแม่ค้า	แจกแบบสอบถาม	แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป	20 คน
นักท่องเที่ยว	แจกแบบสอบถาม	แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป	100 คน
		แบบสอบถามด้านความพึงพอใจ, กิจกรรม-พฤติกรรม, ทัศนคติการอนุรักษ์	40 คน / 1 ร้าน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น จะทำการแยกวิเคราะห์ตามลักษณะของข้อมูลที่ได้จากการศึกษา คือข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนั้นวิเคราะห์ด้วยวิธีการพรรณนาและการใช้ค่าความถี่ สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะวิเคราะห์โดยใช้สถิติสรุปข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นความถี่ ร้อยละ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และแผนภูมิ (Frequencies, percent's and Charts) และสรุปข้อมูลเชิงปริมาณเป็นค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด (Mean, Standard Deviation, Minimum and Maximum)

5.1 สรุปผลงานวิจัย

ในส่วนของการสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลโดยอ้างอิงตามกระบวนการการเก็บข้อมูล และวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่เริ่มต้นของการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปข้อมูลด้านต่างๆดังนี้

5.1.1 เรือนค้าขายพื้นถิ่น กับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

การศึกษาเกี่ยวกับเรือนพื้นถิ่น กับการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ประวัติความเป็นมา ลักษณะของการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

5.1.1.1 เรือนค้าขายพื้นถิ่น

สถาปัตยกรรมเรือนพื้นถิ่นในชุมชนตลาดบ้านใหม่ ส่วนใหญ่เป็นอาคารห้องแถวไม้มีอายุ 100 ปี มีรูปแบบของเรือนค้าขายพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่นั้นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามสภาพการใช้งานได้ดังนี้ ได้แก่ เรือนค้าขายแบบเรือนแถว เรือนพักอาศัยแบบเรือนแถว มีทั้งเรือนไม้ชั้นเดียว และสองชั้น โดยพื้นที่ชั้นล่างเป็นพื้นที่ค้าขาย ส่วนชั้นสองเดิมนั้นเป็นที่พักอาศัย แต่ในปัจจุบันเรือนค้าขายชั้นสองส่วนใหญ่ไม่มีผู้พักอาศัย ปล่อยให้ร้างไม่มีการใช้งาน และบางหลังมีสภาพทรุดโทรมไปตามกาลเวลา จึงได้รื้อพื้นที่ชั้นสองออกและโชว์ให้เห็น โครงสร้างหลังคาแทน

5.1.1.2 การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

ช่วงที่ 1 กำเนิดตลาด พ.ศ. 2482–2488 มีการอพยพหนีภัยสงครามมาอยู่ที่จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจำนวนมาก การเข้ามาของชาวกรุงเทพมหานครมีการตั้งรกรากและทำการค้าขายในตลาดบ้านใหม่เกิดการขยายตัว มีร้านค้าเปิดขายเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคเป็นจำนวนมาก ร้านขายทอง ร้านตัดผม ร้านเสื้อผ้า ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ร้านขนม ร้านของเล่น ร้านขายยา ร้านขายข้าว เป็นต้น

ช่วงที่ 2 การเปลี่ยนแปลง พ.ศ. 2500 – 2545 วิถีชุมชนริมน้ำได้เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการเปลี่ยนแปลงการคมนาคมจากทางน้ำเป็นทางบก การขนส่งทางรถยนต์สะดวกและรวดเร็วกว่าเส้นทางการขนส่งทางน้ำจึงถูกลดบทบาทลง วิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำจึงค่อยๆเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ย่านตลาดบ้านใหม่มีสภาพเงียบเหงา จากการประกอบกิจการการค้าขายก็เปลี่ยนมาเป็นเพียงการอยู่อาศัยเพียงเท่านั้น

ช่วงที่ 3 การพัฒนาตลาด พ.ศ. 2547 ชาวชุมชนตลาดบ้านใหม่จำนวนหนึ่งและคุณฐิติมา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉายแสงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทราสมัยนั้น ได้เริ่มพูดคุยปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับความต้องการฟื้นฟูวิถีชีวิตของชุมชนย่านตลาดบ้านใหม่กลับมาอีกครั้งได้จัดตั้ง "โครงการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน" ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา สร้างรายได้ให้กับชุมชนและเป็นแหล่งการเรียนรู้ของประชาชน นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว จึงจัดตั้ง "ชมรมรักษ์บ้านใหม่" และเปิดตลาดอย่างเป็นทางการในวันที่ 23 ตุลาคม 2547

การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในชุมชนตลาดบ้านใหม่นั้น ในส่วนกฎเกณฑ์การอนุรักษ์ของตลาดบ้านใหม่ที่ตกลงร่วมกันนั้นมีเพียงข้อกำหนดเดียวคือ ให้คงรูปแบบอาคารเดิมไว้ห้ามเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถควบคุมได้แค่ส่วนเรือนพื้นดินใดที่ยังไม่ได้ปรับปรุง ส่วนหลังที่มีการปรับปรุงไปก่อนหน้านี้แล้วก็ไม่สามารถแก้ไขได้ แต่คนในชุมชนก็ยินดีที่จะปฏิบัติตาม ส่วนพื้นที่ใช้สอยภายในร้านนั้นจะปรับปรุงอย่างไรก็ได้แล้วแต่ประโยชน์ใช้สอยที่แตกต่างกันไป ด้วยความร่วมมือของคนในชุมชนทำให้ตลาดบ้านใหม่ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปะสถาปัตยกรรมดีเด่นประเภทชุมชนพื้นถิ่น ประจำปี 2554 (วารสารเทศบาลฉะเชิงเทรา ยุงทอง Life ปีที่ 6 ฉบับที่ 14 กรกฎาคม-กันยายน 2556 หน้า 11)

สำหรับแนวโน้มในการพัฒนา การพัฒนาตลาดบ้านใหม่ในอนาคตในเรื่องการอนุรักษ์รูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นดินนั้น มีการยอมรับกฎเกณฑ์และข้อตกลงร่วมกันเพราะเห็นว่าการอนุรักษ์และกิจกรรมการค้าขายนั้นเป็นจุดเด่นของตลาดบ้านใหม่ สำหรับสินค้าที่นำมาวางขายนั้นมีความหลากหลายและไม่สามารถควบคุมได้ ขึ้นอยู่กับกระแสสังคมสมัยนั้น และเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและความอยู่รอดของพ่อค้าแม่ค้า

5.1.2 รูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นดิน

จากวัตถุประสงค์(ข้อที่ 1) เพื่อศึกษารูปแบบ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของเรือนค้าขายพื้นดินในตลาดบ้านใหม่นั้น ได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลเรือนค้าขายพื้นดินจำนวน 20 ร้าน ซึ่งสามารถแยกตามประเภทของร้านค้าได้ 2 กลุ่ม คือ ร้านประเภทนั่งรับประทาน จำนวน 10 ร้าน และร้านค้าประเภทซื้อเลือกสินค้า จำนวน 10 ร้าน ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

5.1.2.1 ด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ภายในร้าน แบ่งตามประเภทดังนี้

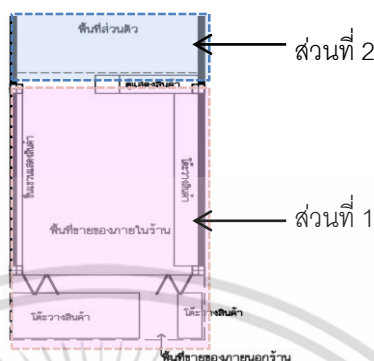
- ร้านประเภทอุปโภคคือ ร้านค้าที่ให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปใช้บริการเลือกชมเลือกซื้อสินค้าภายในร้านเท่านั้นประกอบด้วยพื้นที่ส่วนหลักๆ 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 พื้นที่สำหรับวางขายสินค้า

ส่วนที่ 2 พื้นที่สำหรับผู้ขาย ซึ่งมีรูปแบบการจัดวางสินค้าภายในร้าน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางสินค้าชนิดผนัง – เว้นทางสัญจรบริเวณกลางร้าน และรูปแบบการจัดวางสินค้าเต็มพื้นที่ร้าน สำหรับกิจกรรมการค้าขายที่เกิดขึ้นภายในร้านประเภทเลือกซื้อสินค้าคือการเลือกชม-ซื้อสินค้าภายในร้าน ใช้เวลาภายในร้านประมาณ 10 - 20 นาที

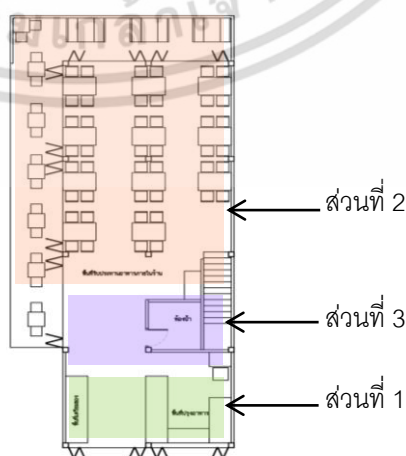
ภาพที่ 5.1 จัดวางสินค้าภายในร้านประเภทอุปโภค

- ร้านประเภทบริโภค คือ ร้านค้าที่ให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปใช้บริการเลือกซื้อสินค้าแล้วสามารถนั่งรับประทานอาหารได้ภายในร้านในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ประกอบด้วยพื้นที่ส่วนหลักๆ 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 พื้นที่สำหรับเตรียมอาหารหรือปรุงอาหารและเครื่องดื่ม

ส่วนที่ 2 พื้นที่สำหรับนั่ง

ส่วนที่ 3 พื้นที่ส่วนเก็บล้าง ซึ่งมีรูปแบบการจัดวางพื้นที่ใช้สอยภายในร้านได้ 2 รูปแบบคือรูปแบบการจัดพื้นที่ปรุงอาหารอยู่บริเวณหน้าร้าน พื้นที่นั่งรับประทานตั้งอยู่ภายใน และรูปแบบการจัดพื้นที่ปรุงอาหารและพื้นที่นั่งรับประทานอยู่ในร้านสำหรับกิจกรรมการค้าขายที่เกิดขึ้นภายในร้านประเภทนั่งรับประทาน คือการประกอบอาหารของผู้ขายและการนั่งรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มของลูกค้า จะใช้เวลาภายในร้านประมาณ 30-40 นาที

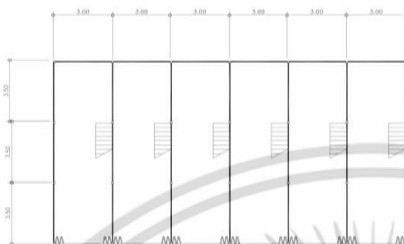

ภาพที่ 5.2 จัดวางสินค้าภายในร้านประเภทอุปโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

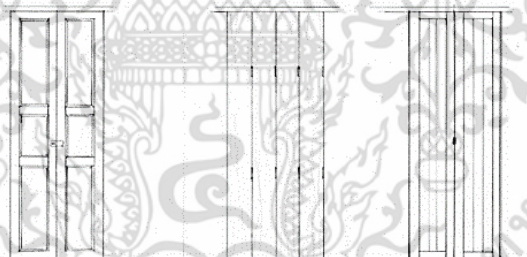
5.1.2.2 ด้านสถาปัตยกรรมภายในแบ่งตามประเด็นที่ศึกษา

- รูปแบบโครงสร้างเป็นเรือนค้ำขายพื้นดินแบบเรือนแถวสูงชันเดี่ยว และสองชั้น เป็นโครงสร้างแบบเสา-คานไม้ ขนาดเสาประมาณ 0.20 x 0.20ม. ระยะห่างช่วงเสาประมาณ 3.00- 3.50ม. มีทั้งแบบสี่เหลี่ยมและเสากลม คานมีทั้งรูปแบบคานเดี่ยวและคานคู่ขนาดประมาณ 2x8 นิ้ว รองรับตรงขนาดประมาณ 2x6 นิ้ว ซึ่งจะรองรับไม้พื้นชั้นบนอีกทอดหนึ่ง

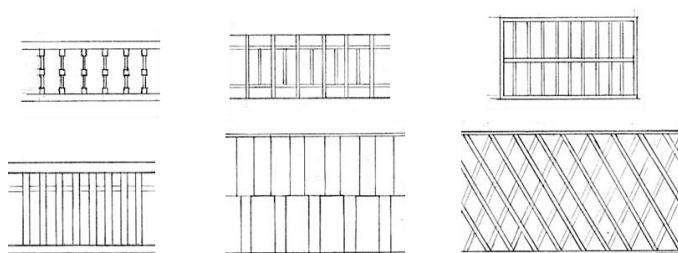
ภาพที่ 5.3 รูปแบบโครงสร้างเป็นเรือนค้ำขายพื้นดิน

- ประตูทางเข้าหลักเป็นรูปแบบประตูบานเฟี้ยมไม้ สูงประมาณ 2.00 – 3.00 ม. ความกว้างของบานประตูประมาณ 0.35 -0.40 ม. แล้วแต่ความเหมาะสมของช่วงเสา ในหนึ่งคูหาใช้บานประตูประมาณ 6 บาน หรือขึ้นอยู่กับความกว้างของช่วงเสาในแต่ละคูหา ลักษณะของประตูจะเป็นบานมีลูกฟักประกอบบาน, บาน ไม้แบบเรียบง่าย

ภาพที่ 5.4 ประตูทางเข้าหลักเป็นรูปแบบประตูบานเฟี้ยมไม้

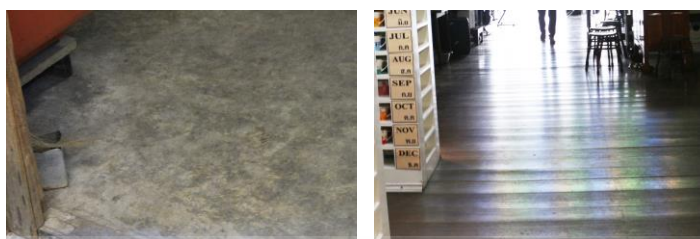
- ช่องระบายอากาศจะอยู่บริเวณเหนือขอบวงกบประตูทางเข้าหลัก มีความยาวเต็มช่วงเสา มีความสูงประมาณ 0.40 – 1.00 ม. มีรูปแบบเรียบง่าย เป็นช่องไม้ระแนง ซึ่งไม้ระแนงที่ใช้มีขนาดประมาณ 1 x 3/4 นิ้วหรือตามความสวยงาม โดยแต่ละหลังก็จะมีรูปแบบของลวดลายที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 5.5 ช่องระบายอากาศจะอยู่บริเวณเหนือขอบวงกบประตูทางเข้าหลัก

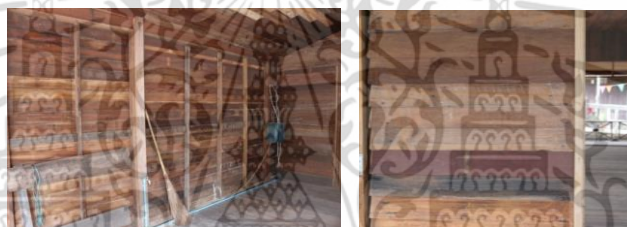
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-รูปแบบพื้นเป็นพื้นปูนขัดมันไม่แต่งสีและไม่ตกแต่งลวดลาย เเทเต็มพื้นที่และพื้นไม้ปูเต็มพื้นที่ สามารถพบเห็นได้ทั่วไป

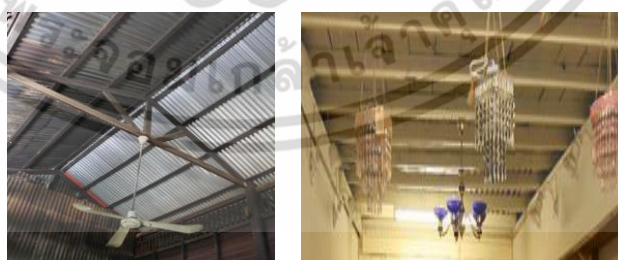
ภาพที่ 5.6 รูปแบบพื้น

-รูปแบบผนัง เป็นแบบผนังโครงคร่าวไม้ขนาดโครงคร่าวไม้ประมาณ 1.50x3 นิ้ว ระยะห่างของโครงคร่าวไม้ประมาณ 0.50-0.60 ม. ไม้ฝาความกว้างประมาณ 0.10-0.15 ม. มีรูปแบบการก่อสร้างแตกต่างกันออกไป เช่น ติเกล็ดในแนวนอน และผนังทึบแนวหรือตีปิดร่องในแนวตั้ง

ภาพที่ 5.7 รูปแบบผนัง

-รูปแบบเพดาน เป็นโครงสร้างของระบบพื้นชั้นบนซึ่งประกอบด้วย คานที่พาดจากเสาเพื่อรองรับไม้ตงซึ่งมีหน้าที่รองรับพื้น ไม้อีกทอดหนึ่ง ไม้พื้นในแต่ละหลังจะมีขนาดที่แตกต่างกันไป บางหลังมีการใช้ไม้หรือยิปซัมบอร์ดตีปิดตามร่องไม้ หรือทาสีปิดทับให้เข้ากับผนังเพื่อความสวยงาม

ภาพที่ 5.8 รูปแบบเพดาน

- เฟอร์นิเจอร์ ในแต่ละร้านจะพบเฟอร์นิเจอร์ที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับกิจกรรมการค้าขายของร้านนั้นๆ แต่สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ เฟอร์นิเจอร์เก่าแบบดั้งเดิม ซึ่งส่วนใหญ่จะทำมาจากไม้ เช่น ตู้โชว์ไม้สัก หรือชั้นวางของต่างๆ และเฟอร์นิเจอร์ใหม่ที่ทำให้เหมือนรูปแบบดั้งเดิม และ เฟอร์นิเจอร์รูปแบบใหม่ นั้นสามารถพบเห็นได้ในรูปแบบที่หลากหลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการและผู้สนใจในวงกว้าง โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.9 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์

- บรรยากาศและการตกแต่ง ซึ่งในแต่ละร้านก็จะมีแตกต่างกันขึ้นอยู่กับกิจกรรมและการใช้สอยในพื้นที่ภายในร้าน เช่น ลักษณะการให้แสงสว่างภายในร้าน โทนสีที่ตกแต่งภายในร้าน และลักษณะการปรับอากาศภายในร้าน

ภาพที่ 5.10 รูปบรรยากาศและการตกแต่ง

ในปัจจุบันนี้องค์ประกอบต่างๆทางสถาปัตยกรรมภายใน ได้ถูกปรับปรุงซ่อมแซมไปเป็นจำนวนมาก เนื่องมาจากการชำรุดทรุดโทรมของวัสดุไม้ ไม่ว่าจะเป็นการทาสีปิดทับ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบ หรือการนำวัสดุอื่นๆที่สามารถหาได้ง่ายและมีราคาถูกกว่าเข้ามาทดแทนทำให้องค์ประกอบเหล่านั้นสูญเสียรูปแบบที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมในแบบของตลาดบ้านใหม่

5.1.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

5.1.3.1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้นที่เป็นพ่อค้าแม่ค้าจำนวน 20 คน พบว่า พ่อค้าแม่ค้าที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป รองลงมาคือช่วงอายุ 46-55 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มีการค้าขายมานานกว่า 10ปีมีถิ่นฐานที่อยู่อาศัยในตลาดบ้านใหม่ เคยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวตลาดเก่าตลาดโบราณ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ในระดับปานกลาง และยังมีความต้องการให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่ในจำนวนมาก

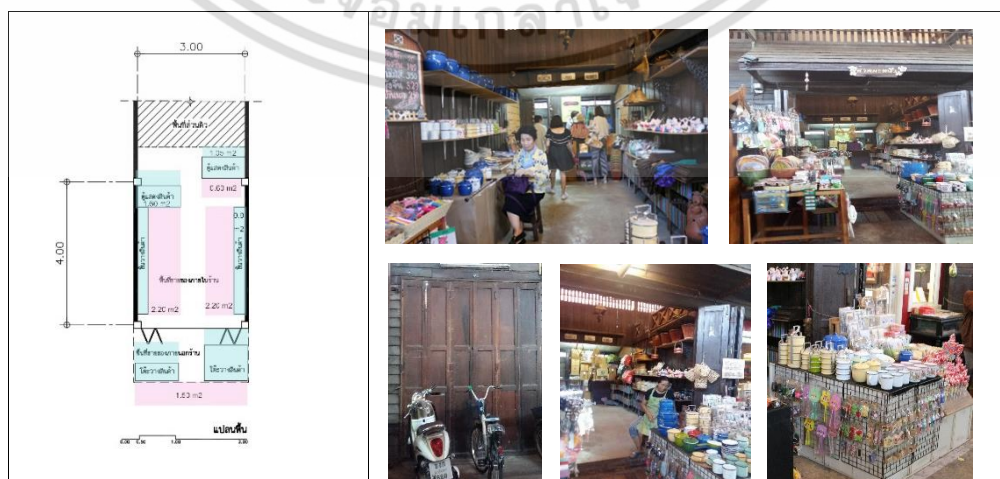
5.1.3.2 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวจำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 26-35 ปี, อายุ 19-25 ปี, อายุ 36-45ปี ผู้ตอบเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 26–35 ปี, อายุ 19-25 ปี, อายุ 36–45ปี ตามลำดับ มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือระดับมัธยม มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน มีถิ่นฐานที่อยู่อาศัยในชุมชนเมือง เคยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวตลาดเก่าตลาดโบราณ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ในระดับปานกลาง และยังมีความต้องการกลับมาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่ในระดับมาก

5.1.4 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายใน

จากวัตถุประสงค์(ข้อที่2) เพื่อศึกษาความพอใจในด้านสถาปัตยกรรมภายใน,กิจกรรมการใช้สอยในพื้นที่ภายใน,การรักษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่าง

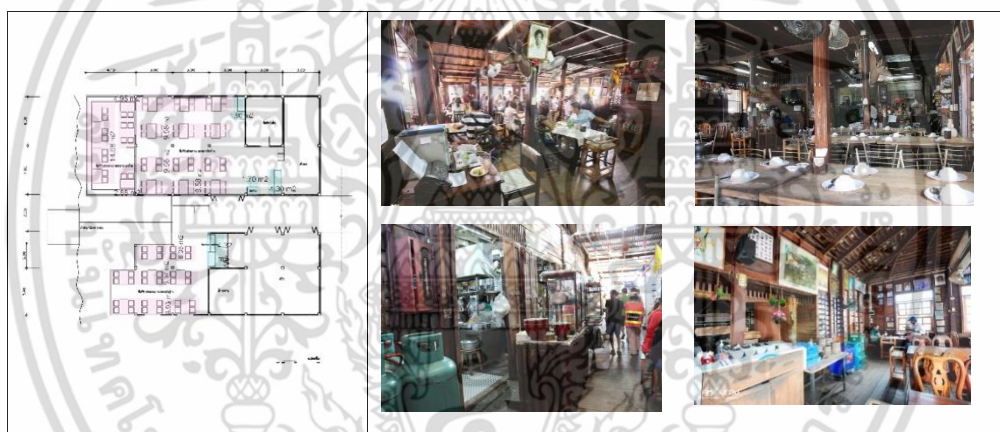
- ร้านประเภทอุปโภค มีความพึงพอใจการวางผังการจัดวางสินค้าภายในและภายนอกร้าน เว้นพื้นที่ตรงกลาง มีความพึงพอใจมากที่สุด วัสดุพื้น มีความพึงพอใจมากในวัสดุพื้นปูนขัดมัน และพื้นไม้ พพอใจปานกลางวัสดุพื้นกระเบื้อง ผนังมีความพึงพอใจผนังไม้ตีเกล็ดซ่อน ผนังไม้แนวนอน พพอใจมาก ประตู ช่องระบายอากาศมีความพึงพอใจมากประตูบานเฟี้ยมกรอบลูกฟัก หรือบานเฟี้ยมไม้ พพอใจมาก เฟอร์นิเจอร์มีความพึงพอใจมากในเฟอร์นิเจอร์แบบดั้งเดิม ผสมเฟอร์นิเจอร์ทำให้คล้ายของเดิม พพอใจมาก ส่วนเฟอร์นิเจอร์ใหม่มีความพึงพอใจปานกลาง โทนนีที่พึงพอใจมากจะเป็นโทนนีของวัสดุธรรมชาติ หรือสีน้ำตาล ส่วนสีอื่น เช่น ขาว พพอใจปานกลาง วัสดุที่พึงพอใจมากจะเป็นวัสดุไม้เป็นหลัก ส่วนวัสดุอิฐซุ้มบอร์ดมีความพึงพอใจปานกลาง การปรับอากาศมีความพึงพอใจมากในการเปิดพื้นที่โล่งเพื่อรับแสงและลมธรรมชาติ ติดตั้งเครื่องปรับอากาศพัดลมช่วยระบายอากาศ เอกลักษณะภายในตลาดบ้านใหม่ คงรักษารูปแบบอาคารเดิมให้มากที่สุดคือพึงพอใจมาก ส่วนร้านที่มีการเปลี่ยนแปลงวัสดุ สี ก็ให้ใช้วัสดุ สีใกล้เคียงของเดิม มีความพึงพอใจปานกลาง

ภาพที่ 5.11 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายในร้านอุปโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตเห็น ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประเภทบริโภคนิยม มีความพึงพอใจการวางผังการจัดวางพื้นที่ปรุงอาหารหน้าร้าน พื้นที่นั่งรับประทานภายใน แยกสัดส่วนของพื้นที่เก็บล้าง มีความพึงพอใจมาก ทั้ง 2 ประเภท วัสดุพื้น มีความพึงพอใจมากในวัสดุพื้นปูนขัดมัน และพื้นไม้ พื่อใจปานกลางวัสดุพื้นกระเบื้อง ผนังมีความพึงพอใจมากผนังไม้ตีเกล็ดซ้อน ผนังไม้แวนออน ประคูด ช่องระบายอากาศมีความพึงพอใจมาก ประคูดบานเพ็ยมกรอบลูกฟัก หรือบานเพ็ยมไม้ เฟอร์นิเจอร์มีความพึงพอใจมากในเฟอร์นิเจอร์แบบดั้งเดิม ผสมเฟอร์นิเจอร์ทำให้คล้ายของเดิม ส่วนเฟอร์นิเจอร์ใหม่มีความพึงพอใจปานกลาง โทนสีที่พึงพอใจมากจะเป็นโทนสีของวัสดุธรรมชาติ หรือสีน้ำตาล ส่วนสีอื่นเช่น ขาว แดง ฟ้า พื่อใจปานกลาง วัสดุที่พึงพอใจมากจะเป็นวัสดุไม้เป็นหลัก ส่วนวัสดุยิปซัมบอร์ดมีความพึงพอใจปานกลาง การปรับอากาศมีความพึงพอใจมากในการเปิดพื้นที่โล่งเพื่อรับแสงและลมธรรมชาติ คิดตั้งเครื่องปรับอากาศพัดลมช่วยระบายอากาศ เอกลักษณะภายในตลาดบ้านใหม่ คงรักษารูปแบบอาคารเดิมให้มากที่สุดคือพึงพอใจมาก ส่วนร้านที่มีการเปลี่ยนแปลงวัสดุ สี ก็ให้ใช้วัสดุ สีใกล้เคียงของเดิม มีความพึงพอใจปานกลาง

ภาพที่ 5.12 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมภายในร้านบริโภค

5.1.5 การรักษาและการอนุรักษ์รูปแบบทางสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

จากวัตถุประสงค์ (ข้อที่ 1) เพื่อศึกษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ ให้อยู่ในระดับเกณฑ์ การอนุรักษ์ที่เหมาะสม สามารถสรุปประเด็นต่างๆดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มาเที่ยวตลาดบ้านใหม่นั้นเพราะอยากมาเยี่ยมชมบรรยากาศเก่าของตลาดบ้านใหม่เพื่อรับประทานอาหารเช้า ซื้อสินค้าภายในตลาดบ้านใหม่ และคิดว่าจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ที่น่าสนใจของตลาดบ้านใหม่คือ เรือนค้าขายพื้นถิ่นเก่าๆ และผู้ตอบแบบสอบถามยังเข้าใจเกี่ยวกับ”การอนุรักษ์” คือการรักษาของเดิมไว้ทั้งหมด ผู้ตอบแบบสอบถามนั้นอยากให้มีสภาพเรือนพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่มีลักษณะเป็นรูปแบบดั้งเดิมสมัยโบราณ แต่สามารถใช้วัสดุที่คล้ายของทดแทนได้ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในการอนุรักษ์เอาไว้ และมีความพึงพอใจอย่างยิ่งกับการอนุรักษ์ตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ภายในร้าน

จากวัตถุประสงค์(ข้อที่ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ที่ตอบสนองกับกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้คนในปัจจุบัน สามารถสรุปความของผู้ตอบแบบสอบถามประเด็นของตัวแปรที่ได้ทำการศึกษาดังนี้

- 5.1.6.1 การให้แสงสว่างภายในร้าน มีความคิดเห็นว่าการใช้แสงธรรมชาติ
- 5.1.6.2 การตกแต่งหรือสิ่งที่ควรตกแต่งภายในร้านควรตกแต่งด้วยรูปภาพเก่าๆ เพลงลูกกรุง
- 5.1.6.3 การปรับอากาศภายในร้าน การปรับอากาศภายในร้านนั้นเป็นพัดลมแบบคอกหมู
- 5.1.6.4 ความแออัด รู้สึกเฉยๆ ต่อขนาดพื้นที่ จำนวนสินค้าและกิจกรรมภายในร้านค้า
- 5.1.6.5 สิ่งที่ต้องคำนึงในการพัฒนาปรับปรุงร้าน คือการรักษาและอนุรักษ์เรือนพื้นถิ่นไว้
- 5.1.6.6 จุดสนใจของร้าน คือความเก่าและดั้งเดิมของร้านนั้นๆ
- 5.1.6.7 รูปแบบของสินค้าและบริการ ในปัจจุบันรูปแบบของสินค้าและบริการในตลาดบ้านใหม่นั้นเป็นของเก่าบ้างและของใหม่บ้างปะปนกันไป
- 5.1.6.8 รูปแบบการจัดวางสินค้า ควรจัดวางขายสินค้าบริเวณกลางร้านแล้วให้ลูกค้าได้เดินเลือกชมและซื้อสินค้าบริเวณทางเดินโดยรอบภายในร้าน
- 5.1.6.9 พื้นที่ซื้อ-ขายสินค้า กิจกรรมการซื้อ-ขายสินค้านั้นควรเกิดขึ้นทั้งบริเวณพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ภายใน
- 5.1.6.10 ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขายและลักษณะของพื้นที่ อยู่ในระดับปานกลาง
- 5.1.6.11 พฤติกรรมการใช้บริการของลูกค้าและการใช้บริการของพ่อค้าแม่ค้า ในขณะที่การให้บริการพ่อค้าแม่ค้าอยู่ในระดับดีมาก
- 5.1.6.12 เอกลักษณะของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันสื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่อยู่ในระดับมาก
- 5.1.6.13 เอกลักษณะของกิจกรรมการค้าขาย ในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 เรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่

กลุ่มอาคารเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่นั้น มีลักษณะการก่อตัวหรือต้นกำเนิด เช่นเดียวกับเรือนพื้นถิ่นในชุมชนเมืองโดยทั่วไปในบริเวณภาคกลางของประเทศไทย คือเริ่มจากการค้าขายทางน้ำโดนเรือสินค้า แล้วค่อยๆมีการขยายตัวและพัฒนาการขึ้นสู่ฝั่งแม่น้ำ มีการก่อสร้างอาคารเพื่อใช้ประโยชน์ในการค้าขาย จนกระทั่งเป็นรูปแบบของตลาดและชุมชน (อรศิริ ปาณินท์, 2544)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือนค้าขายพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เรือนค้าขายแบบเรือนแถวไม้ เรือนพักอาศัยแบบเรือนแถวไม้ ซึ่งจากการศึกษาเรือนค้าขายพื้นถิ่นแบบเรือนแถว มีรูปแบบการก่อสร้างเป็นจำนวนมาก มีระบบเป็นโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นระบบเสา คาน มีพื้นไม้วางอยู่บนตงไม้ที่รองรับด้วยคานตามกรรมวิธีการออกแบบ โครงสร้างไม้ทั่วไป มีระยะห่างของเสาประมาณ 3.00-3.50 ม. ที่เนื่องมาจากปัจจัยด้านความยาวของวัสดุ เพราะไม้ที่มีอายุเหมาะสมต่อการใช้งาน และเจริญเต็มวัยที่สามารถนำมาทำเป็นไม้แปรรูปจะมีความยาวไม่เกิน 6.00 ม. (รัตนา พงษ์ธา.2532)

จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่นอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบดั้งเดิมบ้าง เนื่องจากปัญหาการผุพังของโครงสร้างไม้ที่ทรุดโทรมตามกาลเวลา และการปรับปรุงซ่อมแซมเรือนค้าขายพื้นถิ่นในยุคเริ่มต้นของการพัฒนาพื้นที่ตลาดบ้านใหม่ ยังไม่ได้มีแนวทางในการควบคุมดูแล จึงได้ทำการปรับปรุงซ่อมแซมกันเอง มีการนำวัสดุใหม่ๆเข้ามาแทนที่ไม้ที่มีราคาแพง หรือเทคนิคในการก่อสร้างต่างๆ ก็ยากที่จะทำให้เหมือนรูปแบบเดิม ทำให้รายละเอียดต่างๆ ทางสถาปัตยกรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบดั้งเดิม

5.2.2 การพัฒนาตลาดบ้านใหม่

โครงการพัฒนาพื้นที่ตลาดบ้านใหม่ แรกเริ่มนั้นมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจของชุมชน เพื่อฟื้นฟูเรือนค้าขายพื้นถิ่นภายในตลาดที่มีสภาพทรุดโทรมให้กลับมาใช้งานเพื่อไม่ให้ถูกรื้อถอน อีกทั้งกระตุ้นเศรษฐกิจภายในตลาดให้กับมาคึกคักอีกครั้ง โดยมีเป้าหมายและแนวคิดที่ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ความเป็นวิถีชุมชนให้มีความยั่งยืน แต่ในปัจจุบันพบว่ากิจกรรมการค้าขายภายในตลาดบ้านใหม่นั้นมีรูปแบบการเปลี่ยนแปลงจากเดิม ซึ่งอาจเนื่องมาจากความเจริญของเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดการพัฒนาของชุมชนและย่านต่างๆอย่างรวดเร็วและการเข้ามาของกระแสวัฒนธรรมเข้ามาเปลี่ยนแปลงทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมากและยากที่จะควบคุมได้ อีกทั้งพ่อค้าแม่ขายได้ให้ความสำคัญของผลกำไรในการค้าขายมากกว่าที่จะคำนึงถึงการรักษารูปแบบการค้าแบบดั้งเดิมเอาไว้เพื่อสื่อให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่ ซึ่งผิดไปจากแนวความคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ควรให้ความสำคัญในเรื่องของเอกลักษณ์เป็นอันดับแรก และควรมีการจัดการนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่อนุรักษ์นั้นด้วย (ปิ่นรัชฎ์ กาญจนนัฐิติ.2552)

สำหรับในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในชุมชนตลาดบ้านใหม่ ได้ใช้การตกลงร่วมกันของคนในชุมชน ซึ่งเน้นในการรักษารายละเอียดในส่วนรูปด้านหน้าอาคารเท่านั้น เช่น ประตู หน้าต่าง คนในชุมชน ซึ่งเน้นในการรักษารายละเอียดในส่วนรูปด้านหน้าอาคารเท่านั้น เช่น ประตู หน้าต่าง รูปแบบหลังคา ช่องลม ส่วนพื้นที่การใส่สอยภายในร้านนั้นจะปรับปรุงอย่างไรก็ได้แล้วแต่ประโยชน์ใส่สอยที่แตกต่างกันไป ซึ่งตรงกับทฤษฎีการอนุรักษ์กรอบอาคาร (Facadism) ที่มีแนวคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักในการเก็บรักษาผนังอาคารภายนอกไว้ เพื่อคงเอกลักษณ์และลักษณะดั้งเดิมของเมืองไว้ให้มากที่สุด ส่วนภายในอาคารนั้น สามารถเปลี่ยนแปลงหรือถอนแล้วก่อสร้างด้วยโครงสร้างใหม่ได้ (David Highfield.1991) แต่ควรจะมีกฎเกณฑ์ที่จะใช้ในการควบคุมในการอนุรักษ์ที่ชัดเจนและเคร่งครัด อย่างเช่นแนวทางพัฒนาอาคาร ชุมชน Sanmachi เมืองTakayamaประเทศญี่ปุ่น (อ้างอิงในยงธนิศร์ พิมลเสถียร.2540)

5.2.3 รูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่แบ่งได้ 2 ด้าน คือ

5.2.3.1 ด้านกิจกรรมและการใช้สอยในพื้นที่ภายในร้าน แบ่งตามประเภทร้าน ได้ดังนี้

-ร้านประเภทอุปโภค จากการสำรวจพบว่าสิ่งที่เปลี่ยนไปจากเดิมนั้นน่าจะเป็นสินค้าที่นำมาขายในแต่ละร้าน เนื่องจากการคำนึงถึงผลกำไรในการค้าขายและเป็นการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งสินค้าที่นำมาขายส่วนใหญ่จะเป็นของเล่นและของที่ระลึก ในส่วนพื้นที่ใช้สอยนั้นแทบจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆเลย เพียงวางสินค้าสำหรับวางขายเท่านั้น พื้นที่ภายในร้านส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่วางสินค้าและมีพื้นที่สำหรับพ่อค้าแม่ค้าเพียงเล็กน้อย เช่น โต๊ะกับเก้าอี้ 1 ชุด บางร้านมีสินค้าเต็มพื้นที่ร้านแล้ว ยังมีการจัดสินค้าโดยการแขวนอีกด้วย เพื่อให้สามารถวางขายสินค้าภายในร้านให้ได้มากที่สุด

- ร้านประเภทบริโภคส่วนใหญ่เป็นร้านค้าที่เกิดขึ้นในช่วงการพัฒนาฟื้นฟู เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่หลังไหลเข้ามาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก ซึ่งเกิดการปรับปรุงพื้นที่ภายในร้านเดิมมีรูปแบบกิจกรรมที่เปลี่ยนไปเป็นแบบอื่น หรือเกิดจากการเช่าร้านค้าเพื่อประกอบการค้าขายของพ่อค้าแม่ค้าภายนอก แต่สำหรับบางร้านที่ขายมาตั้งแต่กำเนิดก็ยังคงดำรงกิจกรรมเดิมอยู่ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ใช้สอยให้รองรับลูกค้ามากขึ้น ซึ่งรูปแบบการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในร้านก็ขึ้นอยู่กับกิจกรรมการค้าขายภายในร้านนั้นๆ เช่น รูปแบบการจัดการพื้นที่ปรุงอาหารตั้งอยู่หน้าร้านก็จะง่ายต่อการรับรู้ของลูกค้าว่าร้านนี้ขายอะไร เป็นการเรียกลูกค้าเข้าร้านได้ดีอีกด้วย ส่วนรูปแบบการจัดพื้นที่เตรียมอาหารไว้ภายในร้านนั้นก็เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าออกได้สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัด ซึ่งการจัดพื้นที่ทั้งสองรูปแบบมักจะจัดพื้นที่ส่วนเก็บล้างไว้ด้านหลังร้านเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนการจัดพื้นที่เตรียมอาหารไว้ภายในร้านนั้นก็เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าออกได้สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัด ซึ่งการจัดพื้นที่ทั้งสองรูปแบบมักจะจัดพื้นที่ส่วนเก็บล้างไว้ด้านหลังร้านเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนหรือ มลภาวะทางสายตาและกลิ่นแก่ลูกค้าขณะรับประทานอาหาร

ปัจจุบันคงเป็นเรื่องยากที่จะปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้น แต่สิ่งเหล่านี้จะมีทิศทางที่เหมาะสมมากขึ้น หากพ่อค้าแม่ค้าหรือผู้คนในชุมชนตระหนักถึงกระบวนการและแนวทางการฟื้นฟู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาปัตยกรรมภายในอาคารโบราณ ของ H.WardJanadi ซึ่งบันทึกโดย เบญจมาศ กุณอินทร์ (อ้างอิงใน พิสัย สดพิบาล.2549) รวมไปถึงแนวคิดเกี่ยวกับหลักการพัฒนาย่างยั่งยืนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น

5.2.3.2 ด้านสถาปัตยกรรมภายใน

ในปัจจุบันองค์ประกอบต่างๆทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ ได้มีการชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา เนื่องจากเป็นอาคารโครงสร้างไม่มีอายุ 100 ปี จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซมส่วนต่างๆของอาคารเพื่อให้ใช้สอยได้ในปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันยังคงพบเห็นรูปแบบอาคารสถาปัตยกรรมได้ทั่วไป แต่สามารถพบเห็นได้ในปริมาณน้อยลง เช่น รูปแบบประตูบานเฟี้ยม ช่องระบายอากาศ เป็นต้น เนื่องจากการพัฒนาตลาดช่วงแรกๆ ที่ยังไม่มีความก้าวหน้าในการรักษารูปแบบสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่นอย่างชัดเจน จึงมีการปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อประโยชน์ในการใช้งานเป็นส่วนใหญ่ เช่นการปรับปรุงพื้นจากพื้นปูนขัดมันเป็นพื้นกระเบื้อง, การใช้เฟอร์นิเจอร์ใหม่ๆที่มีขายตามท้องตลาด รวมถึงการออกแบบร้านใหม่เพื่อรองรับความสนใจแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีทั้งการปรับปรุงซ่อมแซมโดยการนำเอาวัสดุอื่นๆที่สามารถหาได้ง่ายและมีราคาถูกมาทดแทน และการสร้างใหม่มีรูปแบบเปลี่ยนไปจากเดิม ทำให้องค์ประกอบต่างๆเหล่านั้น สูญเสียรูปแบบที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าของตลาดบ้านใหม่ไป ซึ่งเป็นการส่งผลกระทบต่อระดับความน่าพอใจ”ความแท้” ของสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

5.2.4 ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในเรือนพื้นถิ่น

ซึ่งจากการสรุปผลจากการวิจัยทั้งด้านสถาปัตยกรรมภายในและด้านกิจกรรมการใช้สอยพื้นที่

- ร้านค้าประเภทอุปโภค มีรูปแบบการจัดวางผังและการใช้สอยพื้นที่ที่มีรูปแบบการจัดวางสินค้าบริเวณหน้าร้านและภายในร้าน การจัดวางสินค้าที่วางชิดผนังทั้งสองด้านเว้นทางเดินตรงกลาง มีกิจกรรมกรรมการค้าขายแบบดั้งเดิม สร้างจุดสนใจโดยเน้นของเก่าและใหม่เข้าด้วยกัน รูปแบบวัสดุพื้นปูนขัดมัน ผนังที่เป็นไม้ตีซ้อนเกล็ด เพดานคานไม้พื้นไม้ชั้นสองหรือเปิดโล่ง รูปแบบประตูไม้บานเฟี้ยมกรอบลูกฟัก โทสน้ำตาล(สีธรรมชาติของวัสดุ)/สีขาว ภาพรวมของวัสดุที่เป็นวัสดุไม้ การตกแต่งและการสร้างบรรยากาศใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นของเก่า แสงสว่างที่ใช้ควรเป็นแสงธรรมชาติผสมการใช้ไฟฟลูออเรสเซนต์/อินแคนเดสเซนต์ การปรับอากาศภายในร้านสามารถติดตั้งพัดลมคอหมุนได้ มีองค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมคงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของเรือนค้าขาย

- ร้านค้าประเภทบริโภค มีการวางผังแบบการวางพื้นที่ปรุงหน้าร้าน และพื้นที่นั่งภายในร้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และนอกร้าน ใช้พื้นที่ทั้งภายในร้านพร้อมแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน กิจกรรมการค้าที่เป็นรูปแบบใหม่ และนอกร้าน ใช้พื้นที่ทั้งภายในร้านพร้อมแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน กิจกรรมการค้าที่เป็นรูปแบบใหม่ สร้างจุดสนใจร้านด้วยรูปแบบเก่าผสมใหม่พร้อมตกแต่งหน้าร้าน รูปแบบวัสดุพื้นไม้/พื้นปูนขัดมัน รูปแบบผนังที่เป็นผนัง ไม้ตีแนวอนหรือคั้ง รูปแบบประตูไม้บานเพ็ชร์หรือทาสี โทนสีเป็น โทนสีน้ำตาลจากสีธรรมชาติของวัสดุ ภาพรวมของวัสดุที่ใช้เป็นวัสดุไม้ การตกแต่งและการสร้าง บรรยากาศ ตกแต่งด้วยรูปภาพ ใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นของเก่าผสมของใหม่ แสงสว่างเป็นแสงธรรมชาติ ผสมกับแสงไฟอินแคนเดสเซนต์ มีองค์ประกอบ โดยรวมทางสถาปัตยกรรมคงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของ เรือนค้าขายแต่ปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมการค้าขายภายในอาคารให้เข้ากับปัจจุบัน

5.2.5 การอนุรักษ์รูปแบบสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น

จากสรุปผลการวิจัยพบว่าพ่อค้าและแม่ค้าและนักท่องเที่ยวจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งมีความ คิดเห็นว่า ควรมีการรักษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่นไว้ให้เหมือน ของเดิม แต่สามารถใช้วัสดุทดแทนได้นั้น ซึ่งหากวิเคราะห์ตามระดับการอนุรักษ์ที่ได้กำหนดไว้ ตามแนวของ ฉัตรวุฒิ อัสวโกวิทวงศ์ (2550:94-108) นั้นตรงกับระดับที่สถาปัตยกรรมเทียบเคียง" ความแท้ แต่ใช้วัสดุทดแทนได้ (Conservation) รองลงมาเห็นว่าควรมีการรักษาไว้ให้เหมือน ของเดิมทั้งหมด ซึ่งตรงกับระดับที่สถาปัตยกรรมคง"ความแท้" สูง และเห็นได้ว่าแค่รักษาไว้ให้ คล้ายของเดิมก็พอนั้นตรงกับระดับสถาปัตยกรรมบูรณะคล้ายของเดิม และเป็นที่น่าพอใจที่แทบจะ ไม่มีพ่อค้าพ่อค้าหรือนักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงเรือนพื้นถิ่นแบบใดก็ได้

เนื่องจากการยากที่จะรักษารูปแบบของกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่แบบดั้งเดิมเอาไว้ ทั้งหมด เนื่องจากสภาพสังคมและการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ดังนั้นควรมีการพัฒนา ปรับปรุง โดยคำนึงถึงกฎเกณฑ์ในการอนุรักษ์และการรักษาของชุมชนเป็นที่ตั้ง ซึ่งอย่างน้อย กิจกรรมการค้าขายที่เปลี่ยนแปลงไปก็มีความสัมพันธ์และสามารถเชื่อมโยงถึงความเป็นตลาดบ้าน ใหม่ได้ แต่ควรมีการอนุรักษ์และรักษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นเป็นลักษณะ เป็นกายภาพเอาไว้ให้มีรูปแบบดั้งเดิมมากที่สุด เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของรูปแบบดั้งเดิมที่ยังคงอยู่ แก่สายตาผู้ที่มาเยี่ยมชม

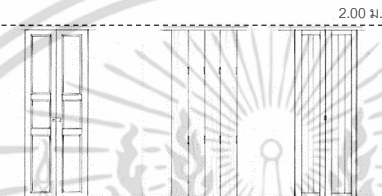
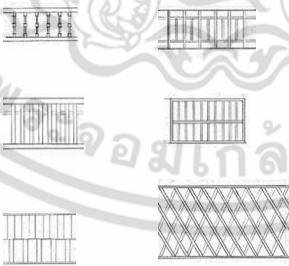
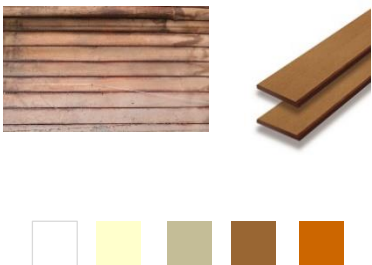
5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงรูปแบบดั้งเดิมขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ตลาดบ้านใหม่ บวกกับการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการรักษาและการอนุรักษ์ รูปแบบสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพสังคม ในปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.1 แนวทางการรักษารูปแบบสถาปัตยกรรมภายใน

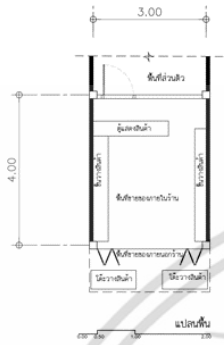

ตารางที่ 5.2 แนวทางการรักษาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมสำหรับตลาดบ้านใหม่

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม	รูปแบบสถาปัตยกรรม	รายละเอียดในการอนุรักษ์
รูปแบบโครงสร้าง		- โครงสร้างเป็นระบบเสาและคานไม้ - ช่วงระยะห่างประมาณ 3.00 - 3.50 ม. - สามารถใช้ไม้ชนิดอื่นได้ ที่มีขนาดใกล้เคียงกับของเดิมทดแทนได้
ประตูทางเข้าหลัก		- ประตูแบบบานเฟี้ยมไม้และวงกบแบบดั้งเดิมของแต่ละหลัง - ขนาดและสัดส่วนอ้างอิงจากรูปแบบเดิม - สามารถใช้วัสดุไม้อื่นๆทดแทนได้ตามความเหมาะสม เช่น ไม้เทียม ไม้สังเคราะห์ - ใช้สีผิวไม้ธรรมชาติ หรือทาสีข้อมได้
รูปแบบผนัง (ภายนอกอาคาร)		- โครงคร่าไม้หรือ โครงคร่าสำเร็จรูปตามวิธีการก่อสร้าง - ใช้ผ้ามุ้งจริงหรือผ้ามุ้งสำเร็จรูปสังเคราะห์โทนสีธรรมชาติ เช่น สีเนื้อไม้หรือสีธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่น - กรณีทาสี ให้ใช้สีใกล้เคียงสีของไม้ เช่น (สีน้ำตาล สีครีม สีไข่ไก่ สีขาว) ใช้สีข้อมได้
ช่องระบายอากาศ		- รูปแบบลวดลายอ้างอิงจากของเดิมแต่ละหลัง - รูปแบบระแนงอ้างอิงจากของเดิมแต่ละหลัง - ขนาดความกว้าง-สูงให้อ้างตามรูปแบบในปัจจุบัน - ใช้ไม้ชนิดอื่นได้ แต่ไม่ควรทาสีทับหรือใช้วัสดุอื่นมาปิดทับ
โทนสีและวัสดุภายนอกอาคาร		- ใช้ไม้จริงหรือไม้สำเร็จรูปสังเคราะห์ - โทนสีธรรมชาติ เช่น สีเนื้อไม้หรือสีธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่น - กรณีทาสี ให้ใช้สีใกล้เคียงสีของไม้ เช่น (สีน้ำตาล สีอิฐ สีครีม สีไข่ไก่ สีขาว) - ใช้สีข้อมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.2 แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในการใช้สอยพื้นที่

ตารางที่ 5.3 แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในการใช้สอยพื้นที่

แนวทางในการรักษารูปแบบการจัดกิจกรรมและการใช้สอยภายใน	
- ประเภทร้านค้าอุปโภค	
	การจัดวาง มีรูปแบบการจัดวางสินค้าบริเวณหน้าร้านและภายในร้าน การจัดวางสินค้าที่วางชิดผนังทั้งสองด้านเว้นทางเดินตรงกลาง
องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม - ประตูบานเฟี้ยมไม้และวงกบแบบดั้งเดิม ของแต่ละหลังขนาดและสัดส่วนอ้างอิงจากรูปแบบเดิม ใช้ไม้จริงหรือไม้ชนิดที่หาได้ง่าย ใช้สีผิวไม้ธรรมชาติ หรือทาสีย้อม - ผนังภายในอาคาร ผนังไม้ตีเกร็ดแนวตั้งหรือแนวนอนใช้ฝาไม้จริงหรือฝาไม้สำเร็จรูปสังเคราะห์ โทนสีธรรมชาติ เช่น สีเนื้อไม้หรือสีธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่น ทาสีย้อม - พื้น เป็นพื้นปูนขัดมัน ใช้ปูนชนิดที่หาซื้อได้ง่ายตามท้องตลาด	บรรยากาศและการตกแต่ง - โทนสีภายในร้านควรเป็นสีน้ำตาลของไม้หรือสีที่ใกล้เคียง - การปรับอากาศเป็นพัดลมคอหมุนหรือไม่ติดตั้งก็ได้ - แสงที่ใช้เป็นแสงธรรมชาติเป็นหลักและตกแต่งด้วยไฟอินเดสเซ็น / ไฟฟลูออเรสเซนต์ - เฟอร์นิเจอร์ ที่ใช้เป็นของเก่าดั้งเดิมผสมของใหม่ที่มีความใกล้เคียงของเดิม - รูปแบบสินค้า เป็นสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ของตลาดและมีความคล้ายแบบดั้งเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

- ประเภทร้านค้าอุปโภค	
องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม - ประตูบานเฟี้ยมไม้และวงกบแบบดั้งเดิมของแต่ละหลังขนาดและสัดส่วนอ้างอิงจากรูปแบบเดิม ใช้ไม้จริงหรือไม้ชนิดที่หาได้ง่าย ใช้สีผิวไม้ธรรมชาติหรือทาสีข้อม - ผนังภายในอาคาร ผนังไม้ตีเกร็ดแนวตั้งหรือแนวนอน ใช้ฝาไม้จริงหรือฝาไม้สำเร็จรูปสังเคราะห์ โทนสีธรรมชาติ เช่น สีเนื้อไม้หรือสีธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่น ทาสีข้อม - พื้น เป็นพื้นไม้ ไม้จริง ไม้ชนิดอื่น ๆ ที่หาได้ตามท้องถิ่น หรือไม้เทียม	บรรยากาศและการตกแต่ง - โทนสีภายในร้านควรเป็นสีน้ำตาลของไม้หรือสีที่ใกล้เคียง - การปรับอากาศเป็นพัดลมคอกหมูหรือไม่ติดตั้งก็ได้ - แสงที่ใช้เป็นแสงธรรมชาติเป็นหลักและตกแต่งด้วยไฟอินเดสเซ็น / ไฟฟลูออเรสเซนต์ - เฟอร์นิเจอร์ ที่ใช้เป็นของเก่าดั้งเดิมผสมของใหม่ที่มีความใกล้เคียงรูปแบบดั้งเดิม - รูปแบบสินค้า เป็นสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ของตลาดและมีความคล้ายแบบดั้งเดิม

5.3.3 แนวทางการจัดโซนพื้นที่

แบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็นโซนต่างๆ ตามรูปแบบการใช้งานและลักษณะของพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงแบ่งออกเป็น 3 โซน ได้แก่ โซนค้าขายสินค้า, โซนร้านอาหาร, โซนพื้นที่ส่วนกลาง

- โซนรับประทานอาหาร เนื่องจากลักษณะพื้นที่ของตลาดบ้านใหม่อีกฝั่งมีพื้นที่ติดริมน้ำบางประกง โถงมีลมพัดผ่านได้ดี เหมาะแก่การชมวิวทิวทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำ

- โซนค้าขายสินค้า นำเสนอสินค้าบริเวณทางเข้าของตลาดบ้านใหม่ เพื่อให้เป็นจุดขาย ผู้ซื้อจะได้พบเห็นและเกิดความสนใจในการแวะชม เลือกซื้อ

- โซนพื้นที่ส่วนกลาง เนื่องจากพื้นที่ส่วนนี้เป็นพื้นที่ส่วนรวมของตลาดจึงเหมาะสมใช้เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สิ่งที่ต้องคำนึงมากที่สุดในการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่นคือเอกลักษณ์และการอนุรักษ์ชุมชน
- ควรรักษาและอนุรักษ์รูปแบบความเก่าและดั้งเดิมของร้านเอาไว้ให้มากที่สุด เนื่องจากเป็นจุดสนใจที่ทำให้ลูกค้าเข้าใช้บริการภายในร้าน
- พ่อค้าแม่ค้าควรคำนึงถึงรูปแบบสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับตลาดบ้านใหม่ว่ามีความเป็นของเก่าแก่ดั้งเดิมมากน้อยแค่ไหนเพราะนักท่องเที่ยวคิดว่าสินค้าในตลาดบ้านใหม่เป็นของเก่าปนกับของใหม่
- บริเวณที่ควรเกิดกิจกรรมการค้าขายคือ ทั้งภายนอกและภายในร้าน โดยรูปแบบการจัดวางควรวางสินค้าชนิดหนึ่งทั้งสองข้าง เว้นทางเดินตรงกลาง ส่วนการจัดวางสินค้าบริเวณหน้าก็มีประโยชน์ในการซื้อขายได้ง่าย
- ควรรักษาระดับความเหมาะสมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการค้าขายและลักษณะพื้นที่ภายในร้านอยู่ในระดับที่ดีขึ้นกว่านี้ เนื่องจากผู้ใช้สอยมีความมีความเหมาะสมในระดับปานกลางผลิตภัณฑ์ที่เป็นของตลาดบ้านใหม่
- นักท่องเที่ยวควรคำนึงถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวให้มากขึ้น ในขณะที่พ่อค้าแม่ค้าควรรักษาระดับการให้บริการที่ดีแก่ลูกค้าแบบนี้ต่อไป เพื่อเป็นการดึงดูดใจให้ผู้คนมาเยี่ยมชม
- ควรคำนึงถึงเอกลักษณ์เรือนค้าขายพื้นถิ่นและกิจกรรมการค้าขายภายในตลาดบ้านใหม่ ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อเป็นการรักษาเอกลักษณ์ชุมชนและสนับสนุนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

5.3.5 แนวทางการทำงานวิจัยต่อไป

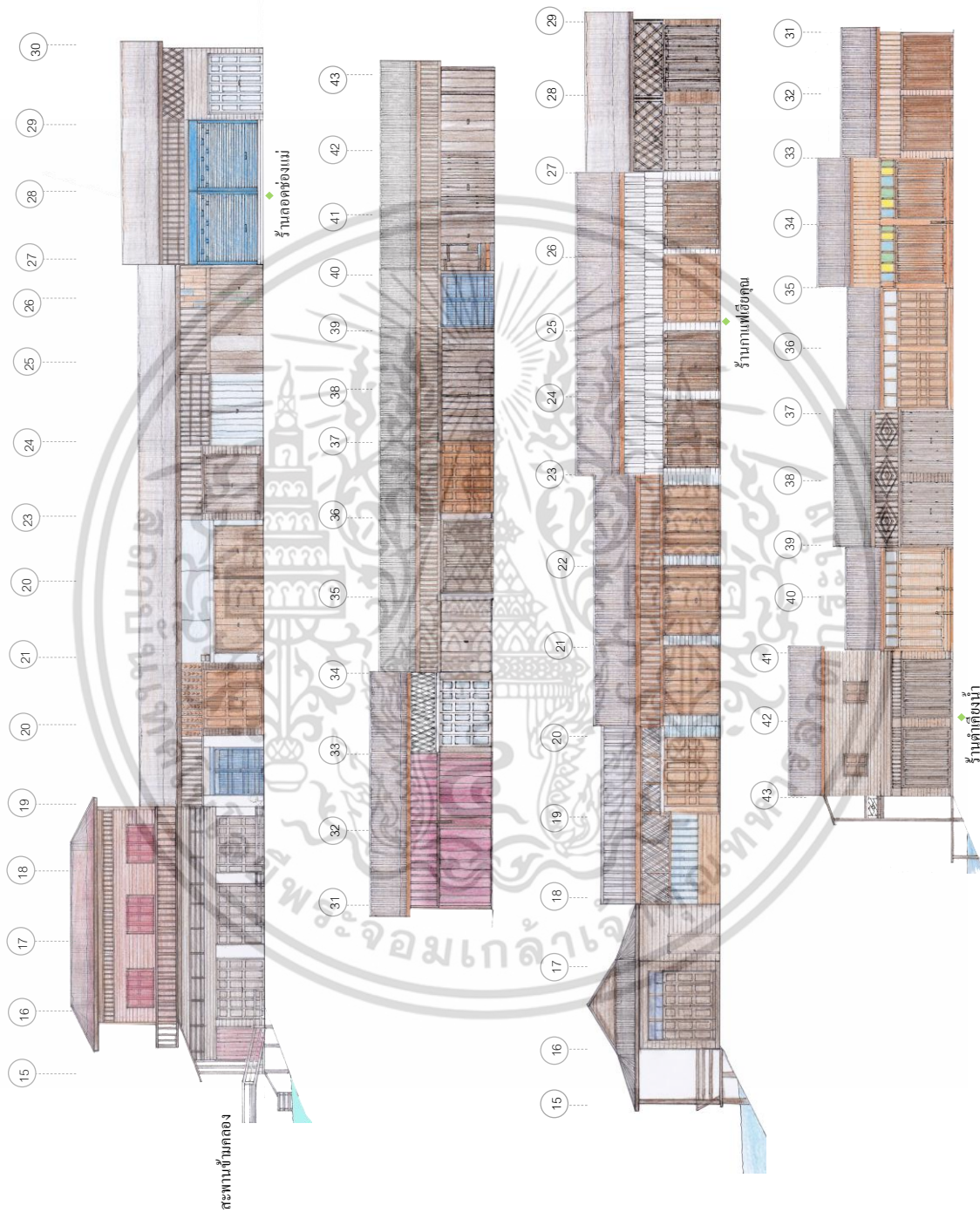
สำหรับข้อเสนอแนะ ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการรักษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นภายในตลาดบ้านใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการศึกษาผลตอบรับจากผู้ที่มีเชื่อมโยงว่าพึงพอใจมากน้อยแค่ไหนและระดับการยอมรับต่อรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้ เช่น ในเรื่องการนำวัสดุมาทดแทนให้เหมือนของเดิม การออกแบบใหม่ที่สัมพันธ์กับรูปแบบดั้งเดิม ลักษณะการใช้สอยพื้นที่ภายในร้าน รูปทรงของที่ว่างภายในที่เปลี่ยนไปรวมถึงการให้ความสำคัญกับคุณค่าที่ไร้กายภาพ เช่น ประวัติศาสตร์ วิถีการดำเนินชีวิต การค้าขายและประเพณี หรือความเชื่อต่างๆ ทั้งนี้เพื่อนเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการรักษาเอกลักษณ์และความแท้ที่เหลืออยู่ของเรือนค้าขายพื้นถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษและถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมรุ่นหลัง

ภาพที่ 5.14 แผนที่แสดงที่ตั้งเรือนกำชาขยพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่

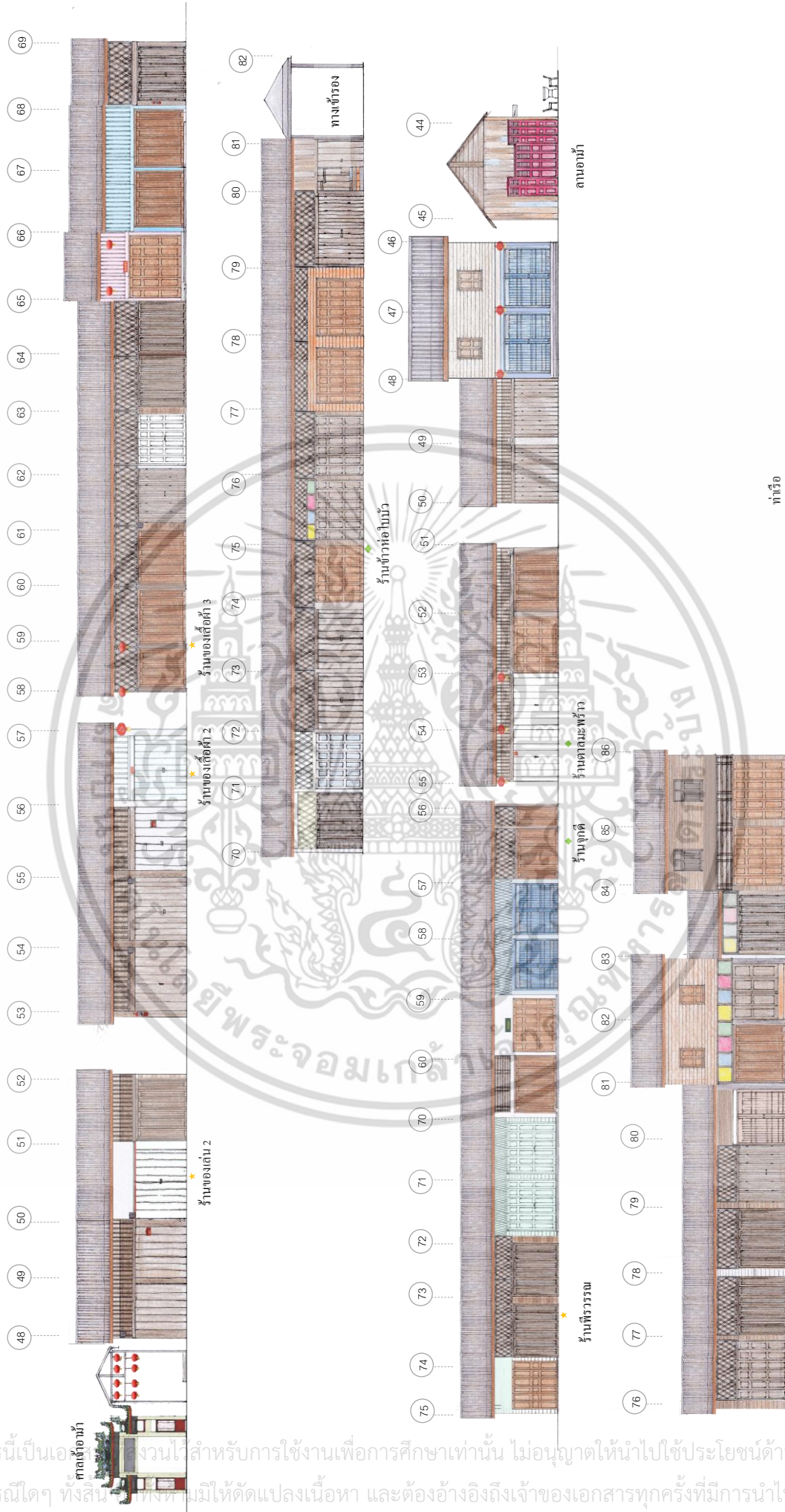
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.16 ตัวอย่างรูปด้านการรักษาเรือนพื้นดินตลาดบ้านใหม่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.17 ตัวอย่างรูปด้านอาคารพาณิชย์บนพื้นที่ดินตลาดบ้านใหม่ 3

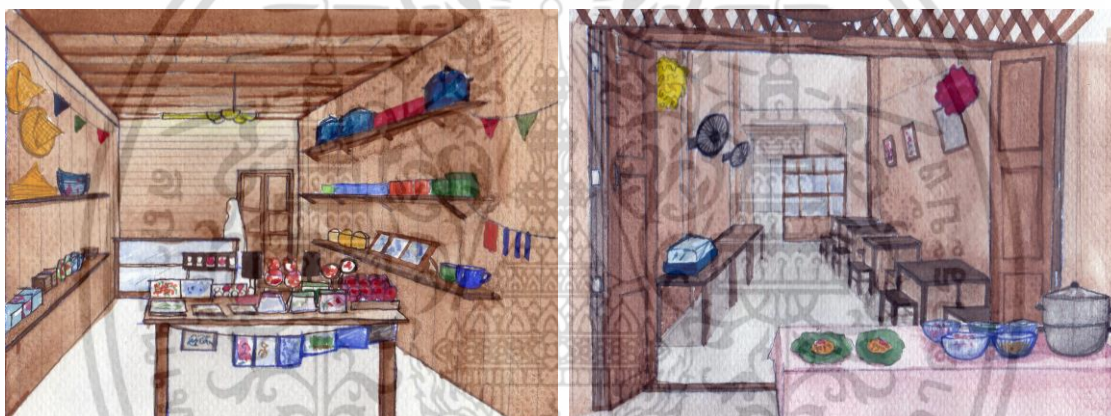
ร้าน Red Cut Café

ทำเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากท่านมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.17 ตัวอย่างบรรยากาศภายในตลาดบ้านใหม่

ภาพที่ 5.18 ตัวอย่างบรรยากาศภายในร้านค้าประเภทอุปโภคและบริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ภัคมาน.2551. " การศึกษาเพื่อการเสนอแนะการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านพาณิชย์กรรมเก่าชุมชนเมืองฉะเชิงเทราบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน".
วิทยานิพนธ์การวางแผนชุมชนเมืองสภาพแวดล้อมมหัพัตต สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม ภาควิชาการออกแบบชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- กรมศิลปากร.2542. แนวทางการจัดการโบราณสถานในบัญชีมรดกทางวัฒนธรรมของโลก.
กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.(เอกสารอัดสำเนา)
- กิตติพงษ์ ล้ออุทัย.2554."การอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : ชุมชนตลาดล่างในเขตเมืองเก่าลพบุรี".หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑาภรณ์ ทองเพ็ง.2554. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดโสธรวรารามวิหาร จังหวัดฉะเชิงเทรา. หลักสูตรปริญญาตรี ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ชูวิทย์ สุจฉายา.2552. การอนุรักษ์เมือง.กรุงเทพฯ.อมรินทร์.
- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา.2550ก.งานพัฒนาชุมชน-กองสวัสดิการสังคม”แผนชุมชน.
- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา.2550ข.เอกสารโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา
- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา.2551ก.เอกสารความเป็นมาของตลาดบ้านใหม่.
- นิคม จารุมณี.2544.การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : บริษัท โอเอสพรีนติ้งเฮาส์.
- บุญชม ศรีสะอาด.2552. การวิจัยเบื้องต้น.พิมพ์ครั้งที่3 กรุงเทพฯ สุวีริยาสาส์น.
- เบญจมาศ กุฎอินทร์.2547. การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยสถาปัตยกรรมภายในด้วยโปรแกรมสถิติ. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เบญจมาศ กุฎอินทร์.2555. เอกสารคำสอนรายวิชา **Building Conservation (การอนุรักษ์อาคาร)**. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ปิ่นรัชฎ์ กาญจนนัยจิติ.2552. การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมชุมชน. พิมพ์ครั้งที่1 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิชัย สดกภิบาล.2552. **โครงการพัฒนาตลาดบางพลีในเชิงอนุรักษ์**.โครงการตำราและเอกสาร
การพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่1 .กรุงเทพฯ คณะครุอุตสาหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พิชชากร ศรีบุตรวงศ์.2556. **มาจึชึคึรี การระบวนการฟื้นฟูเมืองเก่าในโตเกียวและเกียวโต
บทเรียนสำหรับการฟื้นฟูย่านเก่าในประเทศไทย**. บางกอกฟอรัม.กรุงเทพฯ
ไพฑูริย์ พงสะบุตร และวิลาสวงค์ พงสะบุตร.2542. คู่มือการอบรมมัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ : ศูนย์
การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภานุวัฒน์ สวัสดิ์.2552. "**แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาด
สามชุก**". วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ภาสกร คำภูแสน.2552. **แนวทางการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม กรณีศึกษาชุมชนริมน้ำ
จันทบุรี จ.จันทบุรี**. วิทยานิพนธ์วางแผนชุมชนเมืองสภาพแวดล้อมมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การแผนชุมชนเมือง และสภาพแวดล้อม ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภูเบิก บัวสอน.2554. **การฟื้นฟูตลาดเก่าในเมืองไทย**. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาปรัชญา
ดุยบัณฑิต สาขาการจัดการมรดกทาง สถาปัตยกรรมกับการท่องเที่ยวบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ขงฉนิศร์ พิมลเสถียร.2549. **การปรับปรุงฟื้นฟูเมืองและการอนุรักษ์**.กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- ขงฉนิศร์ พิมลเสถียร.2540. **โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงย่านเมืองเก่าใน
ถนนบางสายให้มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม คือ ถนนกลาง**. ภาควิชาการวางแผนและ
เมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ขงฉนิศร์ พิมลเสถียร.2556. **ย่านเมืองเก่าและชุมชนดั้งเดิมกับการอนุรักษ์**. วารสารเมือง
โบราณ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เล่มที่ ปีที่ 39 ฉบับ
ที่ 2.
- ยูงทอง.2556. **การอนุรักษ์วิถีชีวิต พัฒนาชุมชน**. วารสารเทศบาลเมืองสระเชิงเทรา ปีที่6
ฉบับที่19 กรกฎาคม-กันยายน หน้า 11.
- รศ.ปราณี สวัสดิ์สรรพ มารยาท โยทองยศ.2556. **การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อ
งานวิจัย**. ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิศวกรรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รัตน์ สุพฤติพานิชย์.2554. การสร้างกระบวนการการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมเพื่อการฟื้นฟูชุมชนดั้งเดิม กรณีศึกษาชุมชนริ้วจันทบูร เมืองจันทบุรี. หลักสูตรสถาปัตยกรรมเพื่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม สถาบันอาศรมศิลป์.
- รุจ รัตนพาหุ.2547. แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ชุมชนตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เลอสม สถาปัตตานนท์.2556. มิติสถาปัตยกรรม. พิมพ์ครั้งที่4.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เลอสม สถาปัตตานนท์ และคณะ มาจิษฐ์ศิริ.2556. กระบวนการฟื้นฟูเมืองเก่าในโตเกียวและเกียวโต บทเรียนสำหรับการฟื้นฟูย่านเก่าในประเทศไทย . บางกอกฟอรัม. กรุงเทพฯ. วิวัฒน์ เดเมียวพันธ์.2552. สถาปัตยกรรมไทยพื้นถิ่น. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ศิริประภา แก้วอุดม.2553.ทางเลือกกลยุทธ์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนย่านตลาดบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมร อร่ามวงษ์ และ พิชญ์ สมพอง.2554.กลไกในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สันติ เล็กสุขุม.2547. กล้วยัตรระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถาน กับความเป็นพื้นถิ่น. ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักศิลปกรรมที่ ๖ ปรจันบุรี. 2551. (113-117) (เอกสารอัดสำเนา)
- องค์กรการท่องเที่ยวของสหประชาชาติ.1998.การท่องเที่ยวโลก. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://kwantipanchinesebusiness.blogspot.com/2010/09/blog-post_5721.html. (25 ธันวาคม 2557)
- อรสิริ ปาณินทร์. การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อม. กรุงเทพฯ(เอกสารอัดสำเนา)
- อรสิริ ปาณินทร์.2554. เรือนค้าขายพื้นถิ่นในชุมชนเมือง ในชุดโครงการความหลากหลายของวัฒนธรรมภาคกลาง. กรุงเทพฯ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

Bernard M Feilden.1971. **Conservation og Historic Building**. London : Butterworth.

ICOMOS.1964.**The Venice Charter 1964**.

ICOMOS.1999.**INTERNATIONAL CULTURAL TOURISM CHARTER**

ICOMOS.1999.**Charter on the Built Vernacular Heritage 1999**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง "แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ตลาดบ้านใหม่ จัดทำโดยนักศึกษาหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ส่วนที่ 1 ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรมภายใน, กิจกรรมการใช้สอยพื้นที่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจตามความรู้สึกรู้สึกของท่าน

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.รูปแบบการจัดวางพื้นที่ภายใน					
2. รูปแบบสี และวัสดุพื้น					
3. รูปแบบสี และวัสดุผนัง					
4. รูปแบบสี และวัสดุฝ้าเพดาน					
5. รูปแบบสี และวัสดุประตู หน้าต่าง ช่องระบายอากาศ					
6.รูปแบบสี วัสดุของเฟอร์นิเจอร์					
7. รูปแบบภาพรวมของโทนสีตกแต่งภายใน					
8. รูปแบบภาพรวมของการใช้วัสดุตกแต่งภายใน					
9. รูปแบบของการให้แสงสว่างภายในร้าน					
10. รูปแบบการปรับอากาศภายในร้าน					
11.เอกลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรมภายในตลาดบ้านใหม่					
12.ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย					
13.ความเหมาะสมของการใช้สอยในแต่ละพื้นที่					
14.การดึงดูดใจให้เข้าร้าน					
15.การต้อนรับและการให้บริการของผู้ขาย					
16.รูปแบบรูปแบบสินค้าและบริการ					
17.รูปแบบการจัดวางสินค้าหรือเฟอร์นิเจอร์					
18.รูปแบบการตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน					
19. รูปแบบความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน					
20.รูปแบบบรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่					
21.เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมของตลาดบ้านใหม่					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ทักษะการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมภายใน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการอนุรักษ์ ตามความเหมาะสมของท่าน

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์			
	ให้เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น(4)	เหมือนเด ิม แต่วัสดุ ทดแทน ได้ (3)	แก้ไขให้คล้าย ของเดิม (2)	ปรับปรุง อย่างไรก็ได้ (1)
22. ลักษณะโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม				
23.รูปแบบการจัดวางผังของร้านค้า				
24. รูปแบบสีและวัสดุของพื้น				
25.รูปแบบสีและวัสดุผนัง				
26.รูปแบบสีและวัสดุของฝ้าเพดาน				
27. รูปแบบสีและวัสดุของประตูและช่องระบายอากาศ				
28.รูปแบบสีและวัสดุของเฟอร์นิเจอร์				
29. รูปแบบของโคมไฟที่ติดตั้งภายในร้าน				
30. ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน				
31. องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือน ค้าขายพื้นถิ่น				

ส่วนที่ 3 การใช้สอยพื้นที่ภายในอาคาร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านเลือกเพียงตอบเดียวเท่านั้น

32. ท่านคิดว่าทำให้แสงสว่างภายในร้านควรเป็นแบบใด

1. แสงธรรมชาติ 2. หลอดฟลูออเรสเซนต์(ไฟนีออน)
3. หลอดอินแคนเดสเซนต์(ดวงไฟตกแต่ง) 4. แล้วยแต่การออกแบบ

33. ท่านคิดว่ารูปแบบการตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้านเป็นอย่างไร

1. ไม่จำเป็นต้องมี 2. รูปภาพเก่าๆ
3. เพลงเก่าๆ 4. ภาพยนตร์เก่าๆ

34. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับอากาศภายในร้านอย่างไร

1. ไม่จำเป็นต้องมี 2. พัดลมเพดาน
3. พัดลมตั้งพื้น 4. เครื่องปรับอากาศ

35. ท่านคิดว่าความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขายและลักษณะพื้นที่ภายในร้าน

1. ไม่เหมาะสม 2. ปานกลาง 3. เหมาะสมมาก

36. ท่านรู้สึกอย่างไรต่อพื้นที่กับจำนวนสินค้าและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในร้าน

1. รู้สึกแออัด 2. รู้สึกเฉยๆ 3. รู้สึกโล่งสบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สแกนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

37. ท่านคิดว่าสิ่งที่ควรคำนึงในการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่นเป็นอันดับแรก
1. ผลกำไรด้านการค้า 2. เอกลักษณะและการอนุรักษ์ชุมชน
3. ความเหมาะสมกับสินค้าและบริการ 4. สมัยนิยม
38. สิ่งที่ท่านคิดว่าเป็นจุดสนใจที่ทำให้เข้าใช้บริการภายในเรือนค้าพื้นถิ่นคืออะไร
1. ชนิดของสินค้าและบริการ 2. การบริการของเจ้าของร้าน
3. บรรยากาศและการตกแต่งร้าน 4. ความเก่าและความดั้งเดิมของร้าน
39. ท่านคิดว่ารูปแบบสินค้าและบริการในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันเป็นรูปแบบใด
1. เป็นของดั้งเดิมจริงๆ 2. เป็นของเก่าบ้าง ของใหม่บ้าง 3. ของใหม่แต่ทำให้เก่า
40. ท่านคิดว่ารูปแบบการจัดวางสินค้าภายในร้านควรเป็นแบบใด
1. วางจัดผนัง เดินตรงกลาง 2. วางกลางร้านเดินข้างๆ 3. วางหน้าร้านซื้อขายง่าย
41. ทำคิดว่าการต้อนรับและการให้บริการลูกค้าในตลาดบ้านใหม่
1. ต้องปรับปรุง 2. ปานกลาง 3. มาก
42. การสื่อถึงเอกลักษณ์(ลักษณะเฉพาะ)ของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ในปัจจุบัน
1. น้อย 2. ปานกลาง 3. มาก
43. ปัญหาอื่นๆ ในการใช้สอยพื้นที่เรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่
- .....
- .....

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านเลือกเพียงตอบเดียวเท่านั้น

44. เพศ
1. ชาย 2. หญิง
45. อายุ
1. น้อยกว่า 18 ปี 2. 19 – 25 ปี 3. 26 – 35 ปี 4. 36- 45 ปี
5. 46 -55 ปี 6. 56 ปีขึ้นไป
47. การศึกษา
1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา 3. อนุปริญญา(ปวช/ปวส)
4. ปริญญาตรี 5. สูงกว่าปริญญาตรี 6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
48. อาชีพ
1. นักเรียน 2. รับราชการ 3. พนักงานเอกชน
4. รัฐวิสาหกิจ 5. ค้าขาย 6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
49. ถิ่นฐานที่อยู่อาศัย
1. ชนบท 2. ชุมชนเมือง
50. คุณเคยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวตลาดเก่า ตลาดโบราณ ตลาดร้อยปีที่อื่นๆ
1. ไม่เคย 2. เคย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

51. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาให้คงไว้(อนุรักษ์)สถาปัตยกรรมมากน้อยแค่ไหน

1. น้อย   2. ปานกลาง   3. มาก

52. ท่านมีความต้องการจะกลับมาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่มากน้อยแค่ไหน

1. น้อย   2. ปานกลาง   3. มาก

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามพ่อค้าแม่ค้า

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมตลาดบ้านใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง "แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ตลาดบ้านใหม่ จัดทำโดยนักศึกษาหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ส่วนที่ 1 การใช้สอยพื้นที่ภายในอาคาร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านเลือกเพียงตอบเดียวเท่านั้น

1. ท่านคิดว่าการให้แสงสว่างภายในร้านควรเป็นแบบใด

☐ 1. แสงธรรมชาติ	☐ 2. หลอดฟลูออเรสเซนต์(ไฟนีออน)
☐ 3. หลอดอินแคนเดสเซนต์(ดวงไฟตกแต่ง)	☐ 4. แล้วยแต่การออกแบบ
2. ท่านคิดว่ารูปแบบการตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้านเป็นอย่างไร

☐ 1. ไม่จำเป็นต้องมี	☐ 2. รูปภาพเก่าๆ
☐ 3. เพลงเก่าๆ	☐ 4. ภาพยนตร์เก่าๆ
3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับอากาศภายในร้านอย่างไร

☐ 1. ไม่จำเป็นต้องมี	☐ 2. พัดลมเพดาน
☐ 3. พัดลมตั้งพื้น	☐ 4. เครื่องปรับอากาศ
4. ท่านคิดว่าการพัฒนาปรับปรุงเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่ควรคำนึงเป็นอันดับแรก

☐ 1. ผลกำไรด้านการค้า	☐ 2. เอกสิทธิ์และการอนุรักษ์ชุมชน
☐ 3. ความเหมาะสมกับสินค้าและบริการ	☐ 4. สมัยนิยม
5. สิ่งที่คุณคิดว่าจุดสนใจลูกค้าเข้าใช้บริการภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นคืออะไร

☐ 1. ชนิดของสินค้าและบริการ	☐ 2. การบริการของเจ้าของร้าน
☐ 3. บรรยากาศและการตกแต่งร้าน	☐ 4. ความเก่าและความดั้งเดิมของร้าน
6. สินค้าและบริการที่คุณขายอยู่ในปัจจุบันเป็นรูปแบบใด

☐ 1. เป็นของดั้งเดิมจริงๆ	☐ 2. เป็นของเก่าบ้าง ของใหม่บ้าง	☐ 3. ของใหม่แต่ทำให้เก่า
7. ท่านคิดว่ารูปแบบการจัดวางสินค้าภายในร้านควรเป็นแบบใด

☐ 1. วางชิดผนัง เดินตรงกลาง	☐ 2. วางกลางร้านเดินข้างๆ	☐ 3. วางหน้าร้านซื้อขายง่าย
8. คุณอยากให้กิจกรรมการชื้อขายเกิดขึ้นบริเวณใดมากที่สุด

☐ 1. ภายในร้าน	☐ 2. บริเวณทางเดิน	☐ 3. ทั้งภายนอกและภายใน
10. ท่านคิดว่าความแออัดของขนาดพื้นที่ จำนวนสินค้าและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในร้าน

☐ 1. รู้สึกแออัด	☐ 2. รู้สึกเฉยๆ	☐ 3. รู้สึกโล่งสบาย
11. ท่านคิดว่าความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขายและลักษณะพื้นที่ภายในร้าน

☐ 1. ไม่เหมาะสม	☐ 2. ปานกลาง	☐ 3. เหมาะสมมาก
12. ในปัจจุบันการสื่อถึงเอกลักษณ์(ลักษณะเฉพาะ)ของเรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่มีน้อยแค่ไหน

☐ 1. น้อย	☐ 2. ปานกลาง	☐ 3. มาก	☐ 4. มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ในปัจจุบันกิจกรรมกรรมการค้าขายในตลาดบ้านใหม่สื่อถึงเอกลักษณ์ของตลาดบ้านใหม่มากน้อยแค่ไหน

1. น้อย   2. ปานกลาง   3. มาก   4. มากที่สุด

14. ปัญหาอื่นๆ ในการใช้สอยพื้นที่เรือนค้าขายพื้นถิ่นในตลาดบ้านใหม่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านเลือกเพียงตอบเดียวเท่านั้น

15. เพศ

1. ชาย   2. หญิง

16. อายุ

1. น้อยกว่า 18 ปี   2. 19 – 25 ปี   3. 26 – 35 ปี   4. 36 – 45 ปี
 5. 46 - 55 ปี   6. 56 ปีขึ้นไป

17. การศึกษา

1. ประถมศึกษา   2. มัธยมศึกษา   3. อนุปริญญา(ปวช/ปวส)
 4.ปริญญาตรี   5. สูงกว่าปริญญาตรี   6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

18. ระยะเวลาการค้าขาย

1. น้อยกว่า 1 ปี   2. 1-3 ปี   3. 3 – 5 ปี
 4. 5 – 10 ปี   5. มากกว่า 10 ปี

19. ดินฐานที่อยู่อาศัย

1. ในตลาดบ้านใหม่   2. มาจากที่อื่น

20. คุณเคยมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวตลาดเก่า ตลาดโบราณ ตลาดร้อยปีที่อื่นๆ

1. ไม่เคย   2. เคย

21. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาให้คงไว้(อนุรักษ์)สถาปัตยกรรมมากน้อยแค่ไหน

1. น้อย   2. ปานกลาง   3. มาก

22. ท่านอยากให้นักท่องเที่ยวมาชมตลาดสามชุกมากน้อยแค่ไหน

1. น้อย   2. ปานกลาง   3. มาก

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์

1. การดำเนินชีวิตของผู้คนในตลาดบ้านใหม่และรูปแบบกิจกรรมการค้าขายในอดีต

.....

.....

.....

2. การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชนในอดีตจนถึงปัจจุบัน

.....

.....

.....

3. ระเบียบและกฎเกณฑ์และแนวทางในการพัฒนาตลาดบ้านใหม่ที่ใช้ร่วมกัน

.....

.....

.....

4. ความคิดเห็นต่อการมาที่ยิวตลาดบ้านใหม่ของนักท่องเที่ยว

.....

.....

.....

5. ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกิดภายในชุมชน

.....

.....

.....

6. ภาพที่คนในชุมชนอยากเห็นในตลาดบ้านใหม่เป็นรูปแบบใด

.....

.....

.....

วันที่ ...../...../..... ผู้ให้สัมภาษณ์ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างแบบสำรวจ

ชื่อร้าน..... วันที่เก็บข้อมูล.....		
ภาพร่าง(Sketch Design) / ภาพถ่าย แผนผังเรือนค้าขาย การใช้สอยพื้นที่		
องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม รูปแบบการวางผัง <u>ประตู</u> <u>พื้น</u> <u>ผนัง</u> <u>เพดาน</u>	กิจกรรมและการใช้สอย รูปแบบสินค้า กิจกรรม-พฤติกรรม การจัดวางสินค้า	บรรยากาศและการตกแต่ง แสง <u>โทนสี</u> <u>วัสดุ</u> <u>การปรับอากาศ</u> เฟอร์นิเจอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางความพึงพอใจด้านต่างๆ

1.1 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของนักท่องเที่ยว ประเภทอุปโภค

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านชาของเล่น 1 (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.50	0.9	1	5
สีและวัสดุพื้น	3.48	0.8	1	5
สีและวัสดุผนัง	3.50	0.8	1	5
สีและวัสดุฝ้าเพดาน	3.45	0.9	1	5
สีและวัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.51	0.9	2	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.45	1.0	1	5
โทนสีโดยรวม	3.47	0.9	1	5
ภาพรวมของวัสดุ	3.50	0.9	1	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.52	0.9	1	5
การปรับอากาศ	3.48	0.8	1	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.58	0.7	2	5

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านสุกีนธรีภย์ (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	2.90	0.7	2	4
สีและ วัสดุพื้น	3.20	0.7	2	5
สีและ วัสดุผนัง	2.85	0.6	2	5
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	2.90	0.5	2	4
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.15	0.5	2	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.15	0.6	2	5
โทนสีโดยรวม	2.98	0.6	2	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.00	0.6	2	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.28	0.5	2	4
การปรับอากาศ	2.97	0.8	1	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	2.45	1.0	1	5

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านสุพ(๓=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.50	1.0	2	5
สีและ วัสดุพื้น	3.45	1.0	1	5
สีและ วัสดุผนัง	3.35	0.8	2	5
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.25	1.0	2	5
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.38	0.8	2	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.45	0.8	2	5
โทนสีโดยรวม	3.48	1.0	2	5
ภาพรวมของวัสดุ	3.47	0.8	2	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.35	0.8	2	5
การปรับอากาศ	3.40	0.8	2	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.45	0.8	2	5

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านหาลาดหัว(๓=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.63	1.0	2	5
สีและ วัสดุพื้น	3.52	1.0	1	5
สีและ วัสดุผนัง	3.38	0.8	2	5
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.32	0.8	2	5
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.50	0.7	2	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.55	0.7	2	5
โทนสีโดยรวม	3.56	0.7	2	5
ภาพรวมของวัสดุ	3.60	0.7	2	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.58	0.7	2	5
การปรับอากาศ	3.53	0.8	2	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.62	0.7	2	5

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านชาของเล่น 2 (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.45	0.9	1	5
สีและ วัสดุพื้น	3.48	1.0	1	5
สีและ วัสดุผนัง	3.30	1.0	1	5
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.35	1.0	2	5
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.50	1.0	1	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.53	1.0	1	5
โทนสีโดยรวม	3.40	0.8	1	5
ภาพรวมของวัสดุ	3.48	1.1	1	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.50	0.9	2	5
การปรับอากาศ	3.45	1.0	1	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.53	0.8	2	5

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านชาของเล่น 2 (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.30	0.6	2	4
สีและ วัสดุพื้น	3.25	0.6	2	4
สีและ วัสดุผนัง	3.32	0.6	2	4
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.03	0.7	2	4
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.15	0.6	2	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.25	0.6	2	4
โทนสีโดยรวม	3.10	0.4	2	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.20	0.4	3	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.08	0.4	2	4
การปรับอากาศ	3.03	0.7	2	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.20	0.5	2	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจในด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยววันเดียว (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.18	0.6	2	4
สีและวัสดุพื้น	3.28	0.5	3	4
สีและวัสดุนั่ง	3.30	0.6	2	5
สีและวัสดุฝ้าเพดาน	3.07	0.6	2	4
สีและวัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.22	0.5	2	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.38	0.5	2	4
โทนสีโดยรวม	3.30	0.5	2	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.30	0.7	2	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.33	0.7	2	5
การปรับอากาศ	3.25	0.7	2	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.28	0.5	2	4

ตารางที่ 8 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยววันเดียว (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.43	0.7	2	4
สีและ วัสดุพื้น	3.48	0.7	2	4
สีและ วัสดุนั่ง	3.32	0.7	2	5
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.35	0.7	2	4
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.23	0.6	2	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.45	0.7	2	4
โทนสีโดยรวม	3.55	0.6	2	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.35	0.7	2	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.35	0.8	2	4
การปรับอากาศ	3.40	0.9	2	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.45	0.6	2	4

ตารางที่ 9 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยววันเดียว (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.48	0.6	3	5
สีและ วัสดุพื้น	3.40	0.7	2	5
สีและ วัสดุนั่ง	3.20	0.6	2	5
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.35	0.8	2	5
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.23	0.7	2	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.48	0.7	3	5
โทนสีโดยรวม	3.55	0.7	3	5
ภาพรวมของวัสดุ	3.48	0.8	3	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.47	0.9	2	5
การปรับอากาศ	3.27	0.9	2	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.43	0.6	3	5

ตารางที่ 10 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยววันเดียว (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.45	0.6	2	5
สีและ วัสดุพื้น	3.48	0.8	2	5
สีและ วัสดุนั่ง	3.32	0.5	2	4
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.18	0.6	2	4
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.33	0.6	2	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.18	0.8	1	4
โทนสีโดยรวม	3.38	0.5	3	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.28	0.6	1	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.38	0.6	2	4
การปรับอากาศ	3.28	0.7	2	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.30	0.5	2	4

1.2 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นของนักท่องเที่ยว ประเภทบริโกล

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวที่ขากัญเตี๋ยลือซาม (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.50	0.8	2	5
สีและ วัสดุพื้น	3.43	0.7	2	5
สีและ วัสดุนั่ง	3.40	0.6	2	4
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.35	1.0	1	5
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.37	0.7	2	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.43	0.7	2	4
โทนสีโดยรวม	3.40	0.7	2	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.43	0.7	2	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.37	0.7	2	4
การปรับอากาศ	3.10	0.8	1	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.48	0.8	2	5

ตารางที่ 12 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยววันกาเป๊ะเซือซาม (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.25	0.7	2	4
สีและ วัสดุพื้น	3.43	0.7	2	4
สีและ วัสดุนั่ง	3.40	0.7	2	4
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.30	0.8	1	4
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.25	0.8	1	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.43	0.7	2	4
โทนสีโดยรวม	3.40	0.7	2	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.38	0.6	2	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.28	0.7	2	4
การปรับอากาศ	3.37	0.8	2	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.42	0.7	2	5

ตารางที่ 13 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยววันควี่บ่าฮู (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.45	0.9	2	5
สีและ วัสดุพื้น	3.40	0.9	2	5
สีและ วัสดุนั่ง	3.43	0.8	2	5
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.20	0.8	2	5
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.40	0.8	2	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.35	0.7	2	4
โทนสีโดยรวม	3.47	0.7	2	5
ภาพรวมของวัสดุ	3.38	0.7	2	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.37	0.7	2	5
การปรับอากาศ	3.45	0.8	2	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.50	0.7	3	5

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยววันกาเป๊ะเซือซาม (n=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.45	.714	2	5
สีและ วัสดุพื้น	3.55	.846	2	5
สีและ วัสดุนั่ง	3.38	.868	2	5
สีและ วัสดุฝ้าเพดาน	3.30	.883	2	5
สีและ วัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.45	.783	2	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.58	.675	2	5
โทนสีโดยรวม	3.55	.714	2	5
ภาพรวมของวัสดุ	3.48	.847	2	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.58	.844	2	5
การปรับอากาศ	3.53	.960	2	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.65	.770	3	5

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรตีพิมพ์หรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านลวดช่องเม้ง(๓=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.15	0.6	1	4
สีและวัสดุพื้น	3.13	0.7	1	4
สีและวัสดุผนัง	3.15	0.7	1	4
สีและวัสดุฝ้าเพดาน	3.05	0.7	1	4
สีและวัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	2.90	0.7	1	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.15	0.8	1	4
โทนสีโดยรวม	3.13	0.8	1	4
ภาพรวมของวัสดุ	2.93	0.8	1	4
แสงสว่างภายในร้าน	2.90	0.7	1	4
การปรับอากาศ	2.98	0.8	1	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	2.45	0.8	1	5

ตารางที่ 17 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านดามะพร้าว (๓=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.25	0.6	1	4
สีและวัสดุพื้น	3.00	0.8	1	4
สีและวัสดุผนัง	2.93	0.7	1	4
สีและวัสดุฝ้าเพดาน	2.85	0.8	1	4
สีและวัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.02	0.7	1	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.08	0.9	1	4
โทนสีโดยรวม	3.05	0.9	1	4
ภาพรวมของวัสดุ	2.95	0.8	1	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.18	1.0	1	4
การปรับอากาศ	2.85	0.9	1	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.20	0.7	1	4

ตารางที่ 19 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านข้าวใบมะพร้าว (๓=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.38	0.6	2	5
สีและวัสดุพื้น	3.23	0.5	2	4
สีและวัสดุผนัง	3.30	0.5	3	4
สีและวัสดุฝ้าเพดาน	3.15	0.5	2	4
สีและวัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.25	0.5	2	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.33	0.7	2	5
โทนสีโดยรวม	3.37	0.5	3	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.20	0.5	2	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.35	0.6	2	4
การปรับอากาศ	3.35	0.5	2	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.38	0.5	3	4

ตารางที่ 16 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านคำเค็งน้ำ (๓=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.52	0.8	2	5
สีและวัสดุพื้น	3.48	0.8	2	5
สีและวัสดุผนัง	3.50	1.0	2	5
สีและวัสดุฝ้าเพดาน	3.55	0.8	2	5
สีและวัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.51	0.8	2	5
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.45	0.8	2	5
โทนสีโดยรวม	3.43	0.7	2	5
ภาพรวมของวัสดุ	3.47	1.0	2	5
แสงสว่างภายในร้าน	3.57	0.8	2	5
การปรับอากาศ	3.53	.960	2	5
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.65	.770	2	5

ตารางที่ 18 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านจุกดี (๓=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.13	0.8	1	4
สีและวัสดุพื้น	3.13	0.7	1	4
สีและวัสดุผนัง	3.10	0.7	1	4
สีและวัสดุฝ้าเพดาน	3.07	0.7	1	4
สีและวัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.18	0.7	1	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.20	0.9	1	4
โทนสีโดยรวม	2.93	1.0	1	4
ภาพรวมของวัสดุ	2.95	1.0	1	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.10	0.8	1	4
การปรับอากาศ	2.93	1.0	1	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.22	0.5	2	4

ตารางที่ 20 ความพึงพอใจด้านสถาปัตยกรรมภายในของนักท่องเที่ยวร้านRed cat cafe (๓=40)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
การจัดวางผัง	3.52	0.6	1	4
สีและวัสดุพื้น	3.38	0.6	1	4
สีและวัสดุผนัง	3.35	0.8	1	4
สีและวัสดุฝ้าเพดาน	3.25	0.8	1	4
สีและวัสดุประตู ช่องระบายอากาศ	3.20	0.8	1	4
สีและเฟอร์นิเจอร์	3.38	1.1	1	4
โทนสีโดยรวม	3.47	1.0	1	4
ภาพรวมของวัสดุ	3.20	0.9	1	4
แสงสว่างภายในร้าน	3.57	0.8	1	4
การปรับอากาศ	3.33	0.9	1	4
เอกลักษณ์ภายในตลาดบ้านใหม่	3.50	0.8	1	4

2.1 ความพึงพอใจด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่เรือนค้าขายพื้นถิ่นของนักท่องเที่ยวประเภทอุปโภค

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ของนักท่องเที่ยวร้านของเล่น 1 (๓=40)

กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	3.58	0.7	1	5
ความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่	3.55	0.8	1	5
การสร้างจุดสนใจให้เข้ามร้าน	3.25	0.8	1	5
การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้า	3.58	0.9	1	5
รูปแบบของสินค้าและบริการ	3.20	0.9	1	5
รูปแบบการจัดวางสินค้า	3.45	0.9	1	5
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	3.35	0.8	1	5
ความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	3.55	0.9	1	5
บรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	3.38	0.8	1	5
เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่	3.40	0.8	1	5

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ของนักท่องเที่ยวร้านสุคันธกริม(๓=40)

กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	3.28	0.7	1	5
ความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่	3.40	1.2	1	5
การสร้างจุดสนใจให้เข้ามร้าน	3.35	1.4	1	5
การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้า	3.50	1.2	1	5
รูปแบบของสินค้าและบริการ	2.95	1.1	1	5
รูปแบบการจัดวางสินค้า	3.13	1.3	1	5
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	3.10	1.1	1	5
ความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	2.85	1.1	1	5
บรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	3.20	1.2	1	5
เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่	3.30	1.2	1	5

เอกสารที่ 1 การที่สวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาที่

ตลาดบ้านใหม่ (ภาคต่อหน้า) ให้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ความพึงพอใจด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่เรือนค้าขายพื้นถิ่นของนักท่องเที่ยวประเภทบริโภค

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ของนักท่องเที่ยวร้านก๋วยเตี๋ยวคั่วหมู(n=40)

กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	3.47	0.9	2	5
ความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่	3.40	0.9	1	5
การสร้างจุดสนใจให้เข้าชมร้าน	3.40	0.9	1	5
การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้า	3.62	1.1	1	5
รูปแบบของสินค้าและบริการ	3.45	1.0	1	5
รูปแบบการจัดวางสินค้า	3.45	0.7	2	5
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	3.57	0.8	2	5
ความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	3.55	1.0	2	5
บรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	3.55	0.9	1	5
เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่	3.65	0.8	2	5

ตารางที่ 12 ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ของนักท่องเที่ยวร้านกาแฟเป๊ยะอิชี่ (n=40)

กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	3.70	0.8	2	5
ความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่	3.45	1.0	1	5
การสร้างจุดสนใจให้เข้าชมร้าน	3.45	0.9	1	5
การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้า	3.57	0.9	2	5
รูปแบบของสินค้าและบริการ	3.52	0.8	2	5
รูปแบบการจัดวางสินค้า	3.45	0.8	2	5
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	3.57	0.8	2	5
ความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	3.55	0.9	2	5
บรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	3.52	0.9	2	5
เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่	3.65	0.8	2	5

ตารางที่ 13 ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ของนักท่องเที่ยวร้านครัวป่าใหญ่(n=40)

กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	3.70	0.9	2	5
ความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่	3.58	0.8	2	5
การสร้างจุดสนใจให้เข้าชมร้าน	3.55	0.8	2	5
การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้า	3.67	0.8	2	5
รูปแบบของสินค้าและบริการ	3.55	0.8	2	5
รูปแบบการจัดวางสินค้า	3.47	1.0	1	5
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	3.63	0.8	2	5
ความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	3.60	0.9	1	5
บรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	3.58	0.8	2	5
เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่	3.70	0.8	2	5

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ของนักท่องเที่ยวร้านกาแฟเฮ็ญกุงn=40

กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	3.62	0.8	2	5
ความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่	3.55	1.0	1	5
การสร้างจุดสนใจให้เข้าชมร้าน	3.58	0.7	2	5
การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้า	3.52	0.8	2	5
รูปแบบของสินค้าและบริการ	3.43	1.1	1	5
รูปแบบการจัดวางสินค้า	3.47	1.0	1	5
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	3.65	0.7	3	5
ความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	3.47	1.0	1	5
บรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	3.58	0.9	1	5
เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่	3.72	0.7	3	5

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ของนักท่องเที่ยวร้านลอดช่องเมี่ยงn=40

กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	3.15	1.2	1	5
ความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่	3.20	1.2	1	5
การสร้างจุดสนใจให้เข้าชมร้าน	3.08	1.3	1	5
การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้า	3.30	1.2	1	5
รูปแบบของสินค้าและบริการ	3.15	1.2	1	5
รูปแบบการจัดวางสินค้า	3.20	1.2	1	5
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	3.25	1.1	1	5
ความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	3.17	1.3	1	5
บรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	2.98	1.2	1	5
เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่	3.33	1.2	3	5

ตารางที่ 16 ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่ของนักท่องเที่ยวร้านคำเคียงน้ำ(n=40)

กิจกรรมและการใช้สอยพื้นที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
ความเหมาะสมของกิจกรรมการค้าขาย	3.60	0.8	2	5
ความเหมาะสมของการใช้สอยพื้นที่	3.55	0.9	1	5
การสร้างจุดสนใจให้เข้าชมร้าน	3.45	0.9	1	5
การให้บริการของพ่อค้าแม่ค้า	3.50	0.8	2	5
รูปแบบของสินค้าและบริการ	3.43	0.9	1	5
รูปแบบการจัดวางสินค้า	3.55	0.6	3	5
การตกแต่งและสร้างบรรยากาศภายในร้าน	3.63	0.8	2	5
ความแออัดของกิจกรรมภายในร้าน	3.50	0.8	2	5
บรรยากาศความเป็นตลาดบ้านใหม่	3.60	0.8	2	5
เอกลักษณ์ความเป็นกิจกรรมการค้าขายของตลาดบ้านใหม่	3.65	0.7	3	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 ระดับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ของนักท่องเที่ยวประเภทอุปโลก

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวต่อร้านขายของเด่น 1 (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิมใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	25	65	5	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	32	52	11	5
รูปแบบสี และวัสดุพื้น	27	55	10	8
รูปแบบสี และวัสดุผนัง	24	58	13	5
รูปแบบสี และวัสดุฝ้าเพดาน	30	53	13	4
รูปแบบสี และวัสดุประตู หน้าต่าง	28	52	15	5
รูปแบบสี และวัสดุเฟอร์นิเจอร์	28	58	11	3
โชนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	25	55	15	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	40	52	5	3
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	37	50	10	3
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	32	58	5	5

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวต่อร้านสุคนธ์รัก (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิมใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	35	57	5	3
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	29	49	18	4
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	27	57	12	4
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	42	42	8	8
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	28	50	19	3
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	35	52	12	1
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	22	65	8	5
โชนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	30	60	5	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	15	75	5	5
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	20	55	15	5
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	20	67	10	3

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวต่อร้านชูพา (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิมใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	37	57	5	1
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	27	54	12	7
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	25	55	17	3
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	30	52	16	2
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	37	50	10	3
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	27	59	10	4
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	35	55	5	5
โชนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	30	62	7	3
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	37	52	6	5
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	40	45	10	5
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	29	56	10	5

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวต่อร้านหาคะหลาว (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิมใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	37	55	5	3
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	22	53	21	4
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	24	56	16	4
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	37	43	13	7
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	30	50	17	3
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	35	48	15	2
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	27	58	11	7
โชนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	40	50	5	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	25	65	8	2
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	33	55	9	3
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	32	60	6	2

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวต่อร้านขายของเด่น 2 (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิมใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	36	53	8	3
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	45	47	5	3
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	35	55	5	5
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	30	50	14	6
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	20	53	20	7
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	18	55	17	10
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	27	43	20	10
โชนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	25	52	13	10
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	25	52	13	10
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	32	43	14	11
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	26	49	15	10

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวต่อร้านขายของเด่น 2 (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิมใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	34	56	5	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	20	55	17	8
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	19	60	12	9
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	30	55	9	6
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	27	60	10	3
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	23	62	8	7
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	25	60	10	5
โชนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	30	58	7	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	37	45	13	5
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	30	40	20	10
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	40	50	7	3

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของโรงเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ห้ามเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวตัวอ่อนรายเช้า (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	30	60	6	4
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	23	62	10	5
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	19	60	17	4
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	35	52	10	3
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	25	50	20	5
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	32	48	17	3
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	24	58	15	3
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	25	60	10	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	30	55	13	2
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	27	53	15	5
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	33	60	6	1

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวตัวอ่อนรายเช้า (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	32	51	9	8
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	30	58	10	2
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	27	60	10	3
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	30	50	15	5
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	32	51	10	7
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	31	52	12	5
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	32	55	7	6
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	23	59	12	6
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	24	60	10	6
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	28	50	20	2
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	25	55	17	3

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวตัวอ่อนรายเช้า (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	33	58	7	2
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	20	60	15	5
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	22	55	15	8
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	37	50	10	3
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	30	49	15	6
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	35	48	13	4
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	22	65	10	3
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	26	48	20	6
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	38	58	10	1
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	21	67	8	4
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	33	56	6	5

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวตัวอ่อนรายเย็น (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	25	65	5	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	22	60	12	8
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	27	60	10	3
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	23	55	17	5
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	30	57	15	3
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	33	57	8	2
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	35	54	7	4
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	34	50	11	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	20	62	15	3
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	25	58	10	7
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	21	65	12	2

3.1 ระดับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นตลาดบ้านใหม่ของนักท่องเที่ยวประเภทธุรกิจ

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวตัวอ่อนรายเย็น (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	35	50	10	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	30	60	7	3
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	32	47	15	6
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	33	40	20	7
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	30	53	10	7
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	28	52	15	5
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	32	50	10	8
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	27	58	10	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	32	43	15	10
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	28	50	12	10
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	30	55	14	1

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวตัวอ่อนรายเย็น (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทนได้	แก้ไขของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	34	53	10	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	27	58	12	4
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	27	61	10	2
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	30	49	17	4
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	28	60	10	2
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	23	58	12	7
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	25	62	9	4
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	20	58	14	8
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	29	55	11	5
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	22	58	13	7
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	36	50	7	7

เอกสารนี้... ไม่ว่าการณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอนุรักษณ์ักท่องเที่ยวอ่าวบ้านคว่ำใหญ่ (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษณ์ %			
	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น	เหมือน เดิม ใช้วัสดุ ทด แทนได้	แก้ไข ของ เดิม	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	33	55	7	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	22	60	10	8
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	28	52	15	5
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	32	45	20	3
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	30	58	7	5
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	22	50	20	8
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	27	56	12	5
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	25	50	20	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	35	48	15	2
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	35	45	13	7
องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	40	45	8	7

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอนุรักษณ์ักท่องเที่ยวอ่าวบ้านเพ็ญ (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษณ์ %			
	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น	เหมือน เดิม ใช้วัสดุ ทด แทนได้	แก้ไข ของ เดิม	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	30	50	15	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	25	60	10	5
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	30	50	15	5
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	26	58	13	2
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	25	52	20	3
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	37	45	12	5
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	20	55	18	7
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	28	43	17	12
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	32	41	17	10
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	25	48	15	12
องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	30	40	27	3

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอนุรักษณ์ักท่องเที่ยวอ่าวบ้านลาดของแมงก (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษณ์ %			
	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น	เหมือน เดิม ใช้วัสดุ ทด แทนได้	แก้ไข ของ เดิม	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	33	50	15	2
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	37	50	10	3
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	27	53	15	5
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	25	49	20	6
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	34	55	7	4
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	30	58	10	2
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	35	48	10	7
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	20	50	20	10
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	35	48	10	7
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	42	42	8	8
องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	37	55	5	3

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอนุรักษณ์ักท่องเที่ยวอ่าวบ้านลำเค็ญ (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษณ์ %			
	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น	เหมือน เดิม ใช้วัสดุ ทด แทนได้	แก้ไข ของ เดิม	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	25	57	13	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	22	60	15	3
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	27	55	11	7
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	26	59	10	5
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	25	60	12	3
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	32	50	15	3
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	24	45	20	11
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	30	40	20	10
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	37	55	6	2
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	30	50	17	3
องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	32	55	10	3

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอนุรักษณ์ักท่องเที่ยวอ่าวบ้านดงมะพร้าว (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษณ์ %			
	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น	เหมือน เดิม ใช้วัสดุ ทด แทนได้	แก้ไข ของ เดิม	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	37	48	10	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	34	52	10	4
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	30	50	6	4
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	28	60	7	5
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	27	60	7	6
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	37	55	4	4
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	27	60	10	3
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	30	45	20	5
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	33	56	7	4
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	24	50	21	5
องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	32	50	15	3

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอนุรักษณ์ักท่องเที่ยวอ่าวบ้านตุ๊ก (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษณ์ %			
	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น	เหมือน เดิม ใช้วัสดุ ทด แทนได้	แก้ไข ของ เดิม	ให้ เหมือน แบบ ดั้งเดิม เท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	35	55	5	5
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	20	60	17	3
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	25	55	15	5
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	27	50	17	6
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	29	51	18	2
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	30	53	10	7
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	27	60	10	3
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	22	58	16	4
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	32	54	10	4
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	30	46	20	3
องค์ประกอบโดยรวมทาง สถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายพื้นถิ่น	32	54	10	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวต่อร้านข้าวห่อใบบัวหลวง (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทนได้	แต่ให้คล้ายของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	35	47	15	3
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	20	50	15	8
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	20	60	17	3
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	25	50	18	7
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	27	58	10	5
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	28	50	18	4
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	30	52	10	5
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	25	52	20	3
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	30	48	17	5
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	20	57	17	6
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายท้องถิ่น	40	45	13	2

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์นักท่องเที่ยวต่อร้าน Red cat Café (n=40)

องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรม	ระดับการอนุรักษ์ %			
	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น	เหมือนเดิม ใช้วัสดุทดแทนได้	แต่ให้คล้ายของเดิม	ให้เหมือนแบบดั้งเดิมเท่านั้น
รูปแบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม	29	60	8	3
รูปแบบการจัดวางผังร้านค้า	23	50	20	7
รูปแบบสี และ วัสดุพื้น	27	50	20	3
รูปแบบสี และ วัสดุผนัง	25	54	15	6
รูปแบบสี และ วัสดุฝ้าเพดาน	24	45	28	3
รูปแบบสี และ วัสดุประตู หน้าต่าง	30	50	18	2
รูปแบบสี และ วัสดุเฟอร์นิเจอร์	25	62	9	4
โทนสีที่ใช้ในการตกแต่ง	28	54	14	4
วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในร้าน	23	56	17	4
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในร้าน	30	47	20	3
องค์ประกอบโดยรวมทางสถาปัตยกรรมของเรือนค้าขายท้องถิ่น	35	55	7	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

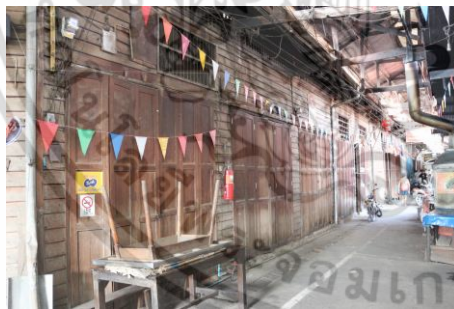
ภาพบรรยากาศทั่วไปภายในตลาดบ้านใหม่

ภาพทางเข้าตลาดบ้านใหม่ฝั่งชุมชนตลาดใหม่(ตลาดล่าง)

ภาพทางเข้าตลาดบ้านใหม่ฝั่งชุมชนตลาดบน

รูปแบบเรือนค้าขายพื้นถิ่นและสภาพการอยู่อาศัยภายในตลาดบ้านใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพบรรยากาศการขายสินค้าภายในตลาดบ้านใหม่

ศาสนาสถานศาลเจ้าพ่อ โกมินทร์ และศาลเจ้าอาม้าภายในตลาดบ้านใหม่

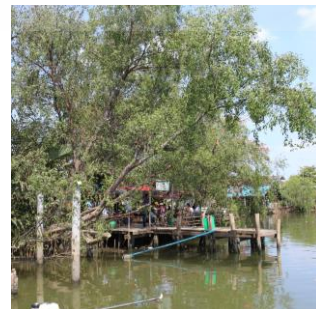
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (บ้านป่าเส็ก ผู้ริเริ่มโครงการรักษบ้านใหม่)

ท่าเรือต้นลำพู(คลองบ้านใหม่) ล่องเรือไหว้พระนอนกระจาก วัดเทพนิมิตร
กิจกรรมภายในตลาดบ้านใหม่

ท่าเรือล่องแม่น้ำบางปะกง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล นางสาวนัทฐิกา ชนระภัย
ที่อยู่ปัจจุบัน 166/103 คอนโดลุมพินีร่มเกล้า-สุวรรณภูมิ ถนนร่มเกล้า
 แขวงคลองสามประเวศ เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
E-mail nattika.cha@gmail.com

วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

ศด.บ สถาปัตยกรรมภายใน
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2552 ตำแหน่ง INTERIOR DESIGN B,COST ESTIMATOR
 บริษัทเจริญกิจจางเสถียรจำกัด

พ.ศ. 2558 อาจารย์ผู้ช่วยสอนประจำสาขาวิชาการออกแบบภายใน
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้